

ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי

לשנת 2019

ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2019

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד.....	3
פרק 2 – דוח הדירקטוריון.....	74
פרק 3 – דוחות כספיים.....	87
פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד.....	160
נספח – הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי.....	175

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד

ליום 31 בדצמבר 2019

פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד

3.....	פרק 1 – דוח תיאור עסקי התאגיד
5.....	מבוא
6.....	הגדרות
9.....	חלק א - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
9.....	1.1. פרטי החברה
9.....	1.2. נתונים בדבר היקף פעילות החברה
10.....	1.3. תרשים החזקות (נכון לתקופת הדוח)
10.....	1.4. תיאור התפתחות עסקי החברה
11.....	1.5. אירועים מהותיים בתקופת הדוח
11.....	1.6. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן
12.....	1.7. תחומי פעילות החברה
13.....	1.8. השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות במניותיה
13.....	1.9. חלוקת דיבידנדים
13.....	חלק ב – תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות
13.....	2.1. תחום ביטוח כללי
14.....	2.2. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב חובה
27.....	2.3. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב רכוש
34.....	2.4. מוצרים ושירותים – ענף כללי אחר- ביטוחי דירות
38.....	חלק ג - מידע נוסף אודות ענפי ביטוח שלא נכללו
39.....	חלק ד- מידע נוסף ברמת כלל החברה
39.....	4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה
51.....	4.2. חסמי כניסה ויציאה
53.....	4.3. גורמי הצלחה קריטיים
54.....	4.4. השקעות
54.....	4.5. ביטוח משנה
60.....	4.6. הון אנושי
62.....	4.7. שיווק והפצה
64.....	4.8. ספקים ונותני שירותים
66.....	4.9. רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים (תוכנות מחשב)
70.....	חלק ה'- היבטי ממשל תאגידי
70.....	5.1. מידע אודות דירקטורים חיצוניים מכהנים
71.....	5.2. מבקרת פנים
71.....	5.3. רואה חשבון מבקר
72.....	5.4. בקרה פנימית על דיווח כספי והיערכות ליישום משטר כושר הפירעון Solvency II

מבוא

פרק זה מתאר את עסקי ווישור חברה לביטוח בע"מ ("החברה", "התאגיד") נכון ליום 31 בדצמבר 2019 וסוקר את החברה והתפתחות עסקיה, כפי שחלו בשנת 2019 ("תקופת הדוח"). החברה התאגדה בחודש ינואר 2018 וקיבלה רשיון מבטח בחודש יוני 2018, הנתונים בדוח מעודכנים ליום 31 דצמבר 2019, אלא אם צוין מפורשות אחרת.

החברה הינה מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. הדוח, ביחס לעסקי הביטוח של החברה, ערוך על פי סעיף 42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, והוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לעניין תיאור עסקי החברה בדוח התקופתי של חברות ביטוח, הקובעות, בין היתר, את מבנה הדיווח והמידע שייכלל בדוח התקופתי של חברות ביטוח.

פרק זה בדוח התקופתי כולל, בין היתר, תיאור כללי ותמציתי של מוצרי הביטוח של החברה, המובאים לצרכי הדוח בלבד. תנאי מוצרי הביטוח המחייבים את המבטח הם רק אלה המפורטים בחוזי הביטוח (פוליסות) הרלוונטיים שנכרתו על ידה (על נספחיהן וצרופותיהן). בהתאם לכך, התיאור המובא בדוח זה לא ישמש לצרכי פרשנות חוזי הביטוח ולא יהווה מקור להסתמכות כלשהי לגבי תנאי הביטוח ואין בו כדי להוות ייעוץ או המלצה בקשר לפעולות במוצרי החברה או המנעות מהן.

יש לקרוא את הדוח התקופתי, על כל חלקיו, כמקשה אחת.

כל הנתונים המוצגים בפרק זה של הדוח הינם באלפי ש"ח, אלא אם צוין במפורש אחרת.

מידע צופה פני עתיד

פרק זה, העוסק כאמור בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. בחלק מהמקומות, קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד יכילו מילים כגון "החברה מעריכה", "החברה סבורה", "בכוונת החברה" וכיוצ"ב, אך לא בהכרח, ויתכן כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

הגדרות

עסקי החברה הינם בתחומים הדורשים היכרות עם מונחים מקצועיים, החיוניים להבנת עסקיה. על מנת לתאר את עסקי החברה באופן בהיר ככל שניתן, פרק תיאור עסקי התאגיד כולל שימוש הכרחי במונחים מקצועיים אלו, בצירוף הסברים וביאורים, ככל שניתן.

למען הנוחות, בפרק זה תהיה למונחים הבאים המשמעות שלצדם, אלא אם צוין מפורשות אחרת:

"ביטוח כללי" – כהגדרתו בסעיף 28 לחוק הפיקוח על הביטוח: ביטוח שאינו כלול בענף ביטוח פנסיוני או בענף ביטוח ימי; ביטוח מפני סיכון תאונה, מחלה או נכות.

"ביטוח משנה" – ביטוח שנועד להפחית ולפזר את רמת הסיכון שחברת ביטוח נוטלת על עצמה וזאת על ידי העברת הסיכון למספר מבטחים אחרים ו/או על מנת לבטח סיכונים בהיקף גדול מהיכולת הכלכלית הטבעית של חברת ביטוח ו/או לצורך ניהול יעיל יותר של הון החברה. חברת הביטוח מעבירה למבטחי המשנה שלה חלק מהסיכונים הביטוחיים הכספיים בהם היא נושאת כלפי מבוטחיה. סוגי הסכמי ביטוח המשנה העיקריים הינם:

- **"EOL (Excess Of Loss)"** – הסכם ביטוח משנה בלתי יחסי, בו מבטח המשנה מקבל פרמיה (סכום קבוע לכל פוליסה או אחוז מכל הפרמיות בענף הביטוח הרלוונטי), שתמורתו הוא מכסה נזקים מעל סכומים מסוימים (אקסס), עד גובה גבול אחריותו על פי ההסכם. בתביעות בהן סך התשלומים למקרה או לאירוע הינם בסכום הגבוה מסכום האקסס שנקבע בהסכם, מבטחי המשנה יישאו ביתרת הסכום עד לגובה גבול האחריות על פי ההסכם. בסוג ביטוח זה לא משולמת בדרך כלל עמלה לחברת הביטוח;

- **"Surplus Lines"** – הסכם לביטוח משנה יחסי, בו קובעת חברת הביטוח את חלקו של מבטח המשנה בסיכון. בסוג זה של הסכם, חברת הביטוח מוסרת למבטח המשנה ידו, שהן כפולות של חלק מהשייר שלה (החלק של חברת הביטוח בסיכון), עד למספר מירבי של ידו שנקבע בהסכם. החלק של מבטח המשנה בסיכון יכול להשתנות בין פוליסות שונות.

- **"Quota Share"** – הסכם לביטוח משנה יחסי, בו קיימת חלוקה יחסית של הפרמיה, של הסיכון הביטוחי ושל תשלום התביעות, בין חברת הביטוח לבין מבטחי המשנה. החלוקה בין חברת הביטוח למבטחי המשנה נקבעת מראש, בשיעור קבוע לכל הפוליסות הקיימות בחברה בענף ביטוח מסוים, לפעמים בחלוקה לסוג ביטוח באותו ענף, בשנה מסוימת, ובתמורה חברת הביטוח מקבלת בדרך כלל עמלה ממבטח המשנה. שיעורי וסוגי העמלות משתנים מהסכם להסכם.

- **"ביטוח משנה פקולטטיבי"** – הסכם לביטוח משנה יחסי, הנערך לכיסוי סיכונים מיוחדים, הגלומים בפוליסות ספציפיות. בביטוח משנה מסוג זה יבוטחו לרוב עסקים ספציפיים, כשסכום הביטוח עולה בהיקפו על קיבולת הסכמי ביטוח המשנה החוזים שצוינו לעיל או שהוא נופל בחריגי הסכמי ביטוח המשנה החוזיים.

- **"ביטוח קטסטרופה"** – ביטוח משנה בלתי יחסי מפני נזקי קטסטרופה, שעלולים להשפיע על מספר גדול של סיכונים מצטברים, המבוטחים על ידי חברת הביטוח. נזקים המוגדרים כנזקי קטסטרופה הם לרוב נזקי טבע, כגון: רעידת אדמה, ברד, שיטפון וכו'. בסוג ביטוח משנה זה לא משולמת עמלה לחברת הביטוח.

"גוף מוסדי" – מבטח או חברה מנהלת, כהגדרת המונח בחוק הפיקוח על הביטוח.

"דמי ביטוח", "פרמיה" – הסכום הכולל שעל המבוטח לשלם למבטח, בהתאם לתנאי הפוליסה (חוזה הביטוח) שרכש המבוטח.

- "דוחות כספיים" – דוחות כספיים מבוקרים של החברה, נכון ליום 31 בדצמבר 2019.
- "דמים" – סכומים הכלולים בדמי הביטוח, המיועדים לכיסוי הוצאות המבטח.
- "החברה", "ווישור" – ווישור חברה לביטוח בע"מ.
- "החברה האם", "הארט" – הארט דיגיטל בע"מ.
- "החברה האם הסופית" – יו. דיגיטל בע"מ.
- "החוזר המאוחד", "קודקס הרגולציה" – החוזר המאוחד מרכז הוראות של הממונה. החוזר המאוחד משלב הוראות שבחוזרי המקור, ללא שינוי במשמעותן, למעט הוראות חדשות, מסוימות, שצוינו מפורשות ככאלו בחוזר המאוחד ונקבע להן מועד תחילה מפורש.
- "הממונה" ו/או "המפקח/ת" – הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- "הפול" – התאגיד המנהל של המאגר הישראלי לביטוח רכב חובה.
- "הקבוצה" – יו. דיגיטל בע"מ והחברות המוחזקות שלה.
- "הרשות", "רשות שוק ההון" – רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- "חוזי ביטוח" – חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
- "חוזר סולבנסי" – חוזר 2017-1-9 "יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II".
- "חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט – 1999.
- "חוק ההתיישנות" – חוק ההתיישנות, התשי"ח – 1958.
- "חוק חוזה הביטוח" – חוק חוזה הביטוח, התשמ"א – 1981.
- "חוק הפיקוח על הביטוח" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א – 1981.
- "תקנות תנאים בחוזי ביטוח" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב – 1981.
- "חוק הפלת"ד" – חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה – 1975.
- "חיתום" – תהליך במסגרתו החברה בוחנת את הצעת הביטוח המתקבלת, ומתמחרת את הפוליסה, בין היתר בהתאם להערכות סיכון אקטואריות, הנתונים העולים מהצעת הביטוח ומידע נוסף שברשות המבטח.
- "מאגר ISO" – מאגר מידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה.
- "פקודת הנזיקין" – פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח – 1968.
- "פקודת מס הכנסה" – פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].
- "פקודת ביטוח רכב מנועי" – פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל – 1970.
- "ענפי ביטוח" – כמשמעותם בהודעת הפיקוח על עסקי ביטוח (ענפי ביטוח) התשמ"ה – 1985.
- "צי רכב" – לפחות 40 כלי רכב בבעלות אחת, המבוטחים בחברה, לרוב בתנאים ומחירים זהים, לפי הסכם אחד.

"קולקטיב" – קבוצה של 100 כלי רכב לפחות המבוטחים אצל אותו מבטח, השייכים לקבוצת אנשים בעלי רקע משותף, מקום עבודה או תאגיד כלשהו, לרוב בתנאים ומחירים מיטבים. בתחום הביטוח הכללי נהוג ליצור הסכם מסגרת מול הגוף המתקשר, אך הביטוח נעשה בהתקשרויות פרטניות מול כל אחד מהזכאים להכלל בקולקטיב, ובהתאם לצרכיו הביטוחיים.

"קרנית" – הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים.

"שייר" – הסיכון שנותר על חברת הביטוח, לאחר ניטרול חלק הסיכון שהועבר למבטחי משנה.

"תגמולי ביטוח" – סכום שחברת הביטוח תשלם למבוטח או למוטב במקרה ביטוח, על פי תנאי הפוליסה.

"תקנות ההיוון" – תקנות הביטוח הלאומי (היוון), תשל"ח-1978.

"תקנות חוזה ביטוח רכב חובה" – תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועל), התש"ע, 2010.

"תקנות חוזה ביטוח רכב רכוש" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986.

"תקנות חוזה ביטוח דירה" – תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) התשמ"ו-1986.

"LR" – שיעור התביעות מתוך הפרמיות.

"CLR" – היחס שבין תשלומי תביעות ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, עמלות ועלויות רכישה בניכוי הכנסות מעמלות ביטוח משנה והוצאות הנהלה וכלליות לבין הפרמיות שהורווחו.

"S&P", "AM Best" – חברות דירוג אשראי בינלאומיות.

חלק א - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1. פרטי החברה

ווישור חברה לביטוח בע"מ (weSure) התאגדה ב-1.1.2018, תחת השם ווישור בע"מ, במטרה להיות חברת ביטוח דיגיטלית בישראל הפועלת בתחומי הביטוח השונים ובכל ערוצי ההפצה ("היברידית").

החברה נוסדה על ידי מנהלים בכירים בתעשיית הביטוח והפיננסים, בעלי ניסיון רב שנים בתחומי הפעילות: מר אמיל וינשל, המכהן כיו"ר דירקטוריון החברה ומר ניצן צעיר הרים, המכהן כמנכ"ל החברה, שהינם גם בעלי השליטה בחברה.

ב-20 ביוני 2018 החברה קיבלה רישיון מבטח מרשות שוק ההון ביטוח וחסכון לפעול בענפי הביטוח הכללי-ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב רכוש (עצמי וצד ג') וביטוח מקיף לדירות ובתי עסק (מוגבל בשלב זה לביטוח דירות בלבד). זאת, לאחר שנבחנו יכולותיה לעמוד בכל דרישות הרשות למתן רישיון מבטח, לרבות דרישות הון וחוסן פיננסי, הנדרשים מגוף מוסדי בישראל.

החברה מבוססת על תפיסות מתקדמות של ניהול מערכי ביטוח, טכנולוגיות חדשות ותהליכי עבודה יעילים ואוטומטיים, ככל הניתן. מודל החברה הוא להיות חברת ביטוח מבוססת דיגיטל וטכנולוגיה מתקדמת בכל שלבי העסקה, משלב הצעת מחיר לביטוח, הצטרפות לביטוח, שירות לקוחות, טיפול באירועי ביטוח ותשלום תביעות (End to End).

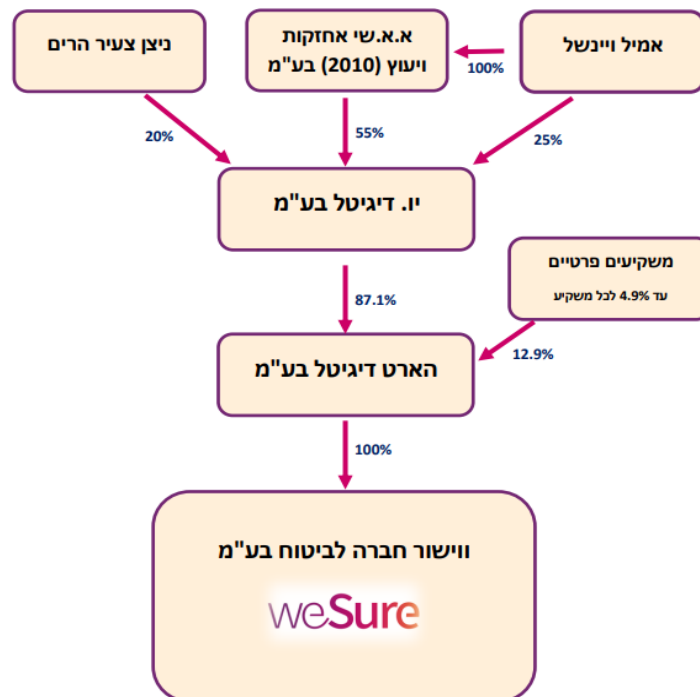
החברה הינה "חברה היברידית", במובן זה שהיא פועלת הן בערוץ ההפצה באמצעות סוכני ביטוח והן בערוץ הפצה "ישיר", והכל על תשתית טכנולוגיה מתקדמת ודיגיטלית למגוון ערוצי הפצה.

נכון לתקופת הדוח, כל מניות החברה מוחזקות על ידי חברת האם, הארט דיגיטל בע"מ. בעלי היתר השליטה בחברה ובמבטח הם מר אמיל וינשל ומר ניצן צעיר הרים, שמחזיקים בעקיפין, באמצעות חברות בשליטתם, במרבית הון המניות המונפק והנפרע של החברה וזכויות ההצבעה בה. יתר אמצעי השליטה בחברת הארט מוחזקים על ידי בעלי מניות פרטיים, שכל אחד מהם מחזיק ב-עד 4.9% מהון המניות המונפק והנפרע שלה. לפירוט נוסף בעניין זה ראה תרשים ההחזקות בסעיף 1.3 להלן.

1.2. נתונים בדבר היקף פעילות החברה

שנת 2019 הייתה למעשה השנה הראשונה לפעילות ביטוחית מלאה של החברה. השנה התאפיינה בצמיחה משמעותית כאשר היקף הפרמיות ברוטו בשנת הדוח הסתכם במעל 100.3 מיליוני ₪. החברה התמקדה בשנת 2019 בתחום רכב החובה והגיעה לנתח שוק מוערך של כ-1.5% בשנת הדוח. סך המאזן של החברה ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכם בכ-197.3 מיליוני ₪ ביחס ל-83.6 מיליוני ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. נכון ליום 31 בדצמבר 2019, סך המזומנים ושווי המזומנים וכן ההשקעות הפיננסיות של החברה המנוהלים במסגרת תיק הנוסטרו בביטוח כללי של החברה, מסתכמים בכ-79 מיליוני ₪ ביחס ל-49.6 מיליוני ₪ בתקופה המקבילה אשתקד.

1.3. תרשים החזקות (נכון לתאריך הדוח)¹

1.4. תיאור התפתחות עסקי החברה

1.4.1. קבלת היתרי שליטה ורישיון מבטח בענפי הביטוח הכללי

כמפורט בסעיף 1.1 לעיל, ביום 20.6.2018, קיבלה החברה רישיון מבטח מרשות שוק ההון, המאפשר לה לפעול בענפי הביטוח הכללי הבאים: ביטוח רכב (חובה, מקיף וצד ג') וביטוח כללי אחר (בשלב זה ביטוחי דירות ומבנה אגב משכנתא).

1.4.2. קבלת רישיון ביטוח חיים לצורך השתתפות במכרז עובדי המדינה לשנים 2019-2020

ביום 30.8.2018 קיבלה החברה רישיון ביטוח חיים (סיכון בלבד), מוגבל לפוליסת ביטוח חיים קבוצתי הנלווית לביטוח רכב פרטי לעובדי מדינה, במסגרת מכרז החשב הכללי, שהותנה בעמידת החברה בדרישות הון כמפורט במסמכים הנלווים לרישיון, לצורך התמודדות במכרז. עם פרסום תוצאות המכרז בחודש ספטמבר 2018, החברה לא הוכרזה כאחת מהחברות הזוכות במכרז זה. נכון ליום פרסום הדו"ח החברה אינה פעילה בתחום ביטוח זה.

1.4.3. התקשרות עם לקוחות גדולים בתחום ביטוח רכב חובה ורכוש

במהלך שנת 2019 החברה התקשרה עם מספר ציים וקולקטיבים גדולים (חלקם היה חידוש של פוליסות שהופקו ברבעון האחרון של שנת 2018). ההתמקדות במגזר העסקי בשנת הפעילות

¹ לאחר תאריך המאזן העביר אחד מהמשקיעים בחברה האם, 1.9% ממניותיו לבעלי השליטה וחברות בשליטתם, במסגרת מימוש בטוחה להבטחת הלוואה (בחלוקה יחסית למימון), כך שנוכח למועד אישור הדוחות, בעלי השליטה מחזיקים בעקיפין ובמישרין 89%.

הראשונה נועדה, בין השאר, לסייע לחברה לבסס עצמה וליצור נפח פעילות בטרם יחל השיווק ללקוחות פרטיים והיא תואמת את אסטרטגית החברה לפעול בכל ערוצי ההפצה.

1.4.4. תחילת שיווק ON LINE לציבור הרחב בפלטפורמת B2C

ברבעון האחרון לשנת 2019 השיקה החברה את פלטפורמת השיווק של ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש (ביטוח מקיף / צד ג'), לקהל הרחב באמצעות מערכת B2C ייחודית, בעזרתה ניתן לקבל הצעת מחיר לביטוח אונליין ולהצטרף לביטוחי החברה באופן עצמאי ופשוט באתר האינטרנט שלה.

1.5. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1.5.1. סיום כהונת מר ראובן קפלן כדח"צ ומינוי גב' מיכל לשם כדירקטורית בלתי תלויה

ביום 1 בדצמבר 2019 התקיימה אסיפה כללית של החברה, במסגרתה הוחלט למנות את המועמדת גב' מיכל לשם, לתפקיד דירקטורית בלתי תלויה של החברה וחברה בועדת ביקורת, בכפוף לאישור הממונה למינוי ובהתאם להמלצת ועדת האיתור של הדירקטוריון. המינוי נעשה בהמשך לפרישתו של הדח"צ מר ראובן קפלן מתפקידו כדח"צ בחברה ומכל תפקידיו הנוספים בה, ביום 19 בספטמבר 2019, עקב מינויו למנכ"ל פסגות, והמניעות שיצר לו המינוי להמשיך ולכהן בתפקיד (פסגות ני"ע בע"מ מקבוצת פסגות, מנהלת במיקור חוץ את תיק השקעות הנוסטרו של החברה). המינוי אושר בפועל ביום 8 בינואר 2020, לאחר הודעת הממונה על אי התנגדותו למינוי. ראה גם תקנה 26(7) בפרק פרטים נוספים על התאגיד.

1.5.2. אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי בחברה

ביום 1 בדצמבר 2019, במסגרת האסיפה הכללית הנ"ל של החברה, אושרה מדיניות התגמול של החברה לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי בה. לפרטים נוספים ראה סעיף 4.6.3 להלן.

1.6. אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן

1.6.1. התפרצות נגיף קורונה בעולם

ביום 12 במרץ 2020, הכריז ארגון הבריאות העולמי על התפרצות מגיפה עולמית (פנדמיה), הנגרמת מוירוס הקורונה (COVID-19). הנגיף, שעבר מבעלי חיים נגועים לבני אדם, התפרץ בסין בחודש ינואר 2020, ותוך זמן קצר התפשט למעל 100 מדינות בעולם. נכון לימים אלה, מדובר במאות אלפי חולים ומעל לשלושים אלף מתים בעולם.

נכון למועד אישור, הדוחות המחלה ממשיכה להתפשט בקצב גבוה (למעט במספר מדינות באסיה, שם מסתמנת מגמת השתלטות מסויימת על המשך ההתלקחות). בשלב זה, לא קיים חיסון או תרופה אנטי-ויראלית ספציפית מאושרת, אך מחקרים מתבצעים בכל העולם.

תגובות הממשלות בעולם, וכן בישראל, כוללות מגבלות רבות שמשפיעות באופן ישיר ועקיף על הכלכלות המקומיות והגלובליות: מגבלות על פעילות מקומות עבודה, סגירת מקומות בילוי ותרבות, טיסות, הסגר ועוצר במקומות מסוימים בעולם, בידוד עצמי של מי ששהה ליד חולים,

ביטול אירועים והתכנסויות, סגירת בתי ספר ואוניברסיטאות, ומעבר לעבודה מרחוק בחלק מהחברות. הממשלה בישראל (ובמקומות נוספים) נוקטת גם בצעדים חריגים שאינם משקפים ימים רגילים, לרבות איכון סלולרי של חולים.

ההשפעות ברחבי העולם של התפשטות הנגיף כוללים חוסר יציבות חברתי וכלכלי משמעותיים, ונקיטת אמצעים חסרי תקדים של הגבלות וסגר במדינות רבות (כולל ישראל). בורסות העולם חוות ירידות חדות ונמשכות, וגם לחברה נגרמו הפסדים בשל השקעות בשוק ההון של תיק הנוסטרו, כמפורט בבאור 27 לדוחות הכספיים. נכון למועד אישור הדוחות, קיים חוסר ודאות בקנה מידה עולמי לגבי עומק הפגיעה בשוקי ההון ובכלכלות ומשכה. כמו כן, בשל התנודתיות החדה בשווקים הפיננסיים ההשפעות עשויות להשתנות משמעותית בהתאם להתפתחויות בשוק ההון בארץ ובעולם.

ביום 18 במרץ 2020 פרסמה רשות שוק ההון הודעה על מעבר הגופים המוסדיים לעבודה במתכונת מצומצמת וכן ביום 21 במרץ 2020 נחתמו תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים בשל התפרצות נגיף הקורונה החדש), התש"ף 2020 וזאת לצורך מניעת התפשטות מחלת הקורונה ושמירה על בריאות הציבור ועל פיהם ככלל, לא ישהו במקום עבודה יותר מ-30% מכלל העובדים. עם זאת התקנות הנ"ל אינן חלות על גופים שפורטו בתוספת, לרבות החברה בהיותה גוף מוסדי, ובלבד שאותם גופים יצמצמו את פעילותם לפעילות חיונית בלבד. בהתאם לכך, החלה החברה לעבוד במתכונת מצומצמת, לרבות עבודה מרחוק של חלק ממצבת העובדים. במסגרת מעבר לעבודה מצומצמת יותר, חלק מהעובדים הוצאו לחל"ת, יתר העובדים והמנהלים עברו לעבודה במשרה חלקית תוך מתן אפשרות לנצל חופשה צבורה. היות והחברה הינה חברת ביטוח דיגיטלית בעלת אמצעים טכנולוגיים מתקדמים, המעבר לעבודה מרחוק נעשתה ביעילות ובהתראה קצרה.

1.6.2. הקלות שקבלה החברה מרשות שוק ההון

דבר הקלות שקבלה החברה מהרשות ואישור להארכה ועדכון חלק מההקלות בהתאם למכתב מיום 16 בפברואר 2020 ראה סעיף 5.4 להלן וכן באור 1 ג' לדוחות הכספיים שלהלן.

1.7. **תחומי פעילות החברה**

החברה פועלת כאמור לעיל, כמבטחת בישראל החל משנת 2018 במספר ענפים בתחום הביטוח הכללי בלבד: ענף ביטוח רכב חובה, ענף רכב רכוש (כולל ביטוח צד שלישי ו/או מקיף) וענף כללי אחר - דירות. כמפורט בסעיף 1.4.2 לעיל, לחברה רישיון מותנה לענף ביטוח חיים קבוצתי.

בענף רכב רכוש החלה החברה במכירת פוליסות מיום 1 בינואר 2019. ברבעון האחרון של שנת 2019 החלה החברה לשווק את מוצריה לציבור הרחב באמצעות פורטלים אינטרנטיים חדשניים ויצאה בקמפיין פרסומי ראשון בערוצי המדיה השונים.

ענף ביטוח רכב חובה - ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לנזק גוף העלול להיגרם למשתמש ברכב (נהג או נוסע) או הולך רגל כתוצאה משימוש ברכב מנועי, כהגדרתו בפקודת ביטוח רכב מנועי, וככל שהאירוע יוגדר כתאונת דרכים בהתאם לחוק הפל"ד. הדין מחייב לרכוש ביטוח זה עבור רכבים שבהם נעשה שימוש. להרחבה ראה סעיף 2.1 להלן.

ענף רכב רכוש- ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לנזק או אבדן של כלי הרכב המבוטח ולחבות המבוטח בגין נזק שייגרם לרכוש צד שלישי על ידי כלי הרכב המבוטח (עד לגבול האחריות שנרכש על ידי המבוטח). ניתן לרכוש כיסוי ביטוחי לחבות כלפי צד שלישי בלבד (ביטוח צד ג') או כיסוי ביטוחי לנזק שייגרם לכלי הרכב המבוטח, לרבות כיסוי ביטוחי לחבות כלפי צד שלישי (ביטוח מקיף).

ענף ביטוח כללי אחר- דירות- ביטוח זה מעניק כיסוי ביטוחי לתכולת הדירה ו/או למבנה הדירה. הביטוח יכול לכלול כיסויי חבויות בגין נזקים לצד שלישי ובגין חבות מעבידים לעובדי משק בית.

החברה משווקת פוליסות ביטוח גם באמצעות סוכנים, שלהם זיקה לפעילות דיגיטלית, על בסיס התשתית הדיגיטלית שהוקמה בחברה. החברה מייעדת את פעילותה לשיווק מוצריה הן לקולקטיבים ולציי רכב, והן לביטוחי פרט (לקוחות יחידים פרטיים ולקוחות עסקיים קטנים).

1.8. השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות במניותיה

למיטב ידיעת החברה, בשנת 2019 ועד למועד פרסום הדוח, לא בוצעו השקעות בהון המניות של החברה.

1.9. חלוקת דיבידנדים

נכון למועד הדוח, אין לחברה מדיניות חלוקת דיבידנדים, ועד שמדיניות שכזו תאושר, אין בכוונת החברה לחלק דיבידנדים. לפרטים ראה באור 11 לדוחות הכספיים.

חלק ב – תיאור עסקי החברה לפי תחומי פעילות

2.1. תחום ביטוח כללי

2.1.1. כללי

תחום זה כולל את פעילות החברה בענפי הביטוח הכללי. נהוג לחלק את תחום הביטוח הכללי לשתי קטגוריות עיקריות: ביטוחי רכוש וביטוחי חבויות לרבות רכב חובה. הפעילות בביטוחי רכוש נחשבת כבעלת "זנב תביעות קצר" מאחר שתביעות אלו מוגשות, במרבית המקרים, במהלך תקופת הביטוח ומאחר שמשך תקופת ההתיישנות הינו שלוש שנים בלבד מקרות מקרה הביטוח. מנגד, ביטוחי חובה וחבויות נחשבים כבעלי "זנב תביעות ארוך" מאחר שמשך תקופת ההתיישנות הינו שבע שנים מקרות מקרה הביטוח (ובמקרה של קטין, תקופה אף ארוכה יותר). התביעה הביטוחית אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי כנגד המבוטח וכן בשל פרק הזמן הארוך שחולף בין מועד היווצרות העילה כנגד המבוטח לבין מועד הגילוי/התגבשות הנזק לבין מועד הגשת התביעה (בין היתר לאור תקופת ההתיישנות כאמור לעיל) ו/או בשל פרק הזמן הדרוש לביורר התביעה. להלן יסקרו הענפים/מוצרים העיקריים הנכללים בתחום הביטוח הכללי.

2.2. מוצרים ושירותים- ענף ביטוח רכב חובה

2.2.1. כללי

ענף ביטוח לפי דרישת **פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל - 1970 ("פקודת ביטוח רכב מנועי")**, המכסה נזקי גוף של בעל הרכב, כל הנוסעים ברכב והולכי רגל שנפגעו מהרכב, כתוצאה משימוש ברכב מנועי, בהתאם לחוק הפלתי"ד:

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 הביא לרפורמה יסודית בתחום הפיצוי לנפגעי תאונות דרכים בישראל. לפני חקיקתו היה תחום זה כפוף לדיני הנזיקין המסורתיים. הקושי המרכזי נבע מכך שהנפגע בתאונה נדרש להוכיח שנזקו נגרם על ידי התרשלותו של הנתבע כדי לזכות בפיצוי. אם גורם הנזק לא התרשל, אם לא ניתן היה להוכיח שגורם הנזק התרשל, אם גורם הנזק לא נמצא, או אם הנזק נגרם באשמת הנפגע עצמו - לא הייתה זכות לפיצוי. חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים נועד להבטיח שכל נפגע בתאונת דרכים יפוצה. לשם כך הוטלה אחריות מוחלטת לכאורה על כל נהג המעורב בתאונה כלפי הנפגעים בתאונה וחובת ביטוח בגין האחריות הפוטנציאלית וכן בגין נזק שעלול להיגרם לנהג בתאונה עצמית.

תנאי הכיסוי הביטוחי הם בהתאם לנוסח פוליסה תקנית, שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) התש"ע - 2010 ("**תקנות חוזה ביטוח רכב חובה**", "**הפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה**").

ענף ביטוח רכב חובה כולל בעיקרו מוצר אחד. ביטוח רכב חובה, כשמו, הוא מנדטורי. שימוש ברכב שאינו מבוטח בביטוח חובה מהווה עבירה פלילית. להוכחת הכיסוי הביטוחי, המבטח מפק תעודת ביטוח רכב חובה.

בחודש דצמבר 2017 תוקנה פקודת ביטוח רכב מנועי (תיקון מס' 22). בין היתר, התיקון מאפשר לחברת ביטוח להנפיק תעודת ביטוח חובה באמצעים אלקטרוניים, בתנאים ובמועדים שבתיקון. עד לתיקון, הדין חייב את המשתמש ברכב לשאת את תעודת החובה המקורית (מודפסת), וכעת ניתן להציג לשוטר עותק מהתעודה באמצעים אלקטרוניים. מבטח רשאי להוציא יותר מתעודת ביטוח אחת לאותו כלי רכב, ובוטלה החובה להשבת תעודה מקורית למבטח. התיקון עולה בקנה אחד עם פעילותה ומיצובה של החברה כדיגיטלית, המתקשרת עם מבטחיה בעיקר באמצעים דיגיטליים.

במרץ 2020 (לאחר תאריך המאזן) פורסמה טיוטה שניה לתיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020. במסגרת טיוטה זו מבוקש לבצע, בין היתר, התאמת הוראות הפוליסה התקנית לתיקון מס' 22 לפקודה הנ"ל, וקביעת הוראות פרטניות בנושא, התאמת הפוליסה התקנית לביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961; קביעת הוראות לעניין הודעת המבוטח על השבתת רכב, במסגרתה יוכל מבטח ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי, עדכונים והתאמות בפוליסה לביטוח סחר - רכב חובה בתעודת הביטוח, והוספת פוליסה ותעודה לביטוח תו סוחר ("שלט במבחן") - רכב חובה שתכסה שימוש ברכב בעל לוחית זיהוי "במבחן", על ידי כל נהג שקיבל היתר מבעל הפוליסה להשתמש ברכב.

2.2.2. המוצרים והשירותים

ככלל, בענף ביטוח רכב חובה קיים מוצר אחד, החל על כל סוגי הרכבים – הוא הפוליסה התקנית. עם זאת, קיימים הבדלים מסויימים בפוליסות, בהתאם לסוג הרכב המבוטח והשימושים בו, לרבות בקשר למאפייני נהגים הצפויים לנהוג ברכב.

דוגמאות למאפיינים יחודיים בפוליסת רכב חובה הינם:

פוליסת סחר ושלט במבחן – פוליסת ביטוח רכב חובה, הנותנת מענה לעוסקים בסחר כלי רכב ממונעים, כגון יבואנים, מכוני בדיקה ועוד. הפוליסה מאפשרת לעובדים השונים בעסק לנהוג בכלי הרכב השונים (ללא הגבלה על כלי רכב ספציפי), אשר נמסרים לעסק במסגרת הפעילות שלו. יחד עם זאת, יש בפוליסה הגבלות שונות כגון המורשה לנהוג מטרות השימוש ועוד.

ביטוח לאופנועים עם השתתפות עצמית – בשנת 2008 הוציא הממונה הוראות, המאפשרות להפיק תעודת ביטוח חובה לאופנוע, הכוללת השתתפות עצמית, בגין אבדן השתכרות או בעד נזק שאינו נזק ממון, תמורת הנחה בפרמיית הביטוח. ככל שנרכשה תעודת ביטוח חובה הכוללת השתתפות עצמית, נדרש לציין זאת בתעודת הביטוח כולל גובה ההנחה שניתנה, וכן לציין את הנהג הנקוב הרשאי לנהוג באופנוע.

פוליסה לנהגים נקובים בשם לאופנועים ומוניות – פוליסת ביטוח רכב חובה, המעניקה כיסוי רק לנהגים, ששמן נקוב בתעודת החובה, וניתן כיום לשווקה במוניות ואופנועים בלבד.

2.2.3. מאפיינים עיקריים

אחידות – תנאי חוזה ביטוח רכב חובה הינם אחידים ונקבעו בתקנות חוזה ביטוח רכב חובה, שקובעות את נוסח התנאים, שיופיעו בפוליסה התקנית בביטוח רכב חובה. בהתאם, התחרות בענף זה מתמקדת בעיקר במחיר ובשירות כמתואר בסעיף להלן.

היקף הכיסוי – הפוליסה התקנית לביטוח רכב חובה מעניקה כיסוי ביטוחי לבעל הרכב, המחזיק והנוהג בו, בגין חבות שהם עשויים לחוב בה מכוח חוק הפלתי"ד ו/או חבות אחרת בשל כל נזק גוף, שנגרם לנהג, לנוסעים ברכב ו/או להולכי הרגל, אשר נפגעו על ידי או עקב השימוש ברכב המבוטח למטרות תחבורה.

אחריות מוחלטת (No Fault) – הכיסוי הביטוחי בענף ביטוח רכב חובה הינו בהתאם לחוק הפלתי"ד, שקובע כי האחריות של בעל הרכב, המחזיק או הנוהג בו, הינה מוחלטת ולפיכך זכאות הנפגע בתאונת דרכים לפיצויים אינה תלויה בהוכחת אשם. עם זאת, חוק הפלתי"ד קובע חריגים לאחריות, אשר בגינם תישלל הזכאות לפיצוי.

התיישנות ומשך התביעות (זנב ארוך, long tail) – תקופת ההתיישנות בענף ביטוח רכב חובה הינה 7 שנים בהתאם לחוק ההתיישנות. במקרה של קטין, תקופת ההתיישנות מתחילה להימנות מהגיעו של הקטין לגיל 18. תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור ארוך יחסית, ולרוב חולפות מספר שנים בין מועד קרות האירוע הביטוחי לבין מועד סילוק סופי של התביעה. החברה משתמשת בהערכות אקטואריות לקבוע את סכום התביעות התלויות בענף זה, כמפורט בדוחות הכספיים.

ייחוד העילה - מי שנגרם לו נזק גוף בתאונת דרכים כהגדרתה בחוק הפל"ד ויש לו עילת תביעה לפי חוק הפל"ד, רשאי לתבוע רק על פי חוק זה, ואינו רשאי לתבוע לפי פקודת הנזיקין.

היקף ודרכי הפיצוי - למעט קיומה של תקרת פיצויים למרכיב נזק שאינו נזק ממוני והגבלת הכיסוי לאובדן השתכרות לעד פי 3 מהשכר הממוצע במשק, הכיסוי אינו מוגבל בסכום.

דמי הביטוח - הפרמיות בענף ביטוח רכב חובה הינן דיפרנציאליות, מפוקחות ונקבעות בהתאם למגבלות הדין. חברות הביטוח קובעות את דמי הביטוח תוך שימוש במשתנים שאושרו על ידי הממונה ("המשתנים"). המשתנים נועדו להתאים את פרמיות הביטוח לסיכון המבוטח. המשתנים כוללים, בין היתר, את נתוני הרכב (כגון: סוג רכב, נפח מנוע, כריות אוויר, מערכות בטיחות למניעת תאונות וכו'); סוג השימוש ברכב (כגון: רכב השכרה, הובלת חומרים מסוכנים וכו') וכן נתוני נהג (כגון מין, גיל, וותק נהיגה מספר תאונות, מספר השלילות ועוד).

ניתן לקבוע פרמיות שונות לביטוח רכב חובה לצי רכב, ובלבד שניתנה הודעה לתעריפי ציי הרכב לממונה ולא התקבלה התנגדות (עד לשנת 2016 ניתן היה לקבוע פרמיות שונות גם לקולקטיבים).

שיעור דמים מקסימאלי - החוזר המאוחד (ראה סעיף 4.1.1) קובע הסדרים לקביעת דמי ביטוח בענף רכב חובה שרשאי מבטח לגבות ואופן הגשתם לאישור הממונה. בהתאם לפרק הדין בביטוח כללי בחוזר המאוחד, מרכיב פרמיית הסיכון שבתעריף ביטוח רכב חובה (דמי הביטוח נטו) הינו אחיד לכל המבוטחים בעלי אותם מאפיינים, אצל המבטח. מעבר לכך פרמיית ביטוח החובה תכלול תשלום לקרנית (כמפורט בסעיף 2.2.4.2 והוצאות הרפואיות (כמפורט בסעיף 2.2.4.3). המבטח רשאי לגבות בנוסף דמים, שנועדו לכיסוי הוצאות המינהל של המבטח, עמלת סוכנים ורווח. המבטח רשאי לתת הנחות ביחס למרכיב הדמים בלבד בשיעור של עד 16.25% - שיעור הוצאות המינהל המקסימלי שמבטח רשאי לגבות (בפול מדובר על שיעור של 8%). בגין ציי רכב רשאי המבטח להשתמש בנוסחאת תעריף שונה, בכפוף להודעה מראש של הממונה, כמפורט לעיל.

2.2.4. הסדרים מיוחדים בענף

2.2.4.1. מאגר מידע סטטיסטי -

מאגר מידע, המוסמך על פי דין לאסוף מידע בענף, ולקבוע על בסיסו הערכה של עלות הסיכונים בענף רכב חובה ("המאגר הסטטיסטי", "תעריף הסיכון" בהתאמה). בהתאם לתקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד 2004, חברות הביטוח מחויבות על פי דין להעביר למאגר המידע והפיקוח נתונים ומידע לרבות על נהגים ברכב המבוטח, כפי שהגדיר הממונה, וכן על פרמיות, תשלומים ותביעות תלויות, בהיקף ובמועדים שנקבעו בתקנות האמורות.

הממונה מינה זכיון שהינו אחראי לניהול מאגר המידע כאמור לעיל, ולהפקת דוחות אשר ישמשו, בין השאר, להערכת הסיכונים בענף ביטוח רכב חובה ולקביעת תעריף הסיכון. נכון למועד הדו"ח הזכיון הינו רון בינה אקטוארית בע"מ. בימים אלו מתנהל הליך תחרותי על ידי רשות שוק ההון למינוי מפעיל מאגר המידע לתקופה נוספת של שלוש שנים, עם אופציות להארכת ההתקשרות עד סך הכל תשע שנים, לפי שיקול דעת הרשות.

תעריף הסיכון אינו מחייב את חברות הביטוח במישרין, אולם תעריף הפול נקבע על ידי הממונה בהתייחס אליו ובנוסף הוא מהווה מדד רלוונטי, מבחינת הממונה, לאישור התעריף של חברות הביטוח. הממונה מסדיר גם את העקרונות והפרמטרים המותרים לקביעת תעריפי ביטוח רכב חובה ומפקח עליהם באמצעות חוזרים, הוראות ותקנות שהוא מפרסם מעת לעת. חברות הביטוח רשאיות לקבוע את הפרמיות תוך שימוש בתעריף הסיכון ובקריטריונים לסיווג סיכונים שנקבעו, וזאת כדי להתאים את פרמיית הביטוח לסיכון המבוטח. החברה עושה שימוש במאגר המידע הנ"ל ובדוחות שפרסם מפעיל המאגר בשנים האחרונות, אשר כוללים מידע נרחב ונתונים רבים בדבר עלות הסיכון והמשתנים השונים, שכן בשלב זה ניסיון התביעות בפועל של החברה הינו קטן יחסית.

2.2.4.2. קרנית- הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים-

קרנית הינה תאגיד סטטוטורי, שהוקם על פי חוק הפלת"ד, לצורך תשלום פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, שאין באפשרותם לתבוע פיצויים מחברת הביטוח של הרכב הפוגע או הרכב בו נסעו, בשל אחד מהמקרים הבאים: המבטח אינו ידוע (כגון פגיעת פגע וברח); פגיעה על-ידי רכב שלא היה לו כיסוי ביטוחי; המבטחת נמצאת בפירוק או מונה לה מנהל מורשה. על-פי הוראות **צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן) (תיקון), התשס"ג-2003**, על כל חברות הביטוח המשווקות ביטוחי רכב חובה להעביר לקרנית 1% מהפרמיות (נטו) בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שהוצאו על-ידיהן.

בנוסף, על פי **צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון עלות אספקת שירותים), התש"ע-2009**, על כל מבטח להעביר לקרנית 9.4% מהפרמיה ברוטו, עבור כל הפוליסות שהוציא, כנגד העברת האחריות לכל ההוצאות הרפואיות הכלולות בסל הבריאות, אל קופות החולים. ראה בהרחבה בהמשך בסעיף 2.2.4.3.

חוזר ההשבה - החוק מחיל על קרנית הסדרי השבה לציבור המבוטחים בענף ביטוח רכב מנועי, במקרה שבחשבונה נצבר סכום העולה על הנדרש למימון פעולותיה והבטחת יציבותה (סעיף 15(ד)(1) לחוק הפלת"ד). בחודש ספטמבר 2017 הוציאה הממונה את **חוזר 14-1-2016, שעניינו השבת כספים מקרנית לציבור המבוטחים ("חוזר ההשבה")**. חוזר זה קבע הוראות להשבת עודפים שנצברו בקרנית לציבור המבוטחים בביטוח רכב מנועי, בגין פוליסות ביטוח רכב חובה, שמועד תחילתן בין 1 בינואר 2017 ל- 31 בדצמבר 2018, ושתקופת הביטוח בהן לא עולה על 13 חודשים. בנובמבר 2017, פרסמה הממונה תיקון לחוזר ההשבה. בהתאם, בגין פוליסות שתאריך תחילתן מיום 1.1.2019 ואילך, לא בוצעה הפחתה בגין דמי ההשבה.

2.2.4.3. אחריות למתן שירותים רפואיים-

בהתאם לתיקון החקיקה משנת 2009, במסגרתו הועברה האחריות הביטוחית בשל נזקי גוף לנפגעי תאונות דרכים אל קופות החולים, לצורך מתן שירותים רפואיים, הנכללים בסל השירותים הקבוע בתוספת השניה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד – 1994 (**"חוק ביטוח בריאות ממלכתי"**) ובצו התרופות לפי סעיף 8(ז) לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, גובות חברות הביטוח 9.4% מדמי הביטוח (פרמיה ברוטו), לצורך מימון עלות אספקת השירותים הללו לנפגעי תאונות דרכים אלו (**"סכום ההשתתפות"**). המבטחים ממשיכים

להיות אחראים לגבי יתר השירותים הרפואיים שאינם נכללים בתוספת השנייה לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ובצו התרופות. האמור אינו חל על אוכלוסיות מסוימות, ובין היתר חיילים ונפגעי תאונות עבודה, שבמקרה תאונת דרכים, האחריות הביטוחית לכיסוי הוצאות הטיפול הרפואי עבורם, נותרה של המבטחים. את סכום ההשתתפות מעבירה החברה לקרנית, שמעבירה אותו למוסד לביטוח לאומי, והוא מעבירו לקופות החולים.

2.2.4.4. ביטוח שיורי "הפול"

המאגר הישראלי לביטוח רכב הוא גוף שתפקידו לבטח בעיקר את הסיכונים של כלי הרכב הנדחים על ידי חברות הביטוח בביטוח חובה (הביטוח השיורי).

הביטוח השיורי מוסדר בתקנות ביטוח רכב מנועי (הסדר ביטוח שיורי ומנגנון לקביעת תעריף) התשס"א-2001.

מאחר שביטוח רכב חובה הינו אובליגטורי, הפול נותן מענה לכל מסורבי הביטוח בענף. מסיבה זו, עיקר המבטחים בפול הם אופנועים, שכן בשנים האחרונות פרמיות הביטוח לאופנועים הייתה פרמיה בחסר, שלרוב הייתה מאופיינת בהפסדים חיתומיים, ולכן חברות הביטוח לא הסכימו לבטח סוג רכב זה.

הפול פועל כחברת ביטוח לכל דבר ותעריפיו כיום הינם תחרותיים ביחס לחברות ביטוח אחרות בשוק בסוגי רכב מסויימים ובמאפייני נהגים מסוימים. כל חברות הביטוח הפועלות בתחום ביטוח רכב חובה שותפות בפול, וכל אחת מחברות הביטוח נושאת בהפסדי הפול או ברווחיו, על-פי החלק היחסי של החברה בשוק ביטוחי רכב החובה.

מרכיב העמסה הינו חלק מהתעריף הסופי שמשלמים ציבור המבטחים בביטוח החובה, אשר נועד לסבסד חלק מהגירעון השנתי של הפול ("מרכיב העמסה"). פקודת ביטוח רכב מנועי מגדירה את טווחי מרכיב העמסה האפשריים בתעריף ביטוח חובה, מתוך עלות הסיכון הטהור של ביטוחי רכב החובה.

נכון למועד הדוח, הפקודה קובעת כי מרכיב העמסה הצפוי בתעריף ביטוח רכב חובה מעלות הסיכון הטהור לא יעלה על 8% ברכבים פרטיים ו-8.5% באופנועים, כפוף לאמור להלן. עד לאחרונה, מרכיב העמסה לביטוח אופנועים היה מקסימום 6.5%, אך בעקבות תיקון לפקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 23), התשע"ח-2018, מיום 1.7.2018, הוגדל הטווח של מרכיב העמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים למקסימום של 8.5%, וזאת בשנתיים שמיום 1 ביולי 2018 (לאחר מכן ירד ל-8%). זאת, מתוך מגמה להוזיל (או לא לייקר) את פרמיות ביטוחי החובה לאופנועים.

חלקה היחסי של החברה בהפסדי הפול נכון ליום ה-31.12.2019, מוערכים בכ-1.5% (שנה קודמת 0.1%) והוא יותאם במהלך שנת 2020 לחלק היחסי של החברה בפועל. החישוב הינו זמני ונקבע בהתאם לתקנון הפול, כך שרק בחודש יוני 2020 יקבע חלקה הסופי של החברה בהפסדי הפול בגין תקופת הדוח. חלקה הסופי של החברה בהפסדי הפול נכון לשנת 2018 הינו 0.1%.

2.2.4.5. מאגר מידע לאיתור הונאות בענף ביטוח רכב חובה-

מאגר מידע מרכזי שהוקם במימון חברות הביטוח הפועלות בענף, מכוח **תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגרי מידע), התשס"ד 2004**. המאגר נועד לסייע לחברות הביטוח בתמחור נכון של הפוליסות ובאיתור הונאות ביטוח הן בשלב החיתום לפני עריכת הפוליסה והן בשלב הטיפול בתביעות. המאגר הוקם בשנת 2006 ומנוהל על ידי חברה אמריקאית, באמצעות חברת בת ישראלית שלה- ISO קליימסרצ' ישראל ("המפעיל"), מכוח הסכם שבין המפעיל לבין כל חברות הביטוח הפועלות בענף, וכן בינו לבין הממונה. בשנת 2018 זכה המפעיל שוב במכרז להפעלת מאגר המידע הנ"ל והוא צפוי לתפעל את המאגר ב-5 עד 10 השנים הקרובות.

בהתאם להוראות החוזר המאוחד, ככלל, לא תופק תעודת ביטוח רכב חובה עבור כלי רכב פרטי או מסחרי עד 3.5 טון או אופנוע, מבלי שבוצע אימות בשאלתא מקוונת במאגר בעת תהליך חיתום, למעט חריגים המפורטים בחוזר.

2.2.4.6. תביעות שיבוב של המוסד לביטוח לאומי-

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995 ("חוק הביטוח הלאומי"), קובע כי במקרה בו שילם המוסד לביטוח לאומי גמלה לזכאי, בעילה המהווה גם עילה לחייב צד שלישי, לשלם פיצויים לאותו זכאי לפי פקודת הנזיקין או לפי חוק הפלג"ד, רשאי המוסד לביטוח לאומי ("המל"ל") לתבוע מאותו צד שלישי פיצויים על הגמלה ששילם או שהוא עתיד לשלם.

בינואר 2018, פורסמה הצעת תקציב המדינה לשנת 2019, במסגרתה נקבעו, בין היתר, הוראות לשינוי מנגנון ההתחשבנות שהיה נהוג בין המוסד לביטוח הלאומי לבין חברות הביטוח, בכדי להגביר את יעילות הסדרי ההתחשבנות, שנגעו לתשלום פיצויים לפי חוק הפלג"ד. במסגרת השינוי, הוחלט לתקן את ההסדר הקבוע בסעיף 328(א) **לחוק הביטוח הלאומי** בדבר התחשבנות הנערכת בין המוסד לביטוח לאומי לבין חברות הביטוח בגין תשלום פיצויים על הגמלה ששילם או שעתיד לשלם המוסד לביטוח לאומי לנפגעי תאונות דרכים לפי חוק הפלג"ד, כך שייקבע שחברות הביטוח יעבירו סכום קבוע שנתי לכיסוי חבותן, בהתאם לתקנות שיקבע שר האוצר. תקציב המדינה לשנת 2019 אושר בקריאה שנייה ושלישית על ידי כנסת ישראל במרץ 2018. התיקון בחוק הביטוח הלאומי יכנס לתוקף במועד כניסת התקנות לתוקף ("מועד התחילה") ויחול על תאונות שארעו במועד התחילה ואילך וכן על תאונות שארעו בין 1 בינואר 2014 למועד התחילה, בתנאי שהמוסד לביטוח לאומי לא הגיש תביעה או דרישה לתשלום בגינן.

2.2.4.7. טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (העברת סכום שנתי ממבטח למוסד בעד תאונות

דרכים), התשע"ט – 2019-

בהמשך לאמור בסעיף 2.2.4.6 לעיל בדבר שינוי מנגנון ההתחשבנות בין המוסד לביטוח הלאומי לבין חברות הביטוח בתביעות שיבוב שנגעו לתשלום פיצויים לפי חוק הפלג"ד, ביום 12 ביוני 2019 הופצה טיוטת תקנות, המגדירה את הסכום הכולל שעל המבטחים להעביר למל"ל בגין סכומי השיבוב, אופן חלוקת הסכום ועדכונו, וכן הוראות בקשר

לסכומים שעל המבטחים להשיב למל"ל בגין מקרים שקרו בין השנים 2014-2018, שהמל"ל לא הגיש לגביהן תביעות למבטח. כמו כן, בהתאם לטיוטה המוצעת, ככלל, החל מיום 1 בינואר 2020 (יום תחילת התקנות המוצע בטייטה) ועד ליום 31 בדצמבר 2023, יעמוד סכום השיבוב של כל מבטח למל"ל על שיעור של 9.74% מדמי הביטוח שנגבו על ידו בחודש הקודם. סכום השיבוב צפוי להתעדכן פעמיים נוספות.

יצוין כי מדובר בטייטה שלפני כניסתה לתוקף מחויב הליך של שימוע מול החברות לעניין גובה ואופן ההתחשבנות, ולכן קשה להעריך בשלב זה את ההשפעה הצפויה של הסדר השיבוב החדש על פעילות החברה, בפרט נוכח השלב הראשוני למדי של פעילותה. ההשפעה תלויה, בין היתר, בסכומים הסופיים שייקבעו כסכום הקובע והסכום החד פעמי שנדרש להעביר למל"ל, ובהשפעתה של התייעלות תפעולית אפשרית כפועל יוצא ממנגנון זה.

2.2.4.8. תשלומים עיתיים בפלט"ד-

בחודש יולי 2018 פרסמה הרשות נייר התייעצות בנושא תשלומים עיתיים מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 ("נייר ההתייעצות"). במסגרת נייר ההתייעצות, ביקשה הרשות לבחון השלכות אסדרה, במסגרתה ייקבעו הוראות לפיהן תשלומים, מכח חוק הפיצויים, בשל הפסד כושר ההשתכרות והוצאות מתמשכות, לנפגעים שנקבע להם שיעור נכות של 20% ומעלה מכושר ההשתכרות העתידי שלהם, כך שיהיו ככלל, באמצעות תשלומים עיתיים שיהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. בהתאם לנייר ההתייעצות, לא תהיה לנפגע או לחברת הביטוח זכות לטעון להרעה או הטבה במצבו הבריאותי עקב תאונת הדרכים, המחייבת עדכון הקיצבה החודשית שנקבעה לו. כמו כן, ייבחן הצורך לקבוע הוראות לפיהן במקרה בו נפטר נפגע, לאחר שנפסקו לו תשלומים עיתיים, התשלום לתלויים שפרנסתם כולה או מקצתה הייתה תלויה על הנפטר, ערב פטירתו, יהיה גם כן באמצעות תשלומים עיתיים.

בשלב מקדמי זה ולנוכח ראשוניות האסדרה המוצעת לעיל וכלליותה, אין לחברה יכולת להעריך את השפעתה, ככל שזו תצא אל הפועל, והדבר תלוי בין היתר, בפרטי האסדרה הסופיים שיקבעו, בעלויות שיידרשו ממבטחים לרבות לצורך תפעול מנגנון האסדרה המוצעת ויישומה, בתעריפים שיאושרו על ידי הממונה, ובהתנהגות התובעים והגורמים המתחרים בשוק.

2.2.4.9. המלצות ועדת וינוגרד וכניסתן לתוקף של תקנות ההיוון-

בחודש יוני 2014 מונתה ועדה ברשות השופט בדימוס אליהו וינוגרד, שתפקידה היה לבחון את גובה שיעור ריבית ההיוון שבה השתמש המוסד לביטוח לאומי בבואו לחשב את סך כל קצבאות הנכות שישלם במקרה של פגיעה לצורך גבייתן בסכום אחד מאת חברות הביטוח או לצורך היוונם לפי בקשת נפגע. הועדה המליצה, בין היתר, על שינוי גובה ריבית היוון משיעור ריבית של 3% שהייתה נהוגה ב-30 השנים האחרונות בעת היוון תקבולי המוסד לביטוח לאומי, לשיעור ריבית של 2% על רקע ירידת הריבית בשנים האחרונות, וכן על עדכון התשלומים לפי תוחלת החיים הנוכחית, הגבוהה יותר. התיקון כלל מנגנון לקביעת השיעור ועדכונו כל ארבע שנים בהסתמך על תשואות ממוצעות של אגרות חוב ממשלתיות.

בהמשך להמלצות ועדת וינוגרד, ב-1.10.2017 נכנסו לתוקף **תקנות הביטוח הלאומי (היוון) (תיקון), התשע"ו-2016**, שאימצו את המלצותיה של הועדה.

שינוי הריבית חייב את חברות הביטוח להגדיל את הרזרבות שהן שומרות לתביעות כאלה ובייחוד ביטוחי חובה לרכב, ומרביתן ביצעו הפרשה של סכומים ניכרים בדוחות הכספיים. החברה לא ביצעה הפרשה כזו הואיל ולא היתה לה פעילות בתקופה הרלוונטית.

2.2.4.10. ועדת קמיניץ-

בעקבות תיקון התקנות, התעוררה שאלה מערכתית לגבי השלכותיו על ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, ובכלל זה, האם יש להתאים את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לזה שנקבע בתקנות הביטוח הלאומי, שכן לאורך השנים, שאלה זו הגיעה לפתחם של בתי המשפט בערכאות השונות, אשר פסקו בעניין פסיקות סותרות.

השאלה הובאה לפתחו של בית המשפט העליון ב-**ע"א 17/3751 המאגר הישראלי לביטוחי רכב נ' פלוני**. נוכח מרכזיות השאלה, פנה בית המשפט העליון ליועץ המשפטי לממשלה שהודיע לו, כי לאור מורכבות הנושא, תוקם ועדה בין משרדית שתבחן את העניין וביקש, על כן, להמתין עם פסק הדין, עד לקבלת המלצותיה.

על רקע זה מונתה ועדה בין-משרדית של משרד המשפטים ומשרד האוצר (**"ועדת קמיניץ"** ו/או **"הוועדה"**) שנתבקשה לבחון את סוגיית ריבית ההיוון המתאימה לחול על פיצוי נזיקי ואם יש להתאים את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לזה שנקבע בתקנות ההיוון. ועדת קמיניץ הגיעה למסקנה כי אין להשוות את ריבית ההיוון הנזיקית לזו הקבועה בתקנות ההיוון וקבעה כי גובה ריבית ההיוון יישאר בשלב זה 3%. עם זאת הועדה המליצה כי ניתן יהיה לשנות את ריבית ההיוון שנקבעה, בהתאם למנגנון בדיקה שיבוצע אחת לשנתיים, על בסיס בדיקה ביחס לתשואה המתקבלת מהשקעה באג"ח קונצרני AA לתקופה של 25 שנים בחצי השנה שקדמה לאותו מועד. ככל שתמצא חריגה של למעלה מאחוז לכיוון מסוים, יעודכן שיעור הריבית על ידי החשב הכללי (**"מנגנון העדכון"**) וזאת למעט בנסיבות חריגות, כמפורט בהמלצות הועדה.

ביום 8 באוגוסט, 2019 ניתן על-ידי בית-המשפט העליון פסק דין בע"א 17/3751 הנ"ל. בפסק הדין נקבע, בהתבסס בין היתר על המלצות וועדת קמיניץ, כי שיעור ריבית ההיוון בנזיקין ימשיך לעמוד על 3% (ולא יותאם לשיעור של 2% כפי שנקבע בתיקון תקנות המוסד לביטוח לאומי), עד להכרעה אחרת של המחוקק. פסק הדין אימץ את מנגנון העידכון וכן התייחס גם לריבית ההיוון בתביעות שיבוב של המוסד לביטוח הלאומי, וציין, כי מן הראוי שריבית ההיוון לצורך השיבוב על ידי המל"ל תהיה זהה לריבית ההיוון בנזיקין.

במסגרת פסק הדין נקבע כי ביחס לשיעור ריבית ההיוון שישמש לצורך ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי מתגמולי הביטוח למבוטחים, ולצורך תשלום תביעות שיבוב למוסד לביטוח לאומי, בתקופת הביניים עד לתיקון חקיקה מתאים, תעמוד בתוקף הסכמת הצדדים לנכות את סכומי הגמלאות מתגמולי הביטוח למבוטחים לפי ריבית היוון של 3%.

על פסק הדין הוגשה בחודש ספטמבר 2019 בקשה לקיום דיון נוסף שטרם נדונה.

בשלב זה, המחוקק עדין לא נתן דעתו ביחס לתקנות ההיוון, ונוכח אי הודאות באשר לשיקולים לבחינת התאמת הריבית ככל שתהיה חריגה מרצועת הניוד כאמור לעיל, לא ניתן להעריך את ההתפתחויות בנושא. מכל מקום להערכת אקטואר החברה ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות כוללות מרווחי זהירות נאותים.

2.2.4.11. הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין חברות הביטוח-

במקרה בו מעורבים בתאונת דרכים יותר מכלי רכב אחד, חוק הפל"ד וצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), תשס"א-2001 ("צו החציה"), קובעים הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים:

- **נפגע בתוך הרכב -** בתאונת דרכים שבה מעורבים מספר כלי רכב, תחול על כל מבטחת האחריות לנזקי הגוף של נוסעי הרכב המבוטח אצלה, בהתאם לעיקרון "האחריות המוחלטת" כמוסבר לעיל.
- **הסדר קל-כבד -** בהתאם לצו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (הסדרים לחלוקת נטל הפיצויים בין המבטחים), תשס"א-2001, במקרה של תאונת דרכים שבה היו מעורבים רכב קל אחד או יותר (רכב פרטי או מסחרי שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4 טון ולמעט אוטובוס) לבין רכב כבד אחד או יותר (רכב שמשקלו הכולל המותר עולה על 4 טון, למעט רכב מסחרי בעל היתר להסעת 7 נוסעים או יותר ולמעט אוטובוס), תשיב מבטחת הרכב הכבד למבטחת הניזוק ברכב הקל 50% מכלל הפיצויים אשר שולמו על ידה.
- **הסדר רכב-אופנוע -** בתאונה בה היה מעורב רכב ואופנוע, תשיב מבטחת הרכב שיעור של 75% מהפיצויים שתשלם מבטחת האופנוע למשתמש הניזוק אשר מבוטח אצלה.

2.2.4.12. עתודות-

חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (חישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי), התשע"ג-2013, ובהתאם להוראות פרק 1 בפרק "הון מזידה וניהול סיכונים" בקודקס הרגולציה. הפרק כולל, בין היתר, הנחיות למדידת התחייבויות ביטוח כללי והוראות לעניין עתודות ביטוח, נוהג מיטבי לחישוב העתודות לצורך דיווח כספי, קיבוץ ענפים, וקביעת גובה העתודה בגין פוליסות שנמכרו בפרקי זמן הסמוכים ליום המאזן ובגין סיכונים לאחר יום המאזן. מאחר ולתביעות בענף ביטוח רכב חובה "זנב ארוך", להכנסות ולהפסדים מהשקעות השפעה משמעותית על רווחיות תחום זה.

2.2.5. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע**2.2.5.1. שווקים עיקריים-**

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב חובה.

2.2.5.2. מגמות ושינויים בביקוש והיצע-

ביטוח רכב חובה הינו מוצר אחיד המאופיין בביקוש קשיח. היקף המכירות בענף ביטוח רכב חובה והתחרות מושפעים, בין היתר, מהגידול ההולך וגובר במספר כלי הרכב בישראל וכניסת מבטחים חדשים לתחום פעילות זה.

ההפסד הכולל של החברה לפני מס בתקופת הדוח בענף ביטוח רכב חובה, הינו 863 אלפי ₪ בהשוואה להפסד של 2,895 אלפי ₪ אשתקד. הקיטון בהפסד התקופה לעומת שנת 2018 נובע מכך שהחברה הגיעה במהלך שנת 2019 לפעילות משמעותית אשר מכסה את מרבית הוצאותיה, שברובן הינן קבועות בהתייחס להיותה של החברה עדיין בתחילת דרכה.

2.2.5.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים-

ענף ביטוח רכב חובה הוא אחד משני הענפים המרכזיים בפעילות החברה בשנת 2019 ובו נרשם גידול משמעותי בפעילות במהלכה. בהתאם, החברה צופה כי גם במהלך שנת 2020 יהיה גידול בחלקה ביחס למוצרים והשירותים בענף. השיווק צפוי להיעשות בפעילות ישירה מול מבטחים ולקוחות פוטנציאליים, בשיתוף פעולה עם סוכנים בעלי זיקה לעולמות הדיגיטל, וכן בביטוח ציי רכבים וקולקטיבים.

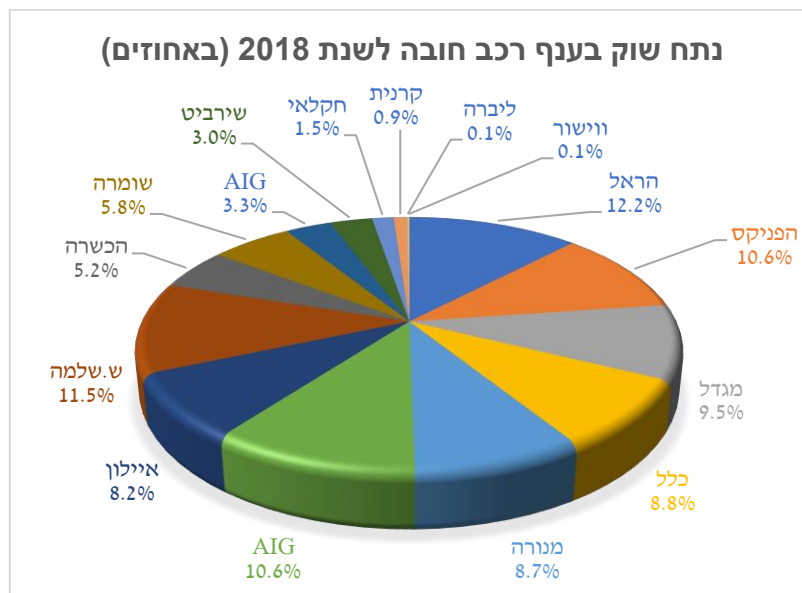
במהלך שנת 2019 החברה השיקה מסלול דיגיטלי לשיווק פוליסות רכב חובה (ורכוש), עם ממשק פשוט וידידותי, המציע חווית לקוח חדשנית להליך ההצעה והרכישה של הפוליסה.

2.2.5.4. מוצרים חדשים-

כאמור, בענף זה קיים בעיקר מוצר אחד, בעל כיסוי ביטוחי אחיד. החברה אישרה את המוצרים שלה לקראת קבלת רישיון מבטח במהלך שנת 2018. במסגרת זו החברה אישרה גם פוליסת סחר רכב ושלט במבחן, תעודת חובה עם השתתפות עצמית מוגדלת לאופנועים, ותעודת חובה לנהג נקוב בשם למוניות ולאופנועים.

2.2.5.5. תחרות- כללי-

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון, בישראל פועלות, נכון למועד הדוח, 15 חברות ביטוח (ובנוסף קרנית והפול) אשר עוסקות בענף ביטוח רכב חובה. על-פי נתוני הדוחות של רשות שוק ההון לשנת 2018, סך הפרמיות מענף ביטוח רכב חובה הסתכמו בשנת 2018 בכ- 5,332 מיליוני ₪, המהווים כ- 23.1% מסך הפרמיות בענפי תחום הביטוח הכללי בשוק בישראל בשנת 2018. בשנת הדוח החברה צמחה באופן משמעותי בתחום זה ונתח השוק שלה בשנת 2019 מוערך בכ- 1.5%.

השוק בענף ביטוח רכב חובה מאופיין בתחרות עזה בין חברות הביטוח, שכן מדובר במוצר וכיסויי אחידים, בהתאם לפוליסה התקנית. כמו כן קיימת שקיפות מחירים ללקוחות, זמינות מידע השוואתי על תעריפים ותנאים, לרבות באתר האינטרנט של רשות שוק ההון.

הענף מתאפיין בנאמנות לקוחות נמוכה, כשאין משמעות רבה לגודל החברה, והתחרות מתבססת בעיקרה על המחיר והשירות הניתן על-ידי חברות הביטוח. הגם שבדרך כלל מבוטחים רוכשים ביטוח רכב חובה במקביל לביטוח רכב רכוש (צד שלישי או מקיף), כיום בשל המודעות הצרכנית לתחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים, יותר צרכנים מבעבר בוחרים לרכוש ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש בחברות ביטוח שונות.

משנת 2015, מידי שנה מפרסמת הרשות מדד שירות של חברות הביטוח ("מדד השירות"). מדד השירות משקף את רמת השירות של חברות הביטוח, בכל אחד ממוצרי הביטוח המרכזיים בישראל, לרבות בענף ביטוח רכב חובה והוא מבוסס על הרכיבים הבאים: תשלום תביעות, טיפול בלקוחות, תלונות ציבור, זמן מענה טלפוני וחדשנות ושירותים דיגיטליים. החברה מעריכה שהתחרות בענף ביטוח רכב חובה תמשיך להתמקד בתעריפי הביטוח, בשירות ובביצוע חיתום איכותי.

החברה סבורה שכניסתה לשוק, האלטרנטיבה שהיא מציעה לעומת המתחרים, לרבות שירות יעיל, שקוף וזמין, לצד מחיר הוגן ופתרונות דיגיטליים מתקדמים, שהיא השיקה ועוד צפויה להשיק ללקוחות במהלך שנת 2020, תגדיל את נתח השוק שלה גם בשנת 2020.

2.2.5.6 מתחרים משמעותיים-

בענף ביטוח רכב חובה קיימת תחרות עזה בין כל חברות הביטוח הפועלות בענף זה. המתחרות המשמעותיות של החברה בענף ביטוח רכב חובה, למיטב ידיעת החברה, הן: הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל"), הפניקס חברה לביטוח בע"מ ("הפניקס"), מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל"), א.י.א.ג.י. ("AIG"), מנורה חברה לביטוח בע"מ ("מנורה"), א.י.א.ג.י. ("ביטוח ישיר"), איילון חברה לביטוח בע"מ ("אילון").

("אילון"), שלמה חברה לביטוח בע"מ ("שלמה"), הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("הכשרה"), כלל חברה לביטוח בע"מ ("כלל"), ושומרה חברה לביטוח בע"מ ("שומרה").

2.2.5.7. התמודדות עם התחרות-

בכוונת החברה להתמודד עם התחרות בענף זה במספר מישורים:

דיגיטציה - באמצעות תשתיות החברה ובנייתן על מערך דיגיטלי שכולל מערכות חדשניות, תהליכים אוטומטיים, ממשקים מתקדמים ללקוחות הישירים והסוכנים הנבחרים. יש לציין שלהערכתנו, במצב שנוצר לאחר תקופת הדוח כתוצאה מהתפרצות נגיף הקורונה יותר ויותר לקוחות ירכשו ויבצעו פעולות באמצעות הדיגיטל וכן לרמת המחירים המוצעת תהיה משמעות גדולה יותר.

יעילות תפעולית - מבנה ארגוני צר המושתת על ידי שימוש נרחב בדיגיטציה ומערכות מידע (חברה המונה עשרות עובדים ולא מאות או אלפים). כמו כן, הגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול הפוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות און ליין, הקמת מערכות פורטל סוכנים להפקת וניהול הפוליסות במשרד הסוכן, יצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים וכדומה.

חיתום פוליסות - לפי חוקות עסקיות, המצמצמות חוסר ודאות לחברה ולמבטחי משנה, מייעלות ומטייבות את תהליכי החיתום.

מערכות החברה כפלטפורמה למיזמים ושיתופי פעולה עסקיים - המערכות המתקדמות של החברה יוכלו לשמש תשתית לשיתופי פעולה עם סטארטאפים בתחום ה Insuretech.

חוויית שירות חדשנית ויחס אישי - החברה שמה דגש מיוחד על יעילות תפעולית, זריזות, שקיפות, מתן פתרונות מהירים ויחס אישי, חווית שירות שונה, בדגש על ניהול התביעות ומימוש הזכויות, תהליכים אוטומטיים וזמני תגובה מבודלים מהשחקנים בשוק. התשתית הטכנולוגית של החברה והאפליקציות האינטרנטיות שלה מאפשרים גמישות תפעולית, לרבות מתן שירות מכל מקום ובאמצעות כל מכשיר לרבות לעובדי וסוכני החברה כך שגם במצבי קיצון, לחברה יכולת מתן שירות דינאמית ואיכותית.

אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - בין היתר על ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל במאגרים, הזמינים לחברה הן בשלב החיתום והן בשלב סילוק התביעות לצורך תמחור מדויק יותר ואישי יותר. החברה סבורה כי היכולת לפעול בעיקר בסביבת הדיגיטל ביעילות עשויה להוזיל את דמי הביטוח (הפרמיה) באופן שיוכל להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה ולאפשר לה להיות תחרותית יותר בענף ביטוח רכב חובה.

הידוק קשרים עם סוכנים - החברה משלבת בין שיווק ישיר ללקוחות קצה, לבין פעילות עם סוכנים נבחרים, שהינם בעלי זיקה לטכנולוגיות ומערכות מתקדמות. החברה בנתה סביבת עבודה מתקדמת עבור הסוכנים, מתוך מטרה לייעל את תהליכי העבודה ולצמצם את העלויות התפעוליות שלהם.

2.2.5.8. לקוחות -

בעוד שבשנת 2018 עם תחילת פעילותה הביטוחית של החברה, תמהיל הלקוחות של החברה בענף רכב חובה היה מבוסס בעיקר על צי רכב אחד, בשנת 2019 תמהיל הלקוחות של החברה התרחב, ובפרט ברבעון האחרון של שנת הדו"ח, רבעון בו החברה החלה לפעול כאמור מול מבוטחים פרטיים באופן ישיר באמצעות ממשק און ליין אינטרנטי כאמור.

ברבעון הרביעי של השנה החברה חידשה את ההתקשרות (ביחס לשנת חיתום 2020) עם מספר לקוחות משמעותיים, להם ציי רכב גדולים - בעיקר רכבים פרטים ומסחריים עד 3.5 טון וכן התקשרה עם שני לקוחות משמעותיים נוספים.

התפלגות פרמיות ברוטו מלקוחות (באלפי ₪) *:

שנה	קולקטיבים וציי רכב גדולים	מבוטחים פרטיים	סה"כ
2018	4,022	-	4,022
2019	73,374	12,410	85,784

* הפרמיות מחושבות לפי מועד תחילת ביטוח או מועד תוספת (ככל ונערכה).

תלות בלקוחות - נכון ליום 31 בדצמבר 2019, לחברה שלושה ציי רכב, שהיקף הפרמיות שהתקבל מהם עולה על 10% מסך הכנסות החברה, מתוכם שניים שהפרמיה שלהם עולה על 20%: אלדן שירותי תחבורה בע"מ, אלבר ציי רכב בע"מ.

ההתקשרות של החברה עם לקוחות משמעותיים נוספים, וכן תחילת הפעילות מול הציבור הרחב, צפויה להקטין במהלך 2020 במידת מה את התרומה של לקוחות אלו לסך התיק.

שיעורי חידושים, ותק והתמדת לקוחות בענף ביטוח חובה במונחי מחזור פרמיות

הואיל והחברה החלה את פעילותה הביטוחית רק ברבעון האחרון של שנת 2018, נכון למועד הדוח שיעור החידושים בענף ביטוח רכב חובה בשנת 2019 עומד על כ- 82.3%, במונחי פרמיות לעומת הפוליסות שהיו תקפות ב-2018.

התפלגות ותק לקוחות בענף במונחי מחזור פרמיות לשנת 2019 (באחוזים):

הופקו לראשונה ב 2019	ותק של שנה (2018)	סה"כ
95.9%	4.1%	100%

נתוני מחזור פרמיות בענף בתקופת הדוח, לפי שנות ותק:

מספר שנות ותק	פרמיות באלפי ₪	שיעור מסך ההכנסות
שנת ביטוח ראשונה (ללא ותק)	82,267	95.9%
שנת ביטוח שניה (ותק של שנה)	3,517	4.1%
סה"כ פרמיות לשנת 2019	85,784	100%

2.3. מוצרים ושירותים – ענף ביטוח רכב רכוש

2.3.1. כללי

ביטוח רכב רכוש הינו ביטוח המעניק כיסוי ביטוחי לנזק שנגרם לרכב המבוטח, וכן נזק שרכב המבוטח עלול לגרום לרכוש של צדדים שלישיים (כפוף לסכום הביטוח הנרכש בפוליסה). לחברה יש מגוון מוצרים ושירותים בענף זה, הן תחת הפוליסה התקנית, כמפורט להלן, והן בפוליסה שאינה תקנית. החברה החלה למכור פוליסות בענף זה מחודש ינואר 2019.

החברה מציעה גם כתבי שירות (התחייבויות של המבטח על פי הפוליסה שניתנות באמצעות צד שלישי) כתוספת לפוליסה, המקנים זכות לקבל שירותים שונים כגון: שירותי גרירה ו/או שירות רכב חלופי ו/או שירות לתיקון שמשות.

2.3.2. המוצרים והשירותים

2.3.2.1. פוליסה תקנית לביטוח רכב רכוש ("הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש")-

תנאי הפוליסה התקנית קבועים בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986.

בחודש פברואר 2020 פורסמה "טיטוט הוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התש"פ-2020", המציעה לעדכן את התקנות ואת הפוליסה התקנית בהתאם לתמורות שחלו במשך השנים בעולם הרכב. להרחבה בנושא ראה להלן סעיף 4.1.2 להלן.

הפוליסה מיועדת לרכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון. הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש מכסה, בהתאם לתנאי הפוליסה וחריגיה, אובדן ו/או נזק שנגרמו לרכב המבוטח, כתוצאה מסיכונים שונים כגון: אש, התנגשות מקרית, גניבה, שטפון, מעשה זדון, וחבות כלפי צד ג' בשל נזקי רכוש.

במסגרת הצעת הביטוח רשאי המבוטח לוותר על פרק א' בפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש- ויתור שמשמעותו רכישת ביטוח אחריות לנזקי רכוש, כלפי צד ג' בלבד. כמו כן, באפשרותו לוותר במסגרת פרק א' על אחד מהכיסויים הבאים (פוליסת ביטוח מקיף חלקית בלבד): התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא; גניבה.

לפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש ניתן להוסיף הרחבות וכתבי שירות, כגון שירותי דרך וגרירה, רכב חלופי במקרה גניבה או תאונה, תיקון שבר שמשות ללא השתתפות עצמית, כיסוי מפני נזקי רעידת אדמה ועוד. במקרה ביטוח, החברה מאפשרת למבוטח לבחור האם לפנות למוסד בהסדר (לחברה רשימת מוסכי הסדר ברחבי הארץ) או לחילופין למוסד שאינו בהסדר עם החברה. מבוטח שבבעלותו לפחות ארבעים כלי רכב פרטיים רשאי לוותר על תחולת הפוליסה התקנית לרכב פרטי ומסחרי קל עד 3.5 טון, בשלב הצעת הביטוח.

2.3.2.2. ביטוח רכב רכוש שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון-

פוליסה זו מעניקה כיסוי ביטוחי לאובדן ו/או נזק שנגרם לרכב המבוטח, וכן נזק שעלול לגרום הרכב המבוטח לרכוש צד שלישי עד לגבול האחריות כפי שנרכש על ידי המבוטח,

בהתאם לתנאי הפוליסה. מדובר בפוליסה שאינה תקנית, כלומר תנאיה נקבעו על ידי החברה, ואושרו על ידי הרשות.

הפוליסה מעניקה כיסויים ביטוחיים כנגד אובדן או נזק פיזי בר תיקון, שנגרם לרכב המבוטח כתוצאה מאירוע תאונתי, ממספר סיכונים, כגון: אש, התנגשות מקרית, גניבה, שטפון, מעשה זדון, ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש – וזאת בהתאם לתנאי הפוליסה וחריגיה. הפוליסה מיועדת לרכבים שאינם פרטיים/מסחריים עד 3.5 טון כגון: משאית, מונית, אוטובוס, אמבולנס ואופנוע, ונמכרת לכלי רכב בבעלות פרטית ומסחרית, לרבות ציי רכב. יישוב התביעות בפוליסה נעשה בהתאם להערכת שמאי (ככל שקיימת), כפוף לתנאי הפוליסה והדין.

2.3.3. מאפיינים עיקריים

אחידות – כאמור לעיל, הכיסוי הביטוחי לרכבים פרטיים ומסחריים עד 3.5 טון בענף ביטוח רכב רכוש נקבע על פי הפוליסה התקנית לביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון. נוסח הפוליסה התקנית לביטוח רכב רכוש הינו מחייב (למעט ביחס לציי רכב), וניתן רק להיטיב את תנאי הפוליסה התקנית בביטוח רכב רכוש באמצעות הרחבות לכיסוי, לסיכונים, לרכוש ולסוגי החבויות המבוטחים. לפיכך, ההבדלים העיקריים בין הפוליסות הנמכרות בחברות הביטוח השונות, הן בעיקר בהרחבות השונות. בנוסף לחברה יש פוליסה **שאינה תקנית** - פוליסה לביטוח רכב שאינו פרטי ומסחרי עד 3.5 טון - עבור ביטוחי רכוש ברכב פרטי ומסחרי מעל 3.5 טון.

תקופת הביטוח - פוליסת ביטוח רכב רכוש לרוב הינה לתקופה של שנה.

התיישנות ומשך התביעות - תקופת ההתיישנות בענף ביטוח רכב רכוש בתביעות עצמיות הינה 3 שנים, בהתאם לסעיף 31 לחוק חוזה הביטוח. תביעות הביטוח בענף זה מאופיינות בזמן בירור קצר יחסית בין קרות מקרה הביטוח ויישוב התביעה.

בפרק החבויות, תביעת המבוטח כלפי חברת הביטוח אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה על פי החוק תביעתו של הצד השלישי (הנפגע) כלפי המבוטח, ולכן תקופת ההתיישנות בכיסוי צד ג' הינה 7 שנים, ומשך זמן יישוב התביעה ארוך יותר מיישוב תביעות בנזק עצמי. הליך יישוב תביעות בביטוח רכב רכוש נעשה על פי הערכת שמאי, בהתאם לכיסוי הנרכש בפוליסה והוראות הדין בעניין שמאות בביטוח רכב.

רווחיות - הרווחיות בענף זה עשויה להיות מושפעת, בין היתר, משינויים שונים ברכיבים, כגון: כמות גניבות הרכב ותאונות הדרכים, שינוי במחירי חלפים ובעלות התיקון, שינויי תקינה ושינויי רגולציה, שינוי במחירי כלי רכב חדשים, מחיר שעת עבודה במוסכים, סוגי הרכבים ואמצעי בטיחות ונזקים עקב פגעי טבע ורמת התחרות בשוק.

2.3.4. הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף ביטוח רכב רכוש

פיקוח על התעריפים - התעריף לביטוח רכב רכוש כפוף לאישור הממונה. התעריף אינו אחיד, אלא תלוי ניתוח אקטוארי דיפרנציאלי. התעריף מבוסס על פרמטרים שונים, הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה ולמאפייני הנהגים, כגון: ניסיון התביעות של המבוטח, גילו של הנהג הצעיר ביותר הרשאי לנהוג ברכב, וותק רישיונו, סוג ודגם הרכב המבוטח, שנת הייצור, ערך הרכב, מיגונים המותקנים ברכב, עבר ביטוחי בביטוח רכב רכוש ועוד, מתוך הנחה כי אלו פרמטרים מהותיים בהערכת הסיכון וקביעת הפרמיה. התעריף משתנה בין חברה לחברה ומלבד מרכיב פרמיית הביטוח הוא כולל את גובה ההשתתפות העצמית שתיגבה מהמבוטח בקורות מקרה ביטוח (בדרך כלל השתתפות עצמית בגין נזק עצמי, בגין נזק לצד ג' ובגין ירידת ערך שנגרמה לרכב המבוטח).

התמודדות עם גניבת רכב - למשטרה יחידה משטרתית ייעודית למלחמה בגניבות רכב וצמצום היקפן - **אתג"ר** (איתור ותפיסת גנבי רכב), הכפופה ליחידת לה"ב 433, וממונת בעיקר ממקורות ממשלתיים ועל ידי איגוד חברות הביטוח וארגון חברות הליסינג וההשכרה.

הסדר השמאים - בהתאם להוראות שנקבעו בחוזר המאוחד, מפרסמות חברות הביטוח רשימות שמאים ("רשימת שמאי החוץ"), לבחירת המבוטח. בהתאם להוראות החוזר המאוחד, הצעת תיקון או שומה של שמאי שנבחר על ידי המבוטח מתוך רשימת שמאי החוץ ("שמאי חוץ"), מהווה הצעת התיקון או השומה הקובעת והיא מחייבת את הצדדים בכפוף לזכות המבטח והמבוטח להעלות בפני שמאי החוץ הערות בעניינים טכניים. כמו כן, באפשרות המבטח והמבוטח לערער על השומה בהתאם להסדר הקבוע בחוזר השמאים. – לעניין זה ראה להלן.

מוסכי הסדר - במטרה לייעל, לקצר את זמן הטיפול, לשפר את השירות ולהוזיל עלויות יישוב תביעות רכב רכוש התקשרה החברה עם "מוסכי הסדר" לתיקון רכבי מבוטחים שנגרם להם נזק חלקי (שאינו אובדן גמור). מוסך הסדר הינו מוסך שהתקשר עם החברה בחוזה למתן שירותים כ"מוסך הסדר" בתמורה להנחות הניתנות למבטח (במחירי החלפים ו/או במחיר שעת העבודה). החברה מאפשרת למבוטחיה לבחור את המוסך שבו יבוצע תיקון הרכב אולם מציעה למבוטחיה הטבות שונות כגון הנחת השתתפות עצמית ו/או העמדת רכב חלופי לתקופת התיקון, על מנת לתמרץ את המבוטחים לתקן את רכבם באחד ממוסכי ההסדר עמם התקשרה החברה.

רפורמה מוצעת בעניין מוסכי ההסדר והסדר השמאים - בחודש אוגוסט 2016 פורסמה **טיוטת תקנות רישוי שירותים לרכב (שמאות רכב, התשע"ו-2016)**, המסדירה את פעילות השמאים ומתייחסת בין היתר, לאופן תמחור שעת עבודת המוסך על ידי השמאי, לעיתוי ביצוע השמאות (לפני תיקון הרכב), ולהשפעה אסורה על שיקול דעת שמאי הרכב על ידי צדדים מעוניינים. בחודש פברואר 2018 אושרו בוועדת הכלכלה **תקנות רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב (השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב, (התשע"ז-2017)** ("תקנות השפעה אסורה על שיקול דעת שמאי רכב"), המתייחסות להגדרת השפעה אסורה על שמאי מצד בעל רישיון (מוסך), כהגדרתו בחוק. מטרת התקנות לקבוע מהי השפעה אסורה על שיקול דעת של שמאי רכב ובאילו מקרים מדובר בבקשה מותרת לשינוי שומת רכב.

בחודש מאי 2019 פורסמה טיוטה שניה בעניין **"תיקון הוראות החוזר המאוחד - הוראות בענף רכב רכוש- טיוטה"** ("טיוטת חוזר מוסכים ושמאים"), המציעה מודל חדש להסדרת ההתנהלות בשוק הרכב והביטוח בעת טיפול בתביעות מבוטחי רכב רכוש וצד ג', במטרה לצמצם את ניגודי העניינים

הקיימים. בין היתר מוצעות במודל ההוראות הבאות: חברת ביטוח תחויב להציע פוליסה בה רשאי המבוטח לבחור כל מוסך, ללא השפעה על גובה ההשתתפות העצמית; ביטול רשימות השמאים הקיימות של חברות הביטוח ויצירת מנגנון בחירת שמאי באופן אקראי; יצירת רשימות מוסכים שבהסכם; חובה להצגת הבדלים בין הפוליסות, בעת רכישה, ביחס להשתתפות עצמית, פרמיה, אופן התיקון, בחירת שמאי; שיקוף למבוטחים את ההשפעה של הגשת תביעה (כגון שינוי צפוי בפרמיה ואפשרות לרכוש את הפוליסה בעתיד) ועוד. לטיטה ככל שתאושר, עשויה להיות השפעה מהותית על עסקי החברה, שביטוח רכב רכוש הינו אחד משלושת הענפים המרכזיים בה. החברה מעריכה כי הוראות החוזר עשויות להגדיל את ההוצאות התפעוליות והחיתומיות בענף. הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור התנהגות המתחרים והלקוחות בענף.

מאגר רכב רכוש - החל מדצמבר 2013 פועל מאגר מידע שהקימו איגוד חברות הביטוח ומרכז הסליקה של חברות ביטוח בע"מ ("חברת הסליקה") שעיקרו רישום היסטוריית תאונות של כלי רכב ("מאגר רכב רכוש"). המידע זמין הן לציבור רוכשי רכבים משומשים והן למבטחים שבחרו להצטרף למאגר ומטרתו איתור מידע ושקיפות בנוגע לתאונות שאירעו לכלי רכב משומשים בתקופה שקדמה לרכישתם. איגוד חברות הביטוח וחברת הסליקה קיבלו פטור מאישור הסדר כובל מאת הממונה על ההגבלים העסקיים בתוקף עד לחודש פברואר שנת 2021. כל מבטח יכול להצטרף להסדר (קרי, למסור נתונים למאגר ולהגיש שאילתות) או לצאת מההסדר אחת לשנה בהודעה מוקדמת של 90 יום. החברה הצטרפה להסדר ב-2018. האפשרות לעשות שימוש בנתוני המאגר, מצמצמת את פערי המידע בשוק.

ממשק אינטרנטי לאיתור מוצרי ביטוח ("הר הביטוח") - כחלק ממדיניות הרשות להגביר את שקיפות וזמינות המידע לציבור המבוטחים, וכדי לאפשר למבוטחים לרכוש או לעדכן את המוצרים הקיימים ברשותם בצורה מושכלת, הרשות הקימה ממשק אינטרנטי מרכזי לאיתור מוצרי הביטוח. הממשק נועד לאפשר למבוטחים לאתר בקלות ובמהירות מידע לגבי התיק הביטוחי שלהם אצל כל חברות הביטוח, לבחון את תנאי מוצרי הביטוח שברשותם, ולקבל דוח תביעות מרכז בענפים רלוונטיים, כדי להקל על מבוטחים אשר נדרשים על ידי חברות הביטוח, לצרכי חיתום, להציג אישור בדבר מספר תביעות, טרם הצטרפות לביטוח. בהתאם, החברה מדווחת באופן שוטף לרשות את הנתונים הנדרשים ממנה בהתאם לחוזר.

2.3.5. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע

2.3.5.1. שווקים עיקריים

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף ביטוח רכב רכוש. שוק זה מאופיין בתחרות משמעותית ובשקיפות מחירים לצרכן באמצעות שירותי השוואה שמציעים אתרי אינטרנט שונים ובאמצעות קבלת הצעת מחיר באתרי חברות הביטוח ואפליקציות השוואה יעודיות.

2.3.5.2. מגמות ושינויים בביקוש והיצע- כללי-

ביטוח רכב רכוש הינו מוצר אחיד. היקף המכירות והעליה בדמי הביטוח בענף זה מושפע, בין היתר, מהגידול המתמשך במספר כלי הרכב בישראל. רמת התחרות משתנה גם בהתאם לתוצאות העסקיות של הענף בכללותו, כאשר הרווח הכולל עולה משיפור בתוצאות החיתומיות וכשיש רווח השקעתי גבוה, מתגברת התחרות והפרמיה נשחקת.

2.3.5.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים-

ענף ביטוח רכב רכוש הוא אחד מבין שני הענפים המרכזיים בהם החברה פעלה בשנת 2019. היות והחברה החלה את פעילות המכירה בענף זה רק בחודש ינואר 2019, ורק ברבעון האחרון השיקה את האתר למכירת ביטוח רכב רכוש (וחובה) לציבור הרחב, החברה מעריכה כי בשנת 2020 היא צפויה לגדול בחלקה היחסי במוצרים ולשירותים בענף זה.

השיווק צפוי להיעשות בפעילות ישירה מול מבוטחים, שיתוף פעולה עם סוכנים בעלי זיקה לעולמות הדיגיטל, ציי רכבים וקולקטיבים.

כפי שצוין בהרחבה לעיל ביחס לביטוח רכב החובה, בסוף שנת 2019 השיקה מסלול דיגיטלי לשיווק פוליסות רכב רכוש (וחובה), ובכוונתה לפעול ולייצר מעטפת דיגיטלית מלאה לכל שלבי חיי הפוליסה והטיפול בתביעות.

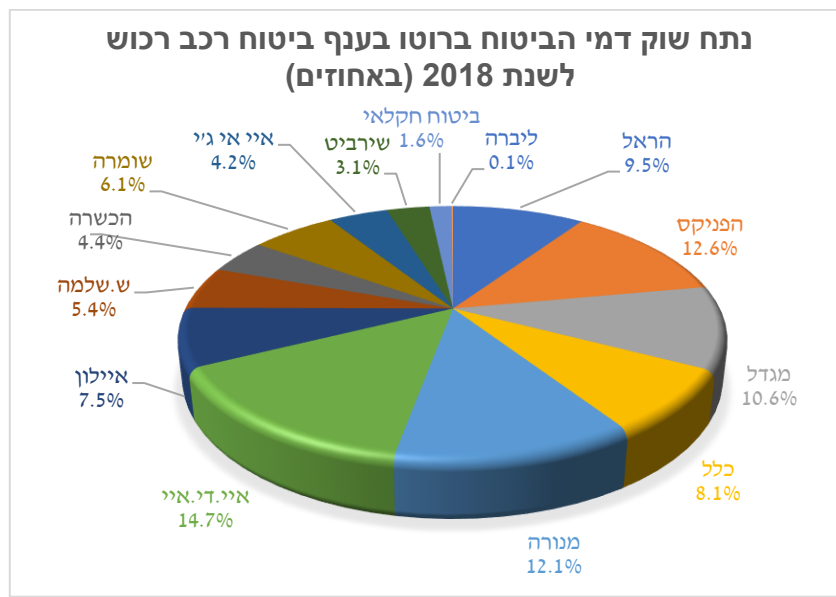
2.3.5.4. מוצרים חדשים-

החברה אישרה את המוצרים שלה לקראת קבלת רישיון מבטח במהלך שנת 2018 ובהתאם כל פוליסות ביטוח רכב הרכוש של החברה הינם פוליסות חדשות מאושרות לשיווק בתחום פעילות זה. הפוליסות המאושרות של החברה כוללות פוליסות לביטוח מקיף מלא, ביטוח מקיף חלקי (ללא כיסוי גניבה או ללא כיסוי תאונה), פוליסות צד ג'. הפוליסות הן פוליסות לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון והן פוליסות לרכבים מסחריים מעל 3.5 טון ורכבים אחרים.

2.3.5.5. תחרות- כללי-

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון, בישראל פועלות, נכון למועד הדוח, 15 חברות ביטוח אשר עוסקות בענף ביטוח רכב רכוש.

על-פי נתוני הדוחות של רשות שוק ההון לשנת 2018, סך הפרמיות מענף ביטוח רכב רכוש הסתכמו בשנת 2018 בכ- 8,797 מיליוני ₪, המהווים כ 38% מסך הפרמיות בענפי תחום הביטוח הכללי בשוק בישראל בשנת 2018. כאמור לעיל, מוצרי ביטוח רכב רכוש בתחום הפרט, המתייחסים לכלי רכב עד 3.5 טון, כפופים לפוליסה התקנית לביטוח רכב פרטי.

הגם שמרבית המבוטחים רוכשים ביטוח רכב רכוש במקביל לרכישת ביטוח רכב חובה, הרי שעם התגברות התחרות והמעבר לתעריפים דיפרנציאליים בביטוח רכב חובה, גוברת מגמה לרכוש ביטוח רכב חובה בחברת ביטוח אחת יחד עם ביטוח רכב רכוש של חברת ביטוח אחרת.

כניסתן של חברות ביטוח חדשות לענף זה תוך שימוש בכלים דיגיטליים לרכישת ביטוח און ליין, שימוש המבוטחים במדד השירות ועריכת השוואה בין חברות הביטוח הגבירו את התחרות בענף ביטוח רכב רכוש.

בחודש דצמבר 2015 פורסמה טיוטה לעניין הקמת תשתית דיווח לממונה על תעריפי ביטוח רכב רכוש, במסגרתה מוצע לפתח מחשבון תעריפי ביטוח רכב רכוש אשר יאפשר למי שמבקש לרכוש ביטוח רכב רכוש להשוות בין מוצרי הביטוח של החברות השונות, בדומה למחשבון רכב חובה. פרסום מחשבון רכב רכוש עשוי להגביר את התחרות בענף רכב רכוש וכפועל יוצא להשפיע על גובה הפרמיות והרווחיות בענף זה ויכול אף להשפיע בעקיפין על התחרות בענף רכב חובה. עם זאת, בשלב זה, לא ניתן לצפות את השפעתו הכוללת של המחשבון, והיא תלויה בין היתר, באופן בו המחשבון ייתן ביטוי לאבחנות בין המבוטחים השונים, בהתאם למאפיינים הייחודיים של כל מבוטח ומבוטח, וכן תלויה בהתנהגות המתחרים והלקוחות בשוק.

2.3.5.6. מתחרים משמעותיים-

בדומה לענף ביטוח רכב חובה, קיימת תחרות עזה בין חברות הביטוח הפועלות בענף ביטוח רכב רכוש. המתחרים המשמעותיים של החברה בענף הינם ביטוח ישיר, ליברה חברה לביטוח בע"מ, הפניקס, מנורה, מגדל, כלל, הראל, איילון, שלמה, שומרה ו-AIG.

2.3.5.7. התמודדות עם התחרות-

בכוונת החברה להתמודד עם התחרות בענף זה במספר מישורים:
דיגיטציה – באמצעות בניית תשתיות החברה על מערך דיגיטלי שכולל מערכות חדשניות,

תהליכים אוטומטיים, ממשקים מתקדמים ללקוחות הישירים והסוכנים, בין היתר על מנת לייצר חווית שירות מתקדמת.

יעילות תפעולית - מבנה ארגוני צר המושתת על שימוש נרחב בדיגיטציה ומערכות מידע (חברה המונה עשרות עובדים ולא מאות או אלפים). כמו כן, הגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול פוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות אונליין, הקמת מערכות פורטל סוכנים להפקת וניהול הפוליסות במשרד הסוכן, יצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים וכדומה.

חיתום פוליסות - לפי חוקות עסקיות, המצמצמות חוסר ודאות לחברה ולמבטחי משנה, מייעלות ומטייבות את תהליכי החיתום.

מערכות החברה כפלטפורמה למיזמים ושיתופי פעולה עסקיים - המערכות המתקדמות של החברה יוכלו לשמש תשתית לשיתופי פעולה עם סטארטאפים בתחום ה Insuretech.

חווית שירות חדשנית ויחס אישי - החברה שמה דגש מיוחד על יעילות תפעולית, זריזות, שקיפות, מתן פתרונות מהירים, ויחס אישי, חווית שירות שונה, בדגש על ניהול התביעות ומימוש הזכויות, תהליכים אוטומטיים וזמני תגובה מבודלים מהשחקנים בשוק. התשתית הטכנולוגית של החברה והאפליקציות האינטרנטיות שלה מאפשרים גמישות תפעולית לרבות מתן שירות מכל מקום ובאמצעות כל מכשיר לרבות לעובדי וסוכני החברה כך שגם במצבי קיצון לחברה יכולת מתן שירות דינאמית ואיכותית.

אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - בין היתר על ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל במאגרים הזמינים לחברה הן בשלב החיתום והן בשלב סילוק התביעות לצורך תמחור מדויק יותר ואישי יותר. החברה סבורה כי היכולת לפעול בעיקר בסביבת הדיגיטל ביעילות עשויה להוזיל את דמי הביטוח (הפרמיה) באופן שיוכל להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה ולאפשר לה להיות תחרותית יותר בענף ביטוח רכב רכוש.

הידוק קשרים עם סוכנים - החברה משלבת בין שיווק ישיר ללקוחות קצה, לבין פעילות עם סוכנים נבחרים, שהינם בעלי זיקה לטכנולוגיות ומערכות מתקדמות. החברה בנתה סביבת עבודה מתקדמת ביותר עבור הסוכנים, מתוך מטרה לייעל את תהליכי העבודה ולצמצם את העלויות התפעוליות שלהם.

2.3.5.8. לקוחות -

החברה החלה פעילות בתחום רכב רכוש ביום 1 בינואר 2019. במהלך תקופת הדוח, תמהיל הלקוחות של החברה בענף רכב רכוש מורכב ממבוטחים פרטיים ולקוחות עסקיים.

ברבעון הרביעי של שנת הדו"ח החברה הגבירה את פעילותה מול מבוטחים פרטיים באופן ישיר באמצעות ממשק אינטרנטי און ליין.

התפלגות פרמיות ברוטו מלקוחות ב-2019*:

שנה	קולקטיבים וציי רכב גדולים	מבוטחים פרטיים	סה"כ
2019	11,574	2,943	14,517

*הפרמיות מחושבות לפי מועד תחילת ביטוח או מועד תוספת (ככל ונערכה).

תלות בלקוחות - לחברה אין לקוח בביטוח רכב רכוש שהיקף פעילותו עולה על 10% מכלל הכנסות החברה.

שיעורי חידושים, ותק והתמדת לקוחות בענף ביטוח רכוש במונחי מחזור פרמיות

החברה החלה את פעילותה בענף זה ביום 1 לינואר 2019 ובהתאם נתוני שנות וותק הביטוח ופרמיות הביטוח לפי שנים ייכלו בדיווחים השנתיים הבאים.

2.4. מוצרים ושירותים- ענף כללי אחר- ביטוחי דירות

2.4.1. כללי

ביטוח דירות מיועד לכסות נזקים ו/או אובדן שעשויים להיגרם למבנה הדירה ו/או לתכולתה. החברה החלה לפעול בענף זה בשנת 2018 בהיקף זניח, ובמהלך שנת 2019 הפעילות נותרה מצומצמת.

2.4.2. המוצרים והשירותים

2.4.2.1. פוליסה תקנית לביטוח דירה-

כפופה לתנאים המינימליים שנקבעו בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירה ותכולתן), התשמ"ו-1986, ועודכנו בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירה ותכולתן) (תיקון), התשע"ה-2015 ("הפוליסה התקנית לדירות"). הפוליסה התקנית לדירות מגדירה את היקף הכיסוי הביטוחי המינימאלי למבנה דירה ותכולתה.

ביטוח הדירה כולל לרוב הרחבה לביטוח אחריות כלפי צד ג' וחבות מעבידים לעובדי משק בית. ההרחבה כלפי צד ג' מיועדת להגן על המבוטח מפני חבותו, על פי פקודת הנזיקין, בגין נזק שנגרם ברשלנותו כלפי צד שלישי כלשהו, כפוף לתנאי הפוליסה. ההרחבה של חבות מעבידים לעובדי משק בית, נועדה להגן על המבוטח מפני חבותו כמעביד, על פי פקודת הנזיקין, כלפי עובדי משק הבית שהוא מעסיק. הכיסוי מכסה את המעסיק ככל שיידרש לשלם פיצויים בגין מוות או נזק לגוף כתוצאה מתאונה או מחלה שנגרמו תוך כדי ועקב העסקתו בשירותו הישיר בעבודות משק בית בדירה, בהתאם לגבולות האחריות וסכומי הביטוח בפוליסה (רובד מעל המוסד לביטוח לאומי), וכפוף לתנאי הפוליסה.

בפוליסה לביטוח דירה ניתן לרכוש כיסויים נוספים כגון: ביטוח סכום נוסף בבית המשותף למקרה של רעידת אדמה או גם סיכונים נוספים, ביטוח כל הסיכונים לתכשיטים, ביטוח

כל הסיכונים לתכולה ו/או למבנה, ביטוח נזקי טרור (מעבר לפצוי של מס רכוש), ביטוח פעילות עסקית בדירה, ביטוח אופניים, שירותי תיקוני צנרת ונזקי מים באמצעות שרברב בהסדר מהמבטח או שרברב מטעם המבוטח, כיסוי לאיטום לקוי, ועוד כיסויים נוספים.

הפוליסה התקנית לביטוח דירה ותכולתה כוללת כברירת מחדל סיכון של רעידת אדמה למבנה הדירה ולתכולתה, אלא אם כן המבוטח ויתר על כיסוי זה בהודעה מפורשת שתועדה אצל המבטח והדבר צוין גם במפורש במפרט (דף הרשימה) של הפוליסה.

2.4.2.2. פוליסות ביטוח מבנה אגב משכנתא-

נמכרות ברובן אצל הבנקים למשכנתאות, באמצעות סוכנויות ביטוח ייעודיות. ביטוח מבנה אגב משכנתא מהווה חלק בלתי נפרד מלקיחת המשכנתא והוא מהווה בטוחה למקרה שייגרם לדירה נזק, בהתאם למקרי הביטוח המכוסים בפוליסה, כגון: סיכונים מים, רעידת אדמה, אש ועוד. ביטוח מבנה אגב משכנתא מתחדש מדי שנה. הביטוח מסתיים במועד סיום הלוואת המשכנתא וכולל סעיף שיעבוד לטובת הבנק (או כל גורם אחר) אשר נתן את המימון לרכישת הדירה / הנכס. נכון למועד אישור הדוח, החברה טרם החלה לשווק פוליסות מסוג זה.

2.4.3. מאפיינים עיקריים

תקופת הביטוח- פוליסת ביטוח דירה הינה על פי רב לתקופה של עד שנה, אך יכולה להיות גם לתקופה ארוכה יותר של עד 14 חודשים.

פוליסה תקנית- הכיסוי הביטוחי הבסיסי נקבע על פי הפוליסה התקנית לדירות וניתן רק להיטיב את תנאיה, ולהוסיף הרחבות לכיסוי הביטוחי והיקף הכיסוי.

תקופת התיישנות- תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח רכוש (דירה) היא שלוש שנים מקרות מקרה הביטוח. בפרק החבויות, תביעת המבוטח כלפי חברת הביטוח אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה על פי החוק תביעתו של הצד השלישי (הנפגע) כלפי המבוטח, ולכן תקופת ההתיישנות בכיסוי צד ג' הינה שבע שנים.

משך טיפול בתביעה- תביעות בענף זה בפרקי הרכוש מתאפיינות במשך זמן קצר בין קרות מקרה הביטוח לבין יישוב התביעה. עם זאת, בנוגע להרחבות הנוגעות לחבויות, כגון כיסוי חבות מעבידים ואחריות כלפי צד שלישי, משך זמן יישוב התביעה ארוך יותר (Long Tail), בין היתר בשל הסיבות הבאות: (א) הנזק נגרם לצד שלישי שאינו המבוטח בפוליסה; (ב) פרק הזמן שעובר בין מועד קרות האירוע להגשת התביעה ארוך יחסית; (ג) תקופת ההתיישנות בגין עילת התביעה ארוכה יותר מתקופת ההתיישנות הקבועה בחוק חוזה הביטוח.

הכיסוי הוא על בסיס אירוע, כלומר הכיסוי ניתן לאירועים אשר קרו במהלך תקופת הביטוח והתביעה יכולה להיות מוגשת לאחר תום תקופת הביטוח, בכפוף לתקופת ההתיישנות הקבועה בדין. בהרחבה לכיסוי סיכונים מים ונוזלים אחרים, הכיסוי הביטוחי הינו בגין אבדן או נזק שהתגלו לראשונה במהלך תקופת הביטוח (גם אם החל לפני תחילת הביטוח).

2.4.4. הסדרים מיוחדים המתייחסים לענף כללי אחר – ביטוחי דירות

“חוזר השרברים” – בחודש ספטמבר 2017 נכנס לתוקף התיקון להוראות החוזר המאוחד בענף **ביטוח דירה** בתחום טיפול בנזקי מים בענף ביטוח דירות (חוזר השרברים), שנועד לשפר את השירות שמקבלים המבוטחים אשר רכשו ביטוח דירה וקרה מקרה ביטוח בעקבות נזק מים. במסגרת החוזר נקבע כי מבוטח יהיה רשאי לבחור, בעת הצירוף לפוליסה, בין קבלת שירות על-ידי שרברב הסדר לבין קבלת שירות על ידי כל שרברב; הוראות לעניין ניהול רשימת שרברבים וכמות שרברבים בכל מחוז (במקרה של שרברב הסדר); אחריות חברת הביטוח על איכות התיקון והשירות של שרברבי ההסדר, הוראות לעניין זמינות מתן השירות על ידי שרברב שבהסדר והוראות שיש לכלול בהסכם התקשרות עם שרברב.

2.4.5. שווקים עיקריים, מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע**2.4.5.1. שווקים עיקריים-**

רוב חברות הביטוח בישראל פועלות בענף כללי אחר בתחום ביטוחי דירות. גם שוק זה מאופיין בשקיפות מחירים ובתחרות (נמוכה מזו שבביטוחי הרכב) בין חברות הביטוח. פוליסות ביטוח דירה נמכרות לבעלי נכסים המעוניינים לבטח את דירתם ו/או את תכולתה. ככל שהביטוח נרכש על-ידי נוטלי משכנתאות, אגב נטילת הלוואה לרכישת דירה או בית, הביטוח הינו לרוב ביטוח מבנה בלבד, והמלווה נרשם בפוליסה כמוטב בלתי חוזר.

2.4.5.2. מגמות ושינויים בביקוש ובהיצע-

ביטוח דירה הינו מוצר אחיד. הביקוש בענף ביטוח דירות מושפע, בין היתר, משיעור פריצות, נזקי מים לדירות, שריפות ונזקים הנגרמים עקב פגעי טבע, שעשויים להשפיע על הביקוש בענף כללי אחר- דירות.

2.4.5.3. שינויים מהותיים הצפויים בחלקה של החברה בשווקים העיקריים-

היות שהיקף הפעילות של החברה בענף ביטוח הדירות היה עד כה מצומצם והחברה החלה את פעילותה במחצית השנייה של שנת 2018 היא צפויה לגדול באופן משמעותי בחלקה היחסי למוצרים ולשירותים גם בענף זה מה גם שבכוונתה להשיק את הפעילות בתחום הדירות ישירות לציבור הרחב באמצעות האתר הדיגיטלי לאחר תקופת הדוח.

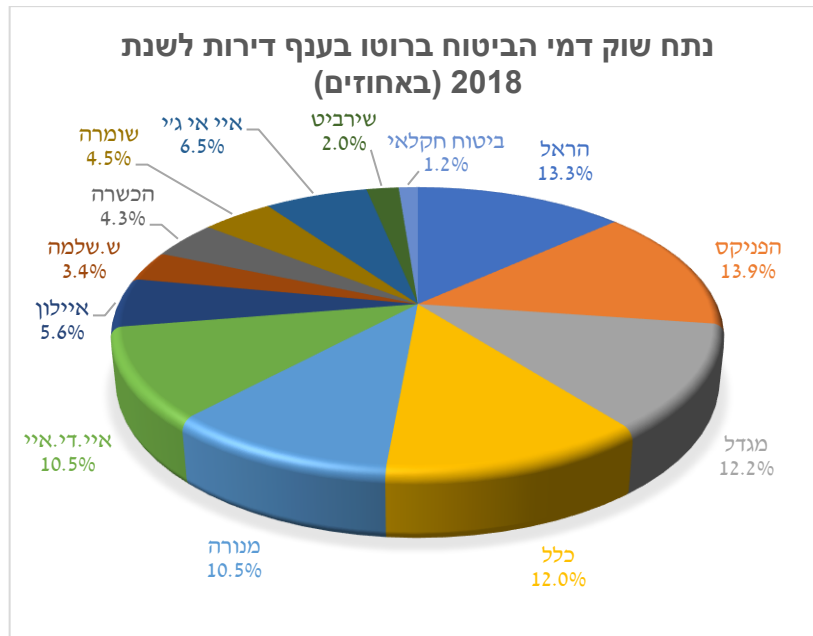
2.4.5.4. מוצרים חדשים-

החברה אישרה את המוצרים שלה לקראת קבלת רישיון מבטח במהלך שנת 2018 ובהתאם פוליסות הדירה של החברה הינם פוליסות מאושרות לשיווק בתחום פעילות זה. הפוליסות של החברה כוללות פוליסות לביטוח מקיף מלא והפוליסה לביטוח מבנה אגב משכנתא, עם מגוון הרחבות וחלופות שונות של השתתפויות עצמיות לפרקי הפוליסה השונים.

2.4.5.5. תחרות- כללי-

למיטב ידיעת החברה, בהתאם לפרסומי רשות שוק ההון, בישראל פועלות, נכון למועד הדוח, 15 חברות ביטוח אשר עוסקות בביטוחי דירה.

על-פי נתוני הדוחות של רשות שוק ההון לשנת 2018, סך הפרמיות מענף ביטוח מקיף לדירות הסתכמו בשנת 2018 בכ- 1,782 מיליוני ש"ח, המהווים כ- 7.7% מסך הפרמיות בענפי תחום הביטוח הכללי בשוק בישראל בשנת 2018. הפרמיות בענף של הבנקים למשכנתאות בשנת 2018 נאמדו בכ- 252 מיליוני ש"ח.

ענף דירות מאופיין בתחרות מצד חברות הביטוח המסורתיות וחברות הביטוח הישיר, לרבות חברות הביטוח הדיגיטליות החדשות. באתר האינטרנט של רשות שוק ההון קיים מחשבון ביטוח דירה, באמצעותו יכול ציבור המבוטחים להשוות בין תעריפי פוליסות ביטוח הדירה הבסיסיות של החברות השונות. כלי זה עשוי להגביר את התחרויות בענף ביטוח דירות ולהשפיע על גובה הפרמיות בענף. כניסת החברות החדשות, והמשך פרסום מדד השירות בתדירות שנתית עשוי גם הוא להגביר את התחרות. עם זאת, תיקון שבוצע לאחרונה בהוראות חוזר צירוף לביטוח, כמפורט בסעיף 04.1.5 להלן, הקובע כי בדיקת כפל ביטוחי בביטוחי דירות יבוצע אחת ל-3 שנים בחידוש ביטוח דירה, לעומת הדרישה לבצע זאת בכל צירוף לביטוח, יוצר פגיעה בתחרות והכבדה על חברות חדשות, להן אין תיק ביטוחי דירות קיים.

2.4.5.6 מתחרים משמעותיים-

המתחרים המשמעותיים של החברה בענף זה הינם כלל, מנורה, הראל, הפניקס, מגדל, וחברות הביטוח הישיר. נכון למועד הדוח נתח השוק של החברה בתחום ביטוח כללי אחר אינו מהותי בהתחשב בכך שטרם החלה את מאמצי השיווק שלה.

2.4.5.7 התמודדות עם התחרות-

בכוונת החברה להתמודד עם התחרות בענף זה במספר מישורים:

דיגיטציה – באמצעות בניית תשתיות החברה על מערך דיגיטלי שכולל מערכות חדשניות, תהליכים אוטומטיים, ממשקים מתקדמים ללקוחות הישירים והסוכנים.

יעילות תפעולית - מבנה ארגוני צר המושתת על ידי שימוש נרחב בדיגיטציה ומערכות מידע (חברה המונה עשרות עובדים ולא מאות או אלפים). כמו כן, הגדרת תהליכי עבודה יעילים וממוכנים לביצוע רכישה, ניהול הפוליסה בתקופת הביטוח ותהליכי סילוק תביעות און ליין, הקמת מערכות פורטל סוכנים להפקת וניהול הפוליסות במשרד הסוכן, יצירת הסכמים איכותיים עם נותני שירותים וכדומה.

חיתום פוליסות - לפי חוקות עסקיות תוך התמקדות בפלחים בעלי מאפייני סיכון נמוך יותר, המצמצמות חוסר ודאות לחברה ולמבטחי משנה, מייעלות ומטייבות את תהליכי החיתום.

מערכות החברה כפלטפורמה למיזמים ושיתופי פעולה עסקיים - המערכות המתקדמות של החברה יוכלו לשמש תשתית לשיתופי פעולה עם סטארטאפים בתחום ה Insuretech.

חוויית שירות חדשנית ויחס אישי - החברה שמה דגש מיוחד על יעילות תפעולית, זריזות, שקיפות, מתן פתרונות מהירים, ויחס אישי, חווית שירות שונה, בדגש על ניהול התביעות ומימוש הזכויות. תהליכים אוטומטים וזמני תגובה מבודלים מהשחקנים בשוק. התשתית הטכנולוגית של החברה והאפליקציות האינטרנטיות שלה מאפשרים גמישות תפעולית, לרבות מתן שירות מכל מקום ובאמצעות כל מכשיר, לרבות לעובדי וסוכני החברה, כך שגם במצבי קיצון, לחברה יכולת מתן שירות דינאמית ואיכותית.

אסטרטגיות תמחור ואקטואריה מתקדמות - בין היתר על ידי ניתוח מידע עסקי ושימוש מושכל במאגרים שזמינים לחברה הן בשלב החיתום והן בשלב סילוק התביעות לצורך תמחור מדויק יותר. החברה סבורה כי היכולת לפעול בעיקר בסביבת הדיגיטל ביעילות עשויה להוזיל את דמי הביטוח (הפרמיה) באופן שיוכל להשפיע על התוצאות העסקיות של החברה ולאפשר לה להיות תחרותית יותר גם בענף ביטוח דירה.

הידוק קשרים עם סוכנים - החברה משלבת בין שיווק ישיר ללקוחות קצה, לבין פעילות עם סוכנים נבחרים, שהינם בעלי זיקה לטכנולוגיות ומערכות מתקדמות. החברה בנתה סביבת עבודה מתקדמת ביותר עבור הסוכנים, מתוך מטרה ליעל את תהליכי העבודה ולצמצם את העלויות התפעוליות שלהם.

2.4.5.8. לקוחות -

לא חל שינוי מהותי בתמהיל לקוחות החברה בשנת הדוח היות שהיקף הפעילות בתחום זה הינו מזערי כאמור. בהתאם, גם אין לחברה לקוח מהותי בתחום הפעילות ואין לה תלות בלקוח בודד.

ותק והתמדה של לקוחות במונחי מחזור פרמיות - החברה החלה פעילותה במחצית השנייה של שנת 2018 בהיקף זניח ולכן אין משמעות למידע זה.

חלק ג - מידע נוסף אודות ענפי ביטוח שלא נכללו

כל ענפי הביטוח בהם פעילה החברה נכללו בחלק ב' לדוח.

חלק ד- מידע נוסף ברמת כלל החברה

4.1. מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

חקיקה והוראות הדין

4.1.1. תמצית הסדרים חוקיים והוראות דין עיקריים המשפיעים על החברה

- **חוק החברות והתקנות מכוחו** - החוק מסדיר את דיני החברות במדינת ישראל, לרבות אופן הקמת חברה, ניהולה באמצעות האורגנים השונים, מיזוג חברות, החובות והתשלומים החלים עליה ועוד. החברה נוסדה ב-1.1.2018 והיא מיישמת את הוראות הדין החלות עליה מכח החוק והתקנות, בשינויים המתחייבים מהוראות הדין הנוספות החלות עליה כגוף מוסדי ומבטח.
- **חוק הפיקוח על הביטוח לרבות התקנות שהותקנו מכוחו והחוזרים שמפרסם הממונה מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח** - חוק הפיקוח על הביטוח כולל, בין היתר, הוראות לעניין הפיקוח על מבטחים וסוכני ביטוח, והוא מגדיר את תפקידיו וסמכויותיו של הממונה, בין היתר, בכל הנוגע לחברות ביטוח.
- **חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981** - מסדיר היבטים שונים הנוגעים לעסקי ביטוח במישור היחסים שבין הצדדים לחוזה הביטוח.
- **חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו-2006** - חוק תובענות ייצוגיות מסדיר את סדרי הדין והעילות, הכרוכים בהליכי תובענות ייצוגיות.
- **חוק החוזים האחידים, התשמ"ג-1982** - מטרת החוק היא להגן על לקוחות מפני תנאים מקפחים בחוזים אחידים. החברה מיישמת את הוראות הדין החלות עליה מכח חוק החוזים האחידים והתקנות שהותקנו מכוחו.
- **חוק הגנת פרטיות, התשמ"א-1981 והתקנות מכוחו** - החוק המרכזי המסדיר את סוגיית הזכות לפרטיות בישראל. החוק מקיף את תחומי הגנת הפרטיות, ונוגע לתחומי משפט שונים.

4.1.2. חקיקה ותקנות מרכזיים בענפי רכב חובה ורכב רכוש

- **חוק הפל"ד, התקנות והצווים מכוחו** - ראה סעיף 2.2.1 לעיל.
 - **פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל-1970** - ראה סעיף 2.2.1 לעיל.
 - **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי), התש"ע-2010** - ראה סעיף 2.2.1 לעיל.
- בחודש פברואר 2020 פורסמה טיוטה שניה לתיקון הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון מס' 2), התשע"ח-2018.

טיוטת התיקון כוללת, בין היתר, התאמת ההוראות לחוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 22), התשע"ח-2017 ועדכונים והתאמות בפוליסה תקנית לביטוח סחר – רכב חובה.

■ **תקנות ביטוח רכב מנועי (הקמה וניהול של מאגר מידע), התשס"ד - 2004** - ראה סעיפים 2.2.4.1 ו- 2.2.4.5 לעיל.

■ **תקנות ביטוח רכב מנועי (השתתפות עצמית)(הוראת שעה), התשס"ט - 2008** - תקנות המאפשרות לכרות חוזה ביטוח חובה, הכולל תנית השתתפות עצמית, באופןועים בלבד, עבור נהג ששמו נקוב בתעודת הביטוח. תניה זו היא לבחירת המבוטח. ראה סעיף 2.2.2 לעיל.

■ **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986** - סעיף 2.3.2 לעיל. בחודש פברואר 2020 פורסמה טיוטת הוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) (תיקון), התש"פ-2020, המציעה לעדכן את התקנות ואת הפוליסה התקנית בהתאם לתמורות שחלו במשך השנים בעולם הרכב, ובין היתר את התיקונים הבאים:

- קביעת הוראות לעניין הודעת המבוטח על השבתת רכב, במסגרתה יוכל ליהנות מהפחתת דמי הביטוח בתמורה להפחתת היקף הכיסוי הביטוחי;
- עדכון הפוליסה התקנית לאור ביטול תקנה 172א לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961;
- עדכונים והתאמות בפוליסה לאביזרים ולמכלולים הקיימים ברכבים מודרניים;
- עדכון ההוראות הנוגעות להחזר לו יהיה זכאי המבוטח בעת ביטול הפוליסה;
- הוספת נתונים לדוח עבר ביטוחי של המבוטח ועדכון הדוח בהתאם לשימוש בפועל.

■ **חוק הגבלת השימוש ורישום פעולות בחלקי רכב משומשים (מניעת גניבות), תשנ"ח-1998** - החוק קובע נהלים לעניין מכירת כלי רכב לשם פירוק כללי או תיקון ונהלי רישום לגבי חלקי חילוף. החוק מחייב את המבטח להחזיר את רישיון הרכב לרשות הרישוי אם הרכב הועבר לשם פירוק כללי. אם המבטח מוכר את כלי הרכב שלא למטרות פירוק, אלא למטרות תיקון, חובה על המבטח להחזיק את רישיון הרכב ולא להעבירו לידי הרוכש עד אשר יתקבל אישור ממוסד מורשה כי הרכב תוקן כנדרש, או בעת החלפת חלק, אישור כי החלק אשר הוחלף נרשם כדין לפי הוראות החוק.

4.1.3. חקיקה ותקנות מרכזיים בענף כללי אחר - דירות

■ **תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן), התשמ"ו-1986** - ראה סעיף 2.4.2.1 לעיל.

■ **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות מרביים בביטוח מבנה אגב הלוואה לדירור), התשע"ב-2012** - ראה סעיף 4.7.4 להלן.

4.1.4. תמצית חקיקה ותקנות

תמצית העדכונים העיקריים להסדרים חוקיים, הוראות דין ורגולציה הקשורה אליהם, שעשויים להשפיע מהותית על פעילות החברה, ושלא נסקרו לעיל:

■ **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018 ("תקנות הון עצמי מזערי")**

תקנות אלו מגדירות את ההון המזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח ואופן חישובו, ומחליפות את התקנות הקודמות שהיו בנושא (**תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 ("תקנות הון מינימלי")**). כניסתן לתוקף של תקנות הון עצמי מזערי בפברואר 2018, אפשרה לחברות להפחית משמעותית את ההון שנדרש מהן עד אז לקבלת רישיון מבטח, והיוו חסם משמעותי לפתיחת שוק הביטוח למתחרים חדשים:

- בביטוח חיים נדרש להעמיד הון של 15 מיליון ש"ח.
 - בביטוח כללי נדרש להעמיד הון של 10 מיליון ש"ח (15 מיליון ש"ח ככל שקיימת פעילות גם בענפי חבויות).
 - בשני תחומי הביטוח (חיים וכלכלי) נדרש להעמיד הון של 25 מיליון ש"ח.
- הפחתת דרישות ההון התאפשרה בשל משטר ההון סולבנסי 2, המחייב את החברות להעמיד הון עצמי בהתאם לסיכונים אליהם הן חשופות ובהתאם להיקפי ותחומי הפעילות שלהן.

- בחודש מרץ 2018 פירסמה הממונה חוזר בעניין **הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח ("חוזר הון עצמי")**, שהוראותיו הוטמעו בפרק "הון עצמי" בחוזר המאוחד. החוזר החליף את תקנות הון מינימאלי לעניין הון עצמי הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח. חוזר ההון העצמי הצטרף לתקנות הון עצמי מזערי ומשלים אותן. הוראות חוזר הון עצמי חלות על חברות ביטוח שהחוזר בעניין יישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II (חוזר הסולבנסי) לא חל עליהן, ועל חברות ביטוח שחוזר הסולבנסי חל עליהן- עד קבלת אישור הממונה בדבר ביצוע ביקורת רואה חשבון על יישום הוראות חוזר הסולבנסי. במקביל, פורסמה באותו מועד גם **עמדת ממונה בעניין הגדרת הון מוכר והון נדרש במכשירי הון מורכב**. בעמדה כאמור קובעת הממונה מהי הפרשנות הראויה למונחים "הון נדרש" ו"הון מוכר". יצויין כי במסגרת הליך קבלת הרישיון, החברה קיבלה דחיה זמנית ליישום משטר הסולבנסי על החברה, כפי שיפורט בסעיף 5.4 להלן.

- **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012; תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א 2001 (יחד "תקנות ההשקעה")**

תקנות ההשקעה קובעות מסגרת אחידה לכללי השקעה החלים על כל הגופים המוסדיים, לרבות כספי נוסטרו, ואת כללי הממשל התאגידי בתחום ההשקעות, בהתאמה.

■ **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(חשוב עתודות בביטוח כללי), התשע"ג-2013 ("תקנות עתודות בביטוח כללי")**

התקנות מסדירות, בין היתר, את אופן ותדירות חישוב עתודות הביטוח בביטוח כללי. כך גם הוראות פרק "מדדה, הון וניהול נכסים והתחייבויות" לחוזר המאוחד, שקובעות את אופן חישוב עתודות הביטוח ואת אופן מדידתן של ההתחייבויות.

■ **תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דינים וחשבונות כספיים), התשס"ז-2007**
תקנות אלו מחייבות את הגופים המוסדיים בעריכת דוח כספי שנתי ורבעוני כשהוא מבוקר או סקור בהתאמה על ידי רואה חשבון ויוצרות בהקשר זה אחידות בין חובות המבטחים לבין חובות הגופים המוסדיים האחרים.

■ **החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, (התשע"ד - 2013 "חוק הריכוזיות")**

בחודש דצמבר 2013 פורסם חוק הריכוזיות. חוק הריכוזיות מבקש להפחית את רמת הריכוזיות במשק הישראלי באמצעות מספר מהלכים מרכזיים שיכנסו לתוקף באופן הדרגתי לאורך מספר שנים, הכוללים בין היתר: הטלת מגבלות על התאגדות במבנה פירמידאלי (שליטה של תאגיד מדווח בתאגיד מדווח אחד או יותר) והחלת כללי ממשל תאגידי מוגברים על חברות פירמידאליות; הפרדה בין החזקה בפעילות ריאלית משמעותית ופעילות פיננסית משמעותית, כהגדרתם בחוק; וכן קביעת מנגנון של "מבטח ללא שולט", קביעת הוראות לעניין מינוי, כהונה והפסקת כהונה של דירקטורים במבטח כאמור, שיושמו בחוק הפיקוח על הביטוח.

4.1.5. חוזרים, עמדות ממונה והכרעות עקרוניות

להלן סקירה תמציתית של נושאים מרכזיים הנוגעים לפעילות החברה שהוסדרו על-ידי הממונה בחוזרים, הבהרות, הכרעות ועמדות ממונה, בדגש אלו שפורסמו בשנת הדוח או עד למועד פרסום דוח זה, ועשויים להשפיע מהותית על פעילות החברה, ולא נסקרו בתחומי הפעילות לעיל:

■ **החוזר המאוחד- קודקס הרגולציה**

הרשות שוקדת על יצירת קודקס, שיסייע בהתמצאות ההנחיות ותיקונם בהתאם. הקודקס נכתב כפרקים בנושאים שונים, ומתעדכן מעת לעת. בשנת 2014 נכנס לתוקף הפרק המסדיר את הוראות הרלוונטיות לחוזים בענפי ביטוח כללי - שער 2 – חלק 6 "הוראות לחוזה בענפי ביטוח כללי", ובין היתר את הנושאים הבאים:

- הגדרות ספציפיות לחוזה בענפי ביטוח כללי.
- חובות חברת הביטוח טרם השקת חוזה בענפי ביטוח כללי, כגון: הנהגת תוכנית ביטוח, דמי ביטוח, דרכי פעולת חברת ביטוח בנושא שרברים ועוד.
- חובות חברת ביטוח בעת התקשרות עם מבטח בחוזה בענפי ביטוח כללי.
- חובות חברת ביטוח בתקופת תקפו של חוזה בענפי ביטוח כללי.
- חובות חברת ביטוח בעת טיפול בתביעה בחוזה בענפי ביטוח כללי.
- בפרק הבא ייסקרו שינויים שחלו בו במהלך שנת הדיווח.

■ חוזר דירקטוריון גוף מוסדי

בחודש אוגוסט 2018, פרסמה הממונה את חוזר "דירקטוריון גוף מוסדי". החוזר קובע בין היתר, הוראות לעניין כשירות חברי הדירקטוריון, הרכב הדירקטוריון, כשירותו, תפקידיו, סמכויותיו ואופן התנהלותו, לרבות הוראות לענין ועדות הדירקטוריון. הוראות החוזר החליפו במלואן את חוזר נוהל עבודת הדירקטוריון וכן את מרבית הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007.

■ משבר נגיף קורונה

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בישראל ובעולם והנחיות משרד הבריאות המשתנות תדיר, הוציאה ממשלת ישראל תקנות שעת חירום, ורשות שוק ההון פרסמה הנחיות, לצורך היערכות והתמודדות הגופים המוסדיים עם המצב המיוחד, כמפורט להלן. בנוסף, כהמשך לתקנות לשעת חירום הנ"ל, בסמוך למועד אישור הדוחות (29 מרץ 2020), פרסמה הרשות שורה של טיוטות הוראות שעה וחוזרים, מתוך ראיית הצורך של גופים מוסדיים לפעול במהירות להתמודדות עם השלכות המצב, תוך מגבלות על פעילותם כתוצאה מהמצב. החברה טרם הספיקה ללמוד את המשמעויות וההשפעות האפשריות של הטיוטות והחוזרים על פעילותה. להלן תמצית ההוראות העיקריות הרלוונטיות לפעילות החברה:

■ הכרזת הממונה למעבר גופים מוסדיים לעבודה במתכונת מצומצמת

ביום 12.3.2020 הוציאה הרשות הנחיות לחברות הביטוח, ביניהן הנחיה לקיים דיון בדירקטוריון בהערכות החברה להתפשטות הנגיף בנושאים שנקבעו. כמו כן, הנחתה הרשות את הגופים המוסדיים ליתן דיווח שבועי החל מיום 12.3.2020, בהתאם לקובץ הכולל נושאי כח אדם, תהליכים עסקיים וטכנולוגיים.

■ **תקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש-הגבלת פעילות), התש"ף-2020 ותקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020** - תקנות חירום, שהותקנו ב-21 מרץ 2020, על רקע התפשטות וירוס הקורונה בישראל, מתוך ניסיון לצמצם את שיעור הנדבקים בישראל, על ידי הגבלת התנועה במרחב הציבורי וצמצום מספר העובדים הנדרשים במקומות העבודה.

■ **שירות ללקוחות גופים מוסדיים - הוראת שעה - טיוטה** - הטיוטה מציעה לאפשר לגופים המוסדיים להחריג מהממוצע השנתי את נתוני המענה במוקד הטלפוני בתקופת שעת החירום, כך שלא יהיו מחויבים בתקופה זו לעמוד בסטיה מקסימלית של 15% מזמני המענה במוקדים הטלפוניים המוגדרים בחוזר, וכן לדחות את כניסתן לתוקף של הוראות סעיף 7א ו-7ב לחוזר, לענין הודעות ללקוח ואמצעי ההתקשרות עם הלקוח.

■ **חידוש חוזה ביטוח - הוראות שעה - טיוטה** - הטיוטה מציעה בין היתר לאפשר לחברות הביטוח להשבית פוליסות ביטוח בענפים עליהם חל החוזר, באופן מלא או חלקי, במטרה להקל על מבוטחים שלא נדרשים בכיסוי באמצע תקופת הביטוח ומעוניינים לחסוך בהוצאות הביטוח, ובתנאי שיפרטו למבוטח את הכיסויים שנשארים בתוקף ואת החיסכון הכספי שיווצר מההשבתה. בנוסף, מוצע לאפשר לחברות הביטוח לחדש כיסוי ביטוחי למבוטח בטרם קבלת הסכמתו, לתקופה העולה על 21 הימים כמפורט בחוזר, על

חשבונן (אלא אם קרה מקרה ביטוח), כדי למנוע מצב של חשיפה והיעדר כיסוי בשל חוסר במשאבים ליצירת קשר עם מבוטחים.

- **דיווח שנתי בגין פרמיות, פוליסות ותשלום עמלות של גופים מוסדיים - הוראת שעה**
הוראת השעה דוחה את הדיווח הנדרש בחוזר זה, כך שהדיווח ידרש ליום 30.4.2020.
- **תיקון הוראות החוזר המאוחד – פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" – הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה – טיוטה - מוצע להקל בדרישות דיווחי משקיע מוסדי לממונה על חריגה אקטיבית או חריגה פאסיבית מהותית, כך שיוארך מועד הדיווח מ-10 ימים לחודש. עוד מוצע כי חריגה מטווח הסטייה כפי שנקבע על ידי המשקיע המוסדי, עד לטווח סטייה של 10 נקודות האחוז, לא תחשב כשינוי במדיניות ההשקעה, אלא תיחשב כחריגה פאסיבית, שוועדת ההשקעות תידרש לקבוע את המועד לתיקונה.**
- **הוראת שעה: תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה - חוזר זה מאריך את המועדים להגשת חלק מהדיווחים בגין שנת 2019 וביחס לרבעון הראשון לשנת 2020 כמפורט בו. כמו כן חוזר זה פוטר את הגופים המוסדיים מהגשת דוחות בעותקים קשיחים, נוכח הוראות משרד הבריאות והמעבר לעבודה מרחוק.**
- **תיקון הוראות החוזר המאוחד - דירקטוריון גוף מוסדי – הוראות שעה על רקע אירוע הקורונה – טיוטה - טיוטת חוזר זה מציגה הקלות והתאמות באופן עבודת הדירקטוריון וועדותיו, אשר נועדו להקל את פעילות הדירקטוריון והנהלות הגופים המוסדיים ולאפשר להם להתמקד בצרכים החיוניים והדחופים בעת הזו, לתקופה של 3 חודשים. במסגרת זו מוצע לבטל את חובת הדירקטוריון וועדותיו להתכנס לפחות פעם ברבעון באופן פיזי; לאפשר לדירקטוריון לדחות דיונים בנושאים ודיווחים שאין בהם להשית סיכון מהותי על הגוף המוסדי או לקוחותיו, ואינם בקשר לאירוע הקורונה; לדחות את מועד אישור הפרוטוקולים של ישיבות דירקטוריון וועדותיו, ובעת הזו למסור לממונה תמצית החלטות דירקטוריון או ועדות שהתקבלו בישיבה שעסקה באירוע הקורונה לכל המאוחר 5 ימים ממועד קיום הישיבה.**

■ **הוראות בנושא דרקטיבת סולבנסי II**

- **מתווה ליישום הוראות סולבנסי II במתכונת האירופית - בחודש מרץ 2020 פורסם מתווה רשות שוק ההון לביצוע ההתאמות הנדרשות באופן יישום משטר כושר הפירעון הכלכלי בישראל, כפי שהוא כיום, על מנת להתאימו יותר להוראות דרקטיבת סולבנסי II במתכונת האירופית והעדכונים שלה, וכן פורט לוחות זמנים למימוש. זאת, בין היתר כדי שהמשטר ישיג יותר את מטרותיו, יצמצם עיוותים בניהול הפיננסי והעסקי של חברות הביטוח ויאפשר השוואה של סטטוס כושר הפירעון של חברות הביטוח בישראל לחברות מקבילות באירופה.**
- **במקביל לפרסום המתווה פורסמה טיוטת תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס סולבנסי II, שמציעה לעדכן את חוזר הסולבנסי ונספחיו, מיום 1 ביוני 2017 שהותאם לשוק הישראלי, ולהתאימו יותר להוראות הדירקטיבה וההוראות הנלוות לה, כפי שאומצה על ידי האיחוד האירופי בינואר 2016. בין היתר, מוצע להתאים את הוראות המעבר הקיימות בחוזר למתכונת שנקבעה בדירקטיבה, כך שהגידול בעתודות בגין מוצרי ביטוח ארוכי טווח אשר נמכרו**

בעבר ייפרס לתקופה ארוכה יותר. כמו כן, מוצע לעדכן הוראות נוספות בהתאם לעדכונים שחלו בדירקטיבה במשך הזמן.

■ **סקר הערכה לבחינת התאמות במשטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס**

סולבנסי II - בחודש ינואר 2020 פרסם הממונה חוזר, לפיו על כל חברת ביטוח לערוך סקר הערכה כמותי, שמטרתו להעריך את ההשפעה הכמותית של רכיבים מסוימים על יחס כושר הפירעון הכלכלי של חברות הביטוח, במסגרת בחינת ביצוע התאמות מסוימות בחוזר סולבנסי, לרבות כאלה הנובעות מהתאמות שבוצעו בהוראות הדירקטיבה באירופה. הסקר התבצע על נתוני יוני 2019. החברה קבלה אישור מהממונה שהיא לא נדרשת לערוך סקר כנ"ל היות ולהתאמות המוצעת לא צפויה להיות השפעה ניכרת על החברה.

■ **נייר התייעצות – יישום הוראות מעבר תחת משטר כושר פירעון כלכלי - בחודש נובמבר**

2019, פרסם הממונה למנהלי חברות הביטוח נייר התייעצות, על רקע השוני בין ישראל ואירופה, באופן יישום תקופת הפריסה של ההון הנדרש לכושר פירעון ובפרט השוני ביישום הוראות המעבר לפריסה הדרגתית של הגידול בעתודות הביטוחיות. במסגרת נייר ההתייעצות, ביקש הממונה את התיחסות החברות לסוגיות שונות העולות מכך.

■ **עדכון הוראות החוזר המאוחד - דוח יחס כושר פירעון כלכלי - בחודש יוני 2019 פורסמו**

הוראות לתיקון החוזר המאוחד, שמטרתן לעדכן את מבנה הגילוי הנדרש בדוח יחס כושר פירעון כלכלי, הנדרש בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, בהתאם לפרק 1, חלק 4, שער 5 "דין וחשבון לציבור" של החוזר המאוחד. זאת, במטרה להוסיף נדבך של גילוי איכותי לדוח ולהרחיב את הגילוי הכמותי. נכון למועד זה קיימות לחברה הקלות בנוגע לדוח יחס כושר פירעון כלכלי, כמפורט בסעיף ג להלן.

■ **בחודש פברואר 2019 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר ההון העצמי, שמטרתה להביא לתיקון**

טעות, בגינה הסכומים שתחת חישוב הון עצמי הנדרש לכושר פירעון בחוזר הון עצמי בתקנות, לא הוצמדו בטעות למדד המחירים לצרכן כפי שנדרש בהתאם לתקנה 15 לתקנות.

■ **תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - הנחת ריבית**

בחודש מרץ 2020 פורסם חוזר שמטרתו לעגן את שיטת האמידה של עקום הריבית חסרת הסיכון הנהוגה בפועל כיום, לפיה העקום מבוסס על ציטוטי החברה הזוכה במכרז לציטוט מחירים עד לשנה ה-25, ולהבהיר את שיטת האמידה לגבי טווח הזמן לאחר השנה ה-25.

■ **עמדת ממונה בעניין השקעות אינשורטק**

בהמשך לנייר ההתייעצות בנושא הקלות להשקעות במיזמי אינשורטק (מפורט להלן), בחודש ינואר 2020 פרסם הממונה עמדה, לפיה בקשה לשליטה של מבטח או לאחזקתו בשיעור של יותר מ-20 אחוזים מאמצעי השליטה, בתאגיד שמטרתו ביצוע השקעות במיזמי אינשורטק ("תאגיד אינשורטק"), לפי תקנה 33(ב) לתקנות כללי השקעה, תישקל בכפוף לעמידה בתנאי סף מסויימים, ובין היתר:

א. ההשקעה בתאגיד אינשורטק תבוצע מכספי הנוסטרו של המבטח בלבד.

ב. סך ההשקעה הכולל של המבטח בתאגיד אינשורטק לא יעלה על הנמוך מבין 100 מיליון ₪ או 1% מסך נכסיו של המבטח.

ג. תאגיד האינשורטק ישקיע בפעילות טכנולוגית/דיגיטלית המשיקה ישירות לתחומי פעילות המבטח, ועולה בקנה אחד עם האסטרטגיה שלו: (1) פוטנציאל השיפור הטכנולוגי שיופק עקב השימוש במוצר או בשירות; (2) התמודדות עם סיכונים הגלומים בתשתית הטכנולוגית; (3) אוטומצית תהליכים; (4) חדשנות עסקית ופיתוח מוצרים.

החברה סבורה כי המנגנון שאושר מהווה הקלה לחברות ותיקות ומרובות נכסים, ולא מתמרץ חברות חדשות, שסך נכסיהן קטן לעין ערוך ולכן הרף שנקבע עבורן להקלה הוא נמוך ביותר. עם זאת, הוא לא חוסם אותה מלהגיש בקשות להכרה בהשקעה בתאגיד בהתאם לתקנות, שלא במסגרת ההקלה.

■ נייר התייעצות - הקלות להשקעות במיזמי אינשורטק

בחודש מאי 2019, במסגרת עידוד חדשנות טכנולוגית של גופים מפוקחים על ידי רשות שוק ההון, פורסם מסמך, אשר נועד להוות מצע לדיון, בכדי לבחון האם וכיצד לעודד את חברות הביטוח להשקיע ביוזמות בתחום האינשורטק ולהסיר חסמים המקשים על השקעה ביוזמות אינשורטק. ההקלות המוצעות בנייר מתמקדות בשני תחומים עיקריים: הקלות בדרישות הון כפי שאלו באות לידי ביטוי בחוזר הסולבנסי והקלות בתקנות כללי השקעה לאור היותה של ווישור חברה ביטוח דיגיטלית, ששמה לעצמה להיות מובילה טכנולוגית, בין היתר על ידי שיתופי פעולה עם מיזמים בתחום האינשורטק, אוטומציה של תהליכים ויצירת מוצרים מתקדמים מותאמי לקוח, מדובר בטיטה, שעשויה להיות לה השפעה מהותית על פעילות החברה ועל התכנית האסטרטגית. יצוין כי בהמשך לנייר ההיוועצות, פורסמה עמדת הממונה לענין אינשורטק, ומדובר בו רק בנושא אחד מתוך ההקלות שהוצעו בנייר ההיוועצות.

■ היערכות חברות הביטוח ליישום IFRS 17

בחודש מרץ 2018 נשלח מכתב למנהלי חברות הביטוח, המפרט את תיאור תהליך העבודה הרצוי מבחינת הממונה להיערכות הנדרשת ליישום המורכב של התקן, במקביל לבחינה הנערכת בעולם. בהתאם, גובש ברשות צוות בחינת היערכות מקומי שדן בסוגיות שונות בקשר לתקן, ונקבע תהליך היערכות, הכולל בין מינוי אחראי וצוות מפתח, היערכות נדרשת בדירקטוריון, אישור תכנית אירגונית ומיכונית רב שנתית ליישום התקן והגדרת המשאבים הנדרשים לכך; דיווחים חצי שנתיים על ההתקדמות לדירקטוריון ולממונה ועוד.

בהמשך לכך, חודש פברואר 2020 פרסם הממונה טיוטת "מפת דרכים להבטחת היערכות של חברות הביטוח בישראל לאימוצו של תקן דיווח כספי בינלאומי מס' 17", הכוללת את אבני הדרך המרכזיות שקבעה הרשות, במטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום התקן באופן נאות. בהתאם לטיטה, התקן צפוי להשפיע בצורה מהותית על הנתונים הכלולים בדוחות הכספיים של חברות הביטוח, מידת מורכבותו של התקן היא גבוהה, ויישומו עשוי להיות כרוך בהתמודדות עם סוגיות חשבונאיות, אקטואריות, תפעוליות וסוגיות מיכון, לרבות כאלו הנוגעות למערכות מידע חדשות או קיימות, ממשקים

חדשים ולצורך בטיוב נתונים ו/או באיסוף נתונים חדשים. בשל מורכבות התהליך, הרשות סבורה כי קיימת חשיבות מכרעת לכך שהתהליך ותכנית האימוץ יהיו מפוקחים ומלווים באופן פעיל ומתמשך על ידי דירקטוריון החברה, כשהמתווה המפורט במפת הדרכים נועד להגביר את רמת הוודאות הרגולטורית לעניין מועד היישום המתוכנן של התקן ולעניין עיקרי צעדי ההיערכות להן יידרשו חברות הביטוח.

■ תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין דיווחים לממונה - ביטוח משנה

בחודש ינואר 2020 הוחלט לעדכן את אופן הצגת הנתונים המדווחים אודות הסכמי ביטוח משנה, בעקבות הניסיון שנצבר מניתוח דיווחי החברות בהתאם להוראות הדיווח מ-2018, במספר סעיפים הנכללים בטופסי הדיווח, וכן את אופן הגשת הדיווחים לממונה.

■ תיקון החוזר המאוחד – דיווחים לממונה

בחודש דצמבר 2019 פורסם חוזר זה, שנועד לעדכן את הוראות פרק 3 בחלק 4 של שער 5 בחוזר המאוחד שכותרתו "דיווח לממונה על שוק ההון" (להלן – פרק הדיווח לממונה) במטרה לשפר ולעדכן את תכנם של הדיווחים ובמטרה להוסיף דרישת דיווח שנתי של רואה חשבון מבקר (LFR) אודות משטר סולבנסי (LFR סולבנסי).

■ תיקון החוזר המאוחד – דיווחים לממונה (טפסי 16, 18)

בחודש דצמבר 2019 התקבל עדכון להוראות פרק 3 בחלק 4 של שער 5 בחוזר המאוחד שכותרתו "דיווח לממונה על שוק ההון" ביחס לדיווח של טופס 16- דיווח אודות חובות בעייתיים וטופס 18- דיווח אודות חשיפה לתאגידים ולקבוצות תאגידים.

■ צירוף לביטוח – תיקון

בחודש נובמבר 2019 פורסם תיקון לחוזר ביטוח מס' 7-1-2016 "צירוף לביטוח", במסגרתו נקבע כי במקרה של חידוש ביטוח דירה אצל אותו מבטח, הדרישות העיתיות הקבועות בחוזר, לרבות ביצוע שאילתא בממשק האינטרנטי (הר הביטוח כמפורט לעיל), יידרשו ליישום אחת לשלוש שנים בלבד. בשלב זה מוקדם לאמוד את השפעת התיקון על פעילות החברה, אך היא סבורה שהוא מכביד על חברות חדשות, שאין ברשותן תיק היסטורי של חידושים ויוצר תמריץ שלילי לבדיקת אלטרנטיבות עבור הלקוחות בעת חידוש.

■ תיקון החוזר המאוחד- הוראות לעניין השקעה בהלוואות באמצעות צד שלישי

בחודש ספטמבר 2019 פורסם תיקון להוראות החוזר המאוחד, בין היתר על רקע כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו – 2016. מטרת התיקון לאפשר שיתופי פעולה עסקיים בין גופים מוסדיים לבין גופים חוץ-מוסדיים וחוף-בנקאיים העוסקים במתן אשראי, באמצעות הגדלת תקרת ההשקעה של המוסדיים בהלוואות הניתנות בשיתוף פעולה, כדי להתאימה לתקרת ההשקעה הקיימת כיום בהלוואות הניתנות בשיתוף פעולה עם בנקים, והכל בכפוף למגבלות הקבועות בדן.

■ שירות ללקוחות גופים מוסדיים

בחודש יולי 2019, פורסם נוסח סופי של תיקון לחוזר בעניין שירות ללקוחות גופים מוסדיים. במסגרת התיקון נוספו הוראות, שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות הגופים המוסדיים, ובפרט בערוצי השירות הישירים שבמסגרתם ניתן שירות ללקוחות.

■ תיקון הוראות החוזר המאוחד חלק 1 שער 5, פרק 5 לענין "תגמול"

בחודש יולי 2019 פורסמו הוראות לתיקון החוזר המאוחד, שמטרתן לרכז יחד את הוראות הממונה הנוגעות לתגמול נושאי משרה ועובדים בגוף מוסדי, לעדכן ולהתאימן להוראות רגולציה שהתפרסמו לאחר חוזרי הממונה בעניין מדיניות תגמול לנושאי משרה, ובין היתר, חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016, שהשית מגבלות על סך התגמול של נושאי משרה ועובדים בתאגידים פיננסיים, ובכללם גופים מוסדיים, וכן הקלות שנקבעו לחברות ציבוריות בהוראות חוק החברות ובתקנות לפיו.

■ אישור קיום ביטוח

בחודש מאי 2019 פורסם נוסח סופי של חוזר בעניין אישור קיום ביטוח. מטרת החוזר לקבוע הוראות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת הנפקת אישור קיום ביטוח, בין היתר על ידי נוסח אישור אחיד, וקביעת לוחות זמנים מחייבים. בפברואר 2020 פורסמה טיוטה לחוזר, המציעה להוסיף אישור ביטוח מסוג נוסף במקרים שבהם טרם קיימת התקשרות בין מבקש האישור לבין חברת הביטוח וכן לחדד את החריג מתחולתו של החוזר בעניין אישור קיום ביטוח שנקבעו במסגרות חיקוק.

■ חוזר דיווח מיוחד ביטוח כללי

בחודש אפריל 2019 פורסם תיקון פרק 4 בחלק 5, שער 5 בחוזר המאוחד, שמטרתו להנחות את חברות הביטוח ביחס לאופן הדיווח בעת ריבוי נזקי רכוש כגון רעידת אדמה, שריפה רחבת היקף וכו'.

■ איסוף מידע סטטיסטי- פניות ציבור

בחודש מרץ 2019 פורסם חוזר בעניין "איסוף מידע סטטיסטי – פניות ציבור". מטרת החוזר הינה להנחות את חברות הביטוח ביחס לאיסופו של מידע סטטיסטי על אודות כלל פניות הציבור המתקבלות אצל הגופים המוסדיים, אשר יאפשר לרשות לקבל מידע רחב ומבוסס על אודות פניות הציבור, לצורך איתור סוגיות הדורשות אסדרה ובחינת רמת השירות באשר לטיפול בפניות. במקביל, תוקן פרק הדיווחים בחוזר המאוחד, כך שהתווספו לו שורה של הוראות הנוגעות למידע שגופים מוסדיים נדרשים לדווח לממונה אודות פניות הציבור המתבררות על ידם, בהתאם לחוזר איסוף מידע סטטיסטי - פניות ציבור.

■ הערכה אקטוארית

בחודש פברואר 2019, פורסם עדכון לחוזר המאוחד בנושא הערכה אקטוארית, שנועד להטמיע ולעדכן לחוזר המאוחד שורת הוראות הנוגעות לדין וחשבון אקטוארי שעל

האקטואר הממונה לערוך, לחזור אחד מובנה, תוך עדכון מספר הוראות. בין היתר, הוסדר מבנה הגילוי של הדוח האקטוארי בביטוח כללי באמצעות הפניה לדוח לדוגמא; הוטמעה ההוראה הקיימת בחוזרי הערכה אקטוארית לפיה הדוחות הכספיים השנתיים ייחתמו רק לאחר קבלת הדוחות האקטואריים החתומים בביטוח כללי; ולהצהרת האקטואר בביטוח כללי, נוספה טבלה המרכזת את סך ההפרשות שהאקטואר מחשב על מנת להציג את העתודות במבנה אחיד.

■ כתבי שירות ואופן שיווקם

בחודש יולי 2018, פורסם תיקון לחוזר "הנהגת כתבי שירות ואופן שיווקם". מטרת החוזר היא לקבוע הוראות נוספות לעניין שיווק כתבי השירות, במטרה למנוע מצבים המקשים על המבוטח להשוות בין כתב שירות שנמכר על ידי חברת הביטוח לכוזה שנמכר על ידי גורם אחר ולהפחית את העלויות. בין היתר, ההוראות כוללות איסור על השפעת עמלות סוכני הביטוח בגין מכירת פוליסת ביטוח משיווק כתבי שירות של החברה, ואיסור על התנייה בגין רכישת פוליסת ביטוח לרכישת כתב שירות, לרבות ביטול הנחה בגין הפוליסה או אי מתן אפשרות לרכישת פוליסת ביטוח ללא כתבי שירות.

■ ביטול פוליסת ביטוח

בחודש פברואר 2017 פורסם חוזר ביטול פוליסת ביטוח, הקובע הוראה אחידה בדבר חובת חברות הביטוח לאפשר למבוטח לבטל את פוליסות הביטוח שברשותו בדרכים שונות, וקובע הוראות בדבר הפעולות הנדרשות לצורך הביטול. בין היתר, קובע החוזר כי בכל מקרה שבו מבוטח מבקש לבטל פוליסת ביטוח על החברה לפרט בפניו את כל הפוליסות שיש ברשותו בחברה. החוזר נכנס לתוקף בחודש יולי 2017.

■ חזון דיגיטלי, חוזרים והוראות בתחום המיחשוב והדיגיטציה

בחודש ינואר 2017 פרסמה הממונה את משנתה בעניין "שילוב כלים דיגיטליים בשירות ללקוחות חברות הביטוח" ו- "שילוב כלים דיגיטליים בשירות ללקוחות גופים מוסדיים – חיסכון פנסיוני", שנועדו לקדם שילוב של כלים דיגיטליים על מנת לשפר את איכות השירות ללקוחות בשוק הביטוח והחיסכון. במסגרת ההוראות נקבעו פרמטרים שונים בהם צריכים לעמוד ערוצי השירות הדיגיטליים של גופים מוסדיים, וביניהם מתן אפשרות בחירה ללקוח מבין מגוון ערוצים אנושיים ודיגיטליים, מתן אפשרות לבצע היקף משמעותי של פעולות ליבה וקבלת מידעים, אמינות, אבטחה, עדכניות ונגישות. פרמטרים אלה ימדדו על ידי הרשות במסגרת מדידת השירות שניתן על ידי הגופים המוסדיים ללקוחותיהם.

■ **נספח לחוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור-**

בחודש ספטמבר 2016 נכנסו לתוקף עיקר הוראות נספח לחוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור. הנספח, המהווה חלק בלתי נפרד מחוזר ויישוב תביעות, כולל הוראות פרטניות לעניין ויישוב תביעות, שיש לנהוג על פיהן בעת ויישוב תביעות.

בחודש פברואר 2017 פורסמה עמדת ממונה בעניין בדיקה מחודשת של זכאות, שעיקרה, הקביעה שעל חברת ביטוח שאישרה תביעה לתגמולי ביטוח עיתיים לתקופה קצרה מתקופת הזכאות המירבית בפוליסה, ליזום בדיקה מחודשת של זכאות התובע לתגמולי ביטוח לפני תום תקופת הכיסוי שאושרה. בחודש מרץ 2017 פורסם תיקון לנספח, לרבות הוראות לפיהן במסגרת אישור קבלת מסמכי תביעה לתגמולי ביטוח, על המבטח לפרט למבוטח את הפוליסות הנוספות שבהן הוא מבטח אצלו, והוראות בדבר חובת המבטח לפעול להשגת מידע רלבנטי ליישוב התביעה, אם מהמידע המצוי ברשותו עולה כי קיים מידע נוסף נדרש ליישוב התביעה כאמור.

4.1.6. טיוטות

להלן טיוטות שעשויות להשפיע על החברה ותוצאות פעילותה, שפורסמו בשנת הדוח או אחריה, עד למועד פרסום הדוח, ולא נסקרו לעיל. המידע בקשר לטיוטות שנסקרות בדוח לעיל ולהלן הינו מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות הקבוצה נכון למועד פרסום הדוח. ההשלכות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלו שנחזו וזאת לאור ראשוניות הטיוטות שפורסמו ובשל חוסר הוודאות באשר לאופן היישום בפועל של הוראות הטיוטות אם וכלל שיתקבלו והשלכותיהן:

■ **שירות, שקיפות ומיצוי זכויות - תכנית רשות שוק ההון למען הגיל השלישי - מסמך היועצות**

בחודש ספטמבר 2019, פורסם מסמך היועצות של רשות שוק ההון, הסוקר את הצמתים המרכזיים בחיי מבטחים בני הגיל השלישי, שביחס אליהם ביקשה הרשות ליתן התייחסות מיוחדת לבני הגיל השלישי, כציבור ייחודי. ביחס לכל צומת כזה, הוצג המצב הקיים, האתגרים הניצבים בפני נותני השירות לבני הגיל השלישי, וכן תכנית הפעולה המוצעת על ידי הרשות, בהקשר זה. כמו כן הוצגו שאלות פרטניות, שהציבור התבקש להתייחס אליהן. בשלב זה מוקדם להעריך את השפעת הטיוטה, בפרט נוכח העובדה שהרשות ציינה כי בכוונתה לקיים שולחנות עגולים בנושא.

■ **תיקון הוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 - הוראות בענף רכב רכוש - טיוטה**

בחודש מאי 2019 פורסמה טיוטה שניה של תיקון לחוזר המאוחד בנושא רכב רכוש, המציעה מודל חדש להסדרת ההתנהלות בשוק הרכב והביטוח בעת טיפול בתביעות מבטחי רכב רכוש וצד ג', במטרה לצמצם את ניגודי העניינים הקיימים. בין היתר מוצעות במודל ההוראות הבאות: חברת ביטוח תחויב להציע פוליסה בה רשאי המבוטח לבחור כל מוסד, ללא השפעה על גובה ההשתתפות העצמית; ביטול רשימות השמאים הקיימות של חברות הביטוח ויצירת מנגנון בחירת שמאי באופן אקראי; יצירת רשימות מוסכים שבהסכם; חובה להצגת הבדלים בין הפוליסות, בעת רכישה, ביחס להשתתפות עצמית, פרמיה, אופן התיקון,

בחירת שמאי; שיקוף למבוטחים את ההשפעה של הגשת תביעה (כגון שינוי צפוי בפרמיה ואפשרות לרכוש את הפוליסה בעתיד) ועוד. לטייטה ככל שתהפוך לחוזר סופי, עשויה להיות השפעה מהותית על עסקי החברה, שביטוח רכב רכוש הינו אחד משלושת הענפים המרכזיים בה. החברה לומדת את הטייטה ואת המשמעויות הנגזרות ממנה. החברה מעריכה כי הוראות החוזר עשויות להגדיל את ההוצאות התפעוליות והחיתומיות בענף. הערכת החברה הינה בגדר מידע צופה פני עתיד המבוסס על המידע המצוי בידיה במועד פרסום הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מן התוצאות המוערכות, בין היתר, לאור התנהגות המתחרים והלקוחות בענף.

4.2. חסמי כניסה ויציאה

4.2.1. חסמי כניסה

חסמי הכניסה המרכזיים החלים על תחומי הפעילות של החברה הינם כדלקמן:

רישיונות והיתרים - עיסוק בביטוח מחייב עמידה בחובות ודרישות המפורטות בחוק הפיקוח על הביטוח. בין היתר נדרשים: רישיון מבטח, לצורך עיסוק בביטוח בענפים השונים (רישיון מתאים לכל ענף); קבלת היתר מהממונה להחזקת אמצעי שליטה במבטח, שמתחייב בכל מקרה של אחזקת חמישה אחוזים או יותר מסוג מסוים של אמצעי שליטה במבטח; קבלת היתר מאת הממונה לצורך שליטה במבטח או בסוכן תאגיד. לצורך מתן הרישיונות וההיתרים כאמור, הרשות בוחנת עמידה בפרמטרים רבים, ובכללם הוכחת עמידה בדרישות הון והאמצעים הכספיים של מבקשי הרישיון, תנאי התחרות בשוק ההון בכלל ובמשק הביטוח בפרט, יכולת מוכחת לקיום הסדרי ביטוח משנה נאותים, מידת ההתאמה של נושאי המשרה הפוטנציאליים לתפקידם, תוכנית עסקית ואסטרטגית, מערכות מיכוניות ותפעוליות מתאימות, כתיבת פוליסות ועוד. במסגרת הענקת רישיון ו/או היתר כאמור, הממונה רשאי להתנותו בתנאים ככל שיידרשו לדעתו, ובהם איסור על שעבוד אמצעי שליטה הנכללים במסגרת שרשרת השליטה במבטח, קיום גרעין שליטה יציב וקבוע במבטח ועוד.

הון עצמי - כמבטח, כפופה החברה להעמדת הון עצמי, כנדרש לפי תקנות הון עצמי מזערי, תקנות דרכי ההשקעה והוראות חוזר הסולבנס. כמפורט לעיל בסעיף 4.1.1, בשנת 2018 חל עדכון משמעותי בתקנות ההון העצמי המזערי, דבר שאפשר כניסת מתחרים חדשים לתחום הביטוח, דוגמת החברה. עם זאת יצוין, שגידול בהיקף הפעילות מצריך גידול פרופורציונלי בהון, כאשר ככל שכרית הביטחון מעבר לנדרש גדולה יותר, כך טוב יותר. כמו כן, בעלי שליטה במבטח עשויים להידרש, במסגרת היתר השליטה, להתחייב להשלמת ההון העצמי הנדרש ממבטח באופן מלא או חלקי כל אימת שיש גירעון בהון העצמי ביחס לנדרש בהוראות הממונה.

מומחיות, ידע ונסיון - תחומי הפעילות בהם עוסקת החברה מחייבים ידע מקצועי ייחודי לתחומים אלו ובפרט בכל הכרוך בניהול סיכונים מושכל, הבנה והיכרות עמוקים של שוקי הביטוח, לרבות שוקי ביטוח המשנה, תחום האקטואריה ותמחור הסיכונים, והכרה מעמיקה עם הוראות הרגולציה ואכיפתן. חשיבות רבה יש גם לניסיון ומומחיות הכרוכים בתחומי הפעילות, אשר משליכים במישורין על קביעת תעריפים בעסקאות ביטוח.

רכישת הגנות נאותות ממבטחי משנה - באמצעות ביטוח המשנה חולקת חברת הביטוח את סיכונה עם מבטחי משנה ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים ביטוחיים. ניהול ביטוח המשנה הנו נדבך מהותי בניהול החברה, הואיל והוא משליך בין היתר, על ניהול ההון, על היכולת לקחת סיכון ולהתמודד בשוק ועשויה להיות לו השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה. נושא זה עשוי להיות חסם בחברה צעירה, שצריכה לגייס לטובתה מספיק מבטחי משנה מוכרים וטובים, ובתנאים מסחריים, על מנת לספק לה הגנת ביטוח משנה ראויה, ויותר בידיה די רווח להתנהלות שוטפת.

תשתית ארגונית, מיכונית ותפעולית מתאימה - מערכות ליבה של חברות ביטוח הן מערכות מורכבות ומסועפות, המצריכות משאבים רבים של כוח אדם והשקעה כספית ניכרת, וכמובן ידע מקצועי ומומחיות בהקמתן.

4.2.2. חסמי יציאה

חסמי היציאה העיקריים של החברה בתחומי פעילותה קבועים בהוראות הדין הרלוונטיות והינם: הליכי מיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון מחייבים את אישורו של הממונה מראש. הליכי פירוק או חיסול של עסקי ביטוח של מבטח כפופים לפיקוח של הממונה, אשר רשאי להורות למבטח על דרכי פעולה מסוימות לצורך יישום הפירוק או החיסול כאמור.

בעסקי ביטוח המאופיינים בזנב תביעות ארוך, הפסקת פעילות המבטח כרוכה בהסדרים למימוש כלל זכויות המבוטחים, שעשויות לארוך שנים רבות, ובהתאם המורכבות של היציאה מתחום זה.

4.2.3. מגבלות הכלולות בהיתר השליטה

ביום 20 ביוני 2018 ניתן למר אמיל ויינשל ולמר ניצן צעיר הרים היתר משותף לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה במבטח מהממונה, מכוח סעיף 32 לחוק הפיקוח על הביטוח, להחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה ולשלוט בחברה בכפוף לתנאים המפורטים בנספח להיתר וכל עוד מתקיימים תנאים אלו. ההיתר ניתן לבעלי השליטה לפי שיעור החזקותיהם במבטח במועד קבלת ההיתר. כאמור לעיל, נכון למועד הדוח מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, הינם בעלי השליטה הסופיים בחברה, בשיעורים המפורטים בתרשים. המגבלות העיקריות הכלולות בהיתר השליטה של החברה הינן כדלקמן:

שמירה על היתר השליטה בחברה - במסגרת היתר השליטה שניתן לבעלי השליטה נקבע, כי שיעור ההחזקה בחברה לא ישתנה בכל דרך שהיא, אלא אם יתקיים אחד מהבאים:

- ניתנה לכך הסכמתו של הממונה מראש ובכתב, ובכפוף לתנאים שנקבעו על ידו;
- הועברו אמצעי שליטה בהעברה מכוח ירושה או מכוח העברה על פי דין, אלא אם כן החליט הממונה להפעיל את סמכותו לפי סעיף 34(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח;
- השינוי הותר במסגרת הוראות ההיתר ובתנאים שנקבעו לכך. כמו כן נקבעו תנאים להעברת/ מכירת אמצעי שליטה לאחר ו/או להנפקת אמצעי שליטה.

שמירת הון עצמי - ההיתר כולל דרישות לשיעור הון עצמי מינימלי והון מצטבר מינימלי בתאגיד השליטה.

אי מתן זכות לצד ג' בגרעין השליטה בחברה - בהיתר השליטה נקבעו תנאים בדברי שמירה על מבנה השליטה וההחזקה בחברה, ובכלל זה מגבלות על שינוי החזקות מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, במישרין ובעקיפין בחברה, בחברת האם (הארט) ובחברת האם הסופית (יו דיגיטל). כמו כן, בהיתר השליטה נקבע, בין היתר, כי בעל שליטה סופי בחברה ישמור בכל עת שיעורים מסויימים מהחזקותיו בחברה, כשהם נקיים וחופשיים ולא יאפשר כל פעולה שיש בה כדי לשנות בפועל את זכות הבעלות בתאגיד השליטה או בזכויות הנלוות להחזקות אלו.

השלמת הון עצמי מינימאלי- בעלי השליטה מסרו לממונה כתב התחייבות להשלמת ההון במבטח, כל עוד הם שולטים במישרין ו/או בעקיפין בחברה, כתנאי לקבלת ההיתר.

בנוסף, נקבעו, במסגרת ההיתר, חובת דיווח לממונה.

4.3. גורמי הצלחה קריטיים

לשינויים במצב הכלכלי והמקרו כלכלי בישראל ובעולם, ובהם שינויים במצב הביטחוני, בשיעורי האינפלציה, בשערי הריבית, בשיעורי האבטלה, בגובה השכר במשק ועוד, עשויה להיות השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה.

כמצוין לעיל, שוק הביטוח בישראל הינו תחרותי, במיוחד בתחום ביטוחי הפרט. עליה ברמת התחרות, עלולה להשפיע על רווחיות החברה. לפרטים נוספים אודות התחרות בתחומי הפעילות השונים של החברה ולאמצעים שהחברה נוקטת כדי להתמודד בשוק תחרותי זה, ראה סעיפים 2.2.5.7, 2.3.5.7, 2.4.5.7 לעיל.

גורמים נוספים שיכולה להיות להם השפעה מהותית על התוצאות העסקיות הם בין היתר: הוראות הדין והרגולציה החלות על מבטחים, ובכלל זה הוראות הממונה ותקדימים משפטיים, איכות ניהול ההשקעות, תרחישי קיצון בשוק ההון, ניהול מקצועי של הסיכונים הביטוחיים והתפעוליים, ערוצי ההפצה השונים, היכולת לבצע אדפטיביות להתאמת המוצרים לתנאי השוק ולצרכי הלקוחות, עדכון תדיר של ההנחות האקטואריות המשמשות לקביעת תעריפים, שיפור איכות, מקצועיות ומהימנות נתוני החיתום, איכות השירות למבוטחים ולסוכנים, מקצועיות ויעילות בעת יישוב תביעות, גבייה יעילה, שימור ורכישת הון אנושי איכותי, איכות הסכמי ביטוח המשנה ויציבות מערכת היחסים עם מבטחי המשנה לאורך שנים, מערכות מחשוב וטכנולוגיות מתקדמות והגנה עליהן, יעילות תפעולית והוצאות התפעול, שיווק ומכירות, תמהיל הלקוחות ונאמנותם, רמת שימור תיק הלקוחות, הפעלת בקרה יעילה, תמחור מקצועי של מוצרי החברה, חיתום אמין ומבוקר, השגת שיעור גבוה של שיבוב תשלומים, תדירות נמוכה של אירועי נזקי טבע, צמצום היקף הונאות הביטוח, הסכמי הפצה, דיגיטציה ואוטומציה, ניצול יעיל של מידע רלוונטי ממאגרי מידע נרחבים ועוד.

פעילות ביטוח רכב רכוש עשויה להיות מושפעת גם משינויים בפרמטרים כגון: שיעור גניבות הרכב, שיעור תאונות הדרכים וחומרתן, שינוי במחירי חלפים או שינויי תקינה, שכיחות התביעות וחומרתן, לרבות אירועי קטסטרופה, שינוי במחירי כלי רכב חדשים, מחיר שעות עבודה במוסכים, נזקים בגין פגעי טבע ושינוי בהיקף פעילותה של יחידת אתג"ר של משטרת ישראל. פעילות ביטוח רכב חובה עשויה להיות מושפעת גם משיעור תאונות הדרכים וחומרתן, איכות התשתיות הארציות, תנאי מזג אוויר ומערכות למניעת תאונות ברכב. פעילות החברה בענף ביטוח דירות עשויה להיות מושפעת גם משיעור הפריצות, המצב הכלכלי ונזקי טבע.

4.4. השקעות

4.4.1. כללי

מדיניות ההשקעות של החברה הותוותה על ידי דירקטוריון החברה וועדת ההשקעות במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 ועודכנה ברבעון הראשון של 2020. החברה מנהלת את השקעותיה, בין היתר, על-פי תקנות כללי ההשקעה (ראה סעיף 4.1.5 לעיל) והוראות הממונה ובהתאם למדיניות ההשקעה שמתווים דירקטוריון החברה וועדת ההשקעות של החברה.

4.4.2. מבנה ניהול ההשקעות בחברה

כאמור לעיל, החברה מנהלת את השקעותיה בהתאם להוראות הדין, כאשר הדירקטוריון קובע ומתווה את מדיניות ההשקעות הכוללת של החברה לוועדת ההשקעות, וועדת ההשקעות קובעת את המדיניות הפרטנית למנהל ההשקעות, ומעדכנת אותה מעת לעת. החברה מנהלת את השקעותיה במיקור חוץ באמצעות חברה לניהול תיקים "פסגות ניירות ערך בע"מ". ועדת ההשקעות של החברה מתכנסת אחת לחודש לפחות. תפקידה של ועדת ההשקעות כאמור הינם, בין היתר, קביעת עקרונות ודרכי ההשקעה בכל תחום, אישור עסקאות מסוימות טרם ביצוען, קביעת מגבלות ההשקעה, בהתחשב במדיניות ובמסגרות ההשקעה שמגדיר הדירקטוריון, בחינת חשיפות באחזקת ניירות ערך מסוגים שונים, בחינת עסקאות של מנפיק, קבוצת לווים וכו', והכל בכפוף לתקנות כללי ההשקעה והוראות הממונה. בנוסף, באמצעות נותן השירותים במיקור חוץ כאמור לעיל, החברה מקיימת את הוראות הדין בקשר לקיום יחידת תפעול השקעות ויחידת בקרת השקעות, הבוחנת את יישומה של מדיניות ההשקעות של החברה במסגרת ניהול השקעות החברה, ובכלל זה, את המגבלות שקבעה ועדת ההשקעות במסגרת מדיניות ההשקעה ואת המגבלות הרגולטוריות החלות על החברה בהתאם להוראות הדין.

4.4.3. התפלגות הנכסים המנוהלים של החברה

סך ההשקעות הפיננסיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2019 הינם 61,756 אלפי ₪ (אשתקד – 6,001 אלפי ₪). סך המזומנים ושווי המזומנים ליום 31 לדצמבר 2019 הינם 17,253 אלפי ₪ (אשתקד – 43,587 אלפי ₪). לפרטים נוספים ראה באור 9 ו-10 לדוחות הכספיים.

4.4.4. השקעות מהותיות של החברה

אין השקעות מהותיות נכון למועד הדוח.

4.5. ביטוח משנה

4.5.1. כללי

ביטוח משנה הינו אמצעי בו נוקטת חברת ביטוח לשם גידור סיכונים וניהול הונה העצמי ביחס לדרישות ההון (ביטוח המשנה אינו פוטר את החברה מחבותה כלפי מבוטחיה). באמצעות ביטוח המשנה חולקת חברת הביטוח את סיכונים עם מבטחי משנה ומצמצמת את חשיפתה לסיכונים ביטוחיים. ניהול ביטוח המשנה הנו נדבך מהותי בניהול החברה: הוא משליך בין היתר, על ניהול

ההון, על היכולת לקחת סיכון ולהתמודד בשוק ולתנאי ביטוח המשנה, ועשויה להיות לו השפעה מהותית על התוצאות העסקיות של החברה.

החברה התקשרה עם מבטחי משנה לביטוח התחייבויותיה בביטוחי רכב חובה, רכב רכוש, דירות ובביטוח בתי עסק בהסכמי ביטוחי משנה יחסיים מסוג מכסה (Quota Share) וכן ביטוחי משנה לא יחסיים מסוג הפסד יתר (Excess of Loss), ולצורך הגנת השייר של החברה גם בהסכם ביטוח משנה לאירועי קטסטרופה מסוג Excess of Loss, כמפורט להלן. נכון למועד הדוח, לא ערכה החברה חוזי ביטוח פקולטטיביים.

בדרך כלל, הסכמי ביטוחי המשנה נערכים על בסיס שנתי עם מבטחי משנה שונים. היות והחברה החלה את פעילותה הביטוחית רק ברבעון האחרון של שנת 2018, הסדרי ביטוח המשנה שלה הינם לתקופה העולה על שנה.

חלקו היחסי של כל מבטח משנה בכל אחד מענפי הביטוח, וכן הרכב מבטחי המשנה בחוזה יכולים להשתנות משנה לשנה, וזאת על בסיס שיקולים של תמחור, העדפותיו של מבטח המשנה, דירוג מבטח המשנה ושיקולים עסקיים אחרים.

החברה בחרה, למרות היקף הפעילות הנמוך יחסית, להתקשר עם מספר מבטחי משנה, על מנת להפחית את הסיכון של תלות במבטח משנה בודד. מדיניות ותוכנית ביטוח המשנה של החברה מאושרים מדי שנה על-ידי דירקטוריון החברה, ודיווחים בהתאם לנדרש מועברים לממונה.

4.5.2. החשיפה למבטחי משנה

החשיפות האופייניות לפעילות מול מבטחי משנה הינן כדלקמן:

■ **חשיפה ליתרות פתוחות, התחייבות המבטח לריבית על פקדונות של מבטחי המשנה, והסיכון שמבטח המשנה לא יוכל לעמוד בכיסוי התחייבויותיו הקיימות והעתידיות:** חשיפה זו מנוהלת, בין היתר, באמצעות בחירה נאותה של מבטחי משנה בעלי דירוג גבוה, דרישה ליתרות של פקדונות ממבטחי משנה על חלקם בפרמיה וחלקם בתביעות התלויות, מעקב שוטף אחר רמת הדירוג שלהם, המבוצעת על-ידי חברות הדירוג ומעקב אחר קיום התחייבויותיהם הכספיות כלפי החברה.

■ **חשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד:** ההצטרבות מוערכת על בסיס שיעור הנזק הצפוי המרבי ("Maximuium Probable Loss" או "MPL"). נכון למועד הדוח ובהתחשב בכך שלחברה היקף פעילות נמוך עדיין בביטוחי דירה ורכב רכוש, סך החשיפה של החברה בהסתברות נזק של 1.8% (MPL), בשייר לקטסטרופה, הינו זניח.

בהתאם להוראות הממונה, דירקטוריון החברה נדרש לקבוע אחת לשנה מסגרת חשיפה מרבית למבטחי המשנה. מערך ביטוחי המשנה של החברה נבנה לפני קבלת הרישיון, ואושר על ידי הממונה, ולאחר מכן על ידי הדירקטוריון, בד בבד עם אישור מדיניות ביטוח המשנה. על פי המדיניות החברה התקשרה ו/או תתקשר עם מבטחי משנה, בהתבסס בין היתר, על דירוגם הבינלאומי, וככלל החברה פועלת להתקשר עם מבטחי המשנה המדורגים לכל הפחות (A-) בכל הענפים (לפי דירוג S&P).

■ ריכוז תוצאות ביטוח משנה בביטוח כללי (באלפי ₪):

ענף פעילות		רכב חובה		רכב רכוש		כללי אחר (דירות)		סה"כ	
2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
2,849	77,602	26	64	-	8,673	2,823	68,865	פרמיות ביטוח משנה	
(37)	(4,142)	1	18	-	(819)	(38)	(3,341)	תוצאות: רווח/ (הפסד)	

■ שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה: לא היו שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח המשנה ביחס לשנים הקודמות.

■ שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה לאחר מועד הדוח: לאחר תקופת הדוח החברה חידשה את הסכמי ביטוח המשנה שלה, לתקופה העולה על שנה, מבלי שחלו שינויים מהותיים.

4.5.3. ביטוח משנה - ענף ביטוח רכב חובה

החברה התקשרה בחוזי ביטוח משנה יחסי מסוג Quota Share עבור ביטוחי רכב חובה לכל סוגי הרכב ("ביטוח משנה יחסי בביטוח חובה"). החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (Sliding Scale) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (Provisional Commission), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס התביעות לפרמיה (LR) ותקבע העמלה המשתנה הסופית. שייר החברה בהסכמי ביטוח המשנה היחסי בביטוח חובה עומד על 15%, והוא מוגן בחלקו גם בביטוח EOL כמפורט להלן.

כאמור, בענף ביטוח רכב חובה התקשרה החברה בחוזי ביטוח משנה מסוג EOL (Excess of Loss), שבענף החובה נקרא MBI XOL, וזאת לצורך הגנה על שייר החברה בהסכמי ביטוח המשנה היחסי בביטוח חובה. כמקובל בחוזים מסוג EOL, אין עמלות המתקבלות ממבטחי המשנה. הסכם ביטוח המשנה הלא יחסי הנדון כולל שתי שכבות, עבור נזקים שערכם עולה על 4-5 מיליון ₪ למקרה ואירוע, ועד גבול אחריות של 400 מיליון ש"ח. נכון לתקופת הדוח, חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח המשנה היחסי והלא יחסי הינו כדלקמן:

2019			
מבטחים	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג
Odyssey Re Fairfax	22%	15,389	A
Axis	15%	10,050	+A

-AA	9,649	14%	Scor
-AA	13,844	20%	Munich re
-AA	8,041	12%	Hannover
	11,892	17%	אחרים
	68,865	100%	סה"כ פרמיה

לפרטים נוספים אודות החשיפות למבטחי המשנה העיקריים של החברה בענף ביטוח רכב חובה בתקופת הדוח בצירוף חלקם בפרמיית ביטוח המשנה ודירוגם על-פי סוכנות הדירוג S&P הידוע לחברה, ראה באור מס' 24 ו(1) לדוחות כספיים.

מגבלות ותקרות כיסוי - החברה, לפי מיטב ידיעתה, לא הגיעה לתקרה שנקבעה בתקופה המדווחת בחוזה מסוג EOL של ביטוח רכב חובה, ואין לה תביעות תלויות ידועות בהיקף המתקרב למגבלות שנקבעו בו.

4.5.4. ביטוח משנה - ענף ביטוח רכב רכוש

החברה התקשרה בחוזה ביטוח משנה יחסי מסוג **Quota Share** עבור ביטוחי רכב רכוש מקיף וצד ג', עד גבול אחריות של 750 אלפי ש"ח לרכב לנזק עצמי ועד 1.5 מיליון ש"ח לצד ג' (הסכומים הם למקרה). החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (**Sliding Scale**) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (**Provisional Commission**), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס תביעות לפרמיה (**LR**) ותקבע עמלה משתנה סופית. שייר החברה בתחום פעילות זה הוא 12%. החברה החלה לשווק פוליסות רכב רכוש בתוקף מיום 1 לינואר 2019.

■ שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה-

פעילות מכירת פוליסות בענף זה החלה בינואר 2019. מיום 1 מרץ 2019 החברה התקשרה עם מבטחי משנה בחוזה ביטוח משנה יחסי מסוג **Quota Share** עבור ביטוחי רכב רכוש לרכבי יוקרה עד גבול אחריות של 1.8 מיליון ₪ לרכב פרטי ומסחרי עד 3.5 טון ועד 2.2 מיליון ₪ לרכב מסחרי מעל 3.5 טון ורכב אחר. גבול אחריות צד ג' בהסכמים אלו הינו 2 מיליון ₪.

החוזים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (**Sliding Scale**) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (**Provisional Commission**), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס התביעות לפרמיה (**LR**) ותקבע העמלה המשתנה הסופית. שייר החברה לרכבי היוקרה כאמור הינו 15%. נכון לתאריך הדוח החברה טרם החלה לשווק פוליסות רכבי יוקרה.

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח משנה יחסי ולא יחסי בשנת 2019 :

2019			
מבטחים	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג
Odyssey - Re Fairfax	23%	1,955	A
Axis	14%	1,222	+A
Scor	14%	1,243	-AA
Munich re	11%	978	-AA
Hannover	11%	978	-AA
אחרים	27%	2,297	
סה"כ פרמיה	100%	8,673	

* לפרטים נוספים אודות החשיפות למבטחי המשנה העיקריים של החברה, בענף ביטוח כללי אחר תקופת הדוח (בצרוף חלקם בפרמיית ביטוח המשנה ודירוגם על-פי סוכנויות הדירוג

S & P ו/או A.M Best, על-פי הידוע לחברה, ראה באור מספר 24 ז' לדוחות כספיים.

4.5.5. ביטוח משנה - ענף ביטוח כללי אחר (דירות)

בענף זה, התקשרה החברה עם מבטחי משנה בחוזה ביטוח משנה יחסים מסוג Quota Share ובחוזת ביטוח משנה לא-יחסי מסוג Excess of Loss קטסטרופה, המגן על שייר החברה, שעומד על 12%. החוזים היחסיים מקנים לחברה עמלות קבועות מוסכמות ועמלות משתנות (Sliding Scale) בהתאם לתוצאות, בטווחים המוגדרים כשיעור מהפרמיה המועברת למבטחי המשנה. במקרה של עמלה משתנה, משולמת עמלה זמנית (Provisional Commission), עד אשר תתגבש התוצאה הסופית של יחס התביעות לפרמיה (LR) ותקבע העמלה המשתנה הסופית. בהסכם ביטוח המשנה מסוג EOL לא מתקבלת עמלה ממבטחי המשנה.

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח המשנה היחסי והלא יחסי בשנת 2019 :

2019			
מבטחים	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג
Odyssey - Re Fairfax	17%	11	A
Axis	11%	7	+A
Scor	33%	21	-AA
Munich re	10%	6	-AA

2019			
מבטחים	שיעור הפרמיה מסך הפרמיות ביטוח משנה	היקף פרמיית ביטוח המשנה	דירוג
Hannover	10%	6	-AA
אחרים	19%	13	
סה"כ פרמיה	100%	64	

לפרטים נוספים אודות החשיפות למבטחי המשנה העיקריים של החברה, בענף ביטוח כללי אחר תקופת הדוח (בצרוף חלקם בפרמיית ביטוח המשנה ודירוגם על-פי סוכנויות הדירוג S & P ו/או A.M Best, על-פי הידוע לחברה, ראה באור מס' 24 ו (1) לדוחות כספיים.

מגבלות ותקרות כיסוי בחוזה ביטוח EOL בביטוחי דירות החברה לא הגיעה לתקרה שנקבעה בתקופה המדווחת ואין לה תביעות תלויות בהיקף המתקרב למגבלה שנקבעה. תקרות הכיסוי של מבטחי המשנה בחוזה היחסי מסוג Quota Share בביטוחי דירות ובתי עסק הינו 10 מיליון ש"ח למקרה, ולכיסוי צד ג' עד 5 מיליון ₪ לפוליסה. סכום הכיסוי בחבות מעבידים עומד על 5 מיליון ₪ לאירוע ו- 20 מיליון ש"ח לתקופה לפוליסה. סה"כ גבולות אחריות של החוזה הינם 4% מסך החשיפה המצטברת של החברה בשייר, ועד 170 מיליון ש"ח, עבור 88% מהביטוח היחסי.

4.5.6 חשיפת מבטחי משנה לאירועי קטסטרופה (רעידת אדמה ופגעי טבע)

בגין אירועי קטסטרופה (רעידת אדמה ופגעי טבע), התקשרה החברה עם מבטח משנה לצורך הגנה על השייר שלה, בחוזה ביטוח משנה מסוג Excess of Loss בסכום מוגדר לחשיפה, אשר ינבע מהאירוע כאמור, וזאת בהתבסס על אומדן החברה בדבר הנזק או האירוע הצפוי להתרחש עקב קטסטרופה. חוזה ביטוח משנה זה מכסה גם את החשיפה של נזקי טבע להם חשופה החברה בתחום ביטוחי רכב הרכוש. נכון למועד הדוח, שיעור הנזק הצפוי המירבי שהחברה מתבססת עליו (MPL) בהסדרי ביטוח משנה הינו 2.9% וגבולות הכיסוי בהתאמה הינם עד לגובה של 15.6 מיליון ₪ לכל אירוע, בהתאם לנזק בפועל, מעל השתתפות עצמית של 396 אלפי ש"ח או 0.1% מגבול הכיסוי ביום האירוע, לפי הגבוה. בגין נזק שחומרתו תעלה על האומדן האמור, חשופה החברה לתשלום נזקים בהיקף שאינו מכוסה בביטוח משנה.

חלקם של מבטחי משנה המהווים מעל 10% בפרמיות ביטוח המשנה הבלתי יחסי :

חשיפה לרעידת אדמה			
מבטח	אלפי ₪	דירוג	שם המדרג
Scor	84	-AA	S&P

4.6. הון אנושי

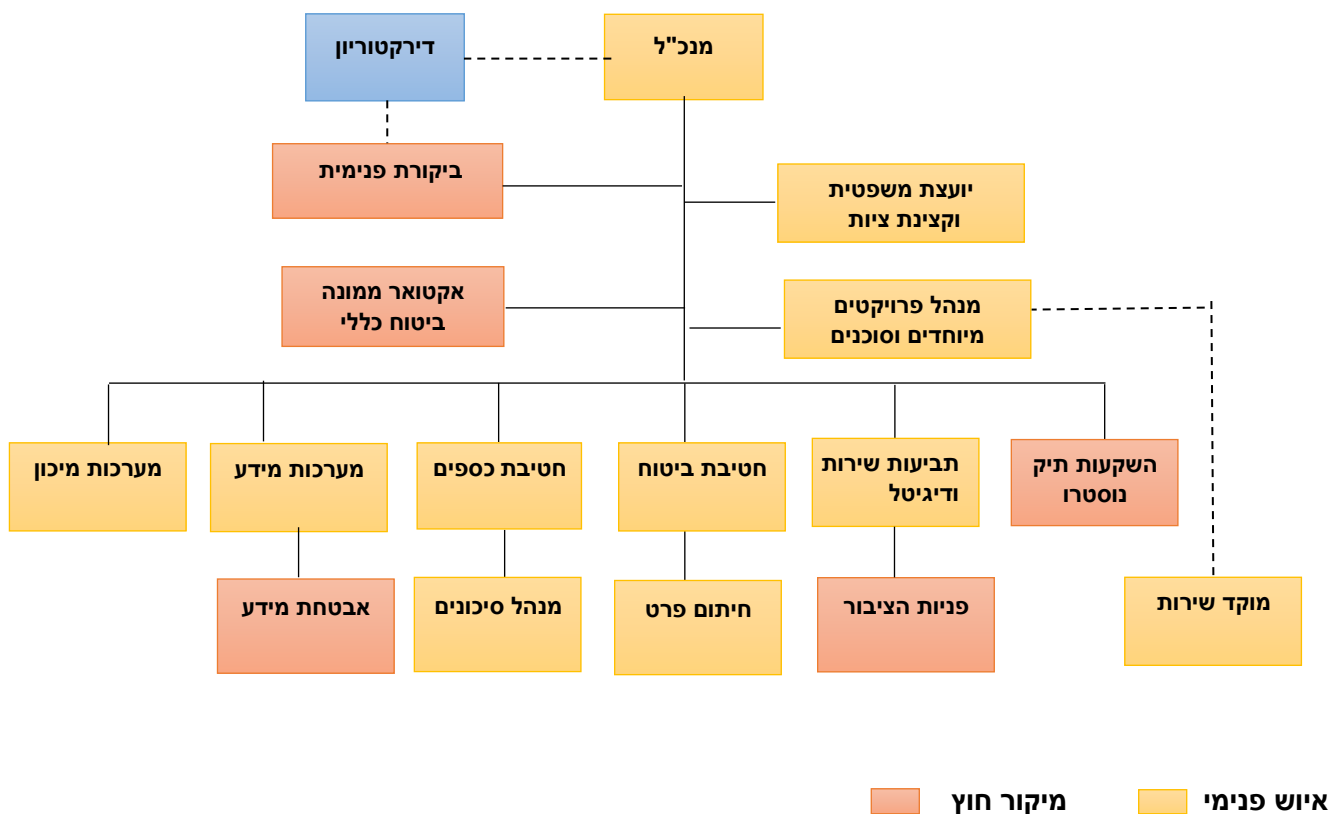
4.6.1. מבנה ארגוני

החברה מבוססת על תשתית של מערכות מידע חדישות ומתקדמות, וככל הניתן על תהליכים תפעוליים דיגיטליים, ולכן בהתאם החברה שואפת לכמות מינימלית של עובדים. דגש מיוחד ניתן לאיכות ולמקצועיות של בעלי תפקידים בכל הרמות, תוך הקפדה יתרה על נושא הממשל התאגידי.

נושאי המשרה בחברה משמשים בנוסף לתפקידם, גם כאחראים על תפקידי מפתח הנדרשים בהתאם להוראות ומגבלות הרגולציה, בהתאם לניסיונם, יכולותיהם וכישוריהם, דבר שיש בו לאפשר מענה איכותי לדרישות התפקידים, לאור ההיכרות וההבנה של הפעילות, וככל שאין בכך כדי ליצור ניוודי עניינים ופגיעה בעקרון של הפרדת תפקידים.

החברה בחרה לבצע פעילויות מסוימות באמצעות מיקור חוץ, לפחות בשנות הפעילות הראשונות שלה. לדוגמא, פעילות ניהול השקעות, טיפול בפניות ציבור, ביקורת פנים וכן חלק מפעילות מוקדי שירות ו/או מכירות, לרבות סילוק התביעות, יבוצעו באופן חלקי באמצעות מיקור חוץ.

להלן תרשים המתאר את המבנה הארגוני של החברה:

4.6.2. מצבת כוח אדם

להלן כמות העובדים המשוקללת (כולל משרות חלקיות), נכון ל- 31.12.2019 :

תפקיד	כמות
מנכ"ל	1
ביטוח כללי וחיתום	3
מידע וכלכלה	1
כספים, גביה וסיכונים	4
פרוייקטים מיוחדים וסוכנים	1
משפטית וציות	1
מערכות מידע ומחשוב	2
תביעות, שירות ודיגיטל	10
עובדים כלליים ומוקד שירות	13
סה"כ	36

נושאי משרה ובעלי תפקיד במיקור חוץ (בריטנייר/ היקף שעות לפי צורך)	כמות
אקטואר ממונה ביטוח כללי	1
מנהל אבטחת מידע	1
מבקר פנים	2
מנהל השקעות	1
מנהלת פניות הציבור	1
סה"כ	6

מצבת העובדים נכון לשנת הדוח מונה 36 עובדים שכירים (חלקם במשרה חלקית)- המהווים סה"כ כ- 33 משרות. מצבת העובדים בחברה צפויה לגדול, בהתאם לגידול הצפוי בפעילות החברה וצרכיה העסקיים, אך ככלל ההעדפה היא לשמור על מנגנון עובדים רזה ויעיל תוך שימוש בטכנולוגיה, מידע ואוטומציה ככל הניתן. נכון למועד הדוח, לחברה אין תלות מהותי בעובד מסוים.

מתוך מצבת העובדים הנזכרת לעיל, 8 עובדים הינם נושאי משרה : מנכ"ל החברה, 5 מנהלי תחומים ו-2 נושאי משרה הכפופים ישירות למנכ"ל. בנוסף, לחברה מבקר פנים, אקטואר ממונה בביטוח כללי, ומנהל השקעות נוסטרו של החברה שהינם נותני שירותים במיקור חוץ. בנוסף, ישנם עוד 2 בעלי תפקיד במיקור חוץ – מנהלת פניו צבור ומנהל אבטחת מידע.

החברה מגבשת תוכנית הדרכות שנתית לעובדיה, ומקיימת באופן שוטף הדרכות והשתלמויות בנושאים שונים בהתאם לצורך. ההדרכות כוללות את תחומי הביטוח השונים בהם עוסקת החברה, הדרכות על תוכנות מחשב שבשימושה, שירות לקוחות וכן הדרכות הנדרשות על פי הוראות הדין. מטרת תוכנית ההדרכות הינה שיפור מתמשך ושמירה על רמתם המקצועית של עובדי החברה ומנהליה, וכן לבזר את מוקדי הידע לכמה שיותר פונקציות בארגון כדי לייצר שרידות לאורך זמן.

בדבר מעבר החברה למתכונת עבודה מצומצמת ועבודה מרחוק עקב התפרצות מגפת הקורונה ראה סעיף 1.6.1 לעיל בדבר אירועים מהותיים לאחר תאריך המאזן.

4.6.3. מדיניות התגמול של נושאי המשרה בחברה-

ביום 1 בדצמבר 2019, במסגרת האסיפה הכללית הנ"ל של החברה, אושרה מדיניות התגמול הראשונה של החברה לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי בה. המדיניות אושרה על ידי ועדת הביקורת בכהונתה כועדת תגמול ביום 26 בנובמבר 2019 ועל ידי דירקטוריון החברה ביום 28 בנובמבר 2019. מדובר במדיניות הראשונה של החברה בנושא, לאחר שהרשות העניקה לחברה הקלה, אגב קבלת הרישיון, לדחות בשנה וחצי את יישום והפעלת מדיניות בנושא התגמול. המדיניות נכתבה בהתאם לדין ולוקחת בחשבון את מצבה של החברה, המצויה עדיין בשלבי התפתחות. יצויין כי החברה נערכת לאישור תכנית אופציות לנושאי משרה בכירים, כפוף להוראות הדין בנושא תגמול, אך נכון למועד הדוח, תכנית שכזו טרם אושרה. לפרטים נוספים על מדיניות התגמול של החברה ראה באתר החברה בכתובת: <https://www.we-sure.co.il>

למידע נוסף אודות תנאי העסקתם של נושאי המשרה בחברה ראה ביאור 25 ד' לדוחות הכספיים ותקנה 21 לחלק ד' - פרטים נוספים על התאגיד המצורף לדוח התקופתי.

שכרם של הדירקטורים החיצוניים והפנימיים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון) נקבע באופן אחיד, בהתאם להוראות תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, בטווח שנקבע בהתאם לדרכתה של החברה כמפורט בתוספת הרביעית לתקנות, וכפי שתהא מעת לעת. נכון למועד הדוח החברה מדורגת בדרגה א'. לפרטים נוספים ראה ביאור 25 ד' לדוחות הכספיים ותקנה 21 לחלק ד' פרטים נוספים על התאגיד המצורף לדוח התקופתי.

4.7. שיווק והפצה

4.7.1. כללי

פעילות השיווק וההפצה נוגעת לכל תחומי הפעילות של החברה. השיווק וההפצה בחברה מתבצע באמצעות שני ערוצים עיקריים: מכירה באופן ישיר ומכירה באמצעות סוכני ביטוח נבחרים וכל זאת באמצעות ועל גבי התשתית המיכונית החדשנית של החברה.

החברה מוכרת פוליסות גם באופן ישיר למבוטחים (פרטיים ועסקיים כגון ציי רכב וקולקטיבים), ללא תיווך של סוכני ביטוח. שיטת עבודה זו מתאפיינת בקיום קשר ישיר בין החברה ללקוחותיה הקיימים והפוטנציאליים. קשר זה מתקיים בעיקר באמצעות פורטל לקוחות באינטרנט, עם העדפה למכשירי המובייל, ואמצעים טכנולוגיים הכוללים מערכות מחשב מתקדמות, המאפשרות תהליכי חיתום והפקה אוטומטיים, המבוססים הגדרות על המידע הנדרש לקבלת החלטה בתחומי פעילות

החברה. כמו כן קיימת תמיכה של מוקד השירות והשיווק של החברה. אתר האינטרנט, שלצידו מוקד השירות של החברה, הינם מקור שיווק ואמצעי מכירות מרכזי של החברה. להפרעה במקורות תקשורת אלו ו/או שיבוש בהם לאורך זמן עלולה להיות השפעה רבה על פעילות החברה.

החברה משווקת פוליסות גם באמצעות סוכני ביטוח, הנבחרים בקפידה. סוכני החברה פועלים לפי תעריפים והנחיות חיתום שהחברה מפיצה מעת לעת בענפי הביטוח השונים. פעילות הסוכנים והתקשרויותיהם עם החברה כפופות לדין, ובכלל זה חוק חוזה הביטוח, חוק הפיקוח על הביטוח והוראות הממונה. יצוין, כי חוק הפיקוח על הביטוח מורה, בין היתר, על קיומו של הסכם התקשרות בכתב בין מבטח לבין סוכן ביטוח ורישיון מתאים. הוראות נוספות ביחס למערכת היחסים בין המבטח לסוכני הביטוח קבועות גם בחוזרים שפורסמו על-ידי הממונה. הסוכנים מזוכים בעמלות הנקבעות כשיעור מדמי הביטוח והן משולמות לסוכנים על מכירות המבוצעות בפועל, לרוב לפי קצב התפתחות הגבייה של הפוליסות, וכך החברה מתמחרת את מוצריה ועלויות השיווק שלהם.

החברה משתמשת, בין היתר, בשיטות מתקדמות לאחסון מידע, המאפשרות קישוריות אוטומטיות וכן במערכות תומכות החלטה ומערכות עזר כגון: מערך טלפוני, הקלטות, שימוש ב SMS, בוטים, סריקת מכתבים, דואר אלקטרוני אוטומטי וכיוצ"ב.

4.7.2. שיווק והפצה - ענף ביטוח רכב חובה

שיווק ומכירת הפוליסות נעשה באותם ערוצים כנ"ל. הפקת הפוליסות מבוצעת על גבי מערכות החברה, וניתן להפיק תעודות ביטוח רכב חובה משולמות באמצעות כרטיס אשראי, או לתשלום במזומן בבנק. שיעורי העמלה לסוכנים, במקרה של שיווק על ידי סוכן, נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן. סכום העמלה ששולם לסוכנים ללא מע"מ מהווה כ - 0.5% מהפרמיות ברוטו בענף רכב חובה (מאחר ומרבית העיסקאות הינן ישירות). נכון ליום 31.12.2019, אין לחברה סוכן ביטוח שהיקף פעילותו בענף עולה על 10% מהפעילות בענף. ההתקשרויות העיקריות של החברה מול שני ציי הרכב בשנת 2019 נעשו ללא תיווך בביטוח. יצוין כי החל מהרבעון הרביעי של השנה החלה החברה לשווק פוליסות בענף זה באמצעות פורטל הלקוחות שלה לציבור הרחב באינטרנט (B2C).

4.7.3. שיווק והפצה - ענף ביטוח רכב רכוש

שיווק ומכירת הפוליסות נעשה באותם ערוצים כנ"ל. הפקת הפוליסות מבוצעת במערכות החברה, על ידי סוכני הביטוח וכן עובדי החברה בהתאם לסמכויות הפקה, וניתן להפיק פוליסות, ולשלמן, באמצעות כרטיס אשראי, גביה מרוכזת משכר וכן בגביה רגילה. שיעורי העמלה לסוכנים, במקרה של שיווק על ידי סוכן, נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן. סכום העמלה ששולם לסוכנים ללא מע"מ מהווה כ - 3% מהפרמיות ברוטו בענף רכב רכוש (מאחר ומרבית העיסקאות הינן ישירות). נכון ליום 31.12.2019, לחברה שתי סוכנויות ביטוח שהיקפי פרמיות ברוטו ששווקו דרכן בענף עולה על 10% מהפעילות בענף. יצוין כי החל מהרבעון הרביעי של השנה החברה החלה לשווק פוליסות בענף זה באמצעות פורטל הלקוחות שלה לציבור הרחב באינטרנט (B2C).

4.7.4. שיווק והפצה - ענף ביטוח כללי אחר-דירות

הפקת הפוליסות מבוצעת במערכות החברה, בשלב זה על ידי סוכני הביטוח וכן עובדי החברה בהתאם לסמכויות ההפקה. ניתן להפיק פוליסות משולמות הן באמצעות כרטיס אשראי והן בגביה רגילה. שיעורי העמלה לסוכנים, במקרה של שיווק על ידי סוכן, נקבע בחלקו על פי המוצר ובחלקו מותנה בהיקף התפוקה של הסוכן.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות מרביים בביטוח מבנה אגב הלוואה לדירור), התשע"ב-2012, נקבעה מגבלה של 20% (כולל מע"מ) מדמי הביטוח שגבה המבטח מהמבטוח, על דמי העמילות שמשלם מבטח לסוכן ביטוח עבור תיווך בפוליסות ביטוח מבנה אגב הלוואה לדירור. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2013 והן חלות על דמי עמילות המשולמים בשל חוזים לביטוח אגב הלוואה, שתחילת תוקפם או שחודשו מיום התחילה ואילך. נכון לתקופת הדוח החברה טרם החלה בשיווק פוליסות ביטוח מבנה אגב משכנתא. נכון ליום 31.12.2019 היקף הפעילות בענף זה הינו זניח.

4.7.5. שינויים מהותיים בדינים

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בדינים אשר מתייחסים לעמלות או לתשלומים לערוצי הפצה בתחומים בהם פועלת החברה. עם זאת, נציין כי במרץ 2017 פורסמה טיוטת חוזר בעניין מעורבות תומכי מכירה בהליך שיווק ומכירה של מוצר ביטוח, שעשויה להשפיע על פעילות החברה במידה ותיכנס לתוקף: הטיוטה מסדירה את פעילותם של תומכי מכירה שאינם מחזיקים ברישיון סוכן ומבצעים פעולות אגב מכירת מוצר ביטוח עבור מבטח או סוכן. הוראות הטיוטה, קובעות, בין היתר, כי פוליסה שנמכרה על-ידי תומך מכירה, לא תיכנס לתוקף עד לקבלת אישור יזום על-ידי הלקוח וכי לקוח שצורף לביטוח על-ידי תומך מכירה יהיה רשאי לבטל הצטרפות ולקבל חזרה את הפרמיות ששילם עד שישה חודשים ממועד הצירוף לביטוח.

4.8. ספקים ונותני שירותים**4.8.1. כללי**

כחלק מהאסטרטגיה של החברת ליעילות תפעולית, החברה הגדירה מראש תחומים הקשורים לפעילותה המרכזית, בהם היא רוכשת שירותי מיקור חוץ מנותני שירות מקצועיים, לפחות לתקופה הראשונית של הפעילות. החברה אישרה בדירקטוריון מדיניות מיקור חוץ לבחינת התקשרויות מהותיות ואופן אישורן. בנוסף, החברה רוכשת מוצרים ושירותים מספקים רבים, ביניהם ספקי פרסום ושיווק, ספקי ציוד ותחזוקה, ספקי שירותים משפטיים, שמאים, חוקרים, ספקי תוכנה וחומרה, ספקי שירותי תיקוני רכב וחלפים, גרירה, תיקוני שמשות, תיקון נזקים ועוד. העלות של חלק ניכר מההתקשרויות הללו נזקפות לעלות התביעות בענפי הביטוח השונים ובעיקר בתחומי רכב חובה ורכב רכוש. החברה בוחרת את ספקיה בהתאם לרמת המקצועיות והאיכות, לעלות, לטיב השירות, לימינותם ולתחומי מומחיותם. בדרך כלל ההתקשרויות עם הספקים הינן לתקופה בלתי קצובה (חידוש שנתי אוטומטי) ואינן כוללות הסדר בלעדיות.

4.8.2. ספקים ושירותים- ענף ביטוח רכב חובה

החברה קשורה בהסכמים עם ספקים שונים הקשורים בענף ביטוח רכב חובה. החברה מבצעת את סילוק התביעות בענף זה באמצעות מחלקת סילוק תביעות פנימית ונעזרת ביועצים חיצוניים לפי שיקול דעתה. לחברה ספקים שונים, לרבות עורכי דין, חוקרים, מומחים ועוד. כמפורט בסעיף 2.2.4.3, בשנת 2010 רוב האחריות למתן שירותים רפואיים לנפגעי תאונות דרכים עברה מטיפול חברות הביטוח לאחריותן הבלעדית של קופות החולים, תמורת העברת שיעור של 9.4% מפרמיית ביטוח החובה לקופות החולים. לחברה אין תלות מהותית בספקים או בנותני שירותים בענף זה.

4.8.3. ספקים ושירותים- ענף ביטוח רכב רכוש

החברה התקשרה עם ספקי שירות שונים למתן שירות ללקוחותיה בענף ביטוח רכב רכוש, כגון: ספקי שירותים משפטיים; שמאים; חוקרים; שרותי תיקוני רכב וחלפים; חברות לרכישת כלי רכב שעברו תאונות (שרידים), וכלי רכב שנמצאו לאחר גניבה; שירותי גרירה; תיקוני שמשות ועוד. בכל ההסכמים נקבעו תעריפים, על בסיס שנתי או תקופתי, אותם משלמת החברה לנותן השירותים. בהסכמים אין כמויות מינימאליות או סכומי מינימום. החברה מבצעת את סילוק התביעות בענף באמצעות מחלקת סילוק תביעות פנימית ונעזרת ביועצים חיצוניים על-פי שיקול דעתה והצורך. לחברה אין תלות מהותית בספקים או בנותני שירותים בענף זה.

4.8.4. ספקים ושירותים- ענף ביטוח כללי אחר- ביטוחי דירות

החברה התקשרה עם ספקים ונותני שירותים בתחום תיקון נזקי מים וכן עם חברת ניהול המנהלת פעילות זו, במסגרת חלופה של מכירת כיסוי בגין נזקי מים באמצעות שרברב בהסדר. החברה מבצעת את סילוק התביעות בביטוחי דירות באמצעות מחלקת סילוק תביעות של החברה ונעזרת ביועצים חיצוניים על-פי שיקול דעתה והצורך. החברה התקשרה ישירות עם חברת ניהול ליישוב תביעות נזקי מים וכן עם שרברבי הסדר. כמו-כן, לחברה ספקים נוספים, ובכלל זאת שמאים, סוקרים, עורכי דין, חוקרים וכדומה. לחברה אין תלות מהותית בספקים או בנותני שירותים בביטוחי דירות.

4.8.5. ספקי מחשב ותוכנה

כפי שיפורט בסעיף 4.9.2 להלן, בעניין השקעות החברה במערכות מחשב, החברה מתקשרת בתחום המחשוב והתכנה עם ספקים שונים לשם פיתוח, תחזוקה ושירותים נוספים, הן לטווח ארוך והן לטווח קצר, שביחס למרביתם לחברה אין תלות מהותית בהם. אופן ההתקשרות עם הספקים כולל סוגי התקשרויות שונים, כגון התקשרות במחיר קבוע לפרויקט, התקשרות לפי שעות והתקשרות במחיר רשיונות שימוש בתוכנות, לתקופה של שנה או מספר שנים. החברה קשורה עם ספקים שונים אשר מבצעים עבודה שירות הכולל בין השאר פיתוח ותחזוקה של מערכות מידע או תשתיות בפעילות מזדמנת ו/או שוטפת במשרדי החברה או משרדי הספק.

ספק מערכות ליבה - כמפורט להלן, החברה קשורה בהסכם משמעותי לרישיון שימוש, פיתוח והטמעה של מערכת הליבה הביטוחית של החברה עם חברת (NTT Data Financial Services), חברה בת של הקונצרן היפני NTT Corporation.

ניהול הגנת הסייבר – החברה התקשרה עם חברת אבטחת מידע, למתן מעטפת שירותים וניהול תחום הגנת הסייבר במיקור חוץ בחברה. מנכ"ל חברת אבטחת המידע, מר אורן אלימלך, בעל 20 שנות ניסיון בתחום, משמש כמנהל הגנת הסייבר של החברה. תחילת התקשרות בין הצדדים היא החל מ- 1.6.2018. תקופת ההתקשרות: 12 חודשים, וההסכם מתחדש מאליו, כפוף לזכות סיום ההסכם. בין הצדדים נחתם הסכם המעגן את מכלול השירותים על פי דין.

4.9 רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים (תוכנות מחשב)

4.9.1 רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים (תוכנות מחשב) מהותיים

מרבית הרכוש של החברה נמצא במשרדי החברה, בדרך השרון 12 כפר סבא וכן בענן Azure מבית Microsoft, כפי שיפורט בסעיף הבא. לפרטים נוספים ראה ביאורים 5 ו-6 לדוחות הכספיים.

4.9.2 השקעות של החברה במערכות מחשב

החברה קשורה בהסכם משמעותי לרישיון שימוש, פיתוח והטמעה של מערכת הליבה הביטוחית של החברה עם חברת NDFS (NTT Data Financial Services), חברה בת של הקונצרן היפני NTT Corporation. פיתוח התוכנות ומערכות הליבה על ידי NDFS, עבור וביחד עם החברה, נעשה בהתאם לאבני דרך קבועות ומוגדרות מראש. מטבע הדברים בסוג התקשרות שכזה, לחברה תלות מסויימת בספק זה.

מערכת הליבה מכילה מספר רב של מודולים: הפקה בענפי הביטוח השונים, תביעות, גביה, ביטוח משנה, ארכיב אלקטרוני, מודול לניהול תהליכים וכן מודול להפקת דוחות. המערכת כוללת גם מודול שהינו פורטל לסוכנים (B2B), ופורטל לקוחות (B2C), שהותאמו לתקינה ישראלית, להוראות הרגולציה והדין החלות על מבטח וגוף מוסדי בישראל ולפעילות כחברת ביטוח דיגיטלית.

התוכנה הועברה במועד תחילת הפעילות לחברה, מהחברה האם, על פי הערכת שווי כנגד הקצאת מניות. רישיון השימוש בתכנה הוא ללא הגבלה בזמן, כנגד תשלום רישוי חד פעמי ועלויות תחזוקה שוטפת שנתיות, המתעדכנות בין היתר גם על בסיס היקפי הפעילות של החברה. בתקופת הדוח, החברה לא שילמה תשלומים לספק התוכנה הנ"ל. ראה גם באור 1ב' בדוחות הכספיים.

מערכות החברה (לרבות מערכות הליבה הנ"ל) מתארחות, נכון למועד הדוח, בענן Microsoft Azure באתר מרכזי במערב אירופה. התשתיות שנבנו בענן עבור המערכות וכן האפליקציות ובסיסי המידע הנשמרים שם – מיישמים את הנחיות אבטחת מידע, הרגולציה והסרטיפיקטים הדרושים לטובת יישום הנ"ל בענן ובכלל. ההתקשרות עם Microsoft נעשית באמצעות נציג בישראל (Cloud Service Provider). השימוש במערכות ענן מאפשר לחברה גמישות בכל הקשור לאפשרות לנצל בצורה יעילה, בהתאם לצורכיה, משאבי מחשוב ושירותים שונים שמוצעים ללקוחות הענן. בנוסף, היכולת של החברה להחליף את ספק הענן ואת מבנה התשתיות בענן, היא יחסית גבוהה, בוודאי לעומת יכולת מקבילה של המתחרים, שמערכות המידע שלהם ישנות ומסורבלות. במסגרת הסכם שירותי הענן בו התקשרה החברה, החברה מקבלת שירותי גיבוי למערכות המחשוב של החברה המוטמעות כאמור בענן. כמו-כן, לחברה מערכות גיבוי נוספות גם בשטח משרדיה.

יחידת מערכות מידע של החברה מספקת את כלל שירותי מערכות מידע לארגון באמצעות עובדי חברה, ובאמצעות קבלני משנה וספקי תוכנה שונים.

שירותי ניהול הגנת הסייבר, הגנת הפרטיות ואבטחת המידע של החברה, מבוצעים במיקור חוץ בריטיינר שוטף כמפורט לעיל. החברה פועלת ליישם מדיניות הגנת סייבר שאושרה על ידי דירקטוריון החברה. הגנות הסייבר המיושמות ע"י החברה מוכוונות בהתאם לניתוח הסיכונים הרלוונטיים לחברה, וכוללות: בדיקות בתהליכי גיוס עובדים והתקשרות עם ספקים; הגברת מודעות עובדים; שמירה על ביטחון פיזי; הגנת רשת; הגנת מערכות ואפליקציות; תהליכי מידור הרשאות והפרדת תפקידים וכלי ניטור ובקרה. בכל הנוגע לקבלת שירותי מיקור חוץ מהותי, החברה מקיימת תהליך ניהול סיכונים מובנה, תוך התחייבות הספק לעמוד בדרישות אבטחת מידע שנקבעו על ידי החברה.

החברה השקיעה בתוכנה ורכישת ציוד מחשב בשנת 2019 כ-1,928 אלפי ש"ח. סך ההוצאות השוטפות של החברה בגין מערכות מידע עמדו על כ-6,898 אלפי ש"ח.

4.9.3. עונתיות

בתחומי הביטוח הכללי השונים, לרוב מחזורי הפרמיות גדולים יותר בד"כ בתחילת השנה הקלנדרית, מאחר ובתי עסק רבים, לרבות ציי רכב, בוחרים לחדש את חוזה הביטוח השנתיים שלהם בתחילת השנה. בביטוחי רכב חובה ורכוש ישנה בדרך כלל עלייה בהיקף התביעות בחודשי החורף, כתוצאה מריבוי תאונות הדרכים ומנזקי מזג האוויר ובביטוחי דירות ישנה עליה בהיקף התביעות בחודשי החורף כתוצאה מפגעי מזג האוויר.

להלן התפלגות הפרמיות לפי רבעונים לשנת 2019 (באלפי ₪ ובאחוזים) בביטוח כללי (רכב חובה, רכב רכוש וכללי אחר):

2019		
סה"כ פרמיות ברוטו		
באלפי ש"ח	באחוזים %	
61,121	60.9%	רבעון ראשון
10,821	10.8%	רבעון שני
11,620	11.6%	רבעון שלישי
16,819	16.7%	רבעון רביעי
100,381	100.0%	סה"כ

4.9.4. נכסים לא מוחשיים

4.9.4.1. נכסי קניין רוחני-

החברה משתמשת לצורך פעילותה בשמות ובלוגו, שנכון למועד הדוח, החברה פועלת לרישום כסימן מסחרי- אך טרם הושלם הרישום בגינם. לפרטים אודות רישיון השימוש

במערכות הליבה הביטוחיות של החברה ראה סעיף 4.9.2 לעיל. בנוסף כמתואר לעיל, החברה משתמשת בפעילותה בתוכנות בבעלותה ו/או שנרכשו רשיונות לשימוש בהן. החברה מפתחת באמצעות עובדיה ובאמצעות ספקיה תוכנות לשימוש עצמי, ובחלקן יש לה זכויות יוצרים.

4.9.4.2. מאגרי מידע-

נכון למועד הדוח, החברה פועלת מול הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע לרישום מאגרי מידע, שבמסגרתם נשמרים נתונים המשמשים את החברה בפעילותה. המידע הכלול במאגרי המידע הנ"ל כולל מידע הנמסר לחברה על-ידי המבוטחים ו/או סוכני ביטוח ו/או מידע אשר החברה מאתרת ומקבלת במסגרת שירותים הניתנים על-ידה, כגון טיפול בתביעות ותובעים. מאגרי המידע שבהליך רישום הם לקוחות ולקוחות פוטנציאלים, סוכנים וספקים, עובדים ומועמדים לעבודה, תביעות.

4.9.4.3. אתר אינטרנט-

בבעלות החברה אתר אינטרנט בכתובת: www.we-sure.co.il. החברה מפעילה את אתר האינטרנט בו נכלל מידע אודות החברה ומוצריה העומד לרשות הציבור. נכון למועד הדוח האתר טרם כולל איזור למידע אישי ללקוחות ולסוכנים.

4.9.5. הסכמים מהותיים והסכמי שיתוף פעולה

- מערך הסכמים עם מבטחי משנה, במסגרתם רכשה ביטוח משנה כמפורט בסעיף 4.5 לעיל.
- הסכם עם חברת NDFS לשימוש, פיתוח והטמעה של מערכות ליבה ביטוחית כמפורט בסעיף 4.9.2 לעיל.
- ההתקשרות לשכירת משרדים במרכז שרונה בכ"ס. החברה המתקשרת – הארט, עבור כל החברות בקבוצה. תקופת ההתקשרות כ – 4 שנים, עם 2 תקופות אופציה של 3 שנים כ"א.

4.9.6. גורמי סיכון

בעמוד הבא מוצגת טבלת גורמי סיכון שקיימים לחברה, ומידת השפעתם על החברה. ייחוס מידת השפעת גורמי הסיכון שבטבלה, על החברה, מבוסס על הערכה סובייקטיבית איכותית ושיקול הדעת של הנהלת החברה, בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך דוח זה.

ייתכן כי בפועל מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון תהיה שונה, לאור השינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה ו/או בתנאי השוק ו/או בהתנהלות הגורמים הרגולטוריים לאחר תאריך דוח זה וייתכן כי לגורמים שונים יהיו השפעות עקיפות במידה שיתרחשו בו זמנית. לפרטים נוספים אודות מכלול הסיכונים להם חשופה החברה - ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים.

מידת השפעה			גורמי סיכון
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
גורמי מאקרו			
	×		מצב המשק והאטה כלכלית
		×	סיכון שוק בשווקי ההון
	×		שינוי בשיעור הריבית
	×		שינוי במדד המחירים לצרכן
×			סיכון שערי חליפין
		×	סיכון מחירי מניות ואג"ח
		×	סיכוני אשראי
גורמים ענפיים			
		×	סיכוני ביטוח
		×	סיכוני תחרות ומתחרים
		×	שינויים רגולטוריים וסיכוני ציות
		×	סיכון ביטוח משנה
	×		סיכון רעידת אדמה/ אסון טבע
×			סיכון טרור/ מלחמה
	×		גניבות, תאונות, שריפות
סיכונים מיוחדים לחברה			
		×	תלות בבעלי שליטה
		×	סיכוני מערכות מידע
		×	סיכוני תמחור, מודלים וחיתום
	×		סיכונים תפעוליים
×			יחסי עבודה
	×		סיכונים משפטיים
		×	סיכוני נזילות
	×		סיכוני מוניטין
	×		התאמה בין נכסים להתחייבויות
	×		סיכוני סייבר

4.9.6.1. ניהול סיכונים - משבר קורונה-

אירוע התפשטות וירוס הקורונה, מסתמן בימים אלו כאירוע בעל משמעויות נרחבות בהיבטים ומימדים רבים. נכון למועד הדוח לא ברור כיצד ומתי האירוע צפוי להסתיים. להרחבה ראה ביאורים 1 ו-27 בדוחות הכספיים.

4.9.7. תחזיות אחרות והערכות לגבי עסקי החברה

החברה מעריכה כי קיימת מגמת שוק של השוואת מחירים ורגישות הולכת וגוברת למחיר על חשבון נאמנות הלקוח לחברה כזו או אחרת. מגמה זו מתעצמת וצוברת תאוצה עם כניסתם לשוק חברות דיגיטליות חדשות, דוגמת החברה, ושל אתרי ההשוואה ומחשבוני רשמיים של אתר האינטרנט של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, המספקים אפשרות להשוואה בין מחירי הביטוח של החברות בשוק. האסטרטגיה של החברה מושתתת על האפשרות הקיימת לה להציע מחירים אטרקטיביים בהשוואה לשוק, שירות יעיל ופלטפורמות דיגיטליות מתקדמות, נוחות ושקופות, ובכך להוות תחרות ראויה לשאר החברות. שיטת הפעילות של החברה מבוססת על מבנה רזה, יעילות תפעולית, צמצום בירוקרטיה, מתן פיתרונות אישיים ומהירים, חיתום איכותי ועוד, אשר מאפשרים לה להציע מחירים תחרותיים ולתת שירות מהיר, אדיב, מקצועי ויעיל לכל אורך הדרך, מרגע המכירה עובר לטיפול בתביעות וכלה בבקשות לביטול חוזה הביטוח ועוד. החברה מאמינה כי שילוב של מחיר אטרקטיבי, שקיפות ושירות ברמה גבוהה לסוכני החברה וללקוחותיה הינם המפתח להצלחה. היעדים של החברה הינם להיות חברת ביטוח דיגיטלית מובילה ולמקסם את רווחיה באמצעות בניית תיק לקוחות רחב ומגוון ושימורו לאורך זמן.

חלק ה' - היבטי ממשל תאגידי**5.1. מידע אודות דירקטורים חיצוניים מכהנים**

נכון למועד אישור הדוחות, בחברה מכהנים 3 דירקטורים חיצוניים/בלתי תלויים, מתוך 7 דירקטורים מכהנים כדלהלן:

- מר עומר בן פזי, מכהן כדירקטור חיצוני החל מיום 1 בספטמבר 2018. מר בן פזי הינו בעל כשירות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחית. מכהן גם כיו"ר ועדת הביקורת וכחבר ועדת השקעות נוסטרו.
- מר אבי קלר מכהן כדירקטור חיצוני החל מיום 1 בספטמבר 2018. מר קלר הינו בעל כשירות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחית. מכהן גם כחבר ועדת הביקורת.
- גב' מיכל לשם, מכהנת כדירקטורית בלתי תלויה של החברה, החל מיום 8 בינואר 2020. גב' לשם הינה רואת חשבון מוסמכת, בעלת כשירות חשבונאית ופיננסית ומומחיות ביטוחית. מכהנת החל משנת 2020 גם כחברת ועדת הביקורת, ראה גם סעיף 1.5.1 לעיל.

5.2. מבקרת פנים

א. פרטי מבקרת הפנים-

שם: רוי"ח עליזה שרון (ועובדי המשרד)

תאריך תחילת כהונה: 1 בספטמבר 2018.

נסיון מקצועי: כלכלנית ורואת חשבון, בעלת פירמת רואי חשבון כ-25 שנים. למשרד המבקרת ניסיון רב בכל סוגי המוסדות הפיננסיים (לרבות רגולציה לסוגיה), בגופים ציבוריים, בחברות ממשלתיות, מלכ"רים, בחברות נדל"ן לסוגיהן, תעשייה, ושירותים לסוגיהם – בחברות מהגדולות במשק.

ב. החזקה בניירות ערך וניגוד עניינים- למיטב ידיעת החברה, למבקרת הפנימית אין כל אחזקות בניירות ערך (או בגוף קשור), ואין לה קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם החברה או עם גוף הקשור אליה.

ג. יחסי עבודה- המבקרת הפנימית מעניקה שרותי ביקורת פנים במיקור חוץ ואינה עובדת החברה. הממונה על מבקרת הפנים הינו יו"ר הדירקטוריון. בביצוע הביקורת המבקרת מסתייעת בצוות משרדה (רואי חשבון, אנשי מחשב, משפטנים, כלכלנים וכיו"ב) ואנשי מקצוע חיצוניים בהתאם לסוג ומורכבות הפעילות. המבקרת הפנימית אינה ממלאת תפקידים נוספים בחברה.

ד. היקף העסקה- המבקרת הפנימית מועסקת במיקור חוץ בהיקף שעות עבודה שנקבע מראש עם החברה, המאושר על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. פעילות הביקורת הפנימית בחברה בשנת 2019 הסתכמה בכ-300 שעות ביקורת. תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2020 הינה חלק מתוכנית עבודה שנתית שהוגדרה ואושרה במוסדות החברה והינה חלק מתוכנית ביקורת פנימית רב שנתית שתוגדר ותאושר בהמשך. תוכנית ביקורת פנימית רב שנתית, אמורה לכסות אחת לתקופה את מרבית הפעילויות המהותיות של החברה.

ה. תגמול- התגמול מבוצע על פי תעריף ריטיינר חודשי, בהתאם להיקף שעות צפוי ממוצע הנדרש לשירותי ביקורת הפנים. שכר המבקרת הפנימית בשנת 2019 הסתכם בסך של כ-48 אלפי ₪ (לא כולל מע"מ). דירקטוריון החברה סבור כי תנאי התגמול של המבקרת הפנימית אין בהם כדי להשפיע על שיקול דעתה המקצועי של המבקרת.

5.3. רואה חשבון מבקר

א. פרטי רואה חשבון מבקר-

שם משרד רואה החשבון המבקר של החברה הינו משרד "סומך חייקין" החברים ב-KPMG ("רואה החשבון המבקר"). תאריך תחילת כהונת משרד רואה החשבון המבקר הינו 1.6.2018.

רו"ח אברהם פרוכטמן הינו השותף מטעם משרד רואה החשבון המבקר האחראי על הטיפול בחברה.

ב. השכר הכולל לו זכאי רואה החשבון המבקר-

עבור שירותי ביקורת דוחות כספיים שנתיים ורבעוניים, ביקורת על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי וביקורת דוח התאמה לצרכי מס ליום 31.12.2019 – שכ"ט בסך של 180 אלפי ש"ח.

2019	שכר בגין שירותי ביקורת	שכר בגין שירותי מס מיוחדים	שכר בגין שירותים אחרים	סה"כ
אלפי ש"ח *	180	24	-	204
שעות	900	60	-	960

* לא כולל מע"מ

2018	שכר בגין שירותי ביקורת	שכר בגין שירותי מס מיוחדים	שכר בגין שירותים אחרים	סה"כ
אלפי ש"ח *	90	11	3	104
שעות	375	51	10	436

* לא כולל מע"מ

5.4 בקרה פנימית על דיווח כספי והיערכות ליישום משטר כושר הפירעון לפי הדירקטיבה Solvency II

הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון

כחלק מהליך קבלת רישיון לפעול כמבטח בישראל, החברה קיבלה הקלות מסויימות מרשות שוק ההון לתקופות שונות, ממועד כניסת הרישיון לתוקף. חלק מההקלות נגעו לגילוי לציבור ולדיווחים כספיים:

- החברה תהיה רשאית לדחות את הפרסום של גילוי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בדוחות התקופתיים, כך שיפורסם לציבור לראשונה בגין הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020.
 - דחיה בשנתיים של הביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם לחוזר 2017-1-20 מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות הביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, כך שבמקום שהביקורת תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2018, היא תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2020 (בתקופה זו החברה תגיש דוח מיוחד של רואה חשבון מבקר על התהליכים והחישובים כפי שייקבע).
 - דחיית תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר סולבנסי כך שיעשה החל מנתוני 30 ביוני 2020.
 - החברה רשאית לדחות את יישום ההוראות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המפורטות בחוזרים 2009-9-10 "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי" ו 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי-הצהרות דוחות וגילויים", לרבות את דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו והמפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד, לתקופה של שנתיים ממועד כניסת הרישיון לתוקף.
- לאחר תאריך המאזן, ביום 16 בפברואר 2020, אישר הממונה הארכה ועדכון של חלק מההקלות, כלדלהלן:

- דחייה בשנה נוספת של ביקורת על דוח יחס פירעון כלכלי, כך שבמקום שהביקורת תעשה לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2020, הביקורת תעשה לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021 תוך עמידת החברה ביחס כושר פירעון חשבונאי של 120% לפחות. עד ליישום הביקורת לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021 החברה תעביר לרשות דיווחים עבור נתוני 31 בדצמבר 2019 ועבור נתוני 31 בדצמבר 2020.
- דחיית תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר סולבנסי כך שייעשה החל מנתוני 30 ביוני 2022 (ועד לאותו מועד החברה תעביר לרשות שוק ההון אומדני חישוב לשל יחס כושר פירעון כלכלי עבור נתוני 30 ביוני 2020 ועבור נתוני 30 ביוני 2021).
- יישום הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי (SOX) יחל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2020, וזאת ביחס להוראות בדבר בקרה פנימית על הדיווח הכספי המפורטות בחוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי", בחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי-הצהרות דוחות וגילויים", לרבות את דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו והמפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד. בהתאם לעיל החברה לא צירפה את הצהרת מנכ"ל החברה ומנהל הכספים של החברה בדבר הבקרה הפנימית בחברה.

 ניצן צעיר הרים

מנהל כללי

 אמיל ויינשל

יו"ר הדירקטוריון

30.03.2020

פרק 2 – דוח הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר 2019

פרק 2 – דוח הדירקטוריון

74	פרק 2 – דוח הדירקטוריון
76	תחומי הפעילות של החברה
76	הרכב ההכנסות בתקופת הדוח
78	אירועים במהלך שנת הדוח
79	אירועים לאחר תקופת הדוח
80	תיאור הסביבה העסקית

תחומי הפעילות של החברה

החברה הינה חברת ביטוח ישראלית שקבלה רישון מבטח ביום 20 ביוני 2018 ובהתאם החלה את פעילותה הביטוחית במחצית השנייה של שנת 2018. החברה פועלת נכון למועד הדוח בתחום הביטוח הכללי בישראל.

פעילות החברה מתמקדת, נכון למועד הדוח, בשלושה ענפים עיקריים: ענף ביטוח רכב חובה, ענף ביטוח רכב רכוש (החברה החלה למכור פוליסות בענף זה החל מיום 1 בינואר 2019) וענף ביטוח כללי אחר, הכולל ביטוחי דירות. החברה פועלת באמצעות סוכני ביטוח ובאופן ישיר.

הרכב ההכנסות בתקופת הדוח

1) נתונים על התפתחות מחזורי הפרמיות ברוטו ושייר בחברה (באלפי ש"ח):

להלן פרטים אודות פרמיות החברה לתקופות שלהלן:

10-12/2019	* 2018	2019	
פרמיות			
16,819	4,065	100,381	ברוטו
4,187	1,216	22,779	שייר
פרמיות שהורווחו			
23,956	370	77,595	ברוטו
5,506	111	17,512	שייר

* הפעילות ב- 2018 לעיל מיוחסת לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018, בה החלה החברה בפעילות מכירות. לאור האמור לא מוצג שיעור הגידול של 2019 לעומת 2018, היות ותקופת הפעילות בכל שנה אינה חופפת.

2) התפלגות נתונים על התפתחות מחזורי הפרמיות לפי תחומי הביטוח ברוטו ושייר (באלפי ש"ח):

להלן פרטים אודות התפלגות הפרמיות בחברה, לתקופות שלהלן:

אחוז מסה"כ	10-12/2019	אחוז מסה"כ	* 2018	אחוז מסה"כ	2019	תחום ביטוח
רכב חובה						
74%	12,436	99%	4,022	85%	85,784	ברוטו
59%	2,471	99%	1,199	74%	16,919	שייר
רכב רכוש						
26%	4,341	-	-	15%	14,517	ברוטו

שייר	5,844	26%	-	-	1,700	41%
כללי אחר (דירות)						
ברוטו	80	0%	43	1%	42	0%
שייר	16	0%	17	1%	16	0%
סה"כ						
ברוטו	100,381	100%	4,065	100%	16,819	100%
שייר	22,779	100%	1,216	100%	4,187	100%

* הפעילות ב- 2018 לעיל מיוחסת לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018, בה החלה החברה בפעילות מכירות. לאור האמור לא מוצג שיעור הגידול של 2019 לעומת 2018, היות ותקופת הפעילות בכל שנה אינה חופפת.

3) התפלגות הפרמיות המורווחות ברוטו ושייר (באלפי ש"ח):

להלן פרטים אודות התפלגות הפרמיות שהורווחו בחברה לתקופות להלן:

תחום ביטוח	2019	אחוז מסה"כ	* 2018	אחוז מסה"כ	10-12/2019	אחוז מסה"כ
רכב חובה						
פרמיות שהורווחו ברוטו	67,309	87%	361	98%	21,635	87%
פרמיות שהורווחו בשייר	13,347	76%	107	96%	4,181	76%
רכב רכוש						
פרמיות שהורווחו ברוטו	10,221	13%	-	-	3,202	13%
פרמיות שהורווחו בשייר	4,155	24%	-	-	1,318	24%
Loss Ratio ברוטו	79%	-	-	-	84%	-
Loss Ratio בשייר	41%	-	-	-	44%	-
Combined Ratio ברוטו	112%	-	-	-	141%	-
Combined Ratio בשייר	111%	-	-	-	170%	-

כללי אחר (דירות)					
פרמיות שהורווחו ברוטו	65	0%	9	2%	19
פרמיות שהורווחו בשייר	10	0%	4	4%	7
סה"כ					
פרמיות שהורווחו ברוטו	77,595	100%	370	100%	24,856
פרמיות שהורווחו בשייר	17,512	100%	111	100%	5,506

* הפעילות ב – 2018 לעיל מיוחסת לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018, בה החלה החברה בפעילות מכירות. לאור האמור לא מוצג שיעור הגידול של 2019 לעומת 2018, היות ותקופת הפעילות בכל שנה אינה חופפת.

החברה מסכמת את שנת הפעילות הביטוחית המלאה שלה עם הכנסות מפרמיה ברוטו שהסתכמו בסך של 100,381 אלפי ש"ח לעומת 4,065 אלפי ש"ח בלבד בשנת 2018, השנה שבה החלה החברה את מכירת פוליסות ביטוח שלה ברבעון האחרון של השנה. הפרמיות ברוטו ברבעון האחרון של שנת 2019 הסתכמו בסך של 16,819 אלפי ש"ח, גידול ניכר לעומת הפעילות אשתקד.

הפרמיה בשייר בשנת 2019 הסתכמה בכ- 22,779 אלפי ש"ח והפרמיות המורווחות בשייר הסתכמו בסל של 17,512 אלפי ש"ח ביחס ל 111 אלפי ש"ח בלבד בשנת 2018, כאשר ברבעון האחרון של שנת 2019 הפרמיה המורווחת בשייר הסתכמה בסך של כ- 5,506 אלפי ש"ח. עיקר הפעילות בשנת 2019 הייתה מול ארגונים, קולקטיבים וציי רכב גדולים עם דגש אסטרטגי בתחילת הפעילות על תחום ביטוח רכב חובה המהווה בשנת 2019 כ- 85% מהפרמיות ברוטו וכ- 74% מהפרמיות בשייר של החברה. ברבעון הרביעי של שנת 2019 תחום רכב חובה מהווה כ- 74% מהפרמיה ברוטו וכ- 59% מהפרמיה בשייר של החברה, ובהתאם גדל חלקו של תחום ביטוח רכב רכוש ל- 41% מהפרמיה בשייר ברבעון כאמור.

אירועים במהלך שנת הדוח

- החברה השיקה ברבעון האחרון של שנת הדיווח את פעילות האון ליין באמצעות פורטל ה- B2C שלה בשיווק ישיר ללקוחות באתר האינטרנט, על גבי הפלטפורמה הדיגיטלית שלה. במקביל הרחיבה החברה את התקשורתה במהלך השנה עם לקוחות עסקיים – קולקטיבים וציי רכב בענפי ביטוח רכב חובה ורכוש.
- אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי, כמפורט בסעיף 1.5.2 בפרק דוח תיאור עסקי התאגיד.

- סיום כהונה של מר ראובן קפלן כדח"צ (ומכל תפקידיו האחרים בחברה), עקב מינויו למנכ"ל פסגות והמניעות שנוצרה לו להמשיך לכהן, ומינוי גב' מיכל לשם כדירקטורית בלתי תלויה. הכל כמפורט בסעיף 1.5.1 בפרק דוח תיאור עסקי התאגיד.

אירועים לאחר תקופת הדוח

- התפרצות נגיף הקורונה והשפעותיה - ביום 12 במרץ 2020, הכריז ארגון הבריאות העולמי על התפרצות מגיפה עולמית (פנדמיה), הנגרמת מוירוס הקורונה (COVID-19) שהתפרץ בסין בסוף שנת 2019, ותוך זמן קצר התפשט למעל 100 מדינות בעולם. נכון לימים אלה מדובר במאות אלפי חולים ומעל לשלושים אלף מתים בעולם. נכון למועד אישור הדוחות, קיים חוסר ודאות בקנה מידה עולמי לגבי עומק הפגיעה בשוקי ההון ובכלכלות ומשכה. מטבע הדברים, לאירוע זה השפעה, החל מחודש מרץ 2020, על פעילותה ורווחיותה של החברה. להרחבה ראה בסעיפים 1.6.1 בפרק דוח תיאור פרטי התאגיד, סעיף ג להלן (הסביבה המאקרו כלכלית) וביאורים 1 ו- 27 לדוחות הכספיים.

תיאור הסביבה העסקית

לפי הנתונים שמפרסמת הרשות, פועלות בשנת 2018 בישראל למעלה מ-15 חברות ביטוח ישראליות אשר מרביתן עוסקות בביטוח כללי. לפרטים נוספים אודות התחרות בתחומי הפעילות השונים של החברה ולאמצעים שהחברה נוקטת על מנת להתמודד עמה, ראה סעיפים 2.2.5.5, 2.3.5.5, 2.4.5.5 לעיל בפרק תיאור עסקי התאגיד.

מצבה העסקי של החברה ורווחיותה מושפעים במידה ניכרת, בין היתר, מהתנודתיות בשוקי ההון והתשואות על ההשקעות, משינוי לרעה או האטה במצב הכלכלי במשק, משינויים בשערי הריבית, שינויים במדד המחירים לצרכן, שינויים בתנאי הסדרי ביטוח המשנה ועוד.

א. **מגמות והתפתחויות בענפי הביטוח העיקריים בהם עוסקת החברה :** ראה פרק תיאור עסקי התאגיד.

ב. **סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים :**

מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי החברה ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. השלכות אלו, יכולות לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בהיקף תביעות הביטוח המוגשות לחברה ובתשואות תיק הנוסטרו של החברה. מעבר לסיכון הביטוחי, חשופה החברה גם לסיכונים השוק. סיכון זה נובע משינויים במדדי שוק או מחירי שוק.

ג. **הנתונים המאקרו כלכליים העיקריים בישראל בשנת הדוח :**

בשנת 2019 צמח המשק הישראלי בכ-3.3%. שיעור האבטלה בשנת 2019 הינו 3.8% בממוצע השנתי. הגירעון בתקציב המדינה הסתכם בשנת 2019 בכ-52 מיליארד ₪, המהווה כ-3.7% מהתוצר, מעל יעד הגירעון של 2.9% אשר תוכנן בפועל. מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2019 בכ-0.6%, ושיקף סביבת אינפלציה יחסית נמוכה.

במהלך שנת הדיווח לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא נותרה על 0.25%. במונחי שער החליפין הנומינלי אפקטיבי, נרשם ייסוף ביחס לדולר של כ-7.6% וייסוף ביחס לאירו של כ-9.5%.

להלן נתונים על השינויים במדדי ניירות הערך בבורסה בשנת 2019 :

המדד	2019	2018	2017
מדד ת"א 35	15.1%	(3.2%)	2.7%
מדד ת"א 125	21.3%	(2.3%)	6.4%
מדד אג"ח כללי	8.7%	(1.5%)	4.7%

לפרטים אודות המגמות הכלליות בענף הביטוח והשפעתן על עסקי החברה, ראה סעיף 4.24.2 בפרק דוח תיאור עסקי התאגיד.

נכון למועד אישור הדוחות, הנתונים המאקרו כלכליים השתנו מהותית מהאמור לעיל, לאור השפעת התפשטות של נגיף הקורונה בעולם ובישראל, כמפורט בסעיף 1.6 בפרק דוח תיאור עסקי התאגיד ובביאורים 1 ו-27 לדוחות הכספיים. שווקי המניות בעולם החלו לרשום ירידות חדות והתשואות בשוקי האג"ח צנחו לרמות נמוכות מאוד. הבנקים המרכזיים והממשלות החלו לפרוס תמריצים מוניטאריים ופיסקאליים. שוק המניות הישראלי רשם ירידות חדות לאחרונה ובמקביל תשואות האג"ח הממשלתיות לכל אורך העקום ירדו בחדות. נכון למועד אישור

הדוחות, השפעת ווירוס הקורונה עדיין לא באה לידי ביטוי בנתונים השוטפים של החברות, אך ברור כי ההשפעה הינה מהותית. מדדי רכש, ייצור תעשייתי, מכירות קמעונאיות והשקעה בנכסים קבועים בסין צנחו לרמה החלשה ביותר בהיסטוריה. ארגון ה-OECD עדכן את תחזית הצמיחה העולמית מ-2.9% ל-2.4%, הרמה הנמוכה ביותר מאז 2008 וציין כי בתרחיש פחות אופטימי, הצמיחה העולמית צפויה לרדת ל-1.5% בלבד. במקביל להתפשטות הקורונה והשפעתה על הביקוש העולמי בכלל, ולנפט בפרט – מחיר הנפט צנח בקצב מואץ וסיכום ירידה בשיעור של כ-50%. עוד יצוין כי, בשלב זה קיימת חוסר ודאות בקנה מידה עולמי לגבי עומק הפגיעה בשוקי ההון ובכלכלות ומשכה.

ד. מצבה הכספי של החברה:

להלן נתונים מאזניים עיקריים מהדוחות הכספיים ליום 31.12.19 (באלפי ש"ח):

שערור מסך מאזן	31.12.2018	שערור מסך מאזן	31.12.2019	נתונים מאזניים
נכסים:				
7%	6,001	31%	61,756	השקעות פיננסיות
3%	2,841	36%	71,053	נכסי ביטוח משנה
52%	43,587	9%	17,253	מזומנים ושווה מזומנים
35%	29,156	16%	31,758	רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים
1%	559	2%	4,080	הוצאות רכישה נדחות
2%	1,453	6%	11,362	נכסים אחרים
הון והתחייבויות:				
46%	38,577	19%	37,157	הון
5%	4,002	45%	88,160	התחייבות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
49%	40,443	33%	65,391	זכאים ויתרות זכות (הכוללים פיקדונות מבטחי משנה ופרמיה מראש)
-	-	3%	6,554	התחייבויות אחרות
100%	83,597	100%	197,262	סך כל הדו"ח על המצב הכספי (מאזן)

סך המאזן ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכם בכ- 197,262 אלפי ש"ח ביחס לכ- 83,597 אלפי ש"ח ליחס ל 31 בדצמבר 2018 - גידול בשיעור של כ- 136%, המשקף את הגידול המשמעותי בפעילות החברה בתקופת הדוח. סך ההשקעות הפיננסיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכמו בכ- 61,756 אלפי ש"ח ביחס לסך של 6,001 אלפי ש"ח לסוף

שנת 2018. נכסי ביטוח המשנה הסתכמו בסוף שנת הדוח ב 71,053 אלפי ₪ ביחס לסך של 2,841 אלפי ₪ לאשתקד. הגידולים הני"ל גם נובעים מצמיחת הפעילות העסקית של החברה בתקופת הדוח.

הגידולים בנכסים כאמור הינם מקבילים לגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה וגידול בזכאים ויתרות זכות (בעיקר פקדונות ויתרות של מבטחי משנה וכן פרמיות שהתקבלו מראש), שהסתכמו בתקופת הדוח בכ- 88,160 אלפי ₪ ו- 65,391 אלפי ₪ בהתאמה ביחס לכ- 4,002 אלפי ₪ וכ- 40,443 אלפי ₪ בתקופה מקבילה אשתקד.

מזומנים ושווי מזומנים ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכמו בסך של כ- 17,253 אלפי ₪ בהשוואה לסך של כ- 43,587 אלפי ₪ בסוף שנת 2018, הקיטון ביתרת המזומנים ושווי המזומנים הינו בעיקר עקב פעילות רכישת השקעות פיננסיות.

סך הרכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים ליום 31 בדצמבר 2019 הינו 31,758 אלפי ₪ ביחס לכ- 29,156 אלפי ₪ ליום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ- 2,602 אלפי ₪. הגידול בסעיף זה הינו בעיקר עקב יישום לראשונה בשנת הדוח של תקן חשבונאי IFRS16 בנושא חכירות. לפרטים נוספים ראה סעיף ו' להלן ובאורים 5 ו- 6 לדוח הכספי.

ה. הון ודרישות הון :

הון החברה ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכם ל 37,157 אלפי ₪ בהשוואה ל - 38,577 אלפי ₪ בסוף שנת 2018, הירידה בסך של 1,420 אלפי ₪ הינה כתוצאה מההפסד הכולל לתקופת הדוח.

נכון ליום 31 בדצמבר 2019 לחברה עודף בהון העצמי הנדרש בסך של 15,997 אלפי ₪ ש"ח לעומת ההון הנדרש לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(הון עצמי מזערי הנדרש לקבלת רישיון מבטח), התשע"ח-2018 וחוזר הממונה בעניין הוראות בדבר הון עצמי לכושר פירעון של מבטח. יחס הון החשבונאי של החברה ביחס להון הנדרש הינו 175%.

לפרטים נוספים ראה באור 11 בדוחות הכספיים להלן. כמו כן, בדבר הקלות בנושא יחס כושר פרעון כלכלי מבוסס Solvency II ראה סעיף 5.4 דוח התקופתי לעיל וכן ביאור 1(ג') בדוחות הכספיים שלהלן.

ו. התחייבויות אחרות :

התחייבויות אחרות הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2019 ב- 6,554 אלפי ₪ ש"ח. ההתחייבויות אחרות הינן בעיקר עקב יצירת התחייבויות פיננסיות שהסתכמו ביום 31 בדצמבר 2019 בסך של כ- 5,561 אלפי ₪ ש"ח כתוצאה מיישום לראשונה של תקן חשבונאי IFRS 16 בנושא חכירות, כנגד התחייבות זו נרשם נכס של זכויות שימוש במקרקעין המוצג במסגרת סעיף רכוש קבוע, ראה גם סעיף ד' לעיל.

לפרטים נוספים בדבר התחייבויות פיננסיות ראה באור 16 בדוחות הכספיים להלן.

ז. דיבידנד :

בתקופת הדוח לא חולק דיבידנד .

ח. סקירת תוצאות הפעילות:

להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים על הרווח (הפסד) הכולל לתקופות להלן:

*10-12/2019	*1-12/2018	1-12/2019	
(1,389)	(2,895)	(863)	הפסד כולל בענף פעילות ביטוח רכב חובה
(797)	-	(131)	הפסד כולל בענף פעילות ביטוח רכב רכוש
(25)	(86)	(86)	הפסד כולל בענף פעילות רכוש אחר (דירות)
(2,211)	(2,981)	(1,080)	סה"כ הפסד כולל בתחום הפעילות – ביטוח כללי
(39)	(132)	(196)	הפסד כולל מפעילות שאינה מיוחסת למגזר הפעילות
(2,250)	(3,113)	(1,276)	הפסד כולל לפני מסים
(743)	(489)	144	מסים על הכנסה (הטבת מס)
(1,507)	(2,624)	(1,420)	הפסד כולל לשנה

* הפעילות ב – 2018 לעיל מיוחסת לתקופת הרבעון האחרון לשנת 2018, בה החלה החברה בפעילות מכירות. לאור האמור לא מוצג שיעור הגידול של 2019 לעומת 2018, היות ותקופת הפעילות בכל שנה אינה חופפת.

ההפסד מתחומי הפעילות במגזר ביטוח כללי הסתכם בשנת 2019 בכ – 1,080 אלפי ₪, לעומת הפסד של כ- 2,981 אלפי ₪ אשתקד. ההפסד נוצר בעיקר ברבעון האחרון של שנת 2019, רבעון שבו ההפסד הכולל מתחומי הפעילות הסתכם בסך של 2,211 אלפי ₪; זאת, עקב גידול בהוצאות השיווק, הפרסום והרכישה האחרות, שגדלו ברבעון האחרון של השנה, במקביל לתחילת שיווק הפוליסות במכירה און ליין באתר האינטרנט של החברה לציבור הרחב. למרות זאת, בשנת 2019 חל קיטון בהפסד הכולל לאחר מס של החברה שהסתכם לסך של כ- 1,420 אלפי ₪ בלבד, לעומת הפסד כולל לאחר מס של 2,624 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד הכולל נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות של החברה אשר תרם לכיסוי ההוצאות הקבועות שלה בשנות הפעילות הראשונות עקב החסרון המובנה לגודל ובמקביל גם לגידול בהיקף ההוצאות השיווק והרכישה של החברה כאמור לעיל. הקיטון בהפסד הכולל מוסבר גם בשל גידול בסעיף ההכנסות מהשקעות של החברה במהלך שנת 2019 בהמשך לרכישת הנכסים הפיננסיים. בתקופת הדוח רשמה החברה הוצאות מסים על ההכנסה בסכום של 144 אלפי ₪, שנובעים בעיקרם מרישום הפרשה למס בגין הוצאות שאינן מותרות בנכיון לצרכי מס (פחת והפחתות), ואשר מהוות הפרשי עיתוי קבועים, לפרטים נוספים ראה באור 13 לדוחות הכספיים להלן.

(1) תחומי הפעילות במסגרת הביטוח הכללי:**רכב חובה-**

הפרמיה ברוטו בשנת 2019 הסתכמה בסך של 85,784 אלפי ₪ ביחס ל 4,022 אלפי ₪ בשנת 2018 וברבעון האחרון של השנה ההפרמיה ברוטו הסתכמה בסך של 12,436 אלפי ₪. הפרמיה שהורווחה ברוטו בשנת 2019 הסתכמה בסך של 67,309 אלפי ₪ והפרמיות שהורווחו בשייר הסתכמו בסך של 13,347 אלפי ₪ לעומת פרמיות מורווחות ברוטו בסך של 361 אלפי ₪ ובשייר 107 אלפי ₪ בשנת 2018. ברבעון האחרון של השנה הפרמיה המורווחת ברוטו הסתכמה לסך של 21,635 אלפי ₪ והפרמיה המורווחת בשייר לסך של 4,181 אלפי ₪. יודגש כי הפעילות בענף זה החלה ברבעון הרביעי של שנת 2018 ובהתאם הפרמיה ברוטו ברבעון שהסתיים ביום 31.12.2018 הסתכמה ב- 4,022 אלפי ₪ לעומת פרמיה ברוטו בסך של 12,436 ברבעון הרביעי של שנת 2019. החברה מימשה בשנת הדוח את האסטרטגיה העסקית כמפורט בדוח התקופתי כאמור לעיל.

ההפסד הכולל לפני מיסים בענף רכב חובה בתקופת הדוח הסתכם בסך של כ-863 אלפי ₪ ביחס להפסד של 2,895 אלפי ₪ אשתקד, הקיטון בהפסד הינה עקב עליה משמעותית בהיקף הפעילות בתחום זה אשר תרם לכיסוי ההוצאות הקבועות של תחום הפעילות. ההפסד בשנת הדוח נוצר רק ברבעון האחרון של השנה והסתכם לסך של 1,389 אלפי ₪ וזאת עקב עליה בהוצאות השיווק, הפרסום והרכישה, ביחס לפרמיה מורווחת נמוכה יחסית בתקופת הפעילות הראשונית של החברה, הכוללת את שנת הדוח.

רכב רכוש-

הפרמיה ברוטו בשנת הדוח הסתכמה בסך של 14,517 אלפי ₪ והפרמיה שהורווחה ברוטו השנה הסתכמה בסך של 10,221 אלפי ₪. יצויין כי הפעילות בענף זה החלה בשנת הדוח (אשתקד לא נרשמה פרמיה בגין תחום פעילות זה).

ההפסד הכולל לפני מיסים בענף רכב רכוש בשנה שהסתיימה בשנת הדוח הסתכם בסכום מזערי של כ-131 אלפי ₪, מקור ההפסד הינו יחס גבוה של הוצאות הנהלה וכלליות ביחס לפרמיה מורווחת נמוכה בתקופת הפעילות הראשונית של החברה והחסרון לגודל בשלב התחלתי זה של הפעילות. ההפסד בשנת הדוח נוצר רק ברבעון האחרון של השנה והסתכם לסך של 797 אלפי ₪ וזאת עקב עליה בהוצאות השיווק, הפרסום והרכישה כאמור לעיל, ביחס לפרמיה מורווחת נמוכה יחסית ברבעון האחרון של השנה.

ענף ביטוח רכוש אחר-

הנתונים בענף פעילות זה לשנת 2019 הינם בתחום ביטוחי הדירות בלבד. היקפי הפעילות בענף זה בתקופה לעיל הינם זניחים, והחברה הציגה הפסד של 86 אלפי ₪ בתקופה עקב יחס הוצאות הנהלה קבועות גבוה ביחס לפרמיה המורווחת בתקופת הדוח.

(2) רווחים מהשקעות:

בתקופת הדוח וכחלק מפעילותה השוטפת החברה החלה להשקיע בנכסים פיננסיים ולחברה רווחים מהשקעות, המוצגים בדוח רווח והפסד בסך של 2,926 אלפי ₪ בשנת 2019. בשנת 2018 רווחים מהשקעות היו בסכום זניח היות ולחברה טרם נצברו נכסים פיננסיים להשקעה.

3) הכנסות והוצאות אחרות שאינם מהווים תחומי פעילות:

בפעילות שאינה מיוחסת למגזר הפעילות נרשם הפסד התקופה של 196 אלפי ₪. ההפסד מוסבר על ידי ייחוס הכנסות מהשקעות בסך של 438 אלפי ₪ וכן הוצאות הנהלה וכלליות והוצאות מימון בסך של 634 אלפי ₪. שאינם מיוחסים לתחומי הפעילות. ברבעון האחרון של שנה ההפסד שאינו מיוחס למגזר הפעילות הסתכם בסכום זניח של כ- 39 אלפי ₪ בלבד.

ט. תזרים המזומנים ונזילות:

סך המזומנים ושווי המזומנים ליום 31 בדצמבר 2018 הינו 43,587 אלפי ₪. תזרימי המזומנים ששימשו בתקופת הדיווח לפעילות שוטפת הסתכמו ב- 24,151 אלפי ₪, כשהשימושים כללו רכישת השקעות פיננסיות בסך של 54,114 אלפי ₪. תזרימי המזומנים ששימשו בתקופת הדיווח לפעילות השקעה הסתכמו ב- 2,183 אלפי ₪ עבור רכישת רכוש קבוע ונכסים לא מוחשיים (בעיקר תוכנה). בהתאם לעיל יתרת המזומנים ושווי המזומנים ירדה בתקופת הדוח והסתכמה ליום 31 בדצמבר 2019 לסך של 17,253 אלפי ₪.

י. מקורות מימון:

כל פעולות החברה ממומנות ממקורות עצמיים ומהונה העצמי ונכון למועד הדוח, היא איננה משתמשת במימון ממקורות חיצוניים.

יא. האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים:

לפרטים אודות האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים, ראה סעיפים 1.1, 1.7 בפרק 1 (דוח תיאור עסקי התאגיד) של הדוח התקופתי.

יב. הון אנושי ודירקטוריון

ראה סעיף 4.6 בפרק דוח תיאור פרטי התאגיד. מצבת העובדים נכון לשנת הדוח מונה 36 עובדים שכירים (ו-כ-33 משרות) וצפויה לגדול, בהתאם לגידול הצפוי בפעילות החברה וצרכיה העסקיים. ככלל ההעדפה היא לשמור על מנגנון עובדים רזה ויעיל תוך שימוש בטכנולוגיה, מידע ואוטומציה ככל הניתן.

שכרם של הדירקטורים החיצוניים והפנימיים בחברה (למעט יו"ר הדירקטוריון) נקבע באופן אחיד, בהתאם להוראות תקנות החברות בנושא.

לענין עדכון בהרכב הדירקטוריון ראה סעיף "אירועים מהותיים שחלו בתקופת הדוח" לעיל.

יג. הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון בנושא דין וחשבון לציבור ויישור משטר סולבנסי :

ראה סעיף 5.4 לעיל בפרק דוח תיאור פרטי התאגיד.

בהתאם לאמור לעיל, החברה לא צירפה את דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי וכן את הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים בדבר הבקרה הפנימית.

הדירקטוריון מודה להנהלת החברה, עובדיה וסוכניה על תרומתם להשגת יעדי החברה.

אמיל ויינשל, יו"ר הדירקטוריון

ניצן צעיר הרים, מנכ"ל

30 במרץ 2020

תאריך אישור הדו"ח:

פרק 3 – דוחות כספיים

ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31.12.2019

ווישור חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2019

תוכן העניינים

2.....	דוח רואי החשבון המבקרים
3.....	דוחות על המצב הכספי
5.....	דוחות רווח והפסד ורווח כולל
6.....	דוחות על השינויים בהון
7.....	דוחות על תזרימי המזומנים
9.....	באורים לדוחות הכספיים
82	נספח לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים

לבעלי המניות של ווישור חברה לביטוח בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של ווישור חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת הדוחות על רווח או הפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת מהשנתיים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2019 ו-2018 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת מהשנתיים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981.

סומך חייקין
רואי חשבון

30 במרץ 2020

סומך חייקין, שותפות רשומה ע"י פקודת
השותפויות, הנה החברה הישראלית ב-
KPMG International
קואופרטיב רשום בשווייץ.

ליום 31 בדצמבר			נכסים
2018	2019		
אלפי ש"ח		באור	
27,847	25,377	5	נכסים בלתי מוחשיים
489	482	13	נכסי מסים נדחים
559	4,080		הוצאות רכישה נדחות
1,309	6,381	6	רכוש קבוע
2,841	71,053	24'	נכסי ביטוח משנה
480	370		נכסי מסים שוטפים
358	7,540	7	חייבים ויתרות חובה
126	2,970	8	פרמיות לגבייה
		9	השקעות פיננסיות אחרות:
-	47,288		נכסי חוב סחירים
6,001	4,576		נכסי חוב שאינם סחירים
-	5,627		מניות
-	4,265		אחרות
6,001	61,756		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
43,587	17,253	10	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
83,597	197,262		סך כל הנכסים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר		באור
2018	2019	
באלפי ש"ח		

		11	הון:
			הון מניות
			פרמיה על מניות
			הפסדים שנצברו
			סך כל ההון
1	1		
41,200	41,200		
(2,624)	(4,044)		
38,577	37,157		
			התחייבויות:
4,002	88,160	12	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
575	993	14	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
40,443	65,391	15	זכאים ויתרות זכות
-	5,561	16	התחייבויות פיננסיות
45,020	160,105		סך כל ההתחייבויות
83,597	197,262		סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

30 במרץ 2020			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	אמיל ויינשל יו"ר הדירקטוריון	ניצן צעיר הרים מנכ"ל	יוסי מולקנדוב מנהל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		באור	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
370	77,595		פרמיות שהורווחו ברוטו
259	60,083		פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
111	17,512	17	פרמיות שהורווחו בשייר
4	2,926	18	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
45	8,871	19	הכנסות מעמלות
160	29,309		סך כל ההכנסות
843	69,458		תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
251	55,460		חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
592	13,998	20	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
1,357	12,597	21	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,324	3,610	22	הוצאות הנהלה וכלליות
-	380		הוצאות מימון
3,273	30,585		סך כל ההוצאות
(3,113)	(1,276)		הפסד לפני מסים על ההכנסה
(489)	144	13	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
(2,624)	(1,420)		הפסד כולל לשנה
(11.1)	(4.7)	23	הפסד למניה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הון מניות	פרמיה על מניות	הפסדים שנצברו	סה"כ הון
אלפי ש"ח			
-	-	-	-
<u>יתרה ליום 1 בינואר 2018</u>			
1	41,200	-	41,201
-	-	(2,624)	(2,624)
<u>הנפקת מניות</u>			
<u>הפסד כולל לשנה</u>			
1	41,200	(2,624)	38,577
-	-	(1,420)	(1,420)
<u>יתרה ליום 31 בדצמבר 2018</u>			
<u>הפסד כולל לשנה</u>			
1	41,200	(4,044)	37,157
<u>יתרה ליום 31 בדצמבר 2019</u>			

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		נספח	
2018	2019		
אלפי ש"ח			
31,912	(24,151)	א'	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת מזומנים נטו שנבעות מפעילות (שימוש לפעילות) שוטפת
(302)	(283)		תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(1,549)	(1,900)		השקעה ברכוש קבוע
(1,851)	(2,183)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
			מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
13,526	-		תזרימי מזומנים מפעילות מימון
13,526	-		הנפקת מניות
			מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון
43,587	(26,334)		עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
-	43,587		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת שנה
43,587	17,253		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף שנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	

נספח א - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (1)

(2,624)	(1,420)	הפסד לשנה
		פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
		הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
-	(2,044)	נכסי חוב סחירים
(1)	(3)	נכסי חוב שאינם סחירים
-	(516)	מניות
-	(416)	אחרות
		פחת והפחתות:
32	982	רכוש קבוע
338	4,370	נכסים בלתי מוחשיים
4,002	84,158	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
(2,841)	(68,212)	שינוי בנכסי ביטוח משנה
(559)	(3,521)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
(489)	144	הוצאות מסים על ההכנסה (הטבת מס)
		שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
		השקעות פיננסיות אחרות:
(6,000)	(54,114)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
-	(210)	שינוי בהתחייבויות פיננסיות
(126)	(2,844)	פרמיות לגבייה
(358)	(7,182)	חייבים ויתרות חובה
40,443	24,948	זכאים ויתרות זכות
575	418	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
32,392	(25,462)	סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
-	1,338	ריבית ודיבידנד שהתקבלו
(480)	(27)	מסים ששולמו
31,912	(24,151)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

א. ווישור חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) התאגדה בישראל ביום 1 בינואר 2018, וקיבלה ביום 20 ביוני 2018 רישיון מרשות שוק ההון ביטוח וחסכון לפעול כמבטח בישראל בענפי הביטוח הכללי. כתובת משרדה הרשום של החברה הינה דרך השרון 12, כפר סבא. החברה הינה חברה בבעלות פרטית, שכל מניותיה מוחזקות בידי חברת האם, הארט דיגיטל בע"מ (להלן - הארט). הארט נשלטת באמצעות החזקה במרבית מניותיה, על ידי יו. דיגיטל בע"מ (להלן - יו. דיגיטל), חברה בבעלות מלאה של אמיל ויינשל (בהחזקה ישירה ובאמצעות חברה בשליטתו) ושל ניצן צעיר הרים.

ב. הקצאת מניות ורכישת נכסים

ביום 18 ביוני 2018 העבירה הארט לחברה 5 מיליוני ש"ח במזומן כנגד הקצאת מניות החברה להארט. ביום 19 ביוני 2018 העבירה הארט לחברה את הנכסים הנדרשים לפעילותה כמבטח (רכוש קבוע, רכיבי חומרה ותוכנות אחרות), לרבות תוכנת ליבה ביטוחית, הכוללת מגוון מודולים רלוונטיים לפעילות החברה כמבטח ובכללם הזכויות הקנייניות שהיו להארט בתוכנת הליבה המועברת כאמור, בשווי של 27,675 אלפי ש"ח. הנכסים שהועברו מהארט לחברה, הועברו על בסיס שווים ההוגן, בהתאם להערכת שווי שנערכה, בסמוך למועד העברתם לחברה, על ידי מעריך השווי ממשד PWC. העברת הנכסים כאמור בוצעה כנגד הקצאת מניות החברה להארט. החברה דיווחה על העברת הנכסים בהתאם לסעיף 104 א לפקודת מס הכנסה. ביום 9 בספטמבר 2018 העבירה הארט לחברה 3.5 מיליוני ₪ במזומן כנגד הקצאת מניות החברה להארט. ביום 9 בדצמבר 2018 העבירה הארט לחברה 5.026 מיליוני ₪ במזומן כנגד הקצאת מניות החברה להארט.

ג. הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון בנושא דין וחשבון לציבור ויישום משטר סולבנסי

- כחלק מהליך קבלת רישיון לפעול כמבטח בישראל, החברה קיבלה הקלות מסויימות מרשות שוק ההון לתקופות שונות ממועד כניסת הרישיון לתוקף (יום קבלת הרישיון - 20 ביוני 2018).
- חלק מההקלות שהתקבלו נוגעות לגילוי לציבור ולדיווחים כספיים:
- החברה רשאית לדחות את הפרסום של גילוי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בדוחות התקופתיים, כך שיפורסם לציבור לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר 2020.
- דחיה בשנתיים של הביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי בהתאם לחוזר 2017-1-20 מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות הביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solcency II, כך שבמקום שהביקורת תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2018, היא תיעשה לראשונה על נתוני 31 בדצמבר 2020 (בתקופה זו החברה תגיש דוח מיוחד של רואה חשבון מבקר על התהליכים והחישובים כפי שייקבע).
- דחיית תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר סולבנסי כך שיעשה החל מנתוני 30 ביוני 2020.
- החברה רשאית לדחות את יישום ההוראות בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המפורטות בחוזרים 2009-9-10 "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי" ו 2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי-הצהרות דוחות וגילויים", לרבות את דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו והמפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד, לתקופה של שנתיים ממועד כניסת הרישיון לתוקף.

באור 1: כללי (המשך)

ג. הקלות שקיבלה החברה מרשות שוק ההון בנושא דין וחשבון לציבור ויישום משטר סולבנסי (המשך)

בהמשך לאמור לעיל, ביום 16 בפברואר 2020 אישר הממונה הארכת ההקלות הנ"ל, כלהלן :

- דחייה בשנה נוספת של הביקורת על דוח יחס פירעון כלכלי, כך שבמקום שהביקורת תעשה לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2020, הביקורת תעשה לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021 תוך עמידת החברה ביחס כושר פירעון חשבונאי של 120% לפחות. עד ליישום הביקורת לראשונה עבור נתוני 31 בדצמבר 2021 החברה תעביר לרשות שוק ההון דיווחים עבור נתוני 31 בדצמבר 2019 ועבור נתוני 31 בדצמבר 2020.
- דחיית תחילת החישוב החצי שנתי לפי חוזר סולבנסי כך שייעשה החל מנתוני 30 ביוני 2022 (ועד לאותו מועד החברה תעביר לרשות שוק ההון אומדני חישוב לשל יחס כושר פירעון כלכלי עבור נתוני 30 ביוני 2020 ועבור נתוני 30 ביוני 2021).
- יישום הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי (SOX) יחל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2020, וזאת ביחס להוראות בדבר בקרה פנימית על הדיווח הכספי המפורטות בחוזר גופים מוסדיים -2009-9-10 "אחריות ההנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי", בחוזר גופים מוסדיים -2010-9-7 "בקרה פנימית על דיווח כספי-הצהרות דוחות וגילויים", לרבות את דרישות הגילוי הנוגעות להוראות אלו והמפורטות בסעיף 5 לפרק 1 חלק 4 בשער 5 לחוזר המאוחד.

ד. פעילות החברה כמבטח

החברה עוסקת בענפי ביטוח כללי, כלהלן: ביטוח רכב חובה, ביטוח רכב מנועי - רכוש (עצמי וצד ג'), ביטוח דירות וביטוח חבות צד ג' ואחריות מעבידים כחלק מביטוח הדירות.

כמו כן לחברה פוליסה לביטוח דירה אגב משכנתא, שטרם החל שיווקה.

ה. התפרצות נגיף הקורונה בישראל, לאחר תאריך המאזן

ביום 12 במרץ 2020, הכריז ארגון הבריאות העולמי על התפרצות מגיפה עולמית (פנדמיה), הנגרמת מוירוס הקורונה (COVID-19).

תגובות הממשלות בעולם, וכן בישראל, כוללות מגבלות רבות שמשפיעות באופן ישיר ועקיף על הכלכלות המקומיות והגלובליות. ההשפעות ברחבי העולם של התפשטות הנגיף כוללים חוסר יציבות חברתי וכלכלי משמעותיים, ונקיטת אמצעים חסרי תקדים של הגבלות וסגר במדינות רבות (כולל ישראל).

בורסות העולם חוות ירידות חדות ונמשכות, וגם לחברה נגרמו בחודש מרץ 2020 הפסדים ניכרים בשל השקעות בשוק ההון של תיק הנוסטר. לאחר תאריך המאזן, נרשמו בתיק ההשקעות של החברה ירידות שווי בערך של כ- 8.8 מיליוני ₪ לפני השפעת המס. נכון למועד אישור הדוחות, קיים חוסר ודאות בקנה מידה עולמי לגבי עומק הפגיעה בשוקי ההון ובכלכלות ומשכה. יודגש כי בשל התנודתיות החדה בשווקים הפיננסים והעובדה כי מדובר על אירוע מתמשך גם בימים אלו, ההשפעות עשויות להשתנות משמעותית, בהתאם להתפתחויות רוחביות, שאינן בשליטת החברה, בארץ ובעולם.

כמו כן, אין לחברה יכולת לאמוד את היקף הכולל של ההשפעה של מכלול האירועים האמורים על פעילות העסקית שלה בכל ההיבטים המתוארים לעיל, וכן בהיבטים נוספים אשר אינם ידועים לה במועד זה, כמו גם על תוצאותיה.

לפרטים נוספים אודות השפעת הנגיף על פעילות החברה ראה באור 27 להלן, בדבר אירועים לאחר תאריך המאזן.

באור 1: -כללי (המשך)

הגדרות:

בדוחות כספיים אלו:

פרמיות	- פרמיות לרבות דמים.
פרמיות שהורווחו	- פרמיות המתייחסות לשנת הדוח.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) IAS 24 בדבר צדדים קשורים.
תקנות ההון	- תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
תקנות דרכי השקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012, על תיקונן.
נכסי ביטוח משנה	- חלקם של מבטחי המשנה בעתודות הביטוח ובתביעות התלויות.
תקנות דרכי השקעה	- תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.
תקנות פרטי דין וחשבון	- תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, על תיקונן.
בעלי עניין ובעלי שליטה	- כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.
החברה ו/או ווישור	- ווישור חברה לביטוח בע"מ.
החברה האם, הארט	- הארט דיגיטל בע"מ.
החברה האם הסופית	- יו. דיגיטל בע"מ.
הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון כמשמעו בחוק הפיקוח.
הקבוצה	- חברת האם הסופית וחברות הבנות שלה.
התחייבויות בגין חוזי ביטוח	- עתודות ביטוח ותביעות תלויות.
חוזי ביטוח	- חוזים לפיהם צד אחד (המבטח) לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר (בעל הפוליסה), על ידי הסכמה לפצות את בעל הפוליסה אם אירוע עתידי לא ודאי מוגדר (מקרה הביטוח) ישפיע באופן שלילי על בעל הפוליסה.
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

באור 2: -בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") ובהתאם לדרישות הגילוי כפי שנקבעו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 והתקנות שהותקנו על פיו.

הדוחות הכספיים אושרו על ידי דירקטוריון החברה ביום 30 במרץ 2020.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ג. בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:

- מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד;
- נכסי והתחייבויות מסים נדחים;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- התחייבויות בגין חוזי ביטוח ונכסי ביטוח משנה;
- הפרשות.

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה באור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית. למידע בדבר בסיס המדידה של הנכסים הבלתי מוחשיים והרכוש הקבוע ראה גם באור 1 ב' לעיל.

תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של החברה הינה שנה, למעט ענפי חובה וחבויות בביטוח כללי אשר הם בעלי "זנב ארוך".

ד. מבנה הדיווח

הדוחות על המצב הכספי הוצגו לפי סדר נזילות ללא הבחנה בין שוטף ללא שוטף. הצגה זו, המספקת מידע מהימן ורלבנטי יותר, תואמת את תקן חשבונאות בינלאומי (IAS) מס' 1 - "הצגת דוחות כספיים" ותואמת את הנחיות הממונה.

החברה בחרה להציג את פרטי הרווח וההפסד לפי שיטת מאפיין הפעילות.

באור 2: -בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ה. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל- IFRS ובהתאם לחוק הפיקוח, לתקנות ולהוראות שנקבעו נדרשת הנהלת החברה להפעיל שיקול דעת בהערכות, ולהסתייע באומדנים והנחות לרבות הנחות ואומדנים אקטואריים (להלן: אומדנים), אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל ערכם של נכסים והתחייבויות, ועל סכומי הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. האומדנים העיקריים הכלולים בדוחות הכספיים מבוססים על הערכות אקטואריות וכן על הערכות שווי חיצוניות.

השיקולים

בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית של החברה שקלה ההנהלה את הנושאים הבאים, שלהם ההשפעה המהותית ביותר על הסכומים שהוכרו בדוחות הכספיים:

1. סיווג חוזי ביטוח

חוזי ביטוח הינם חוזים בהם המבטח לוקח סיכון ביטוחי משמעותי מצד אחר. ההנהלה שוקלת לגבי כל חוזה וחוזה, או לגבי קבוצה של חוזים דומים, האם הם כרוכים בלקיחת סיכון ביטוחי משמעותי ועל כן יש לסווגם כחוזי ביטוח.

2. סיווג ויעוד ההשקעות הפיננסיות

הנהלת החברה החליטה לסווג ולייעד את ההשקעות הפיננסיות לקבוצות הבאות:

- נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן.
- נכסי חוב הנמדדים בעלות מופחתת (הלוואות וחייבים).
- למידע נוסף ראה באור 9 להלן.

3. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים ואקטואריים, כאמור לעיל ולהלן, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן מידע בדבר האומדנים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים:

- התחייבויות בגין חוזי ביטוח - התחייבויות אלה מבוססות בעיקרן על שיטות הערכה אקטואריות ועל הערכות בדבר משתנים דמוגרפיים וכלכליים. ההערכות האקטואריות וההנחות השונות נגזרות בעיקר מניסיון העבר ומבוססות על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את מה שיקרה בעתיד. השתנות בגורמי הסיכון, בשכיחות האירועים או בחומרתם, וכן שינוי המצב המשפטי עשויים להשפיע באופן מהותי על גובה ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח (ראה באור 24).

- קביעת ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות - הוצאות רכישת פוליסות ביטוח כללי נדחות ומופחתות על פני תקופת הפוליסה.

באור 2: בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ה. עיקרי השיקולים, האומדנים וההנחות בעריכת הדוחות הכספיים (המשך)

3. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

קביעת שווי הוגן

לצורך הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות מסוימים.

בקביעת השווי ההוגן של נכס או התחייבות, משתמשת החברה בנתונים נצפים מהשוק ככל שניתן. מדידות שווי הוגן מחולקות לשלוש רמות במדרג השווי ההוגן בהתבסס על הנתונים ששימשו בהערכה, כדלקמן:

- רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל לנכסים או התחייבויות זהים.
 - רמה 2: נתונים נצפים מהשוק, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
 - רמה 3: נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.
- מידע נוסף אודות ההנחות ששימשו את החברה בקביעת שווי הוגן נכלל בביאורים הבאים:
- באור 9- השקעות פיננסיות.
 - באור 16- התחייבויות פיננסיות.
- לעניין הנכסים שהועברו לחברה מהארט בשנת 2018, ראה באור 1 ב' לעיל.

ו. פרטים על השינויים במדד ובשעה החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של דולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
(7.8)	0.3	0.6	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019
8.1	1.2	0.8	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלה על ידי החברה.

א. חוזי ביטוח כללי

- (1) הכרה בהכנסה - ראה באור 3 ט' להלן.
- (2) סעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ושייר כולל, בין היתר, סילוק ועלויות טיפול ישירות בגין תביעות ששולמו, הוצאות עקיפות ליישוב תביעות, תלויות שאירעו בשנת הדוח, וכן עדכון ההפרשה לתביעות התלויות שנרשמו בשנה קודמת.
- (3) התחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות רכישה נדחות: עתודות הביטוח והתביעות התלויות הכלולות בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, וחלקם של מבטחי משנה בעתודה ובתביעות התלויות, הכלול בסעיף נכסי ביטוח משנה, והוצאות הרכישה הנדחות בביטוח כללי, חושבו בהתאם לתקנות חישוב עתודות, הנחיות הממונה ושיטות אקטואריות מקובלות לחישוב תביעות תלויות, המיושמות בהתאם לשיקול דעתו של האקטואר הממונה
- (4) סעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח, כולל:

- א. הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה (Unearned Premium Reserve), הפרשה זו משקפת את דמי הביטוח המתייחסים לתקופת ביטוח שלאחר תאריך הדיווח.
- ב. הפרשה לפרמיה בחסר (Premium Deficiency). הפרשה זו נרשמת, ככל שנדרשת, במידה והפרמיה שטרם הורווחה (בניכוי ההוצאות הרכישה הנדחות) אינה מכסה את העלות הצפויה בגין חוזי הביטוח.

ג. עתודות ביטוח ותביעות תלויות המחושבות לפי השיטות כמפורט להלן:

1. תביעות תלויות וחלקם של מבטחי המשנה בהן נכללו לפי הערכה אקטוארית. הוצאות עקיפות ליישוב תביעות נכללות לפי הערכה אקטוארית. התחשיב האקטוארי מבוצע על ידי ד"ר סטיוארט קוטס, אקטואר החברה.
2. בדיקת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי
- החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי כמפורט בבאור 24ה' להלן.
3. שיבובים ושרידים מובאים בחשבון בחישוב ההערכות האקטואריות של התביעות התלויות.
4. התביעות התלויות מחושבות בעיקרן על בסיס אקטוארי ויתרתן כוללת הפרשות מתאימות ככל שנדרש ל-IBNR.
5. הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי כוללות עמלות לסוכנים והוצאות הנהלה וכלליות בקשר עם רכישת פוליסות, המתייחסות לפרמיות שטרם הורווחו. הוצאות הרכישה מחושבות לפי שיעורי ההוצאות בפועל או לפי שיעורים תקינים, שנקבעו בתקנות הפיקוח, כאחוז מהפרמיה שטרם הורווחה, לכל ענף בנפרד, לפי הנמוך שבהם.
6. עסקים המתקבלים מהמאגר הישראלי לביטוח רכב שליד איגוד חברות הביטוח בישראל (להלן – "הפול"), נכללים על בסיס דיווחים המתקבלים עד לתאריך המאזן, בהתאם לשיעור השתתפות החברה בהם.

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מכשירים פיננסיים

1. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים

הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים:
החברה מכירה לראשונה בהלוואות וחייבים ובפיקדונות במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), לרבות נכסים אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד, מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, פרמיות לגבייה וחייבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים.

2. נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית בו. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בהתבסס על שוויים ההוגן, בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. אם הייעוד נועד למנוע חוסר עיקביות חשבונאית (an accounting mismatch), או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ. עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

3. הלוואות וחייבים

הלוואות וחייבים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים, בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם סחירים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית ובניכוי הפסדים מירידת ערך.

4. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר כאשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד שלושה חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.

5. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן

כל הנכסים הפיננסיים שאינם נמדדים בעלות מופחתת נמדדים לאחר ההכרה לראשונה בשווי הוגן, כאשר כל השינויים בשוויים ההוגן נזקפים לרווח והפסד.

6. קביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אילו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היות תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות. השווי ההוגן של אגרות חוב בלתי סחירות, הלוואות ופיקדונות, מחושב לפי מודל המבוסס על היות תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.

באור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מכשירים פיננסיים (המשך)

7. גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות.

מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (trade date), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס

8. מכשירים פיננסיים נגזרים

נגזרים מוכרים לראשונה בשווי הוגן. עלויות עסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. לאחר ההכרה הראשונה, נמדדים הנגזרים בשווי הוגן, כשהשינויים בשווי ההוגן מטופלים כמתואר להלן: גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים לגידור כלכלי של נכסים והתחייבויות פיננסיות הנקובים במטבע חוץ. השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה נזקפים לרווח והפסד, כהכנסות או הוצאות מימון.

9. התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כוללות: התחייבויות בגין חכירה מימונית (ראה באור 16 להלן).

הכרה לראשונה בהתחייבויות פיננסיות

החברה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר ההתחייבויות הפיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה בשווי הוגן בניכוי כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

גריעת התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

שינוי תנאים של מכשירי חוב

החלפת מכשירי חוב, בעלי תנאים שונים באופן מהותי, בין לווה לבין מלווה קיימים מטופלת כסילוק ההתחייבויות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה בשווי הוגן. כמו כן, שינוי משמעותי בתנאים של התחייבות פיננסית קיימת או של חלק ממנה, מטופל כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה.

התנאים שונים באופן מהותי אם הערך הנוכחי המהווה של תזרימי המזומנים לפי התנאים החדשים, כולל עמלות כלשהן ששולמו, בניכוי עמלות כלשהן שהתקבלו ומהוון באמצעות שיעור הריבית האפקטיבי המקורי, הינו שונה לפחות בעשרה אחוזים מהערך הנוכחי המהווה של תזרימי המזומנים הנותנים של ההתחייבות הפיננסית המקורית.

בנוסף למבחן הכמותי כאמור, החברה בוחנת, בין היתר, האם חלו שינויים גם בפרמטרים כלכליים שונים הגלומים במכשירי החוב המוחלפים, לפיכך, ככלל, החלפות של מכשירי חוב צמודים למדד במכשירים שאינם צמודים למדד נחשבות כהחלפות בעלות תנאים שונים באופן מהותי גם אם אינן מקיימות את המבחן הכמותי שבוצע לעיל.

באור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מכשירים פיננסיים (המשך)

10. נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיים צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן. משוערכים בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל.

ג. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מהוונת כחלק מעלות ציוד זה.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבע לפי השוואת התמורה נטו מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכר נטו בסעיף הכנסות בדוח רווח והפסד

2. עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרות כחלק מהערך בספרים של אותו רכוש קבוע אם צפוי כי ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בהן תזרום אל החברה וכי עלותן ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

3. פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע.

שיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בתקופה השוטפת ובתקופות ההשוואתיות הינו כדלקמן:

מחשבים ותוכנה 33%-20%

ריהוט וציוד 15%-6%

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם על בסיס שיטת הקו הישר ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על כך שקיימת לגביהם ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי עם אורך חיים שימושיים מוגדר נבחנות לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן ולהבא. הוצאות ההפחתה בגין נכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים שימושיים מוגדר נזקפים לדוח רווח והפסד. בדבר נכס תוכנת מערכת ליבה ביטוחית שהועבר לחברה ראה באור 1 ב' לעיל.

1. תוכנות

נכסי החברה כוללים מערכות מחשב המורכבות מחומרה ותוכנות. תוכנות המהוות חלק אינטגרלי מחומרה, אשר אינה יכולה לפעול ללא התוכנות המתקנות עליה, מסווגות כרכוש קבוע. לעומת זאת, רישיונות לתוכנות העומדות בפני עצמן ומוסיפות פונקציונליות נוספת לחומרה, מסווגים כנכסים בלתי מוחשיים.

עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מהוונות לאחר ששלב התכנון המקדמי הושלם וצפוי שהפרויקט יושלם והתוכנה תשמש לביצוע המטרות שיועדו לה. ההיוון מופסק במועד בו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. עלויות כאמור מופחתות על פני תקופת צריכת ההטבות הכלכליות הצפויה.

2. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושי לתקופה הנוכחית ולתקופות השוואתיות הינה כדלקמן:

תוכנות - מופחתות בקו ישר על פני 5 עד 7 שנים.

האומדנים בדבר שיטת הפחת ואורך החיים השימושי נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

ה. ירידת ערך

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח אם קיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך בגין נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים כדלקמן:

1. השקעות פיננסיות

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

הראיה האובייקטיבית לגבי מכשירי חוב, הלוואות וחייבים המוצגים בעלותם המופחתת קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. ראיות לירידת ערך כוללות סימנים לכך שלחייב קשיים פיננסיים, לרבות קשיי נזילות ואי יכולת לעמוד בתשלומי קרן או ריבית. סכום ההפסד הנזקף לדוח רווח והפסד נמדד כהפרש בין היתרה בדוחות הכספיים של הנכס לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי (שיעור הריבית האפקטיבית שחושב בעת ההכרה הראשונית). אם הנכס הפיננסי נושא ריבית משתנה, ההיוון נעשה בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית הנוכחית. היתרה בדוחות הכספיים של הנכס מוקטנת באמצעות רישום הפרשה. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח והפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

באור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. ירידת ערך (המשך)

1. השקעות פיננסיות (המשך)

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת (המשך)

החברה בוחנת ראיות לירידת ערך לגבי נכסי חוב המסווגים להלוואות וחייבים הן ברמת הנכס הבודד והן ברמה של קבוצת נכסים בעלי מאפייני סיכון אשראי דומים (בחינה קולקטיבית). ההלוואות והחייבים שהינם משמעותיים באופן פרטני נבחנים ספציפית לירידת ערך. ההלוואות והחייבים אשר בגינם לא זוהתה ירידת ערך ספציפית מקובצים יחדיו ולגביהם נבחנת קיומה של ירידת ערך קולקטיבית במטרה לאתר ירידת ערך שהתרחשה וטרם זוהתה.

בבחינה קולקטיבית של ירידת ערך, החברה עושה שימוש במגמות היסטוריות של ההסתברות להפרה, עיתוי קבלת ההחזר וסך ההפסד בפועל, בהתאם לשיקול דעת ההנהלה בדבר השאלה האם ההפסדים בפועל צפויים להיות גדולים או קטנים יותר בהשוואה להפסדים העולים מהמגמות ההיסטוריות לאור המצב הכלכלי ותנאי האשראי הקיימים.

2. ביטוח משנה

(א) ההתחייבויות של מבטחי המשנה כלפי החברה אינן משחררות אותה מהתחייבויותיה כלפי המבוטחים על פי פוליסות הביטוח.

מבטח משנה, אשר לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי חוזי ביטוח המשנה, עלול לגרום לחברה הפסדים.

(ב) החברה מבצעת, אם וכאשר נדרש, הפרשה לחובות מסופקים בגין חובות מבטחי משנה שגבייתם מוטלת בספק על בסיס הערכות סיכון פרטניות ועל בסיס עומק החוב.

בנוסף, בקביעת חלקם של מבטחי המשנה בהתחייבויות הביטוחיות מתחשבת החברה, בין היתר, בהערכת אפשרות הגביה ממבטחי המשנה. כאשר חלקם של מבטחי המשנה כאמור מחושב על בסיס אקטוארי, חלקם של אותם מבטחי משנה שבקשיים מחושב בהתאם להמלצת האקטואר, המביאה בחשבון את כלל גורמי הסיכון. כמו כן, מתחשבת החברה בעת עריכת ההפרשות, בין היתר, בנכונות הצדדים להגיע להסכמי CUT OFF (ניתוק התקשרויות בדרך של פירעון סופי של החובות) במטרה לצמצם את החשיפה.

3. פרמיות לגביה

הפרשה לחובות מסופקים בגין פרמיות לגביה בעסקי הביטוח מחושבות לפי אומדנים המבוססים, בין היתר, על עומק חובות בפיגור המשקפים את הערכת החברה לסיכונים הטמונים בהן ועל הבטחונות הקיימים.

4. נכסים שאינם פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בבחינת ירידת ערך נכסים לא פיננסיים של החברה, שאינם הוצאות רכישה נדחות, נכסים הנובעים מהטבות לעובדים ונכסי מס נדחים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בר-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על אומדן הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע סכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לדוח רווח והפסד לסעיף הוצאות אחרות.

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. הון מניות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות המתייחסות ישירות להנפקת מניות מוצגות כהפחתה מההון.

2. הטבות לעובדים

בחברה קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים:

1. הטבות לאחר העסקה

בחברה קיימת מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח וקרנות פנסיה, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

תכנית הפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תוכנית לאחר סיום העסקה שלפיה החברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות החברה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים. התחייבויות להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת אשר עומדות לתשלום תוך יותר מ-12 חודשים מתום התקופה בה העובדים סיפקו את השירות, מוכרות לפי ערכן הנוכחי.

2. תכנית להטבה מוגדרת

תוכנית להטבה מוגדרת הינה תוכנית הטבה לאחר סיום העסקה שאינה תוכנית להפקדה מוגדרת. מחויבות נטו של החברה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שתגיע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. החברה קובעת את הריבית נטו על ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת על ידי הכפלת ההתחייבות (הנכס) נטו בגין הטבה מוגדרת בשיעור ההיוון ששימש למדידת המחויבות בגין הטבה מוגדרת כפי ששניהם נקבעו בתחילת תקופת הדיווח השנתית.

שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל ושמועד פירעון דומה לתנאי המחויבות של החברה. החישובים נערכים על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כמו כן כאשר קיימת חובה, במסגרת דרישת הפקדה מזערית, לתשלום סכומים נוספים ביחס לשירותים שניתנו בעבר, מכירה החברה במחויבות נוספת (הגדלת התחייבות נטו או הקטנת נכס נטו), במידה בה סכומים כאמור לא יהיו זמינים כהטבה כלכלית בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות.

מדידה מחדש של ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים, תשואה על נכסי תוכנית (למעט ריבית), וכן שינוי כלשהו בהשפעה על תקרת הנכסים (ככל שרלוונטי, למעט ריבית). מדידות מחדש נזקפות מיידית, דרך רווח כולל אחר ישירות לעודפים. עלויות ריבית בגין מחויבויות להטבה מוגדרת והכנסות ריבית בגין נכסי התכנית שנזקפו לרווח והפסד, מוצגות בסעיף שכר עבודה במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

כאשר חל שיפור או צמצום בהטבות שמעניקה החברה לעובדים, אותו חלק מההטבות המוגדרות המתייחס לשירותי עבר של העובדים או הרווח/ההפסד מהצמצום מוכרים מיידית ברווח/הפסד כאשר מתרחש התיקון/הצמצום של התוכנית. החברה מכירה ברווח או בהפסד מסילוק תוכנית להטבה מוגדרת כאשר הסילוק מתרחש. רווחים או הפסדים כאמור הינם ההפרש בין החלק המסולק מתוך הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת במועד הסילוק לבין מחיר הסילוק לרבות נכסי התוכנית שהועברו.

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ז. הטבות לעובדים (המשך)

2. תכנית להטבה מוגדרת (המשך)

החברה מקזזת נכס המתייחס לתכנית הטבה אחת מול התחייבות המתייחסת לתכנית אחרת רק כאשר יש זכות לאכיפה משפטית להשתמש בעודף התכנית האחת כדי לסלק מחויבות בגין התוכנית האחרת, וכן יש כוונה לסלק את המחויבות על בסיס נטו או לממש את העודף בתכנית אחת ולסלק את המחויבות שלה בגין התוכנית האחרת בו זמנית.

3. הטבות בגין פיטורין

פיצויי פיטורין לעובדים מוכרים כהוצאה כאשר החברה התחייבה באופן מובהק, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגיעם למועד הפרישה המקובל על פי תכנית פורמלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כהוצאה כאשר החברה הציעה לעובדים תכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שההצעה תתקבל וניתן לאמוד באופן מהימן את מספר הנענים להצעה. אם ההטבות עומדות לתשלום לאחר יותר מ- 12 חודשים מסוף תקופת הדיווח, הן מהוונות לערכן הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל ושמועד פירעונן דומה לתנאי המחויבות של החברה.

4. הטבות לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר אשר כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי נמדדות על בסיס לא מהוון ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים או במקרה של העדרות שאינה נצברת בעת העדרות בפועל. התחייבות בגין בונוס במזומן או תוכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

סיווג הטבות לעובדים לצרכי מדידה, כהטבות לזמן קצר או כהטבות אחרות לזמן ארוך נקבע בהתאם לתחזית החברה לסילוק המלא של ההטבות

ח. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחויבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי יידרש תזרים שלילי של הטבות כלכליות לסילוק המחויבות.

ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה.

הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר ויותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי. בעת בחינת הצורך בהכרה בהפרשות ובכימותן, מסתייעת הנהלת החברה ביועציה המשפטיים.

באור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הכרה בהכנסה

1. פרמיות:

פרמיות בביטוח כללי נרשמות כהכנסות על בסיס דוחות תפוקה חודשיים. הפרמיות מתייחסות בעיקרן לתקופת ביטוח של שנה. ההכנסות מפרמיה ברוטו ושינויים בפרמיה שטרם הורווחה בגינה, נרשמים בסעיף פרמיות שהורווחו, ברוטו. פרמיות בענף רכב חובה נרשמות בעת פירעון הפרמיה הואיל והכיסוי הביטוחי מותנה בתשלום הפרמיה. פרמיות מפוליסות שתחילת הביטוח שלהן לאחר תאריך הדוחות הכספיים נרשמים כהכנסות מראש, בסעיף פרמיה מראש המוצג במסגרת זכאים ויתרות זכות.

ההכנסות שנכללו בדוחות הכספיים הינן לאחר ביטולים שנתקבלו מבעלי פוליסות, ובניכוי ביטולים והפרשות עקב אי פירעון דמי הביטוח, בכפוף להוראות כל דין.

2. עמלות:

הכנסות מעמלות ביטוח משנה בביטוח כללי נזקפות בעת התהוותן.

י. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו, הכנסות מימון והוצאות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו הכנסות מדיבידנדים, רווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים (הפסדים) מהפרשי שער בגין נכסים ורווחים (הפסדים) ממימוש השקעות הנמדדות בעלות מופחתת המחושבים כהפרש בין תמורת המימוש נטו ובין העלות המקורית או העלות המופחתת ומוכרים בקרות אירוע המכירה. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מדיבידנדים מוכרות במועד בו מוקנית לחברה הזכות לקבלת תשלום. באם מתקבל הדיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה החברה בהכנסות מדיבידנד ביום האקס. החברה כוללת את הריבית והדיבידנד שהתקבלו במסגרת הפעילות השוטפת בדוח על תזרימי המזומנים.

הוצאות מימון כוללות, שינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות.

יא. עלויות והוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות המיוחסות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות מסווגות לסעיף תשלומים ושינויי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח והוצאות הנהלה וכלליות המיוחסות לעלויות רכישה לסעיף "עמלות והוצאות רכישה אחרות". הסיווג נערך בהתאם למודלים פנימיים של החברה המבוססים על הוצאות ישירות שנזקפו והוצאות עקיפות שהועמסו.

יב. מסים על הכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד או ברווח כולל אחר או ישירות בהון במידה והמס נובע מפריטים אשר מוכרים ברווח כולל אחר או ישירות בהון.

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, וכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

החברה מקזזת נכסי והתחייבות מסים שוטפים במידה וקיימת זכות משפטית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים וכן קיימת כוונה לסלק נכסי והתחייבות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים השוטפים מיושבים בו זמנית.

הפרשה בגין עמדות מס לא וודאיות, לרבות הוצאות מס וריבית נוספות, מוכרת כאשר יותר צפוי מאשר לא כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות.

באור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. מסים על ההכנסה (המשך)

ההכרה במסים נדחים הינה בהתאם לגישה המאזנית, בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. המדידה של מסים נדחים משקפת את השלכות המס שינבעו מהאופן בו החברה צופה, בתום תקופת הדיווח, להשיב או לסלק את הערך בספרים של נכסים והתחייבויות. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך הדיווח. החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס, אשר בכוונתה לסלק נכסי והתחייבויות מסים נדחים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים הנדחים מיושבים בו זמנית. נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את הפרשים הזמניים. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל תאריך הדיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות תתממשנה, הם מופחתים. בהתאם ל-IAS12 החברה לא מכירה במסים נדחים לגבי הפרשים הנוצרים בעת הכרה לראשונה בנכסים והתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס. יתרת ההתחייבויות למסים נדחים שלא נרשמה, בגין הנכסים שהועברו מהארט לחברה כאמור בבאור 1 ב', ליום 31 בדצמבר 2019 הינם כ-5.4 מיליוני ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 כ-6.3 מיליוני ₪).

יג. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה.

יד. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

טו. יישום לראשונה של תקנים חדשים

IFRS16 - חכירות

בינואר 2016 פרסם ה-IASB את תקן דיווח כספי בינלאומי 16 בדבר חכירות ("התקן החדש"). התקן מחליף את תקן דיווח כספי בינלאומי 17, חכירות (IAS17) ואת הפרשנויות הקשורות לתקן. בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחובה, או חלק מחובה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן מוגדרת. להלן עיקרי השפעות התקן:

התקן דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בדוח על המצב הכספי (פרט לחריגים מסוימים, ראה להלן). חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות שימוש, באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן הקיים-IAS17, חכירות.

כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.

תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.

במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות השימוש.

באור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טו. יישום לראשונה של תקנים חדשים (המשך)

IFRS16 - חכירות (המשך)

הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הקיים, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

התקן החדש כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.

התקן החדש מאפשר לחוכרים לבחור באחת מגישות היישום הבאות:

(א) יישום למפרע מלא - לפי גישה זו, נכס זכות השימוש וההתחייבות יוצגו בדוח על המצב הכספי כאילו מאז ומעולם נמדדו בהתאם להוראות התקן החדש. במקרה זה, השפעת יישום התקן החדש לתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת תיזקף להון. כמו כן, החברה תציג מחדש את דוחותיה הכספיים המוצגים כמספרי השוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה תחת גישה זו, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית הגלום בחכירה אלא אם שיעור זה אינו ניתן לקביעה בנקל שאז יש להשתמש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר במועד ההתקשרות בחכירה.

(ב) יישום למפרע חלקי - לפי גישה זו, לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה, תחושב תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר הקיימת במועד היישום לראשונה. לגבי יתרת הנכס זכות השימוש, החברה יכולה להחליט, לגבי כל חכירה בנפרד, ליישם את אחת משתי החלופות הבאות:

הכרה בנכס בגובה ההתחייבות שהוכרה, עם התאמות מסוימות.

הכרה בנכס כאילו מאז ומעולם נמדד בהתאם להוראות התקן החדש.

החברה מיישמת את התקן החל מיום 1 לינואר 2019. בהתאם לאמור בתקן החברה בחרה לאמצו לפי גישת יישום למפרע חלקי כאשר יתרת נכסי זכות השימוש היא בגובה יתרת ההתחייבות בגין חכירה.

להלן נתונים בדבר יישום התקן לראשונה ביום ה-1 לינואר 2019:

כתוצאה מיישום התקן גדלו התחייבויות החברה ונכסי החברה בסכום של כ- 5.8 מיליוני ש"ח. שיעור הריבית ששימש להיוון תזרימי החכירה העתידיים בהתאם למח"מ החוזי של הסכם החכירה עומד על 5% ריבית ריאלית שנתית.

טז. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם

1. IFRS 17 - חוזי ביטוח

בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (בס"ק זה "התקן החדש").

התקן החדש קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא. התקן החדש צפוי לגרום לשינויים משמעותיים בדיווח הכספי של חברות ביטוח. בהתאם לתקן החדש יש למדוד את ההתחייבות הביטוחית כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח תוך התחשבות באי הוודאות הגלומה בתחזיות אלו (מרווח הסיכון). כמו כן, הרווח הגלום הצפוי בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר על פני תקופת הכיסוי, וההשפעה של שינויים בהנחות (למעט ריבית) תיפרס גם היא על פני תקופת הכיסוי. הפסד יוכר באופן מיידי אם קבוצת חוזי ביטוח אינה צפויה להיות רווחית או הופכת למפסידה. לגבי חוזי ביטוח מסוימים (בדרך כלל חוזי ביטוח אלמנטרי עם כיסוי ביטוחי של עד שנה) ניתן ליישם מודל מדידה פשוט יותר.

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם (המשך)

1. IFRS 17 - חוזי ביטוח (המשך)

התקן החדש ייושם החל מיום 1 בינואר 2022. אימוץ מוקדם אפשרי, כל עוד תקן IFRS 9 מכשירים פיננסיים, ייושם במקביל. בחודש מרץ 2020 הוחלט ב-IASB להציע דחייה של מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בשנה אחת ליום 1 בינואר 2023. החברה החלה להיערך ליישום התקן ובוחנת את השלכותיו על הדוחות הכספיים.

2. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 פרסם את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 (בס"ק זה "התקן החדש") משנה בעיקר את הוראות הסיווג והמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

התקן החדש קובע כי בעת הכרה לראשונה, כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני תנאים מצטברים שלהלן:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם ("מבחן הקרן והריבית בלבד").
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן החדש קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר יימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

כמו כן, התקן החדש כולל מודל חדש הבנוי משלושה שלבים למדידת ירידת ערך של מכשירי חוב פיננסיים, שאינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, אלא מתבסס על הפסדי אשראי צפויים ("Expected Credit Loss Model"). כל שלב קובע את אופן המדידה של הפסדי האשראי הצפויים וזאת בהתבסס על שינויים שחלו בסיכון האשראי של מכשיר החוב. כמו כן, ניתנת הקלה במודל זה לנכסים פיננסיים בעלי תקופות אשראי קצרות, כגון לקוחות.

לעניין גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות, קובע התקן החדש את אותן הוראות שנדרשות לפי הוראות IAS 39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי ההוגן. לגבי התחייבויות שלגביהן נבחרה חלופת השווי ההוגן, סכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות, המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של החברה - ייזקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי ההוגן ייזקפו לרווח או הפסד. התקן החדש כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור.

התקן אמור היה להיות מיושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018.

בחודש ספטמבר 2016 פורסם תיקון לתקן IFRS 4 שמתיר ליישום שמנפיקה חוזי ביטוח לאמץ את IFRS 9 עם התאמות ("The overlay approach") או לדחות את אימוץ IFRS 9 ליום 1 בינואר 2022 ("גישת הדחייה" או "הפטור הזמני"). בחודש מרץ 2020 החליטה ה-IASB על דחיית היישום לראשונה ליום 1 לינואר 2023.

- לצורך יישום גישת הדחייה על הישות לעמוד בקריטריונים הבאים:
- הישות לא יישמה קודם לכן גרסה כלשהי של IFRS 9.
 - פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח.

באור 3: -עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

טז. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה לפני יישומם (המשך)

2. IFRS9- מכשירים פיננסיים (המשך)

בהתאם לתקן, פעילויות הישות הן באופן ניכר פעילויות הקשורות לביטוח. הערך בספרים של התחייבויותיה הנובע מחוזי ביטוח, כולל רכיבי פיקדון או נגזרים משובצים אשר הופרדו מחוזי הביטוח, הוא משמעותי ביחס לסך הערך בספרים של כלל התחייבויות; וכן שיעור הערך בספרים של ההתחייבויות הקשורות לביטוח ביחס לסך הערך בספרים של כלל ההתחייבויות הינו:

גדול מ-90% או;

בין 80% ל-90% כולל, וכן למבטח אין פעילות משמעותית שאיננה קשורה לביטוח.

החברה מיישמת את הפטור הזמני מ-IFRS 9 כפי שמתאפשר על ידי IFRS 4 מאחר והיא עומדת בקריטריונים לעיל שכן פעילויותיה קשורות בעיקרן לביטוח.

יז. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב פעילות של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגינן עשויות להתהוות לו הוצאות;
2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו; וכן
3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.

לחברה מגזר פעילות יחיד בר דיווח אשר הינו מגזר ביטוח כללי כמפורט להלן:

מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים. החברה מציגה בדוחותיה חלוקה לענפים הבאים:

- **ענף רכב חובה**
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- **ענף רכב רכוש**
מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי (החברה החלה לפעול בענף זה מיום 1 לינואר 2019).
- **ענפי רכוש אחרים**
מתמקד בכיסוי נזק רכוש לדירה, וביטוח אגב משכנתא (כולל כיסוי רלוונטי כלפי צד ג' ואחריות מעבידים, לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי, המשווקים כהרחבות בפוליסת הדירה).

באור 4: -מגזרי פעילות

מידע אודות מגזרים בני דיווח

תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים ונתונים המתאייחסים לפעילות שאינה מיוחסת למגזרי הפעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019					
ביטוח כללי					
רכב חובה	רכב רכוש	רכוש אחר	סה"כ ביטוח כללי	לא מיוחס למגזר הפעילות	סה"כ
אלפי ש"ח					
85,784	14,517	80	100,381	-	100,381
68,865	8,673	64	77,602	-	77,602
16,919	5,844	16	22,779	-	22,779
3,572	1,689	6	5,267	-	5,267
13,347	4,155	10	17,512	-	17,512
2,159	327	2	2,488	438	2,926
8,381	481	9	8,871	-	8,871
23,887	4,963	21	28,871	438	29,309
סך כל ההכנסות					
61,306	8,107	45	69,458	-	69,458
49,022	6,410	28	55,460	-	55,460
12,284	1,697	17	13,998	-	13,998
9,639	2,886	72	12,597	-	12,597
2,727	505	18	3,250	360	3,610
100	6	-	106	274	380
24,750	5,094	107	29,951	634	30,585
(863)	(131)	(86)	(1,080)	(196)	(1,276)
-	-	-	-	-	-
(863)	(131)	(86)	(1,080)	(196)	(1,276)
80,849	7,231	80	88,160	-	88,160
14,949	2,134	24	17,107	-	17,107

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
פרמיות בשייר
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו
והכנסות מימון
הכנסות מעמלות
סך כל ההכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך כל ההוצאות
הפסד לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך כל הפסד כולל לשנה לפני מסים על הכנסה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2019
התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2019

באור 4: -מגזרי פעילות (המשך)

תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים ונתונים ומתייחסים לפעילות שאינה מיוחסת למגזרי הפעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

		ביטוח כללי			
סה"כ	לא מיוחס למגזר הפעילות	סה"כ ביטוח כללי אלפי ש"ח	רכוש אחר*	רכב חובה	
4,065	-	4,065	43	4,022	פרמיות ברוטו
2,849	-	2,849	26	2,823	פרמיות ביטוח משנה
1,216	-	1,216	17	1,199	פרמיות בשייר
1,105	-	1,105	13	1,092	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
111	-	111	4	107	פרמיות שהורווחו בשייר
4	-	4	-	4	רווחים מהשקעות, נטו
45	-	45	1	44	והכנסות מימון
					הכנסות מעמלות
160	-	160	5	155	סך כל ההכנסות
843	-	843	17	826	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
251	-	251	3	248	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
					תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
592	-	592	14	578	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,357	-	1,357	42	1,315	הוצאות הנהלה וכלליות
1,324	132	1,192	35	1,157	
3,273	132	3,141	91	3,050	סך כל ההוצאות
(3,113)	(132)	(2,981)	(86)	(2,895)	הפסד לפני מסים על ההכנסה
-	-	-	-	-	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(3,113)	(132)	(2,981)	(86)	(2,895)	סך כל הפסד כולל לשנה לפני מסים על הכנסה
4,002	-	4,002	37	3,965	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31 בדצמבר 2018
1,161	-	1,161	14	1,147	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, בשייר ליום 31 בדצמבר 2018

* ענף רכוש אחר כולל פעילות בענף דירות בלבד.

באור 4: מגזרי פעילות (המשך)

מידע אודות מגזרים בני דיווח (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019		
סה"כ	לא מיוחס למגזר הפעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי
25,377	25,377	-
482	482	-
4,080	-	4,080
47,288	5,300	41,988
4,576	-	4,576
5,627	2,583	3,044
4,265	-	4,265
17,253	5,728	11,525
71,053	-	71,053
2,970	-	2,970
14,291	9,066	5,225
<u>197,262</u>	<u>48,536</u>	<u>148,726</u>

נכסים

נכסים לא מוחשיים

נכסי מסים נדחים

הוצאות רכישה נדחות

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

מניות

אחרות

סך כל השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

נכסי ביטוח משנה

פרמיות לגבייה

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות:

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

שאינם תלויי תשואה

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

88,160	-	88,160
5,561	5,561	-
66,384	5,818	60,566
<u>160,105</u>	<u>11,379</u>	<u>148,726</u>

באור 4: -מגזרי פעילות (המשך)

מידע אודות מגזרים בני דיווח (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018		
סה"כ	לא מיוחס למגזר הפעילות אלפי ש"ח	ביטוח כללי
27,847	27,847	-
489	489	
559	-	559
6,001	787	5,214
43,587	15,143	28,444
2,841	-	2,841
126	-	126
2,147	1,789	358
<u>83,597</u>	<u>46,055</u>	<u>37,542</u>

נכסים

נכסים לא מוחשיים

נכסי מסים נדחים

הוצאות רכישה נדחות

השקעות פיננסיות אחרות

נכסי חוב שאינם סחירים

סך כל השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

נכסי ביטוח משנה

פרמיות לגבייה

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות:

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

שאינם תלויי תשואה

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

4,002	-	4,002
41,018	7,478	33,540
<u>45,020</u>	<u>7,478</u>	<u>37,542</u>

באור 5: -נכסים בלתי מוחשיים

א. ההרכב:

תוכנות מחשב אלפי ש"ח	
-	עלות
	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
	תוספות:
26,636	העברת תוכנות מחשב (בעיקר מערכת ליבה ביטוחית) מהארט (ב)
1,549	רכישות ופיתוח עצמי (ג)
28,185	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
1,900	תוספות
-	גריעות
30,085	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
-	הפחתה שנצברה
	יתרה ליום 1 בינואר, 2018
338	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
338	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018
4,370	הפחתה שהוכרה במהלך השנה
4,708	תוספות
	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
25,377	ערך בדוחות הכספיים, נטו:
27,847	ליום 31 בדצמבר, 2019
	ליום 31 בדצמבר, 2018
20%-14%	שיעור הפחת השנתי

- ב. לעניין העברת הנכסים ובין היתר תוכנת הליבה הביטוחית של החברה ראה באור 1 ב' ובאור 2 לעיל.
- ג. העלויות להלן כוללות עלויות של החברה בגין פיתוח עצמי של מערכות מחשב בסך של 742 אלפי ש"ח (בשנת 2018 - 565 אלפי ש"ח).

באור 6: רכוש קבוע

הרכב ותנועה

שנת 2019

סה"כ	ציוד וריהוט משרדי	מחשבים	נכס מקרקעין בחכירה	
אלפי ש"ח				
1,341	378	963	-	עלות יתרה ליום 1 בינואר, 2019 יישום לראשונה IFRS 16 מיום 1 לינואר 2019
5,755	-	-	5,755	
299	155	128	16	תוספות במשך השנה יתרה ליום 31 בדצמבר, 2019
7,395	533	1,091	5,771	
32	4	28	-	פחת שנצבר יתרה ליום 1 בינואר, 2019
982	62	281	639	תוספות במשך השנה
1,014	66	309	639	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019
6,381	467	782	5,132	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2019

שנת 2018

סה"כ	ציוד וריהוט משרדי אלפי ש"ח	מחשבים	
-	-	-	עלות
(*) 1,341	378	963	יתרה ליום 1 בינואר 2018 תוספות במשך השנה (*)
1,341	378	963	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
-	-	-	פחת שנצבר
32	4	28	יתרה ליום 1 בינואר 2018 תוספות במשך השנה
32	4	28	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
1,309	374	935	יתרת עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2018

(*) ביום 19 ביוני 2018 הועבר רכוש קבוע בסך 1,039 אלפי ש"ח מהארט תמורת הנפקת מניות בחברה.
לפרטים נוספים ראה באור 1 ב' ו-2 ה' לעיל.

באור 7: -חייבים ויתרות חוב

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
-	4,813	חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
358	2,313	חשבונות אחרים (*)
-	414	הוצאות מראש
358	7,540	אחרים
		סה"כ חייבים ויתרות חובה

(*) חוב של "הפול - המאגר הישראלי לביטוח רכב שיורי" לחברה, בגין הערכת חלקה של החברה בפעילות הפול עד ליום 31 בדצמבר 2019.

באור 8: -פרמיות לגבייה

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
126	2,970	פרמיות לגבייה
-	-	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
126	2,970	סה"כ פרמיות לגבייה
		<u>ב. גיול:</u>

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
126	2,970	סה"כ פרמיות לגבייה שערכם לא נפגם ללא פיגור
-	-	סה"כ פרמיה לגבייה שערכה נפגם
126	2,970	סה"כ פרמיות לגבייה

באשר לתנאי ההצמדה של הפרמיות לגבייה, ראה באור 24 ג'.

באור 9: פירוט השקעות פיננסיות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2019				
מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד	מוחזקים לפדיון	הלוואות וחייבים	סה"כ	
אלפי ש"ח				
47,288	-	-	47,288	נכסי חוב סחירים
-	-	4,576	4,576	נכסי חוב שאינם סחירים
5,627	-	-	5,627	מניות
4,265	-	-	4,265	אחרות
57,180	-	4,576	61,756	סה"כ
ליום 31 בדצמבר				
2018				
אלפי ש"ח				
6,001				סה"כ נכסי חוב שאינם סחירים מוצגים כהלוואות וחייבים (ג)

ב. נכסי חוב סחירים:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	אלפי ש"ח
-	19,448	
		אגרות חוב ממשלתיות
		מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
		שיועדו בעת ההכרה לראשונה
		נכסי חוב אחרים
		שאינם ניתנים להמרה
		מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:
		שיועדו בעת ההכרה לראשונה
-	27,840	
-	47,288	סך הכל נכסי חוב סחירים (שאינם ניתנים להמרה)

באור 9: פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. נכסי חוב שאינם סחירים:

שווי הוגן		ערך בדוחות הכספיים		
ליום 31 בדצמבר				
2018	2019	2018	2019	
אלפי ש"ח				
-	118	-	118	מוצגים כהלוואות וחייבים
6,001	-	6,001	-	אגרות חוב
-	4,458	-	4,458	פקדונות בבנקים
				הלוואות
6,001	4,576	6,001	4,576	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ד. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
ריבית אפקטיבית		
אחוזים		
		נכסי חוב סחירים
		בסיס הצמדה:
-	(0.08)	צמוד למדד
-	1.31	שקלי
-	4.21	צמוד מט"ח

ליום 31 בדצמבר		נכסי חוב שאינם סחירים	
2018	2019		בסיס הצמדה:
ריבית אפקטיבית			צמוד למדד
אחוזים			שקלי
-	3.87	צמוד מט"ח	
0.72	0.00		
-	-		

ה. מניות:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
		סחירות-
		מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו
		בעת ההכרה לראשונה
-	5,614	
		שאינן סחירות-
		מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו
		בעת ההכרה לראשונה
-	13	
		סך הכל מניות
-	5,627	

באור 9: פירוט ההשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. השקעות פיננסיות אחרות:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
		סחירות-
-	4,254	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (שיועדו בעת ההכרה לראשונה)
		שאינן סחירות-
-	11	מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד מכשירים נגזרים
-	4,265	סך כל השקעות פיננסיות אחרות

2. השיטות וההנחות ששימשו לקביעות השווי ההוגן

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי נקבע כדלהלן:

נכסי חוב שאינם סחירים

עיקר נכסי החוב הלא סחירים המוגדרים כהלוואות, הינם סכומים לקבל מחברות האשראי בגין פוליסות ביטוח רכב חובה שהחברה הנפיקה ללקוחותיה. השווי ההוגן של נכס חוב זה קרוב לערכו בספרים.

ח. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגבייה, חייבים ויתרות חובה ונכסי מסים שוטפים תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

הטבלה שלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשו פעיל למכשירים זהים.

- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.

- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

באור 9: פירות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ח. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
47,288	-	-	47,288	נכסי חוב סחירים
4,576	426	4,032	118	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
5,627	-	13	5,614	מניות
4,265	-	11	4,254	אחרות
61,756	426	4,056	57,274	סה"כ

(*) השווי ההוגן של נכסי החוב שאינם סחירים קרוב לערכם בספרים (4,576 אלפי ₪).

ליום 31 בדצמבר 2018				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
אלפי ש"ח				
6,001	-	6,001	-	פקדונות בבנקים
6,001	-	6,001	-	סה"כ

באור 10: מזומנים ושווי מזומנים אחרים

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
29,586	17,253	מזומנים ופיקדונות למשיכה מיידי
14,001	-	פיקדונות לזמן קצר
43,587	17,253	מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ברובם למועד הדיווח ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית ליום 31 בדצמבר 2019 וליום 31 בדצמבר 2018 בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור שנתי של 0.12%-0.15%.

פיקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפיקדונות נושאים ריבית בשיעור שנתי של 0.20%.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים ופיקדונות לזמן קצר, ראה באור 24.

באור 11: הון ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר 2018		31 בדצמבר 2019	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
ש"ח			
300	180,006,000	300	180,006,000

מניות רגילות בנות 1
ש.ע.ג. כ"א

ב. התנועה בהון המניות

1. שינויים ב-2019

- לא היו שינויים בהן המניות של החברה במהלך שנת 2019.

2. שינויים ב-2018

- ביום 1 לינואר 2018 הונפקו 180 מניות יסוד בנות 1 ש. ערך נקוב תמורת ערכן הנקוב.
- ביום 18 ביוני 2018 הונפקו 15 מניות 1 ש. ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת מזומן בסך של 5,000 אלפי ש.
- ביום 19 ביוני 2018 הונפקו 83 מניות 1 ש. ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת נכסים בשווי הוגן של 27,675 אלפי ש. (לפרטים נוספים בדבר העברת נכסים מחברת האם לחברה ראה באור 1 ב' לעיל).
- ביום 9 בספטמבר 2018 הונפקו 9 מניות 1 ש. ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת מזומן בסך של 3,500 אלפי ש.
- ביום 9 בדצמבר 2018 הונפקו 13 מניות 1 ש. ערך נקוב כל אחת לחברת האם תמורת העברת מזומן בסך של 5,026 אלפי ש.

ג. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה והכל בהתאם לתקנון החברה.

ד. דיבידנד שהוכרז

לא הוכרזו דיבידנדים בשנים 2019 ו-2018.

ה. מניות הטבה

בתקופת הדוח ולאחר תאריך הדוח לא חולקו מניות הטבה.

באור 11: הון ודרישות הון (המשך)

1. ניהול ודרישות הון

1. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
15,932	21,160	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות הממונה (א)
		סכום ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון :
38,577	37,157	הון ראשוני בסיסי
38,577	37,157	סך ההון הקיים המחושב על פי תקנות ההון
22,645	15,997	עודף ליום הדוח (*)

(א) פרוט הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
15,000	15,000	הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:
451	3,986	פעילות בביטוח כללי/הון ראשוני נדרש
80	1,763	נכסי השקעה ונכסים אחרים
401	411	סיכונים תפעוליים
15,932	21,160	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
		סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בתקנות דרכי ההשקעה.

2. פרטים בדבר התקדמות ההיערכות ליישום Solvency II:

בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס SOLVENCY II (להלן - "הדרכתיה"), לפיהן חברת ביטוח תקיים משטר כושר פירעון כלכלי בהתאם להוראות כאמור, וזאת מבלי לגרוע מחובתה לקיים את הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשע"ז-2017 (להלן - "תקנות ההון").

כמו כן, צויין כי הממונה יפעל לתיקון תקנות ההון, כך שלאחר שחברת ביטוח תקבל את אישור הממונה שבוצעה ביקורת על יישום ההוראות החדשות בדוחותיה הכספיים, תקנות ההון לעניין הון עצמי מינימלי נדרש לא יחולו עליה. לפיכך, עד לקבלת אישור הממונה כאמור, על החברה חלות תקנות ההון והדרכתיה במקביל.

באור 11: הון ודרישות הון (המשך)

1. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II

כאמור לעיל, בחודש יוני 2017 פורסמו הוראות הדירקטיבה, שאומצה על ידי האיחוד האירופי המכונה "SOLVENCY II" (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2016 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:

נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון, נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA) ונדבך שלישי שעניינו דרישות גילוי.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הכמותי לפי הדירקטיבה והוראותיה הנלוות, תוך התאמה לשוק בישראל והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני 2017 על נתוני 31 בדצמבר 2016.

בהתאם להוראות קיימות שתי רמות של דרישות הון:

■ ההון הנדרש לשמירה על כושר הפרעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). SCR-n רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפרעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

■ רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון").

בהתאם להוראות, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי תקנות ההון לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בהנחיות) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% SCR-nc.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

(1) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% SCR-no ועד למלוא SCR¹.

(2) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

לפי חוזר סולבנסי, ההון העצמי של חברת ביטוח יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR, כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% (50% מה- SCR בתקופת הפריסה).

במרץ 2020, לאחר תאריך המאזן, פורסם מתווה היערכות ליישום הסולבנסי, ובמקביל, פורסמה טיוטת חוזר לתיקון חוזר הסולבנסי, על מנת להתאימו יותר להוראות החדשות באירופה.

החברה קיבלה הקלות מרשות שוק ההון לעניין דוח יחס כושר פירעון כלכלי מבוסס SOLVENCY II, וטרם החלה ליישם משטר כושר פירעון זה. לפרטים נוספים ראה באור 1 ג' לעיל.

באור 12: -התחייבויות בגין חוזי ביטוח

א. הרכב ההתחייבויות

31 בדצמבר					
2018	2019	2018	2019	2018	2019
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו	
1,161	17,107	2,841	71,053	4,002	88,160

ביטוח כללי (ב)

ב. ביטוח כללי

1. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים:

31 בדצמבר						
2018	2019	2018	2019	2018	2019	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
						<u>ענף רכב חובה</u>
1,092	4,664	2,569	17,472	3,661	22,136	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
56	10,286	248	48,427	304	58,713	תביעות תלויות
1,148	14,950	2,817	65,899	3,965	80,849	סך ענף רכב חובה
						<u>ענפי רכוש ואחרים</u>
13	1,708	21	2,637	34	4,345	הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
-	450	3	2,517	3	2,966	תביעות תלויות
13	2,158	24	5,154	37	7,311	סך ענפי רכוש ואחרים
						סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (ראה ב2 להלן)
1,161	17,107	2,841	71,053	4,002	88,160	
						הוצאות רכישה נדחות:
72	359	477	2,704	549	3,063	ענף רכב חובה
5	801	5	216	10	1,017	ענפי רכוש ואחרים
77	1,160	482	2,920	559	4,080	סך הכל
						התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות:
1,076	14,591	2,340	63,195	3,416	77,786	רכב חובה
8	1,356	19	4,938	27	6,294	ענפי רכוש ואחרים
1,084	15,947	2,359	68,133	3,443	84,080	סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח כללי בניכוי הוצאות רכישה נדחות

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

2. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישוב:

31 בדצמבר						הערכות אקטואר ד"ר סטיוארט קוטס, אקטואר החברה הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה סך כל התחייבויות הביטוח בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי
2018	2019	2018	2019	2018	2019	
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו		
56	10,735	251	50,944	307	61,679	
1,105	6,372	2,590	20,109	3,695	26,481	
1,161	17,107	2,841	71,053	4,002	88,160	

באור 12: -התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

3. תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות:

ענף רכב חובה

31 בדצמבר

2018	2019	2018	2019	2018	2019	
שייר		ביטוח משנה		ברוטו		
		אלפי ש"ח				
-	1,076	-	2,340	-	3,416	יתרה לתחילת שנה
1,598	15,920	2,340	61,225	3,938	77,145	עלות התביעות המצטברת בגין שנת חיתום שוטפת
						שינוי ביתרות לתחילת שנה כתוצאה מהצמדה למדד ורווח השקעתי לפי הנחת ההיוון הגלומה
-	4	-	22	-	26	בהתחייבות שינוי באומדן עלות התביעות המצטברת בגין שנות חיתום קודמות
-	(354)	-	450	-	96	סך השינוי בעלות התביעות המצטברת
1,598	15,570	2,340	61,697	3,938	77,267	תשלומים לשוב תביעות במהלך השנה:
522	1,906	-	753	522	2,659	בגין שנת חיתום שוטפת
-	149	-	89	-	238	בגין שנות חיתום קודמות
522	2,055	-	842	522	2,897	סך תשלומים לשנה
1,076	14,591	2,340	63,195	3,416	77,786	יתרה לסוף השנה

1. יתרות הפתיחה והסגירה כוללות: תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה ובניכוי הוצאות רכישה נדחות.

2. עלות התביעות המצטברת הינה: יתרת תביעות תלויות, הפרשה לפרמיה בחסר, פרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות בתוספת סך תשלומי התביעות כולל הוצאות ישירות ועקיפות לשוב תביעות.

3. התשלומים כוללים הוצאות עקיפות לשוב תביעות (הנהלה וכלליות הנרשמות בתביעות) בייחוס לשנות החיתום.

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

3. תנועה בהתחייבות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי, בניכוי הוצאות רכישה נדחות (המשך):

ענפי רכוש אחרים

31 בדצמבר					
2018	2019	2018	2019	2018	2019
שייר		ביטוח משנה אלפי ש"ח		ברוטו	
-	8	-	19	-	27
22	2,606	19	8,859	41	11,465
-	6	-	(15)	-	(9)
22	2,612	19	8,844	41	11,456
14	1,264	-	3,925	14	5,189
-	-	-	-	-	-
14	1,264	-	3,925	14	5,189
8	1,356	19	4,938	27	6,294

יתרה לתחילת שנה
עלות התביעות
המצטברת בגין שנת
חיתום שוטפת
שינוי באומדן עלות
התביעות המצטברת
בגין שנות חיתום
קודמות
סך השינוי בעלות
התביעות המצטברת
תשלומים לשוב
תביעות במהלך השנה:
בגין שנת חיתום
שוטפת
בגין שנות חיתום
קודמות
סך תשלומים לשנה
יתרה לסוף השנה

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

4. בדיקת התפתחות הערכת התחייבות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בענף ביטוח

רכב חובה

ליום 31 בדצמבר 2019			ברוטו
שנת חיתום			
סה"כ	2019	2018	
	אלפי ₪		
	2,659	522	תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף שנה:
	-	760	לאחר שנה ראשונה
			לאחר שנתיים
			אומדן תביעות מצטברות בסוף (כולל תשלומים) השנה:
	77,145	3,938	לאחר שנה ראשונה (*)
		4,060	לאחר שנתיים
		(122)	עודף/ (חסר) ביחס לשנה ראשונה שלא כוללת צבירה (*)
		(3.1%)	שיעור סטיה ביחס לשנה ראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים
81,205	77,145	4,060	עלות תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר 2019
3,419	2,659	760	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2019
			סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2019
77,786	74,486	3,300	

(*) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

ליום 31 בדצמבר 2019			שייר
שנת חיתום			
סה"כ	2019	2018	
אלפי ₪			תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף שנה:
	1,906	522	לאחר שנה ראשונה
		671	לאחר שנתיים
			אומדן תביעות מצטברות בסוף (כולל תשלומים) השנה:
	15,920	1,598	לאחר שנה ראשונה (*)
		1,248	לאחר שנתיים
		350	עודף/ (חסר) ביחס לשנה ראשונה שלא כוללת צבירה (*)
		21.9%	שיעור סטיה ביחס לשנה ראשונה שלא כוללת צבירה, באחוזים
17,167	15,920	1,248	עלות תביעות מצטברות ליום 31 בדצמבר 2019
2,577	1,906	671	תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 2019
14,591	14,014	577	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 2019

(*) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

באור 12: התחייבויות בגין חוזי ביטוח (המשך)

ב. ביטוח כללי (המשך)

5. נתונים בדבר שנות חיתום בענף רכב חובה

שנת חיתום	
2018	2019
אלפי ש"ח	

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019:

פרמיות ברוטו	רווח (הפסד) כולל בשייר בגין שנות החיתום מצטבר עד למועד הדוח	השפעת ההכנסות מהשקעות על ההפסד הכולל בגין שנות החיתום
85,683	(1,106)	1,907
4,123	(2,652)	156

6. הרכב רווח (הפסד) כולל בשייר בענף ביטוח רכב חובה

רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	רווח (הפסד) כולל בדין שנת חיתום שוטפת	רווח (הפסד) כולל בגין שנות חיתום קודמות	הפסד כולל בגין שנות חיתום שוטפת
שייר	ברוטו	אלפי ש"ח	

לשנה שהסתיימה
ביום 31 בדצמבר:
2019
2018

243	(1,106)	56	(4,260)
-	(2,895)	-	(2,933)

באור 13: מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

1. כללי

החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

2. הסדרי מס ייחודיים לענף הביטוח

הסכם עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומתעדכן מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף.

הדוחות הכספיים נערכו בהתאם לעקרונות האמורים.

באור 13: מסים על ההכנסה (המשך)

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של החברה

1. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה מורכב ממס חברות וממס רווח.
2. בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז – 2016, שיעור מס החברות הינו 23%, החל מחודש ינואר 2018 ואילך.
3. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על החברה, שהינה מוסד כספי:

שיעור מס	שיעור מס	שיעור מס	<u>שנה</u> 2018 ואילך
כולל במוסדות כספיים	מס רווח	מס חברות	
	%		
34.19	17.00	23.0	

ב. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
-	137
(489)	7
(489)	144

מסים שוטפים

מסים נדחים (הטבת מס)

ג. מסים נדחים

ההרכב:

סה"כ	רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים	הפסדים שוטפים ואחרים	הטבות לעובדים
אלפי ש"ח			
-	-	-	-
489	-	489	-
489	-	489	-
(7)	(293)	(186)	472
482	(293)	303	472

יתרת נכס מס נדחה ליום 1 בינואר 2018 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2018 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד יתרת נכס מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2019

31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
489	482

נכסי מסים נדחים

באור 13: מסים על ההכנסה (המשך)

ד. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים, לבין סכום מסים על ההכנסה ו/או ההפסד שנקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
(3,113)	(1,276)	הפסד לפני מסים על ההכנסה
34.19%	34.19%	שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים ראה ב לעיל
(1,064)	(436)	חיסכון מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל
		עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
87	963	הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
321	-	הפסדים שאינם מועברים לצרכי מס רווח
-	(192)	הפסדים לצרכי מס משנת 2018, בגינם נרשמו מסים נדחים
167	-	הפסדים לצרכי מס בשנת 2018, בגינם לא נרשמו מסים נדחים
-	(191)	שינוי בהפרשים זמניים ואחרים
(489)	144	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
15.7%	(11.3%)	שיעור מס אפקטיבי ממוצע

באור 14: התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך והטבות בגין פיטורין.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד ותקופת העסקתו אשר לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

תכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות ההפקדה המוגדרת הסתכמו בשנת 2019 לסך של 310 אלפי ₪ (שנה קודמת 110 אלפי ₪), ונכללו במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תכנית להטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים.

באור 14: -התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו (המשך)

א. הרכב ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים נטו

1. כל עובדי החברה נכללים במסגרת תוכנית הפקדה מוגדרת אשר חלים עליה תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין.
2. סך התחייבות החברה ליום 31 בדצמבר 2019 בגין תוכנית להפקדה מוגדרת שאינה כלולה בסעיף 1 לעיל הינה 993 אלפי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 – 575 אלפי ₪). ההפרשה הינה בגין דמי הסתגלות למנכ"ל ויו"ר החברה ובהתאם להסכמים העסקה שנחתמו עימם (לפרטים נוספים ראה באור 25 ה' להלן).
3. סך התחייבות החברה ליום 31 בדצמבר 2019 בגין הטבות לזמן קצר, הפרשה לחופשה – 342 אלפי ₪ (ליום 31 בדצמבר 2018 - 126 אלפי ₪), אשר מוצגים במסגרת סעיף זכאים ויתרות זכות.

ב. השינויים בערך הנוכחי של ההתחייבות

אלפי ש"ח	
-	יתרה ליום 1 בינואר 2018
575	תוספות בשנת 2018 – עלות שירות שוטף:
575	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018
418	תוספות בשנת 2019 – עלות שירות שוטף
993	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019

באור 15: -זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
1,431	36,150	חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
1,102	10,958	פיקדונות של מבטחי משנה
2,533	47,108	חשבונות אחרים
35,403	11,033	סך כל חברות ביטוח ותווכני ביטוח
482	2,920	פרמיות ותקבולים מראש
466	820	הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
1,150	3,115	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
403	187	ספקים, נותני שירותים והוצאות לשלם
6	208	מוסדות ורשויות ממשלתיות
40,443	65,391	סוכני ביטוח ואחרים

באור 16: -התחייבויות פיננסיות

א. התחייבויות פיננסיות כוללות התחייבות בגין חכירה מימונית של משרדי החברה ומוצגות בעלות מופחתת. בהמשך לאמור בביאור 3.טו' בדבר יישום IFRS16 (חכירות), החברה רשמה ביום 1 לינואר 2019 נכס שהינו זכות השימוש בנכס בחכירה, מול התחייבות פיננסית – התחייבות בגין חכירה, בגובה של 5,755 אלפי ₪.

שיעור הריבית ששימש להיוון תזרימי החכירה העתידיים בהתאם למח"מ החוזי של החכירה עומד על 5% ריבית ריאלית שנתית. אורך החיים של תקופת החכירה הינו עד 9.5 שנים (תקופה ראשונה של כ – 3.5 שנים ועוד שתי תקופות אופציה של 3 שנים כל אחת).

ב. הערך בספרים של ההתחייבות הפיננסית לעיל ליום 31 בדצמבר 2019 הינו 5,561 אלפי ₪.

ג. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 נחתם נספח להסכם בדבר הקטנת דמי השכירות לתקופה של השנתיים הראשונות והארכת תקופת השכירות הכוללת בשנה. השינויים (הקיטון) בערך הנכס מצד אחד ובמקביל בערך ההתחייבות מצד שני, שיירשמו במהלך שנת 2020 צפויים לעמוד על כ – 400 אלפי ש"ח.

באור 17: -פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019		
ש"ח	ברוטו	ביטוח משנה אלפי ש"ח
22,779	100,381	77,602
5,267	22,786	17,519
17,512	77,595	60,083

סה"כ פרמיות בביטוח כללי (*)

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		
ש"ח	ברוטו	ביטוח משנה אלפי ש"ח
1,216	4,065	2,849
1,105	3,695	2,590
111	370	259

סה"כ פרמיות בביטוח כללי

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה

סה"כ פרמיות שהורווחו

(*) בשנת 2019 לחברה שלושה ציי רכב, שהיקף הפרמיות שהתקבל מהם בענף רכב חובה עולה על 10% מסך הכנסות החברה, מתוכם שניים שהפרמיה שלהם עולה על 20%.

באור 18: -רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019		
אלפי ש"ח			
		רווחים מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה, הון ואחרים	
		רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער ודיבידנד בגין:	
-	1,621	נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד שיועדו בעת ההכרה הראשונית	
4	78	נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים	
-	1,118	הכנסות ריבית (*) והפרשי הצמדה מנכסים פיננסים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
-	109	הכנסות מדיבידנד	
4	2,926	סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	

באור 19: -הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019		
אלפי ש"ח			
45	8,871	עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה	

באור 20: -תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019		
אלפי ש"ח			
843	69,458	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	
251	55,460	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	
592	13,998	סה"כ תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר	

לשנה שהסתיימה ביום 31
בדצמבר

עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
שינו בהוצאות רכישה נדחות ברוטו
סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

2018	2019
------	------

שכר עבודה ונלוות
פחת והפחתות
אחזקת משרדים ותקשורת
שיווק ופרסום
ייעוץ משפטי ומקצועי
אחרות
סה"כ (*) (**)

סכומים שסווגו בסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח
סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך:

3-53

באור 23: -רווח (הפסד) למניה

מספר מניות		
2018	2019	
		ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות
-	300	יתרה ליום 1 בינואר
180	-	הנפקת מניות ביום 1 לינואר 2018
15	-	הנפקת מניות ביום 18 ביוני 2018
83	-	הנפקת מניות ביום 19 ביוני 2018
9	-	הנפקת מניות ביום 9 בספטמבר 2018
13	-	הנפקת מניות ביום 9 בדצמבר 2018
300	300	סה"כ הון מניות מונפק ונפרע ליום 31 בדצמבר
		ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב
237	300	רווח בסיסי למניה

באור 24: -ניהול סיכונים

פעילויות החברה בתחום ביטוח כללי, הכולל את ענפי הביטוח רכב רכוש, רכב חובה ורכוש אחר, חושפות אותה למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק וסיכוני אשראי. לסיכונים אלה נלווים סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים.

מבחינה הרגישות לסיכוני שוק נעשו בדומה לאופן החישובים, על מצבת הנכסים וההתחייבויות ליום הדיווח.

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

החברה פועלת לניהול סיכונים אשר יוודא קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של סיכונים, באופן יזום ומתוכנן על מנת לאפשר, ככל הניתן, חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית.

בהתאם למתווה לניהול סיכונים שערכה החברה במסגרת הליכי קבלת הרישיון, מדיניות ניהול הסיכונים מגובשת במקביל לבניית התהליכים העסקיים, התשתיתיים והאסטרטגיה של החברה, מתוך כוונה לאשרה כדין במוסדות החברה, במהלך שנת הפעילות הקרובה. עם זאת, החברה מיישמת כבר עתה, ותוך כדי פעילות שוטפת, עקרונות שונים לניהול סיכונים, ובין היתר:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי בקרה וניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים העסקיים בחברה.
- קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים
- יישום מסגרת ניהול סיכונים ראשונית, הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית המעוגנת בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש. יצויין כי החברה פועלת לקידום יישום נהלים והגדרת מסמכי מדיניות שונים, שהחברה מחוייבת ליישם בהתאם להוראות הדין. מטבע הדברים, מאחר ומדובר בחברה בראשית דרכה, פעילות שכזו נבנית בשלבים, בהתאם לחשיבותם ומהות החשיפה שבה הם אמורים לטפל.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

מנהל הכספים של החברה, מונה, בהתאם להקלה שהתקבלה מהממונה, גם לתפקיד מנהל הסיכונים, וזאת לתקופה של עד ארבע שנים מיום קבלת רישיון המבטח של החברה (בהתאם להארכת תקופת ההקלה שקיבלה החברה מהממונה ביום 16 בפברואר 2020, משנתיים לארבע שנים). בכובעו כמנהל הסיכונים והיכרותו המקצועית עם הנושא, הוא פועל תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובד בשיתוף עם בעלי תפקיד אחרים, ובין היתר, האקטואר הממונה של החברה, יחידת הבקרה של מנהל תיק ההשקעות – פסגות ניירות ערך בע"מ, שהינה מנהלת תיק ההשקעות נוסטרו של החברה בהתאם להתקשרות במיקור חוץ ("חטיבת השקעות"), מנהלת ציות ועוד.

תפקידי מנהל הסיכונים כוללים, בין היתר, אחריות לוודא קיומם של תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים, והתייחסות לסיכונים הגלומים בתחומי פעילות ומוצרים חדשים ובעסקאות משמעותיות.

אחד מתפקידי דירקטוריון החברה הינו לפקח על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים בחברה, באמצעות הגדרת מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו. כאמור לעיל, החברה מצויה בגיבוש הליכים אלו.

בחברה מתוכנן פורום לניהול סיכונים, שיתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלי התחומים הרלבנטיים, שיכלול לכל הפחות את המנכ"ל, מנהל הכספים והסיכונים, מנהל התביעות, מנהל תחום הביטוח הכללי, מנהל מערכות מידע והיעוצת המשפטית.

החברה מחוייבת ליישום מטרות ומדיניות החברה, ומשקיעה באמצעים להגדרת כלי בקרה בתחומי הסיכון השונים, ובניה מראש של תהליכי עבודה, שיוסדרו באמצעות נהלי עבודה. כמו כן, החברה משקיעה משאבים במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה.

סיכוני שוק, נזילות ואשראי

פעילות ההשקעות של החברה מתבצעת במיקור חוץ על ידי מנהל תיק ההשקעות של החברה – פסגות ניירות ערך (להלן: "חטיבת ההשקעות"). הפעילות מתבצעת בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי הרשות בנושא ניהול השקעות וסיכוני אשראי, ובהתאם למדיניות שמתווה הדירקטוריון. חוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני השקעות ואשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכונים מסוג זה, להם חשוף המבטח. יובהר כי החברה מקיימת את דרישות הרגולציה בנושא תוך הסתייעות במחלקות השונות של פסגות.

מגבלות שונות לחשיפות לסיכוני שוק, שנועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה, מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות, חשיפה לריבית, וכיוצ"ב. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

הכלי המרכזי למדידת סיכוני השוק נעשה בעיקר באמצעות תרחישי קיצון שונים, המהווים אינדיקציה להפסד אפשרי בתיק ההשקעות של החברה (נוסטרו). תרחישים אלה מבוססים על אירועים היסטוריים או היפותטיים וההנחות בבסיסם מתעדכנים תקופתית בהתאמה לשינויים בסביבה הכלכלית, בגורמי הסיכון ובמאפייני התיק, תוך התייחסות לחשיפות הנובעות ממאפייני הנכסים לעומת ההתחייבויות (ALM).

בהתייחס לסיכוני אשראי בחשיפה למבטחי משנה, מדיניות החשיפה למבטחי משנה אושרה על-ידי דירקטוריון החברה, וזאת בהתאם לחוזר הממונה בעניין זה.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני אשראי ראה סעיף ו' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ג' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ד' להלן.

באור 24: -ניהול סיכונים (המשך)

א. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכונים תפעוליים

הסיכון התפעולי הנו סיכון להפסד או הפרה אחרת כתוצאה מכשל או העדר בקרה אפקטיבית שמקורה באנשים, תהליכים, מערכות או ארוע חיצוני לארגון. הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות, ומיושמים בשיטות העבודה, כך שמתחילת פעילותה, מוגדרים תהליכי עבודה מובנים וסדורים, המצמצמים חשיפות.

סיכון משפטי וסיכוני ציות

על מנת לסייע לחברה לקיים את אחריותה למלא אחר דרישות החוק, פועלת בחברה ממונה על ציות ואכיפה, שהינה היועצת המשפטית של החברה. ניהולם השוטף של הסיכונים המשפטיים וסיכוני הציות, מתבטא בעיקר במתן ייעוץ משפטי שוטף של היועצת המשפטית לאורגנים המוסמכים בחברה בנושאים השונים הכרוכים בפעילות החברה, בהכנת מסמכי התקשרות, ניהול הידע המשפטי בחברה, ובכלל זה עדכון הגורמים הרלבנטיים בשינוי הוראות דין ורגולציה לסוגיהם, אשר יש להם השלכה על עבודת החברה, בהתאמת מערך ההסכמים, הנהלים והמסמכים בחברה, לשינויים אלה וברכוז התביעות המשפטיות נגד החברה. החברה החלה במיפוי סיכוני הציות שלה וניהול תוכנית הציות.

סיכוני אבטחת מידע וסייבר

חלק מהותי מפעילות החברה נשען על מערכות מידע שונות ולפיכך החברה פועלת במיוחד בתחום אבטחת המידע והסייבר להקטנת סיכונים הנוגעים לזליגת מידע או פגיעה בפרטיות. בהתייחס לסיכוני אבטחת מידע וסייבר, הדירקטוריון אימץ ואישר מדיניות מערכות מידע, מדיניות בנושא אבטחת מידע וסייבר וכן מדיניות פעילות בענן.

החברה נערכת להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרדה הראשי של החברה.

סיכוני שעת חירום והתאוששות מאסון

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, החברה אישרה תכנית המשכיות עסקית והתאוששות מאסון ועדכנה את פנקסי החירום שלה. עוד קודם לכן, בחברה הוגדרו נהלים לשעת חירום, לרבות ביחס לאירועי סייבר, המסדירים את אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל. בנוסף, מתבצעים תרגולים בחברה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נבחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי שבענן. במהלך חודש פברואר 2020, ערכה החברה תרגיל לשעת חירום המדמה אירוע של רעידת אדמה. לעניין הערכות החברה להתפשטות נגיף הקורונה בארץ ובעולם ראה באור 27 להלן.

ב. דרישות חוקיות

על גופים מוסדיים מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידיו העיקריים הינם:

זיהוי הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנו של המבטח ולעמידה בחבותו למבוטחים קיימים ועתידיים.

כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי אמות מידה שיוגדרו על ידי המבטח ולתקופות עתידיות שיקבעו, בין היתר באמצעות תרחישים.

הערכת ההון העצמי הנדרש (ההון הכלכלי) מחברת הביטוח לצורך נשיאה בסיכונים המהותיים תוך התייחסות למידת המתאם בין הסיכונים השונים.

דיווח תקופתי למנהל הכללי, לדירקטוריון ולוועדת ההשקעות בדבר הסיכונים.

בהתאם להקלה שקיבלה מרשות שוק ההון כאמור לעיל, החברה מינתה כמנהל סיכונים את מנהל הכספים של החברה, באופן זמני למשך עד שנתיים מיום קבלת הרישיון. לאחרונה הוארכה ההקלה כך שמנהל הכספים יכול לכהן כמנהל הסיכונים לתקופה של עד 4 שנים מיום קבלת הרישיון. מנהל הסיכונים אחראי בין השאר, ליישום הדרישות הרגולטוריות בתחום זה.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ב. דרישות חוקיות (המשך)

ניהול הסיכונים בחברה מונחה על-ידי דרישות רגולטוריות אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללות, בין היתר:

- החוזר המאוחד, פרק 10 ניהול סיכונים בגופים מוסדיים.
- הוראות לניהול סיכונים אשראי, הערכתם והבקרה עליהם.
- הוראות בנושא ניהול החשיפה למבטחי משנה.
- הוראות לטיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, סיכונים טכנולוגיות מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכונים ציות ובקרה על דיווח כספי (SOX).
- לעניין הקלות שהחברה קיבלה בקשר לעמידה בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, ראה באור 1 ג' לעיל.
- החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו וכן בהתאם להקלות שקיבלה החברה בנושאים אלו, ראה ביאור 1 ג' לעיל.

ג. סיכונים שוק

1. סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במרווחי אשראי, במחירי הנדל"ן, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לשנה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על השווי הכלכלי.

ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים, וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו.

ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות.

יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019

שיעור השינוי בשע"ח של מטבעות		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הונניים (2)		שיעור הריבית (1)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח								
(323)	323	(33)	33	(651)	651	1,162	(970)	רווח (הפסד) הכנסה כוללת (הון עצמי) (3)
(323)	323	(33)	33	(651)	651	1,162	(970)	

ליום 31 בדצמבר 2018

שיעור השינוי בשע"ח של מטבעות		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הונניים (2)		שיעור הריבית (1)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח								
-	-	6	(6)	-	-	(77)	288	רווח (הפסד) הכנסה כוללת (הון עצמי) (3)
-	-	6	(6)	-	-	(77)	288	

(1) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה ניתוחי הרגישות הינם ביחס לערך בספרים של המכשירים וביחס למכשירים עם ריבית משתנה ניתוחי הרגישות הינם ביחס להשפעה על התוצאות הכספיות, במהלך השנה השוטפת. בבאור סיכון ישיר להלן נכללו מזומנים ונכסי חוב והתחייבויות בגין חוזי ביטוח. כמו כן נכללה השפעת שינוי הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות ככל שנדרש.

שיעור הנכסים מתוך סך הנכסים שהופעל עליהם ניתוח הרגישות ליום 31 בדצמבר 2019 הסתכם בכ- 71% (שנה קודמת בכ- 63%).

ההשפעה של ירידה של 1% בשיעור הריבית או עלייה של 1% בשיעור הריבית על הרווח והרווח הכולל בגין התחייבויות ביטוחיות כלולה בניתוח הרגישות הנ"ל ליום 31 בדצמבר 2019 (וההשפעה של פרמטר זה הינה זניחה ליום 31 בדצמבר 2018).

במסגרת חישוב ההתחייבויות הביטוחיות בוחנת החברה מעת לעת את שיעורי הריבית המשמשים בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות וזאת ביחס למאפייני ההתחייבות, המח"מ הרלוונטי והריבית המתאימה לכל אחת מתחומי ההתחייבויות. בניתוח הרגישות לשינוי בשיעור הריבית נכללו השפעות השינוי בשיעורי הריבית להיוון כאמור.

(2) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או לחילופין לחברה אין מידע ביחס לתזרים.

(3) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לשנה.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

3. סיכון ריבית ישיר

סיכון ריבית ישיר הינו הסיכון ששינוי בריבית השוק יגרום לשינוי בשווי ההגון של הנכס או ההתחייבות. סיכון זה מתייחס לנכסים שהסליקה שלהם נעשית במזומן. תוספת המילה "ישיר" מבליטה את העובדה ששינוי הריבית יכול להשפיע גם על סוגי נכסים אחרים אבל לא באופן ישיר, כדוגמת השפעת שינוי הריבית על שערי המניות

להלן יוצג פירוט הנכסים וההתחייבויות לפי החשיפה לסיכוני ריבית:

ליום 31 בדצמבר		
2018	2019	
אלפי ש"ח		
		נכסים עם סיכון ריבית ישיר:
-	47,288	נכסי חוב סחירים
6,001	4,576	נכסי חוב שאינם סחירים
-	420	השקעות פיננסיות אחרות
43,587	17,253	מזומנים ושווי מזומנים
2,841	71,053	נכסי ביטוח משנה
52,429	140,590	סך כל הנכסים עם סיכון ריבית ישיר (1)
31,168	56,672	נכסים ללא סיכון ריבית ישיר
83,597	197,262	סך כל הנכסים
		התחייבויות עם סיכון ריבית ישיר:
4,002	88,160	התחייבויות בגין חוזי ביטוח (2)
-	5,561	התחייבויות פיננסיות
-	-	אחרים
4,002	93,721	סך כל ההתחייבויות עם סיכון ריבית ישיר
41,018	66,384	התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר (3)
38,577	37,157	הון
83,597	197,262	סך כל ההון וההתחייבויות

(1) נכסים שאין להם סיכון ריבית ישיר כוללים, מניות וחלק מהשקעות פיננסיות אחרות, רכוש קבוע, הוצאות רכישה נדחות, נכסים בלתי מוחשיים, נכסי מסים נדחים ושוטפים וכן נכסים פיננסיים שסיכון הריבית בגינם הינו נמוך יחסית (פרמיות לגביה וחייבים ויתרות חובה).

(2) ההתחייבויות הביטוחיות המהוונות הינן בענף רכב חובה. שיעור ריבית ההיוון הינו 0.75% לשנה. אופן קביעת ריביות ההיוון המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות מפורט בסעיף ה' בבאור זה בחלק המתייחס להנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית.

(3) התחייבויות ללא סיכון ריבית ישיר כוללות עתודות למס נדחה ויתרות זכות למיניהן.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2019					
בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (*) אלפי ש"ח	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ	
-	-	-	25,377	25,377	נכסים בלתי מוחשיים
-	-	-	482	482	נכסי מסים נדחים
-	-	-	4,080	4,080	הוצאות רכישה נדחות
-	-	-	6,381	6,381	רכוש קבוע
-	71,053	-	-	71,053	נכסי ביטוח משנה
-	370	-	-	370	נכסי מסים שוטפים
7,540	-	-	-	7,540	חייבים ויתרות חובה
-	2,970	-	-	2,970	פרמיות לגביה
-	-	-	-	-	השקעות פיננסיות:
22,137	24,370	781	-	47,288	נכסי חוב סחירים
4,032	544	-	-	4,576	נכסי חוב שאינם סחירים
-	-	-	5,627	5,627	מניות
-	409	11	3,845	4,265	אחרות
26,169	25,323	11	9,472	61,756	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
17,185	-	68	-	17,253	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
50,894	99,716	860	45,792	197,262	סך כל הנכסים

(*) כל הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים ונחשבת לשינויים בשערי החליפין איננה רלוונטית. חשיפת החברה למטבע חוץ, בעיקר דולר ויורו הינה במסגרת ההשקעות הפיננסיות של החברה.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2019					
בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (*)	פריטים לא פיננסים ואחרים	סה"כ	
-	-	-	37,157	37,157	סה"כ הון התחייבויות:
-	88,160	-	-	88,160	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
993	-	-	-	993	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
65,391	-	-	-	65,391	זכאים ויתרות זכות התחייבויות פיננסיות
-	5,561	-	-	5,561	סך כל ההתחייבויות
66,384	93,721	-	-	160,105	סך כל ההון וההתחייבויות
66,384	93,721	-	37,157	197,262	סך הכל חשיפה מאזנית
(15,490)	5,995	860	8,635	-	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
-	-	(1,327)	-	(1,327)	סך הכל חשיפה
(15,490)	5,995	(467)	8,635	(1,327)	

(*) כל הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה רלוונטית. חשיפת החברה למטבע חוץ, בעיקר דולר ויורו הינה במסגרת ההשקעות הפיננסיות של החברה.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018					
סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (*) אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
27,847	27,847	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
489	489	-	-	-	נכסי מסים נדחים
559	559	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
1,309	1,309	-	-	-	רכוש קבוע
2,841	-	-	2,841	-	נכסי ביטוח משנה
480	-	-	480	-	נכסי מסים שוטפים
358	-	-	-	358	חייבים ויתרות חובה
126	-	-	-	126	פרמיות לגביה
					השקעות פיננסיות אחרות:
6,001	-	-	-	6,001	נכסי חוב שאינם סחירים
40,010	30,204	-	3,321	6,485	סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
43,587	-	-	-	43,587	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
83,597	30,204	-	3,321	50,072	סך כל הנכסים

(*) כל הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה רלוונטית.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018					סה"כ הון התחייבויות:
סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו (*) אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד	
38,577	38,577	-	-	-	סה"כ הון התחייבויות:
4,002	-	-	4,002	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
575	-	-	-	575	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
40,443	-	-	-	40,443	זכאים ויתרות זכות
45,020	-	-	4,002	41,018	סך כל ההתחייבויות
83,597	38,577	-	4,002	41,018	סך כל ההון וההתחייבויות
-	(8,373)	-	(681)	9,054	סך הכל חשיפה מאזנית
-	-	-	-	-	חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא
-	(8,373)	-	(681)	9,054	סך הכל חשיפה

(*) כל הביטוחים שמבצעת החברה נקובים בשקלים וחשיפתה לשינויים בשערי החליפין איננה רלוונטית.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ג. סיכוני שוק (המשך)

5. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הונניים

ליום 31 בדצמבר 2019

נסחרות במדד תל אביב 125	נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סה"כ	% מסה"כ
אלפי ש"ח					
ענף משק					
תעשייה	520	17	13	550	9.8%
בינוי ונדל"ן	733	44	-	1,138	20.2%
חשמל ומים	-	-	-	90	1.6%
מסחר	21	81	-	102	1.8%
מלונאות ותיירות	46	-	-	46	0.8%
תקשורת ושירותי מחשב	402	-	-	1,025	18.2%
בנקים	762	-	-	805	14.3%
שירותים פיננסיים	276	10	-	361	6.4%
שירותים עסקיים אחרים	517	599	-	1,510	26.9%
סך כל הנכסים	3,277	751	13	5,627	100%

ד. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

1. החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. אולם, חלק ניכר מהתחייבויותיה הביטוחיות אינן חשופות לסיכון הנזילות בגלל אופיים של חוזי הביטוח כמתואר להלן.

יצוין, עם זאת, כי צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר כתוצאה מהתממשות של ארוע קטסטרופה אשר יפגע בו זמנית במספר ענפי ביטוח ויגרום לעליה חדה בלתי צפויה בתביעות, עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

2. ההשקעות הפיננסיות של החברה ליום 31 בדצמבר 2019 כוללות השקעה בנכסים פיננסיים סחירים בסך של כ-57,156 אלפי ש"ח, הניתנים למימוש מיידי. כמו כן, לחברה יתרת מזומנים ושווי מזומנים של 17,253 אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2018 - 43,587 אלפי ש"ח).

3. על-פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים (דהיינו אגרות חוב ממשלתיות או מזומנים ושווי מזומנים) בסכום שלא יפחת מ-30% מההון העצמי המזערי הנדרש ממנה, בהתאמות המפורטות בכללי ההשקעה.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני נזילות (המשך)

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו. הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות של החברה.

מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בביטוח כללי נכללו בטבלאות כדלקמן.

התחייבויות בגין תביעות רכב חובה והתחייבויות אחרות בגין יתר עסקי ביטוח כללי בהתאם למועדי התשלום החזויים על בסיס אומדן אקטוארי. אחר - מדווח תחת העמודה "ללא מועד פירעון מוגדר".

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי, ברוטו

עד שנה	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל 10 שנים ועד 15 שנים	מעל 15 שנים ועד 20 שנים	ללא מועד פירעון מוגדר	סה"כ
ליום 31 בדצמבר 2019	14,159	28,130	21,994	23,623	2,444	90,350
ליום 31 בדצמבר 2018	624	1,347	974	1,046	108	4,099

ה. סיכונים ביטוחיים

פיזור, הקטנה או הגבלה של הסיכונים הביטוחיים, מיושמים הן באמצעות נהלי חיתום, תמחור וכללים לקבלת עסקים והן באמצעות הסדרי ביטוח משנה נאותים, בשים לב לגודל החברה.

תהליכי ניהול הסיכונים השונים בתחום הביטוח כוללים, בין היתר: תמחור אקטוארי והערכת התחייבויות ביטוחיות, תמחור מוצרים חדשים והסכמים קולקטיביים, נהלים ומגבלות חיתום ביחידות העסקיות השונות, קביעת וניהול ביטוח משנה, מעקב אחרי רווחיות הכיסויים בפוליסות. בנוסף מבוצעים תהליכי זיהוי ובקרה של סיכונים אקטואריים חדשים וקיימים, באמצעות דיווחים תקופתיים מהאקטואר הממונה.

סיכוני הביטוח כוללים, בין היתר:

1. סיכוני חיתום: הסיכון לשימוש בתמחור שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים. הגבלתו של הסיכון נעשית באמצעות תהליכי חיתום המותאמים לכל סוג מוצר ביטוחי ועל ידי העברתו של חלק מהסיכון למבטחי משנה.

2. סיכון קטסטרופה: חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה), כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי בשייר עצמי ליום 31 בדצמבר 2019, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד, בהסתברות נזק מירבי (MPL בשייר) של כ- 1.8%, הינו נמוך וזאת בהתאמה להיקף הפעילות של החברה בענפי הרכוש.

החברה מנהלת סיכון זה באמצעות העברתו למבטחי משנה בחו"ל במסגרת חוזה לא יחסי מסוג Excess of Loss וחוזה יחסי מסוג Quota Share. לעניין נתונים בדבר מוצרי הביטוח השונים, שבגינם נוצרת למבטח חשיפה לסיכונים הביטוחיים, ראה פירוט ההתחייבויות הביטוחיות לפי סיכונים ביטוחיים להלן.

באור 24: -ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

3. סיכוני זרבה:

הסיכון להערכה לא נכונה של ההתחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי כל ההתחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם בן היתר מעריכה החברה את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים:

- סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות.
- סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים וביניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

ועדת קמיניץ-

בעקבות תיקון התקנות, התעוררה שאלה מערכתית לגבי השלכותיו על ריבית ההיוון של הפיצויים בשל נזק לגוף בנזיקין, ובכלל זה, האם יש להתאים את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לזה שנקבע בתקנות הביטוח הלאומי, שכן לאורך השנים, שאלה זו הגיעה לפתחם של בתי המשפט בערכאות השונות, אשר פסקו בעניין פסיקות סותרות.

השאלה הובאה לפתחו של בית המשפט העליון ב-ע"א 17/3751 המאגר הישראלי לביטוחי רכב נ' פלוני. נוכח מרכזיות השאלה, פנה בית המשפט העליון ליועץ המשפטי לממשלה שהודיע לו, כי לאור מורכבות הנושא, תוקם ועדה בין משרדית שתבחן את העניין וביקש, על כן, להמתין עם פסק הדין, עד לקבלת המלצותיה.

על רקע זה מונתה ועדה בין-משרדית של משרד המשפטים ומשרד האוצר (להלן: "ועדת קמיניץ" או "הוועדה") שנתבקשה לבחון את סוגיית ריבית ההיוון המתאימה לחול על פיצוי נזקי ואם יש להתאים את שיעור ריבית ההיוון בנזיקין לזה שנקבע בתקנות ההיוון. ועדת קמיניץ הגיעה למסקנה כי אין להשוות את ריבית ההיוון הנזיקית לזו הקבועה בתקנות ההיוון וקבעה כי גובה ריבית ההיוון יישאר בשלב זה 3%. עם זאת הוועדה המליצה כי ניתן יהיה לשנות את ריבית ההיוון שנקבעה, בהתאם למנגנון בדיקה שיבוצע אחת לשנתיים, על בסיס בדיקה ביחס לתשואה המתקבלת מהשקעה באג"ח קונצרני AA לתקופה של 25 שנים בחצי השנה שקדמה לאותו מועד. ככל שתמצא חריגה של למעלה מאחוז לכיוון מסוים, יעודכן שיעור הריבית על ידי החשב הכללי (להלן: "מנגנון העדכון") וזאת למעט בנסיבות חריגות, כמפורט בהמלצות הוועדה.

ביום 8 באוגוסט, 2019 ניתן על-ידי בית-המשפט העליון פסק דין בע"א 17/3751 הנ"ל. בפסק הדין נקבע, בהתבסס בין היתר על המלצות וועדת קמיניץ, כי שיעור ריבית ההיוון בנזיקין ימשיך לעמוד על 3% (ולא יותאם לשיעור של 2% כפי שנקבע בתיקון תקנות המוסד לביטוח לאומי), עד להכרעה אחרת של המחוקק. פסק הדין אימץ את מנגנון העידכון וכן התייחס גם לריבית ההיוון בתביעות שיבוב של המוסד לביטוח הלאומי, וציין, כי מן הראוי שריבית ההיוון לצורך השיבוב על ידי המל"ל תהיה זהה לריבית ההיוון בנזיקין.

במסגרת פסק הדין נקבע כי ביחס לשיעור ריבית ההיוון שישמש לצורך ניכוי תגמולי המוסד לביטוח לאומי מתגמולי הביטוח למבוטחים, ולצורך תשלום תביעות שיבוב למוסד לביטוח לאומי, בתקופת הביניים עד לתיקון חקיקה מתאים, תעמוד בתוקף הסכמת הצדדים לנכות את סכומי הגמלאות מתגמולי הביטוח למבוטחים לפי ריבית היוון של 3%.

על פסק הדין הוגשה בחודש ספטמבר 2019 בקשה לקיום דיון נוסף שטרם נדונה.

בשלב זה, המחוקק עדין לא נתן דעתו ביחס לתקנות ההיוון, ונוכח אי הודאות באשר לשיקולים לבחינת התאמת הריבית ככל שתהיה חריגה מרצועת הניוד כאמור לעיל, לא ניתן להעריך את ההתפתחויות בנושא. מכל מקום להערכת אקטואר החברה ההפרשות להתחייבויות ביטוחיות כוללות מרווחי זהירות נאותים.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

4. תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם החברה פועלת:

חוזי הביטוח שהחברה ערכה עד ליום 31 בדצמבר 2019 כוללים חוזי ביטוח בענף רכב חובה, ענף רכב רכוש ופעילות זניחה בביטוחי דירות.

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב-"זנב ארוך, דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

פוליסה לביטוח נזקי רכב רכוש (מקיף ונזקי רכב רכוש צד ג') מעניקים למבוטח כיסוי לנזק רכוש. הכיסוי בדך כלל מוגבל לשווי הרכב שניזוק. התעריף לביטוח רכב רכוש מחייב אישור, כמו גם אישור הפוליסה בכללותה, על ידי הממונה והינו תעריף אקטוארי ובחלקו דיפרנציאלי (שאינו אחיד לכלל המבוטחים ומותאם לסיכון). התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, הן אלה הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג הרכב, שנת הייצור, וכיו"ב) והן אלה הקשורים לאפיוני המבוטח (גיל הנהג, ניסיון תביעות וכו'). תהליך חיתום מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מערכת נהלים שנועדו לבדוק את ניסיון התביעות של המבוטח ממבטח קודם במשך שלוש שנים אחרונות, הצגת אישור מיגון עדכני וכו', ומשולבים באופן ממוכן בתהליך ההפקה של הפוליסות.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ביטוחי דירות מיועדים להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו או לרכוש צד ג' שמקורו בנכס המבוטח. הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכונים אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי דירות רכוש כוללים בדרך כלל פרקים לכיסוי חבות לצד ג' וחבות מעבידים לעובדי משק הבית. במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח, למעט בגין הכיסוי בפרקי החבויות.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

5. עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

כללי

(א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:

- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.
- הפרשה לפרמיה בחסר.
- תביעות תלויות, כולל הפרשה להוצאות עקיפות לסילוק תביעות.
- בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כל שהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה.

(ב) בהתאם להוראות הממונה, התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות. ההערכות מתבססות, בעיקרן, על ניסיון העבר של התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת ברוטו וברמת ביטוח משנה בנפרד. שיבובים והשתתפות עצמית שתגבה מהמבוטחים, מחושבים על בסיס ניסיון העבר המשתקף בנתוני המודל האקטוארי.

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ובהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה.

כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד וכן במצב שבו החברה נמצאת בשלבי פעילות ראשוניים וטרם נצבר ניסיון נרחב ויציב. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

(ד) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.

(ה) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

6. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

הענפים בהם בוצעה הערכה על בסיס מודלים אקטואריים סטטיסטיים הינם רכב חובה, רכב רכוש ומקיף לדירות.

בכל הענפים (המקובצים והלא מקובצים) הערכת התביעות התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת המשנה בנפרד. התביעות התלויות ברמת השייר חושבו כהפרש ביניהן.

ענף רכב חובה

בענף רכב חובה חושבה עתודה בהתבסס על שיעור התביעות בבסיס התמחור של הפוליסות שנמכרו בתוספת מרווח סיכון (סטיית תקן), בתוספת הערכת חלק החברה בהפסדי הפול תוך שימוש במקדם היוון לתזרים הצפוי. חישוב שיעור ריבית ההיוון מתבסס על שיעור התשואה הגלומה בתיק הנכסים. התשואה הריאלית הפנימית הגלומה בנכסי החוב המוחזקים כנגד ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חובה, בהתחשב בהערכת החברה למח"מ ההתחייבות.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכונים ביטוחיים (המשך)

6. פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

במסגרת הערכת עתודות הביטוח בענף רכב חובה נערכו אומדנים להערכה מיטבית של התביעות התלויות וכן חושב מרווח סטיית תקן בהתחשב כי מדובר בחברה שנמצאת בשלבים הראשונים של פעילותה ואין לה מידע סטטיסטי משלה, בהתאם גם טרם הוכר רווח חיתומי.

ענף רכב רכוש

בענף רכב רכוש בוצעה הערכה אקטוארית לחישוב העתודות לתביעות תלויות על פי שיטת המשולשים, על בסיס נתוני התביעות ששולמו, תוך הבחנה בין סוגי הכיסוי לרכב מקיף / צד ג'. מאחר ולחברה הצטברו נתוני תביעות של שנה אחת בלבד, וכמות הרכבים בחשיפה עדיין נמוכה, האקטואר הסתמך בעת הערכה גם על המידע הכללי הקיים בענף ובהתבסס על ניסיונו המקצועי.

7. בחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי

החברה בוחנת את נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי שנכללו בעמדת הממונה מחודש ינואר 2015. בהתאם לעקרונות אלו:

(א) עתודה שחושבה על ידי אקטואר, תחשב כ"עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח" אם קיים סיכוי סביר למדי - likely fairly - כי ההתחייבות הביטוחית שנקבעה תספיק לכיסוי התחייבויות המבטח. לגבי תביעות תלויות בענפי חובה וחבויות הבחינה של "סיכוי סביר למדי" תכונן לאומדן הסתברות של 75% לפחות. יחד עם זאת, ככל שישנן מגבלות בניתוח הסטטיסטי, יפעיל האקטואר שיקול דעת ויתכן שימוש בשיטות אקטואריות מקובלות. במסגרת זו יש להתייחס לסיכון הרנדומלי ולסיכון הסיסטמי.

(ב) שיעור היוון תזרים המזומנים - ריבית ההיוון המתאימה לבחינת נאותות ההתחייבויות בביטוח כללי תבוסס על עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות אלו.

8. רגישות ההפרשות לשינויים בהנחות

ההערכה האקטוארית כפופה לאי וודאות משמעותית במיוחד לחברה שרק החלה את פעילותה. האומדנים האקטואריים לחיזוי התביעות התלויות, מתייחסים לתוחלת התביעות על פי ניסיונו ונתוני שוק ככל שקיימים. בגלל האופי הסטוכסטי של תשלומי התביעות, יש אפשרות של סטיות סביב התוחלת.

בנוסף לכך, האומדן הסטטיסטי מבוסס על הנחות שונות, אשר לא בהכרח יתממשו. במידה ויחול שינוי באופן סילוק התביעות או לחילופין בהיקף התביעות המדווחות, עלול להיווצר פער בין ההערכה האקטוארית לבין התוצאה בפועל. גם שינוי בגובה התשואה, עלול לגרום לפערים בין ההערכות לתוצאה בפועל.

היות והמודל האקטוארי מבוסס על ניסיון העבר ונתוני שוק ככל שקיימים, הרי ששינוי לא צפוי בהנחות המודל או בהתנהגות התביעות, יגרמו לשינוי בעתודה.

יצוין שסיכונים אלו נלקחו בחשבון תחת דרישות עמדת הממונה באומדנים לסיכונים הסיסטמיים.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ו. מידע בדבר סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2019		
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים

51,810	4,576	47,234
54	-	54
<u>51,864</u>	<u>4,576</u>	<u>47,288</u>

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

ליום 31 בדצמבר 2018		
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים

6,001	6,001	-
-	-	-
<u>6,001</u>	<u>6,001</u>	<u>-</u>

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים

(א) נכסי חוב

דירוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 2019				
סח"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
19,448	-	-	-	19,448
27,786	-	854	10,079	16,853
47,234	-	854	10,079	36,301
118	-	-	118	-
4,458	426	-	-	4,032
4,576	426	-	118	4,032
51,810	426	854	10,197	40,333

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים:

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב סחירים
בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים:

פקדונות בבנקים ובמוסדות

אגרות חוב קונצרניות

נכסי חוב לפי בטחונות:

בטחונות אחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם

סחירים בארץ

סך הכל נכסי חוב בארץ

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

דירוג בינלאומי

ליום 31 בדצמבר 2019				
סח"כ	לא מדורג	נמוך מ- BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה
54	-	54	-	-
54	-	54	-	-

נכסי חוב בחו"ל

נכסי חוב סחירים:

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב
סחירים בחו"ל

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

(א) נכסי חוב (המשך)

דרוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 2018				
ס"ח	לא מדורג	נמוך מ- -BBB	+A עד -BBB	AA- ומעלה
אלפי ש"ח				

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים:				
פיקדונות בבנקים ובמוסדות פיננסיים				
6,001	-	-	-	6,001
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ				
6,001	-	-	-	6,001
סך הכל נכסי חוב בארץ				
6,001	-	-	-	6,001
מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי				
-	-	-	-	-

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד +A.

באור 24: -ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך)

(ב) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים

מידע נוסף

דרוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר 2019

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- -BBB	+A עד -BBB	-AA ומעלה
אלפי ש"ח				
482	-	-	-	482
7,540	2,727	-	4,813	-
2,970	2,970	-	-	-
370	-	-	-	370
17,253	-	-	-	17,253
28,615	5,627	-	4,813	18,105

נכסי מסים נדחים
חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה
פרמיה לגביה
נכסי מסים שוטפים
מזומנים ושווי מזומנים
סך הכל סיכוני אשראי בגין נכסים
אחרים

דרוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר 2018

סה"כ	לא מדורג	נמוך מ- -BBB	+A עד -BBB	-AA ומעלה
אלפי ש"ח				
489	-	-	-	489
358	358	-	-	-
126	126	-	-	-
480	-	-	-	480
43,587	-	-	-	43,587
45,040	484	-	-	44,556

נכסי מסים נדחים
חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה
פרמיה לגביה
נכסי מסים שוטפים
מזומנים ושווי מזומנים
סך הכל סיכוני אשראי בגין
נכסים אחרים

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

באור 24: -ניהול סיכונים (המשך)

1. מידע בדבר סיכוני אשראי (המשך)

3. מידע נוסף בדבר סיכוני אשראי

א. לעניין יתרות מבטחי משנה, ראה סעיף ז' להלן בדבר נכסי ביטוח משנה.

ב. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך 2,970 אלפי ש"ח ראה באור 8 לעיל.

4. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסים סחירים ושאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2019			
סיכון חוץ	סיכון אשראי מאזני		
מאזני	%		
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
-	17.6%	9,144	ענף משק
-	3.3%	1,735	בנקים
-	5.1%	2,630	ביטוח
-	17.2%	8,919	מסחר ושירותים
-			בינוי ונדל"ן
-	9.3%	4,800	שירותים פיננסים וחברות כרטיסי
-	1.5%	787	אשראי
-	4.1%	2,124	השקעה ואחזקות
-	3.5%	1,797	אנרגיה וחיפוי נפט
-	0.1%	54	תעשייה
-	0.8%	426	תקשורת ושירותי מחשב
-	62.5%	32,416	אנשים פרטיים
-	37.5%	19,448	סך הכל
-	100%	51,864	אגרות חוב ממשלתיות
-			סך הכל השקעה בנכסי חוב

ליום 31 בדצמבר 2018			
סיכון חוץ	סיכון אשראי מאזני		
מאזני	%		
אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
-	100%	6,001	ענף משק
-	100%	6,001	בנקים
-			סך הכל השקעה בנכסי חוב

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

2. ביטוח משנה

החברה מבטחת חלק ניכר מעסקיה בביטוח משנה, אשר נעשה באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את החברה מחובתה כלפי מבוטחיה על פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.

בהתאם להנחיית הממונה קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות על דירוגם. חשיפות אלו מנוהלות בחברה על ידי הערכה פרטנית של כל אחד ממבטחי המשנה באופן נפרד.

כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים גבוהים. בנוסף, החברה קובעת דרוג מינימאלי של מבטחי משנה להתקשר איתם בענפים השונים.

מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה:

ליום 31 בדצמבר 2019:

נכסי ביטוח משנה

קבוצת דירוג	סך פרמיות למבטחי משנה	יתרות בזכות	ביטוח רכב חובה	ביטוח רכוש אחר אלפי ש"ח	פיקדונות מבטחי משנה	סה"כ חשיפה (א)	חובות בפיגור
AA							
Hannover	9,109	(861)	7,753	586	4,417	3,061	-
SCOR	10,829	(1,182)	9,303	703	5,301	3,523	-
Munich	14,827	(3,433)	13,699	586	6,072	4,780	-
סך הכל בקבוצת דירוג AA	34,765	(5,476)	30,755	1,875	15,790	11,364	-
A							
AXIS	11,280	(1,958)	9,691	732	5,522	2,943	-
GIC	6,768	(698)	5,815	439	3,313	2,243	-
Odyssey	17,357	(1,249)	15,506	1,171	8,835	6,593	-
אחרים	7,432	(1,577)	4,133	936	2,690	802	-
סך הכל בקבוצת דירוג A	42,837	(5,482)	35,145	3,278	20,360	12,581	-
סך הכל	77,602	(10,958)	65,900	5,153	36,150	23,945	-

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

2. ביטוח משנה (המשך)

מידע בדבר חשיפה לסיכונים אשראי של מבטחי משנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018:

נכסי ביטוח משנה

חובות בפיגור	סה"כ חשיפה (א)	פיקדונות מבטחי משנה	ביטוח רכוש אחר אלפי ש"ח	ביטוח רכב חובה	יתרות בזכות	סך פרמיות למבטחי משנה	קבוצת דירוג
							AA
-	45	178	3	331	(111)	335	Hannover
-	70	213	3	398	(118)	399	SCOR
-	48	142	3	331	(144)	333	Munich
-	(34)	0	1	0	(35)	4	אחרים
							סך הכל בקבוצת דירוג AA
-	129	533	10	1,060	(408)	1,071	
							A
-	12	178	3	414	(227)	418	AXIS
-	117	230	1	431	(85)	430	SANTAM
-	115	355	5	663	(198)	668	Odyssey
-	(65)	135	5	249	(184)	262	אחרים
							סך הכל בקבוצת דירוג A
-	179	898	14	1,757	(694)	1,778	
-	308	1,431	24	2,817	(1,102)	2,849	סך הכל

הערות

(א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: נכסי ביטוח משנה, בניכוי יתרות הזכות ובניכוי הפיקדונות ממבטחי המשנה שנתקבלו כערבות להתחייבויותיהם.

(ב) החברה בחנה את יתרות החוב של מבטחי משנה ולא היה צורך לבצע הפרשה לחובות מסופקים.

(ג) הדירוג של חברות ביטוח משנה בחו"ל נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר הדירוג לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה (למעט מבטח משנה בקבוצת דירוג A שדירוגו נקבע לפי חברת הדירוג A.M. Best).

(ד) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 2019 ולשנת 2018.

באור 24: ניהול סיכונים (המשך)

ח. סיכונים גיאוגרפיים

ליום 31 בדצמבר 2019

סה"כ	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	סה"כ השקעות אחרות	תעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח								
70,358	(1,327)	71,685	22,135	38	3,935	26,129	19,448	ישראל
21,892	-	21,892	16,677	3,057	624	1,534	-	ארה"ב
22,942	-	22,942	22,623	-	319	-	-	גרמניה
10,423	-	10,423	10,423	-	-	-	-	אירלנד
10,309	-	10,309	10,182	98	29	-	-	צרפת
6,305	-	6,305	6,254	51	-	-	-	הודו
								דרום
4,426	-	4,426	4,426	-	-	-	-	אפריקה
2,080	-	2,080	468	597	720	295	-	אחרים
148,735	(1,327)	150,062	93,188	3,841	5,627	27,958	19,448	סך הכל

(* השקעות אחרות כוללות נכסי ביטוח משנה, מזומנים והשקעות פיננסיות אחרות שלא נכללו בטורים האחרים.
ליום 31 בדצמבר 2018, לחברה פיקדון בתאגיד בנקאי בישראל בסך של 6,001 אלפי ₪.

באור 25: יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ליום 31 בדצמבר			
2018	2019		
אלפי ש"ח			
		זכאים ויתרות זכות	
		הארט דיגיטל בע"מ	
-	347	א.א. שי אחזקות (2010) בע"מ	
84	84	<u>יתרת החובה הגבוהה ביותר במהלך השנה</u>	
		הארט דיגיטל בע"מ	
-	-	א.א. שי אחזקות (2010) בע"מ	
-	-		

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018	2019		
אלפי ש"ח			
		הוצאות שכר מנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות	
1,181	2,437	דמי ניהול לחברת האם (הארט) – ראה גם באור 26 א' להלן	
-	1,427	לפרטים בדבר העברת נכסים מהארט לחברה והקצאת מניות להארט בשנת 2018, ראה באור 1 ב' לעיל ובאור 11 ב' לעיל.	

פרטים נוספים לגבי הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין

1. תנאי העסקאות עם צדדים קשורים

חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של החברה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. יתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות, אינן נושאות ריבית ויישובן יעשה במזומן. לא התקבלו או ניתנו כל ערבויות בגין סכומים לקבל או לשלם. לכל אחת מהשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2019 וביום 31 בדצמבר 2018, החברה לא רשמה כל הפרשה לחובות מסופקים בגין סכומים לקבל מצדדים קשורים. אומדן ההפרשה לחובות מסופקים מחושב בכל שנת כספים בדרך של בחינת המצב הכספי של הצד הקשור והשוק בו הוא פועל.

2. הסכם דמי ניהול לשירותי יו"ר הדירקטוריון

ראה סעיף ה' 2 להלן.

ג. התחייבות לשיפוי נושאי משרה ודירקטורים

לעניין ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, שיפוי נושאי משרה – ראה להלן בתקנה 29א' בדוח פרטים נוספים על התאגיד.

באור 25: יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ד. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים (1)

תגמולים והטבות בגין אנשי מפתח ניהוליים (לרבות יו"ר הדירקטוריון) כוללים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2018		2019	
סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים	סכום אלפי ש"ח	מס' אנשים
577	2	1,725	2
491	2	358	1
1,068		2,083	
עובדים			
הטבות לזמן קצר			
הטבות לאחר העסקה			
סה"כ			
תגמולים לדירקטורים שאינם מועסקים			
על ידי החברה			
הטבות לזמן קצר			
89	6	326	6

(1) הסכומים אינם כוללים מס שכר ומס ערך מוסף.

ה. הסכמי התקשרות

1. התקשרות עם מנכ"ל החברה ותנאי העסקתו

בחודש אוקטובר 2018 נקבע שכרו של מנכ"ל החברה, מר ניצן צעיר הרים, שהינו אחד מבעלי השליטה לסך של 50,000 ₪ לחודש, בתוספת בONUS שנתי תלוי יעדים בסך של עד 6 כפולות שכר, הנקבע לפי אישור הדירקטוריון, ותנאים סוציאליים כמקובל, וכמו כן החזר להוצאות רכב (כולל ביטוח), דלק, טלפון ולהוצאות שוטפות. כמו כן, נקבע גמול במקרה של סיום עבודה בגובה 6 משכורות. הדירקטוריון קבע כי נושא התגמול המשתנה והגמול לפרישה יובאו לבחינה מחודשת אגב הדיון העתידי בדבר מדיניות התגמול, וישקל להאריכם. יצוין כי השכר הוגדר כשכר הדרגתי, שצפוי לעלות לפי מדרגות קבועות מראש, בהתאם ובכפוף לעמידה ביעדי החברה: השכר יעלה ל-60,000 ₪ בחודש בשנה השנייה להתקשרות או עד למעבר החברה לרווחיות, המוקדם מביניהם, ול-70,000 ₪ בחודש, מהמועד בו יהיה לחברה רווח שנתי כולל של לפחות 5 מלש"ח, לפי הדוחות הכספיים של החברה. כמו כן, זכאות להסדרי הביטוח השיפוי והפטור שינתנו לשאר נושאי המשרה. תחילת ההתקשרות הינה החל מחודש יולי 2018. ההתקשרות ותנאיה אושרו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31 באוקטובר 2018 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק. ביום 28 בנובמבר 2019, אגב אישור מדיניות התגמול של החברה בדירקטוריון, הדירקטוריון אישר כי התגמול המשתנה יוכל להיות עד 12 כפולות שכר. כמו כן, הדירקטוריון עודכן כי הגם שהתמלאו התנאים לכך, עד להודעה אחרת, המנכ"ל מוותר על עדכון שכרו למדרגה השניה, ומידי רבעון הוא יוכל להודיע לחברה (עד מועד שנקבע) כי הוא מבקש להחיל את העדכון מאותו רבעון ואילך (ללא עדכון רטרואקטיבי).

2. התקשרות החברה עם יו"ר דירקטוריון החברה וחברה שבשליטתו

התקשרות עם יו"ר הדירקטוריון וחברה בשליטתו - בחודש אוקטובר 2018 נקבעו תנאי ההתקשרות עם יו"ר הדירקטוריון, מר אמיל ויינשל וחברה בשליטתו, שהינם מבעלי השליטה בחברה. נקבע שהשירותים ינתנו על ידי מר ויינשל, באמצעות חברת אחזקות בשליטתו, א.א. שי אחזקות וייעוץ (2010) בע"מ ("שי אחזקות"), שגם היא מבעלי השליטה בחברה. התמורה בגין שירותי הניהול כיו"ר דירקטוריון (וכן תפקידים נוספים כדירקטור לשאר חברות הקבוצה, ככל ויידרש) תהיה תגמול חודשי של 68,000 ₪ ש"ח בתוספת מע"מ, וכמו כן החזר להוצאות רכב, דלק, טלפון ולחלק מהוצאות שוטפות. התמורה תשולם כדמי ניהול לשי אחזקות. כמו כן, זכאות להסדרי הביטוח השיפוי והפטור שינתנו לשאר נושאי המשרה, וגמול בסך 6 חודשי תמורה במקרה של סיום ההתקשרות כפוף להשלמת שנת שירותים. תחילת ההתקשרות - הינה החל מחודש נובמבר 2018. ההתקשרות ותנאיה אושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31 באוקטובר 2018 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

באור 25: יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הסכמי התקשרות (המשך)

3. התקשרות עם ר"ח דניאל ויינשל, שהינו אח של בעל השליטה, לתפקיד חשב החברה. שכר חודשי בסך 16,000 ש"ח ותנאים סוציאליים כמקובל למנהלים ברמתו בחברה. כמו כן, זכאי להחזר הוצאות רכב וטלפון. בנוסף ובכפוף לעמידה ביעדים שנתיים, יהיה זכאי לבונוס שנתי בסכום של 2-6 משכורות. ההתקשרות ותנאיה אושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון ביום 31 באוקטובר 2018 לאחר שסווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק.

באור 26: התקשרויות

א. התקשרויות

ברבעון הראשון של שנת 2019 התקשרה החברה בהסכם עם חברת האם, לפיו תשלם החברה דמי ניהול לחברת האם עבור מתן שירותי ניהול (להלן – הסכם דמי הניהול). על-פי הסכם דמי הניהול, הסכום שתשלם החברה לחברת האם יעמוד על 1.65% מהכנסות מפרמיות ברוטו בתוספת מע"מ ולא פחות מ 950 אלפי ₪ לשנה בתוספת מע"מ. דמי הניהול כאמור כוללים בעיקר את עלויות החכירה השוטפות (ראה סעיף ב' להלן) והמיסים העירוניים, בהם תישא החברה בגין חלקה היחסי. הסכם דמי הניהול הינו לתקופה מיום 1 בינואר 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2019, שלאחריה ממשיך ההסכם לחול כל עוד לא קבעו הצדדים אחרת. ההסכם אושר על ידי ועדת הביקורת, הדירקטוריון והאסיפה הכללית.

ב. חכירות תפעולית

החברה קשורה בהתחייבות באמצעות החברה האם בהסכמי חכירה מסחריים ביחס לנדל"ן שבשימושה, אשר כוללים את משרדי החברה ומספר חניות. חכירות אלו לא ניתנות לביטול מצד המשכיר ובעלות אורך חיים של עד 9.5 שנים (תקופה ראשונה של כ- 3.5 שנים ועוד שתי תקופות אופציה של 3 שנים כל אחת), ממועד חתימת הסכם החכירה.

דמי החכירה המינימליים העתידיים להיות משולמים בגין חוזי החכירה התפעולית (בגין חלקה של החברה), שאינם ניתנים לביטול ונכללים בהסכם דמי הניהול הנ"ל, הינם:

ליום 31 בדצמבר	
2018	2019
אלפי ש"ח	
566	955
3,745	3,792
4,119	3,116
8,430	7,863

חכירות משרדים (*)

שנה ראשונה
שנה שנייה עד חמש שנים
שנה שישית ואילך
סך הכל חכירות שכ"ד

(*) בדבר שינויים בהסכם החכירה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, ראה באור 16 ג' לעיל.

באור 27: -אירועים לאחר תאריך המאזן

א. התפרצות נגיף קורונה בישראל

בהמשך לאמור בביאור 1 ה' לעיל בענין התפרצות נגיף הקורונה בישראל.

בשלב זה של מצב התפשטות הנגיף, ולאור העובדה שהחברה פעילה בענפי ביטוח הכוללים מוצרים נצרכים בסיסיים (בעיקר ביטוח רכב חובה וביטוח רכב רכוש), החברה אינה צופה בשלב זה פגיעה משמעותית בהיקפי הפעילות שלה. עם זאת, קיימת אפשרות כי ככל שיתארכו הצעדים בהם נוקטת הממשלה, גם מעבר לחודשיים הבאים, תיתכן פגיעה בהיקפי שימור התיק הביטוחי הקיים בענפים בהם פעילה החברה וייתכנו ביטולים, עקב קשיים כלכליים של מבוטחים, או התייתרות הכיסוי הביטוחי לתקופת המשבר. מצד שני, החברה מעריכה כי היותה חברה ביטוח דיגיטלית המאפשרת לציבור הרחב לרכוש פוליסות של החברה (רכב חובה ורכב רכוש) באופן עצמאי, אונליין, מקנה לה יתרון שהופך אף לרלוונטי יותר בתקופה מיוחדת זו.

כמו כן, החברה פועלת בימים אלו במתכונת מצומצמת במשרדי החברה, בהתאם להוראות הממונה ותקנות לשעת חירום, תוך מתן אפשרות לעבודה מהבית, למרבית עובדי החברה הנדרשים לפעילות. מערכות הליבה של החברה מותקנות בענן ומאפשרות לחברה גמישות תפעולית.

יצוין כי עקב הדרישה בדין לצמצום הפעילות במשרדי החברה, חלק מעובדי החברה הוצאו לחל"ת, עובדים ומנהלים אחרים עברו לעבודה במשרה חלקית, בהתאם לצורך, ומקפידה להעניק למבוטחים שירות ברמה נאותה ובהתחשב בנסיבות.

כמפורט לעיל, נכון למועד הדוח, אין לחברה יכולת לאמוד את היקף הכולל של ההשפעה של מכלול האירועים האמורים על פעילות העסקית שלה בכל ההיבטים המתוארים לעיל ולרבות המפורט בביאור 1 ה', וכן בהיבטים נוספים אשר אינם ידועים לה במועד זה, כמו גם על התוצאות הכספיות שלה, ובפרט נוכח העובדה שהאירוע עודנו בעיצומו, וקיימת אי וודאות ממשית לאופן ההתפתחות וההשלכות הרוחביות שלו בארץ ובעולם.

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2019			שוי הוגן דרך רווח והפסד	
סה"כ	הלוואות וחייבים אלפי ש"ח			
47,288	-	47,288		נכסי חוב סחירים (1)
4,576	4,576	-		נכסי חוב שאינם סחירים (2)
5,627	-	5,627		מניות (3)
4,265	-	4,265		אחרות (4)
61,756	4,576	57,180		סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2019: לחברה פיקדון בבנק בסך 6,001 אלפי ש"ח, אשר שווי בספרים לאותו מועד חופף לשווי ההוגן.

(1) נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2019		הערך בספרים	
עלות מופחתת	אלפי ש"ח		
18,480		19,448	אגרות חוב ממשלתיות
27,341		27,840	נכסי חוב אחרים: שאינם ניתנים להמרה
45,821		47,288	סה"כ נכסי חוב סחירים
		-	ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

(2) נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2019		הערך בספרים	
עלות מופחתת	אלפי ש"ח		
4,576		4,576	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה מוצגים כהלוואות וחייבים, למעט פקדונות בבנקים
-		-	פקדונות בבנקים
4,576		4,576	סך הכל נכסי החוב שאינם סחירים
		-	ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(3) מניות

ליום 31 בדצמבר 2019	
הערך בספרים	עלות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,614	5,223
13	13
5,627	5,236
-	

מניות סחירות
מניות שאינן סחירות

סה"כ מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד
(במצטבר)

(4) השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2019	
הערך בספרים	עלות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,254	3,897
11	-
4,265	3,897
-	

השקעות פיננסיות אחרות סחירות
השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות

סה"כ השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד
(במצטבר)

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

ליום 31 בדצמבר 2019

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד

פרק 4 – פרטים נוספים על התאגיד	160
תקנה 11 : רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח	163
תקנה 12 : שינויים בהשקעות בחברות בנות ובחברות קשורות בתקופת הדוח	163
תקנה 13 : רווחיהן או הפסדיהן של חברות בנות וקשורות במאזן לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2019	163
תקנה 14 : רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח	163
תקנה 20 : מסחר בבורסה	163
תקנה 21 : תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה	163
תקנה 21א' : בעלי השליטה בתאגיד	164
תקנה 22 : עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן	165
תקנה 24 : מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין	165
תקנה 24א' : הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המינים	166
תקנה 24ב' : מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין – ראה פירוט בתקנה 21 לעיל	166
תקנה 26 : הדירקטורים של החברה	166
תקנה 26א' : נושאי משרה בכירה של החברה	169
תקנה 27 : רואה החשבון של החברה ומענו	173
תקנה 28 : שינויים בתקנון ובתזכיר החברה בשנת 2019	173
תקנה 29 : החלטות והמלצות הדירקטורים	173
תקנה 29א' – החלטות החברה	174

וישור חברה לביטוח בע"מ

מס' חברה: 515764868

כתובת: דרך השרון 12, כפר סבא 4427125

טלפון: *6835

פקס: 09-9791868

דואר אלקטרוני: service@we-sure.co.il

אתר אינטרנט: www.we-sure.co.il

תאריך המאזן: 31 בדצמבר 2019

תאריך הדוח: 30 במרץ 2020

תקנה 11: רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח

אין.

תקנה 12: שינויים בהשקעות בחברות בנות ובחברות קשורות בתקופת הדוח

אין.

תקנה 13: רווחיהן או הפסדיהן של חברות בנות וקשורות במאזן לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2019

אין.

תקנה 14: רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך הדוח

נכון למועד הדוח, מתן הלוואות אינו עיסוק עיקרי של החברה.

תקנה 20: מסחר בבורסה

נכון למועד הדוח לא רשומים ניירות ערך שהנפיקה החברה למסחר בבורסה.

תקנה 21: תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

להלן פירוט התשלומים ששילמה החברה וההתחייבויות לתשלומים שקיבלה על עצמה בשנת הדוח לכל אחד מחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה שכיחנו בה, (הסכומים נקובים באלפי ש"ח וללא מס שכר או מע"מ):

תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה	שכר(*)	מענק	סה"כ
1 – יו"ר הדירקטוריון (**)	100%	69.68%	1,216	-	1,216
2 – מנכ"ל החברה	100%	17.42%	867	-	867
3 – מנהל תחום	100%	-	549	-	549
4 – מנהל תחום	100%	-	448	54	502
5 – מנהל תחום	100%	-	435	54	489

(*) רכיב השכר כולל מענק ו/או תשלום המחוייב על פי הסכם שאינו תלוי יעדים ו/או שיקול דעת וכן כולל הפרשות סוציאליות ותנאים נלווים נוספים וכן מענק הסתגלות, המשקף את ההוצאה שהוכרה בשנת הדוח.

(**) השכר כולל דמי ניהול ומענק הסתגלות, המשקף את ההוצאה שהוכרה בשנת הדוח. ראה גם ביאור 14 וביאור 25 בדוחות הכספיים (יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים בדוחות הכספיים).

תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה שאינם דירקטורים

מדיניות התגמול לנושאי משרה, בעלי תפקיד ועובדי החברה אושרה על ידי ועדת הביקורת בכהונתה כועדת תגמול ביום 26 בנובמבר 2019 ועל ידי דירקטוריון החברה ביום 28 בנובמבר 2019. מדובר במדיניות הראשונה של החברה בנושא, לאחר שהרשות העניקה לחברה הקלה, אגב קבלת הרישיון, לדחות בשנה וחצי את יישום והפעלת מדיניות בנושא התגמול. המדיניות נכתבה בהתאם לדין ולוקחת בחשבון את מצבה הייחודי של החברה, המצויה עדיין בשלבי התפתחות. יצויין כי החברה נערכת לאישור תכנית אופציות לנושאי משרה בכירים, כפוף להוראות הדין בנושא תגמול, אך נכון למועד הדוח, תכנית שכזו טרם אושרה.

תנאי התגמול של נושאי המשרה בחברה אושרו עוד טרם אושרה מדיניות התגמול, תנאי התגמול של נושאי המשרה בחברה אושרו בועדת הביקורת והדירקטוריון, לאחר שהתנאים המוצעים נבחנו על רקע הפרטים הבאים: קידום מטרות החברה והאסטרטגיה שלה, שמירה על יציבות החברה ואיתנותה; גודל החברה ואופי פעילותה; השכלתם, כישוריהם, מומחיותם וניסיונם המקצועי של כל אחד מנושאי המשרה, ובהתחשב, בין היתר, בתנאי שכר של תפקידים מקבילים בחברות ביטוח דומות ומגבלות רגולטוריות, וניסיונם בתפקידיהם הקודמים.

כפוף לעמידה ביעדים שנתיים שיקבע מנכ"ל החברה ויאושרו על ידי ועדת התגמול, החברה רשאית לאשר לנושאי המשרה ולעובדי החברה בונסים ו/או מענקים שנתיים (שיתכן ויהיו גם בדרך של תכנית אופציות שתגבש החברה). תנאי ההתקשרות שאושרו כפופים להוראות ההסדר התחיקתי, לרבות הוראות הרשות לעניין תגמול בגופים מוסדיים ולחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו – 2016.

שכר דירקטורים

השכר הכולל ששולם לדירקטורים בשנת הדיווח בגין השתתפות בישיבות הדירקטוריון ובוועדותיו הוא 326 אלפי ש"ח לא כולל מע"מ.

תקנה 21א': בעלי השליטה בתאגיד

נכון למועד הדוח, כל מניות החברה מוחזקות על ידי חברת האם, הארט דיגיטל בע"מ. בעלי היתר השליטה הסופי בחברה הם מר אמיל ויינשל ומר ניצן צעיר הרים, המחזיקים בעקיפין, באמצעות חברות בשליטתם, ב-87.1% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה וזכויות ההצבעה בה. שיעור זה עלה לאחר תקופת המאזן ל-89%, כמפורט בהערה שבסעיף 1.3 בדוח תיאור עסקי התאגיד. יתר אמצעי השליטה בחברת הארט מוחזקים על ידי בעלי מניות פרטיים, שכל אחד מהם מחזיק בעד 4.9% מהון המניות המונפק והנפרע שלה.

תקנה 22: עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן, שהחברה התקשרה בהן בשנת הדיווח או במועד מאוחר לסוף שנת הדיווח ועד מועד הגשת הדוח או שהן בתוקף במועד הדוח

השקעות בהון החברה ועסקאות מהותיות במניותיה – אין בתקופת הדוח.

- תנאי התקשרות עם מנכ"ל החברה, שהינו אחד מבעלי השליטה - כמפורט בביאור 25ה'1 לדוחות הכספיים לעיל.
- תנאי התקשרות עם יו"ר החברה וחברה בשליטתו, שהינו אחד מבעלי השליטה - כמפורט בביאור 25ה'2 לדוחות הכספיים לעיל.
- התקשרות עם דניאל ויינשל, שהינו אח של בעל השליטה, לתפקיד חשב החברה, כמפורט בביאור 25ה'3 לדוחות הכספיים לעיל.
- העמדת ערבות מהחברה בסך 400 אלש"ח, עבור חיובי החברה האם, לטובת החברה הכלכלית לישראל, כנדרש על פי הסכם לשכירת המשרדים בהם מתקיימת פעילות החברה והקבוצה. הערבות תחול עד תום תקופת ההסכם (לרבות בהארכות, ככל ויהיו). העסקה סווגה כעסקה שאינה חריגה, במהלך עסקים רגיל ובתנאי שוק ואושרה על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה ביום 29.7.18 וביום 31.10.18.
- התקשרות בהסכם ניהול עם החברה האם, למתן שירותים שונים, לרבות עלויות שכירות המשרדים והוצאות נלוות, לפיו תשלם החברה דמי ניהול בשיעור 1.65%, בתוספת מע"מ, מהכנסות החברה מפרמיות ברוטו. לפרטים נוספים ראה ביאור 25ב' וביאור 26א' לדוחות הכספיים לעיל.

תקנה 24 : מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין

א. החזקה במניות של החברה-

שיעורי החזקה						
שם בעל העניין	מספר החברה ברשם החברות	שם הנייר	ע.נ. 1 ש"ח מוחזק ביום 31.12.18	בהון	בהצבעה ובסמכות למנות דירקטורים	בדילול מלא
הארט דיגיטל בע"מ	515559169	מניות רגילות	300	100%	100%	100%

ב. החזקה במניות רדומות וניירות ערך המיירים- לחברה אין מניות רדומות וניירות ערך המיירים.

תקנה 24א': הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים

הונה הרשום של החברה הוא 180,006,000 ש"ח, המורכב מ- 180,006,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת. הונה המונפק והנפרע של החברה הוא 300 ש"ח, המורכב מ- 300 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת.

תקנה 24ב': מניות וניירות ערך אחרים המוחזקים על ידי בעל עניין – ראה פירוט בתקנה 21 לעיל.**תקנה 26: הדירקטורים של החברה**

1. **שם:** אמיל ויינשל
מספר ת.ז.: 014650287
שנת לידה: 30/11/1971
מען: רחוב הזית 13, מושב גן חיים
נתינות: ישראלית
התפקיד שהוא ממלא בחברה: יו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת השקעות נוסטרו
דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: לא. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ומומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח ומומחיות בניהול השקעות.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: כן, בעל היתר שליטה בחברה.
האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: יו"ר החברה ודירקטור בהארט ויו.דיגיטל.
השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: רואה חשבון, תאור ראשון B.COMM עם התמחות בחשבונאות ומשפט עסקי, דיפלומה גבוהה בחשבונאות, תואר MBA במנהל עסקים עם התמחות במימון.
בשנים קודמות: מנכ"ל איילון חברה לביטוח, משנה למנכ"ל מגדל חברה לביטוח - מנהל חטיבת הלקוחות וערוצי ההפצה, משנה למנכ"ל הראל חברה לביטוח - מנהל חטיבת עסקי הביטוח.
שנת תחילת הכהונה: 2018

2. **שם:** אביגדור קלר
מספר ת.ז.: 058814542
שנת לידה: 28/06/1964
מען: רחוב לוי אשכול 24, גבעת שמואל.
נתינות: ישראלית
התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת, חבר ועדת איתור.
דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: חיצוני, בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ומומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח.
האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
 השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון במנהל עסקים, התמחות במימון ושיווק.
 כיום: יועץ ודירקטור במספר חברות.
 בשנים קודמות: מנכ"ל דקלה חברה לביטוח בע"מ, מנכ"ל סטנדרד סוכנות לביטוח מקבוצת הראל.
 שנת תחילת הכהונה: 2018

3. שם: עומר בן פזי
 מספר ת.ז.: 059052209
 שנת לידה: 08/01/1965
 מען: רחוב הגפן 12, מושב צופית
 נתינות: ישראלית
 התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור חיצוני, יו"ר ועדת הביקורת, חבר ועדת השקעות נוסטרו, חברת ועדת איתור.
 דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: חיצוני. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ומומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח, ומומחיות בניהול השקעות.
 האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
 האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
 השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון ושני במנהל עסקים.
 כיום: טייס באל על נתיבי אוויר לישראל.
 בשנים קודמות: משנה למנכ"ל כלל חברה לביטוח ומנהל אגף כלכלה, יועץ עצמאי בתחום הכספים ומערכות לתמיכה בניהול כספים.
 שנת תחילת הכהונה: 2018.

4. שם: אירית שפירא ובר
 מספר ת.ז.: 050849249
 שנת לידה: 20/11/1951
 מען: רחוב כיסופים 12, תל אביב
 נתינות: ישראלית
 התפקיד שהיא ממלאת בחברה: דירקטורית, חברת ועדת ביקורת, חברת ועדת איתור.
 דירקטורית בלתי תלוי/דירקטורית חיצונית: לא. בעלת מומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח והמשפט.
 האם היא בעלת עניין בחברה או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
 האם היא עובדת של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
 השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר במשפטים באוניברסיטה העברית, ירושלים.
 כיום: בעלים של משרד עו"ד בוטיק, המעניק ייעוץ משפטי בתחומי הביטוח השונים.
 בשנים קודמות: שותפה במשרד עו"ד מוביל, בעל התמחות בביטוח, ולפני כן היועצת המשפטית הראשית של כלל חברה לביטוח בע"מ.
 שנת תחילת הכהונה: 2018

5.

שם: דרור הר

מספר ת.ז.: 24437956

שנת לידה: 03/07/1969

מען: רחוב יונק הדבש 8, קדימה.

נתינות: ישראלית

התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור

דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: לא. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ומומחיות מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח, ומומחיות בניהול השקעות.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא

השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול. תואר שני במנהל עסקים. כיום: מנכ"ל חברת Actiview מקבוצת יעל תכנה.

בשנים קודמות: מנכ"ל חברת כלל אשראי ומנכ"ל חברת G-STATE חברת תכנה בתחום כריית מידע וניהול קמפיינים.

שנת תחילת הכהונה: 2018.

6.

שם: אורי גינוסר

מספר ת.ז.: 55895080

שנת לידה: 04/06/1959

מען: רחוב הורד 1, ראש העין.

נתינות: ישראלית

התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטור, חבר ועדת השקעות נוסטרו

דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: לא. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ומומחיות בניהול השקעות.

האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא

השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תואר ראשון במדעי המדינה ובנוסף קולנוע וטלוויזיה. תואר שני במנהל עסקים.

כיום: יועץ עצמאי בשיווק, אסטרטגיה תוכן ותקשורת.

בשנים קודמות: מנכ"ל לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, סמנכ"ל קשרי חוץ בכלל חברה לביטוח, עיתונאי כלכלי בכיר במעריב וחדשות ערוץ 2.

שנת תחילת הכהונה: 2018

7. שם: מיכל לשם
 מספר ת.ז.: 027862721
 שנת לידה: 30.7.1970
 מען: רחוב הלוטוס 3 רמת אפעל רמת גן.
 נתינות: ישראלית
 התפקיד שהוא ממלא בחברה: דירקטורית בלתי תלויה, חברת ועדת ביקורת
 דירקטור בלתי תלוי/דירקטור חיצוני: כן, בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית מוכחת ומובהקת בתחום הביטוח.
 האם הוא בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
 האם הוא עובד של החברה, חברה בת, חברה קשורה או של בעל עניין: לא
 השכלה ונסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: רו"ח, תואר ראשון במנהל עסקים עם התמחות בחשבונאות ומימון, המכללה למנהל.
 כיום: סמנכ"לית כספים ראשית, פז חברת נפט בע"מ.
 בשנים קודמות: משנה למנכ"ל מבקרת ראשית קבוצת מגדל; מנהלת תחום אסטרטגיה ובקרה במגדל אחזקות.
 שנת תחילת הכהונה: 2020 (אחרי תאריך הדוח).

דירקטורים שסיימו את כהונתם בשנת הדוח

1. שם: ראובן- יריב קפלן
 מספר ת.ז.: 022645287
 שנת לידה: 20/09/1966
 התפקיד שהוא מילא בחברה: דירקטור חיצוני, חבר ועדת ביקורת, חבר ועדת השקעות נוסטרו
 שנת תחילת כהונה: 2018
 מועד סיום כהונה: 19.9.2019, עקב מינוי למנכ"ל פסגות, כמפורט בסעיף 1.5.1 בפרק דוח תיאור עסקי התאגיד.

תקנה 26א: נושאי משרה בכירה של החברה

1. שם: ניצן צעיר הרים
 ת.ז.: 059615617
 תאריך לידה: 16/04/1965
 התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל כללי
 האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: כן, נמנה על בעלי השליטה.
 השכלה: תואר ראשון בהנדסה תעשייה וניהול. תואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון.
 נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תפקיד אחרון כסמנכ"ל, מנהל תחום ביטוח כללי במגדל חברה לביטוח בע"מ. בתפקיד קודם סמנכ"ל בכיר, מנהל אגף ביטוחי פרט ובקרה בחברת הביטוח איילון.
 שנת תחילת כהונה: 2018

2. שם: יוסף מולקנדוב

ת.ז.: 023941800

תאריך לידה: 25/06/1968

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל כספים וסיכונים.

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים עם התמחות ראשית בחשבונאות ומשנית במימון.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תפקיד אחרון בהראל חברה לביטוח בע"מ כמנהל אגף תשלומי שכר.

תפקיד קודם כסמנכ"ל כספים בדקלה חברה לביטוח.

שנת תחילת כהונה: 2018

3. שם: אלון ברזילי

ת.ז.: 027987049

תאריך לידה: 14/12/1970

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל תחום ביטוח כללי

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה. תואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון וחקר ביצועים.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל אגף ביטוח אלמנטרי פרט בהראל חברה לביטוח בע"מ.

שנת תחילת כהונה: 2018

4. שם: פיני שחר

ת.ז.: 032819948

תאריך לידה: 24/07/1978

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל דיגיטל, שירות ומיצוי זכויות מבוטחים

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה. תואר שני במנהל עסקים עם התמחות במימון ושיווק.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: סגן בכיר לממונה על הביטוח במשרד האוצר.

מרצה לתואר שני באוניברסיטה העברית, ומרצה לתואר ראשון במכללת נתניה.

שנת תחילת כהונה: 2018

5. שם: מורן דביר סופר

ת.ז.: 043190933

תאריך לידה: 23/10/1981

התפקיד שהיא ממלאת בחברה: יועצת משפטית וקצינת ציות.

האם היא בעלת עניין או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון במשפטים.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: עו"ד במחלקה המשפטית במגדל חברה לביטוח בע"מ.

שנת תחילת כהונה: 2018

6. שם: ראובן קלוט

ת.ז.: 029359197

תאריך לידה: 11/05/1972

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל מערכות מידע

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון במדעים ותואר שני במשפטים. השתלמויות בניתוח והנדסת מערכות מידע, הנדסת תוכנה, השקעות ונגזרים פיננסיים, יסודות הביטוח א' + ב', סייבר ואבטחת מידע.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: תפקיד אחרון כסמנכ"ל דיגיטל במגדל חברה לביטוח בע"מ.

שנת תחילת כהונה: 2018

7. שם: יוסי גולדהמר

ת.ז.: 038499224

תאריך לידה: 29/04/1976

התפקיד שהוא ממלא בחברה: עוזר מנכ"ל ומנהל פרויקטים ביטוחיים.

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים, רישיון סוכן ביטוח כללי ותואר שני בביטוח.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל פיתוח עסקי במגדל חברה לביטוח בע"מ.

שנת תחילת כהונה: 2018

8. שם: ליאת קורן

ת.ז.: 28735702

תאריך לידה: 2.6.71

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהלת מחלקת בקרה, כלכלה ותקציב.

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: תואר ראשון מנהל עסקים עם התמחות בשיווק.

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: כלכלנית ראשית איילון חברה לביטוח. כלכלנית בכלל חברה לביטוח.

שנת תחילת כהונה: 2019.

9. שם: מיטל הבר

ת.ז.: 049820368

תאריך לידה: 15.3.1982

התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהלת מיכון משתמשים.

האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא

השכלה: מדעי התזונה B.Sc.Nutr, האוניברסיטה העברית הפקולטה לחקלאות

נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: ראש צוות מחלקת מיכון הפקה ותביעות אלמנטר ביטוח כללי.

שנת תחילת כהונה: 2020

נושאי משרה שהינם נותני שירותים במיקור חוץ

1. שם: עליזה שרון
ת.ז.: 052245537
תאריך לידה: 10/06/1954
התפקיד שהיא ממלאת בחברה: מבקרת פנים במיקור חוץ
האם היא בעלת עניין או בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בכלכלה מורחב, הרחבה ללימודי חשבונאות בהמשך. תואר שני במימון. בנוסף השתלמויות תעודה במספר נושאים- דיני עסקים ודיני נירות ערך, מסלול דירקטור, ביקורת עמיתים וסוקר אבטחת איכות במערך הביקורת הפנימית.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: בעלת פירמה לראיית חשבון משנת 1993.
בנוסף משמשת כדירקטורית בתעשייה הצבאית לישראל.
שנת תחילת כהונה: 2018
2. שם: סטיוארט מלקום קוטס
ת.ז.: 337998256
תאריך לידה: 17/04/1944
התפקיד שהוא ממלא בחברה: אקטואר ראשי
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בסטטיסטיקה ובנוסף תואר שני בסטטיסטיקה, דוקטורט באקטואריה מתמטית.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: בעל חברת ייעוץ אקטוארי בינלאומית באנגליה. LLP IAC
משנת 2015 בעל עסק עצמאי לייעוץ בנושאי אקטואריה.
שנת תחילת כהונה: 2018
3. שם: דודו רייכמן
ת.ז.: 039734736
תאריך לידה: 28/04/1984
התפקיד שהוא ממלא בחברה: מנהל תיק השקעות נוסטרו במיקור חוץ מטעם פסגות ניירות ערך בע"מ
האם הוא בעל עניין או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בחברה: לא
השכלה: תואר ראשון בכלכלה, תואר ראשון בניהול, בעל רישיון ניהול השקעות ורישיון שיווק השקעות.
נסיון עסקי בחמש השנים האחרונות: מנהל השקעות – קופות גמל מפעליות ומוסדיים - פסגות
שנת תחילת כהונה: 2018.

תקנה 26ב: מספר מורשי החתימה העצמאיים כפי שנקבעו בידי התאגיד

אין.

תקנה 27: רואה החשבון של החברה ומענו

סומך חייקין KPMG רואי חשבון, רחוב הארבעה 17, תל-אביב. למיטב ידיעת החברה, משרד רואי החשבון ובכלל זה מר אברהם פרוכטמן, ר"ח, שהינו השותף במשרד האמור, המטפל בחברה, אינם בעלי עניין או בני משפחה של בעל עניין או של נושא משרה בכירה בחברה.

תקנה 28: שינויים בתקנון ובתזכיר החברה בשנת 2019

ביום 27 במרץ 2019, אישרה האסיפה הכללית לתקן את תקנון החברה ולהתאים את הוראות הפטור והשיפוי בו להוראות חוק החברות.

תקנה 29: החלטות והמלצות הדירקטורים

- א. להלן המלצות דירקטוריון לאסיפה הכללית והחלטות הדירקטוריון שלא טעונות אישור אסיפה כללית:
1. **תשלום דיבידנד או ביצוע חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, בדרך אחרת, או חלוקת מניות הטבה:** אין
 2. **שינוי ההון הרשום או המונפק של החברה:** אין (לא נדון בדירקטוריון).
 3. **שינוי תזכיר או תקנון החברה:** ביום 27 במרץ 2019 אישרה האסיפה הכללית לתקן את תקנון החברה ולהתאים את הוראות הפטור והשיפוי בו להוראות חוק החברות.
 4. **פדיון מניות:** אין
 5. **פדיון מוקדם של איגרות חוב:** אין.
 6. **עסקה שאינה בהתאם לתנאי שוק, בין החברה ובעל עניין בה, למעט עסקה של החברה עם חברת בת שלה:** העסקאות הן בתנאי שוק. ראה פירוט בתקנה 22 לעיל.

ב. **החלטות האסיפה הכללית שנתקבלו שלא בהתאם להמלצות הדירקטורים:** אין.

ג. החלטות אסיפה כללית מיוחדת:

1. ביום 19 בספטמבר 2019, אישרה האסיפה הכללית את פרישתו של מר ראובן קפלן, מתפקידו כדח"צ בדירקטוריון החברה ומכל הועדות בהן היה חבר (חבר ועדת הביקורת, חבר ועדת הנוסטרו וחבר ועדת המאזן), בתחולה מיידית החל מיום 19.9.2019 עקב מינויו לתפקיד מנכ"ל פסגות, ואישרה את התווית הפעולות הנדרשות מכך.
2. ביום 1 בדצמבר 2019 קיבלה האסיפה הכללית את ההחלטות הבאות:
 - (1) לאשר את מינויה של גב' מיכל לשם כדירקטורית בלתי תלויה, ולהגיש את מועמדותה לאישור הממונה על רשות שוק ההון.
 - (2) לאשר את מדיניות התגמול לנושאי משרה ובעלי תפקיד מרכזי בחברה. המדיניות תחול משנת 2020 ותהיה בתוקף למשך 3 שנים.

תקנה 29א' – החלטות החברה

- א. אישור פעולות לפי סעיף 255 לחוק החברות: אין
- ב. פעולה לפי סעיף 254(א) לחוק החברות אשר לא אושרה: אין.
- ג. עסקאות הטעונות אישורים מיוחדים לפי סעיף 1270(1) לחוק החברות, ובלבד שהמדובר בעסקה חריגה, כהגדרתה בחוק החברות: ראה תקנה 22 לעיל.
- ד. פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי, לנושא משרה כהגדרתו בחוק החברות, בתוקף בתאריך הדוח: ביום 27.3.2019 החברה אישרה במוסדות החברה הסדרי ביטוח, פטור ושיפוי אחידים לכל נושאי המשרה והדירקטורים, בהתאם להוראות הדין ותקנון החברה, כמפורט להלן:

ביטוח: ב- 15.4.2019 החברה רכשה עבודה ועבור חברות הקבוצה, פוליסת ביטוח אחריות לדירקטורים ונושאי משרה, מכהנים ועתידים, בהתאם להיקף הפעילות בסכום ביטוח של 5 מיליון דולר. הפוליסה נועדה לצמצם את חשיפת החברה, מכוח כתבי שיפוי ופטור שניתנו לדירקטורים ולנושאי המשרה, ולאפשר לנושאי המשרה למלא את תפקידם כראוי ולטובת החברה, בהתחשב בסיכונים הכרוכים בתפקידם ובאחריות המוטלת עליהם על פי דין. הפוליסה מעניקה כיסוי ביטוחי סביר בנסיבות העניין, בהתחשב בגודל החברה, היקפי ותחומי פעילותה ותכניתיה העסקית; מדובר בכיסוי ביטוחי מקובל בחברות בתחומי הביטוח והפיננסים, במהלך עסקים רגיל ובפרמיות בתנאי שוק, שלא משפיע מהותית על רווחיות החברה, רכושה או התחייבויותיה.

שיפוי: החברה התחייבה לשפות את נושאי המשרה והדירקטורים בחברה, מראש, בהתאם לנוסח כתב התחייבות לשיפוי שניתן להם ואושר במוסדות החברה, כפוף להוראות הדין והתקנון. לפי כתב השיפוי, החברה התחייבה להעניק לנושאי המשרה והדירקטורים שיפוי, בין היתר, בשל חבות או הוצאה שתוטל עליהם ו/או שיוציאו עקב פעולות שעשו ו/או שיעשו בתוקף היותם נושאי משרה בחברה. סכום השיפוי המצטבר לכל נושאי המשרה בגין אחד או יותר מהאירועים שקבע הדירקטוריון, לא יעלה על סכום השווה ל- 10% מההון העצמי של החברה או 10 מיליון ₪, לפי הגבוה.

פטור: החברה התחייבה לפטור את נושאי המשרה והדירקטורים בחברה, מכל אחריות כלפיה בשל כל נזק שייגרם ו/או נגרם לה, במישרין ובעקיפין, בשל הפרת חובת הזהירות כלפי החברה בפעולות שנעשו בתום לב ובתוקף היותם נושאי משרה בחברה ו/או מועסקים בחברה, למעט, בין היתר, הפרת חובת הזהירות שנעשתה מתוך כוונה או מתוך פזיזות או עקב הפרת חובת הזהירות בכל הקשור לעניין חלוקה.

ווישור חברה לביטוח בע"מ

30 במרץ 2020

ניצן צעיר הרים

מנהל כללי

אמיל ויינשל

יו"ר הדירקטוריון

נספח –

הצהרת אקטואר בענפי ביטוח כללי

ליום 31 בדצמבר 2019

הצהרת אקטואר ביטוח כללי - דצמבר 2019

א. זהות האקטואר

נתבקשתי על ידי ווישור חברה לביטוח בע"מ (WeSure) ("המבטח") להעריך את ההפרשות המפורטות בפרק ב' להלן בענפי ביטוח כללי עבור הדוחות הכספיים של המבטח (להלן - ההפרשות) ליום 31 בדצמבר 2019, כמפורט להלן. אינני בעל עניין במבטח ואין לי קשרים עסקיים עם בעל עניין במבטח או עם בן משפחה של בעל עניין במבטח או עם חברה קשורה למבטח. מונית לתפקיד אקטואר ממונה בביטוח כללי במבטח החל מחודש ספטמבר 2018, בין היתר, לצורך הערכת סכום העתודות של החברה בענפי הביטוח הכללי.

ב. היקף חוות הדעת האקטוארית

1. נוסח פסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

- א. לצורך חישוב ההפרשות של המבטח, הסתמכתי על נתונים אשר הומצאו לי על ידי המבטח. בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לצורך הערכת ההפרשות לצורכי הדוחות הכספיים. בחנתי את סבירות והלימות הנתונים ובכלל זה השוויתי את הנתונים האמורים לנתוני השנה אליה מתייחס הדוח.
- ב. במידת הצורך הסתמכתי בהערכתי גם על נתונים שהתקבלו ממקורות מהימנים אחרים. בחנתי את מידת התאמת הנתונים והרלוונטיות שלהם.
- ג. ההנחות האקטואריות ששימשו אותי בעבודתי, וכן השיטות להערכת ההפרשות המפורטות בסעיף 2 להלן נקבעו על ידי, לפי מיטב שיפוטי המקצועי, וזאת בכפוף להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים בסעיף 1 לפרק ג' להלן.
- ד. לצורך חישוב השייר ביקשתי מהגורמים המוסמכים על ביטוח משנה של המבטח מידע בדבר הסדרי ביטוח המשנה של המבטח, יכולת גביית התביעות ובעיות במדיניות התשלום של מבטחי המשנה. בחנתי על סמך המידע שנמסר לי את ההשלכות וההשפעות של הסדרי ביטוח המשנה על ההפרשות.
- ה. בחוות דעתי נלקחו בחשבון גם העניינים הבאים:
 - (1) הפרשה שחושבה בגין הסדר ביטוח שיורי ("הפול") כפי שנתקבלה מהפול - ההפרשה התבססה על חישוב שבוצע על ידי הפול.
 - (2) הפרשה שחושבה עבור ביטוחים משותפים בהם החברה אינה מבטח מוביל - אין לחברה ביטוחים מסוג זה לכן לא חושבה הפרשה.

(3) לא נלקח בחשבון העדר מתאם בין הענפים השונים לצורך הפחתת סך ההפרשה הכוללת בגין תביעות תלויות עבור כל הענפים הכלולים בהערכת.

2. נתונים המצורפים לפסקת היקף חוות הדעת האקטוארית

להלן הערכת סכום העתודות:

ליום 31 בדצמבר 2019		
באלפי ₪		
שייר	ברוטו	
תביעות תלויות		
(1א) ענפים שאינם מקובצים :		
8,546	56,973	רכב חובה
4	30	מקיף דירות
340	2,830	רכב רכוש
8,890	59,833	סה"כ ענפים שאינם מקובצים
8,890	59,833	(1ב) סה"כ ענפים שאינם מקובצים ומקובצים ²
1,846	1,846	(2) הוצאות עקיפות ליישוב תביעות
		(3) הפער בין העתודה לסיכונים שטרם חלפו לבין הפרמיה שטרם הורווחה
0	0	רכב חובה
0	0	מקיף דירות
0	0	רכב רכוש
		סה"כ התחייבויות ביטוחיות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי המחושבות לפי הערכה אקטוארית
10,736	61,679	

ג. חוות הדעת

אני מצהיר ומאשר כי בענפים הבאים: רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות:

1. הערכתי את הפרשות המבטח המפורטות בפרק ב' בהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים להלן, והכל כתוקפם ביום הדוח הכספי:

א. הוראות חוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א - 1981 והתקנות לפיו;

ב. הוראות והנחיות המפקח על הביטוח;

ג. עמדת המפקח בנושא חישוב עתודות בביטוח כללי;

ד. כללים אקטוארים מקובלים.

2. לאחר שבחנתי את הנתונים המוזכרים בפרק ב', הגעתי לידי מסקנה כי הנתונים סבירים ומספקים, וכי ניתן להסתמך עליהם לצורך הערכתי.

3. ההנחות והשיטות להערכת ההפרשות נקבעו על ידי, לפי מיטב שיקול דעתי המקצועי ובהתאם להוראות, להנחיות ולכללים המפורטים לעיל.

4. ההפרשות המפורטות בפרק ב' (סעיף 1.א.2), בגין הענפים שאינם מקובצים (רכב חובה, רכב רכוש ומקיף דירות) מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי רזרבה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות, המוגדרות לעיל, בכל ענף שפורט בנפרד, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

5. סך ההפרשות המפורטות בפרק ב' (סעיף 1.א.2), מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין התביעות התלויות בענפים המקובצים ושאינם מקובצים בכללותם, כתוקפם ביום הדוח הכספי. אין לחברה בתקופת הדוח פעילות בענפים מקובצים.

6. ההפרשה המפורטת בפרק ב' (סעיף 2.א.2), מהווה לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הוצאות עקיפות ליישוב התביעות, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

7. ההפרשות המפורטות בפרק ב' (סעיף 3.א.2), מהוות לפי מיטב ידיעתי והערכתי עתודה הולמת לכיסוי התחייבויות המבטח בגין הפער בין הסיכונים שטרם חלפו והפרמיה שטרם הורווחה ברמת השייר (ככל שקיים) בענפים שפורטו, כתוקפם ביום הדוח הכספי.

ד. הערות והבהרות

החברה נמצאת בתחילת דרכה וזהו הדוח האקטוארי השני שהחברה מגישה. החברה החלה במכירת פוליסות ברבעון האחרון של שנת 2018. החברה שיווקה בשנת 2019 פוליסות רכב חובה בהיקף משמעותי ורכב רכוש בהיקף קטן לעומת רכב חובה וכן בהיקף זניח מקיף דירות.

ענף רכב חובה

מאחר והחברה נמצאת בראשית דרכה ומן הטבע, טרם התפתח בה בסיס נתונים אקטוארי, התבססתי בחוות דעתי הנ"ל על ניסיוני המקצועי בתחומים לעיל, בסיסי ודוחות נתונים חיצוניים ועל נתוני החיתום והתביעות (ככל שהיו) שקיבלתי מנציגי החברה שהם בעלי ניסיון מספק בתחום. כמו כן, נלקח בחשבון גם מקדם של שמרנות בגין היות החברה חדשה ובעלת היקף חשיפה קטן שנתון לתנודתיות גדולה יחסית. ככל שהיקף החשיפה יגדל יבחן גם מקדם השמרנות כאמור.

העתודות חושבו עם שיעורי היוון של 0.75% לשנה וזאת בהתאם לאומדנים שהתקבלו מהחברה בדבר ההכנסות מהשקעות הצפויות בתיק הנכסים שיעמוד מול ההתחייבויות הביטוחיות, תוך התחשבות בהרכב התיק שלוקח בחשבון את רמת הנזילות של ההשקעות, מתאם בסיסי ההצמדה, מח"מ וכו'.

ענף רכב רכוש וענף מקיף דירות

לצורך אמידת ההתחייבויות הביטוחיות בענף רכב רכוש הסתמכנו על מודל אקטוארי שהתבסס על תשלומי התביעות בחברה, תוך התאמת הנתונים למידע הכללי הקיים בענף ובהתבסס על ניסיוני המקצועי כאקטואר מומחה בתחום. לחברה מספר פוליסות בענף מקיף דירות בהיקף זניח וכך גם היקף ההתחייבויות הביטוחיות. האומדנים האקטואריים שחושבו התבססו על ניסיוני המקצועי בתחום.

הערה כללית על הערכות אקטואריות

אי הוודאויות הסטטיסטיות והאחרות קיימות בכל תהליך תביעה ובמיוחד בהערכת רזרבה בענף רכב חובה ובענפי הרכוש האחרים. אי הוודאות נובעת משינויים עתידיים בלתי צפויים בסביבה הסוציו-אקונומית והמשפטית (שינוי גיל הפרישה, שינויים בהוצאות רפואיות, הוצאות לעניין שיבובי ביטוח לאומי וכו'), אשר לא ניתן לחזותן מראש ולכן, עלות התביעות בפועל תהיה שונה (גבוהה או נמוכה) מההערכה האקטוארית.

כמו כן, יצוין כי לא הוגשו כנגד החברה בקשות לתובענות ייצוגיות.

מאחר ועדיין טרם נצטבר בחברה בסיס נתונים אקטוארי משלה, ההנחות לעיל והשפעות נוספות ששימשו להערכת ההתחייבויות הביטוחיות ייבחנו במהלך שנת 2020, בהתאם לנתונים שימשיכו להצטבר בחברה.

30 במרץ 2020	אקטואר ממונה	ד"ר סטיוארט קוטס	
תאריך	תפקיד	שם האקטואר	חתימה